١٣٢٥

سنهٔ هجریه‌سنه مخصوص

[illegible]

دفعه ٩

ولایت مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر

١٣٢٥

سنهٔ هجریه سنه مخصوص

سالنامهٔ ولایت معمورة العزیز

دفعه

٩

(ولایت مطبعه سنده طبع)
(اولنمشدر)

BELEDİYE
KÜTÜPHANESİ
No. 24/3

سنهٔ هجريه ١٣٢٥ — سنهٔ ماليه ١٣٢٣

ايام	شهور: محرم عربى	شهور: شباط رومى	ايام قاسم	طلوع آفتاب ساعت دقيقه	ظهر ساعت دقيقه	عصر اول ساعت دقيقه	مغرب ساعت دقيقه	امساك ساعت دقيقه	الوقايع
پنجشنبه	١	١	٩٩	١١ ٤١	٤ ٩٦	٩ ١٤	١ ٢٢	١١ ٤١	
جمعه	٢	٢	١٠٠	١٩	٤٨	٠	٢٠	٤٧	
جمعه ايرتسى	٣	٣	١٠١	١٦	٤٧	٥٩	٢٠	٤٦	موسم غرس اشجار
بازار	٤	٤	١٠٢	١٤	٤٦	٠	-	٤١	
بازار ايرتسى	٥	٥	١٠٣	١١	٤٤	٠	-	٤٠	
صالى	٦	٦	١٠٤	٩	٤٤	٠	-	٣٩	
چهارشنبه	٧	٧	١٠٥	٦	٤٠	٢٨	٠	٣٦	
پنجشنبه	٨	٨	١٠٦	٢	٤٠	٧	٢٢	٣٤	جمرهٔ اولى
جمعه	٩	٩	١٠٧	١	٤٩	٠	٢٢	٣٢	
جمعه ايرتسى	١٠	١٠	١٠٨	١٠ ٥٨	٤٨	٢٧	-	١٩	
بازار	١١	١٠	١٠٩	٥٦	٤٠	٠	-	١٦	يوم عاشورا
بازار ايرتسى	١٢	١٢	١١٠	٥٤	٤٥	٥	-	١٤	
صالى	١٣	١٣	١١١	٥٠	٤٩	٢٦	١	١١	
چهارشنبه	١٤	١٤	١١٢	٤٨	٤٥	٠	-	٩	جمرهٔ ثانى
پنجشنبه	١٥	١٥	١١٣	٤٥	٥١	٠	١		
جمعه	١٦	١٦	١١٤	٤٥	٤٠	٢٥	-	٤	
جمعه ايرتسى	١٧	١٧	١١٥	٤٠	٤٩	٠	-	١	
بازار	١٨	١٨	١١٦	٤٢	٤٨	٢٤	٢٠	١٣ ٥٧	
بازار ايرتسى	١٩	١٩	١١٧	٣٥	٤٦	٠	-	٥٦	جمرهٔ ثالثه
صالى	٢٠	٢٠	١١٨	٣٠	٤٥	٠	-	٥٤	
چهارشنبه	٢١	٢١	١١٩	٢٩	٤٥	٢٤	-	٥٢	
پنجشنبه	٢٢	٢٢	١٢٠	٢٧	٤٤	٠	-	٤٨	
جمعه	٢٣	٢٣	١٢١	٤٤	٤١	-	-	٤٥	
جمعه ايرتسى	٢٤	٢٤	١٢٢	٢١	١٩		-	٤٢	
بازار	٢٥	٢٥	١٢٣	١٩	١٧		-	٤٠	اوائل برد عجوز
بازار ايرتسى	٢٦	٢٦	١٢٤	١٦	١٦	٠١	٢	٣٨	
صالى	٢٧	٢٧	١٢٥	١٤	١٥	-	-	٣٦	
چهارشنبه	٢٨	٢٨	١٢٦	١	١٢	٤	-	٤١	
پنجشنبه	٢٩	٢٩	١٢٧	٩	١٣			٤٠	١٣٢٣ حرارت سهامى
جمعه	٣٠	٧	٩٢٨	٨	١٥٦		-	٤٩١٠	

سنه قمریه			سنه مالیه						
اسامی ایام	شهور قمریه	شهور شمسیه	بوزقاسم	طلوع شمس ساعت دقیقه	ظهر ساعت دقیقه	عصر اول ساعت دقیقه	عشا ساعت دقیقه	امساکیه ساعت دقیقه	الحوادثات
جمعه ایرتسی	١	٣	١٢٩	١٤ ٣٣	١١ ٦	٢٩ ٩	٣٩ ١	٢٦ ١٢	تساوی لیل ونهار
بازار	٢	٤	١٣٠	١٢ ١٠	١٠	″	٠	٣٣	
بازار ایرتسی	٣	٥	١٣١	٩	٨	٣٢	″	٢٠	آخر برد عجوز
صالی	٤	٦	١٣٢	٨	٧	″	″	١٧	
چهارشنبه	٥	٧	١٣٣	٥	٦	″	″	١٥	
پنجشنبه	٦	٨	١٣٤	٣	٤	″	″	١٣	
جمعه	٧	٩	١٣٥	٠	١	٣٦	″	٩	
جمعه ایرتسی	٨	١٠	١٣٦	٥٧		٣٥	″	٦	
بازار	٩	١١	١٣٧	٥٤	٥٨	″	″	٥٨	
بازار ایرتسی	١٠	١٢	١٣٨	٥١	٥٦	″	٣٣	٥٩	احمدن چیلاق
صالی	١١	١٣	١٣٩	٤٩	٥٥	٣٠	″	٥٢	
چهارشنبه	١٢	١٤	١٤٠	٤٠	٥٤	″	″	٤٩	
پنجشنبه	١٣	١٥	١٤١	٤١	٥٢	-	-	٤٦	
جمعه	١٤	١٦	١٤٢	٣٧	٥١	٣٤	-	٤٢	
جمعه ایرتسی	١٥	١٧	١٤٣	٣٣	٤٩	″	″	٤٠	قیا محنلیب
بازار	١٦	١٨	١٤٤	٣٠	٤٨	٣١	٣٣	٣٥	
بازار ایرتسی	١٧	١٩	١٤٥	٢٧	٤٧	″	″	٣٢	
صالی	١٨	٢٠	١٤٦	٢٥	٤٥	″	″	٣٣	
چهارشنبه	١٩	٢١ ٢٢	١٤٧	٢٢	٤٤	١٩	″	٢٩	
پنجشنبه	٢٠		١٤٨	١٩	٤٣	١٨	″	٢٣	
جمعه	٢١	٢٣	١٤٩	١٧	٤١	″	٣٤	٢٥	
جمعه ایرتسی	٢٢	٢٤	١٥٠	١٤	٤٠	١٧	″	٢٠	
بازار	٢٣	٢٥	١٥١	١١	٣٩	″	٣٥	١٣	
بازار ایرتسی	٢٤	٢٦	١٥٢	٨	٣٧	١٦	″	١١	
صالی	٢٥	٢٧	١٥٣	٦	٣٦	١٥	٣٠	١١	
چهارشنبه	٢٦	٢٨	١٥٤	٣	٣٥	١٤	″	٨	
پنجشنبه	٢٧	٢٩	١٥٥	″	٣٣	١٤	″	٥	
جمعه	٢٨	٣٠	١٥٦	٥	٣٢	″	″	٣	
جمعه ایرتسی	٢٩	٣١	١٥٧	٥٥	٣٦	١١	٣٦١	٩ ١١	

ایام اسبوع	ربیع الاول	نیسان	روز قاسم	طلوع آفتاب	ظهر	عصر	عشا	امساك	[illegible]
بازار	١	١	١٥٨	١٠ ٤٩	٩ ٤٨	١٠ ٤	١ ٤٩	٨ ٥٤	
بازار ایرتسی	٢	٢	١٥٩	٤٦	٤٨	١٠	٤٧	٥٠	
صالی	٣	٣	١٦٠	٤٤	٢٦	٩	"	٤٧	
چهارشنبه	٤	٤	١٦١	٤١	٢٤	٨	"	٤٤	
پنجشنبه	٥	٥	١٦٢	٢٩	٢٢	٧	٤٣	٤٥	اول سنهٔ ثور
جمعه	٦	٦	١٦٣	٢٦	٢٢	٦	"	٤٨	
جمعه ایرتسی	٧	٧	١٦٤	٢٤	٢٠	٥	"	٤٥	
بازار	٨	٨	١٦٥	٢١	١٩	٤	٢٩	٤٢	
بازار ایرتسی	٩	٩	١٦٦	١٩	١٧	٤	"	٢٩	
صالی	١١	١٠	١٦٧	١٦	١٥	٢	٤٠	٢٦	
چهارشنبه	١١	١١	١٦٨	١٢	١٤	١	"	٢١	
پنجشنبه	١٢	١٢	١٦٩	١١	١٢	٠	"	٢٠	مولد النبی علیه السلام
جمعه	١٣	١٣	١٧٠	٨	١٢	٠	٤١	١٧	
جمعه ایرتسی	١٤	١٤	١٧١	٦	١١	٨ ٥٩	"	١٤	آخر سنهٔ ثور
بازار	١٥	١٥	١	٤	٩	٥٨	٤٤	١١	
بازار ایرتسی	١٦	١٦	١٧٢	١	٨	٥٧	"	٨	
صالی	١٧	٢٠	١٧٠	٥٩	٧	٥٦	٤٤	٥	
چهارشنبه	١٨	١٨	١٧٤	٥٦	٦	"	"	٢	
پنجشنبه	١٩	١٩	١٧٥	٥٧	٥	٥٥	٤٤	١	روز خضر
جمعه	٢٠	٢٠	١٧٦	٥٥	٤	٥٤	"	٥٧	
جمعه ایرتسی	٢١	٢١	١٧٧	٥٠	٤	"	٤٥	٥٤	
بازار	٢٢	٢٢	١٧٨	٤٧	٢	٥٢	"	٥١	
بازار ایرتسی	٢٣	٢٣	١٧٩	٤٥	١	٥٢	٤٣	٤٨	
صالی	٢٤	٢٤	١	٤٣	٥٩	٥١	"	٤٥	
چهارشنبه	٢٥	٢٥	٢	٤١	٤ ٥٧		٤٣	٤١	
پنجشنبه	٢٦	٢٦	٣	٤٠	٥٦	"	"	٢٩	
جمعه	٢٧	٢٧	٤	٢٨	٥٢	٥٠	"	٤٤	
جمعه ایرتسی	٢٨	٢٨	٥	٣٥	٥٥	"	"	٤٤	
بازار	٢٩	٢٩	٦	٣٢	٥٥	٤٩	٤٨	٤١	
بازار ایرتسی	٣٠	٣٠	٧	٣٠	٥٤	"	"	٤٠	

سنه ١٣٣٥ قمریه — سنه ١٣٣٣ مالیه

ایام هفته	شهور [illegible]	شهور [illegible]	ایام قاسم	طلوع آفتاب ساعت	طلوع آفتاب دقیقه	ظهر ساعت	ظهر دقیقه	عصر اول ساعت	عصر اول دقیقه	عشا ساعت	عشا دقیقه	امساك ساعت	امساك دقیقه	آثار الشهر
صالی	١	١	٩	٩	٢٨	٤	٥٣	٨	٤٧	١	٤٩	٧	٣١	
چهارشنبه	٢	٢	١٠		٢٦		٥٣		〃		٥٠		٢٨	
پنجشنبه	٣	٣	١١		٢٤		〃		٤٦		〃		٢٦	
جمعه	٤	٤	١٢		٢٢		٥٢		〃		٥١		٢٤	
جمعه ایرتسی	٥	٥	١٣		٢٠		٥٢		٤٥		〃		٢١	
بازار	٦	٦	١٤		١٨		٥٠		٤٤		〃		١٨	
بازار ایرتسی	٧	٧	١٥		١٦		٤٩		〃		٥٢		١٥	
صالی	٨	٨	١٦		١٥		٤٨		٤٤		〃		١٤	
چهارشنبه	٩	٩	١٧		١٤		٤٧		〃		٥٣		١٢	
پنجشنبه	١٠	١٠	١٨		١١		٤٥		٤٣		〃		٨	
جمعه	١١	١١	١٩		١٠		٤٤		٤١		٥٤		٦	
جمعه ایرتسی	١٢	١٢	٢٠		٨		٤٣		〃		٥٥		٤	
بازار	١٣	١٣	٢١		٦		٤٢		٤٠		〃	٦	١	
بازار ایرتسی	١٤	١٤	٢٢		٥		〃		〃		٥٦		٥٩	اغاز زمهریر
صالی	١٥	١٥	٢٣		٣		٤١		٣٩		〃		٥٧	
چهارشنبه	١٦	١٦	٢٤		٢		٤٠		〃		٥٧		٥٥	
پنجشنبه	١٧	١٧	٢٥		١		٣٩		٣٨		〃		٥٤	
جمعه	١٨	١٨	٢٦	٨	٥٩		〃		〃		٥٨		٥١	
جمعه ایرتسی	١٩	١٩	٢٧		٥٨		〃		٣٧		〃		٤٩	
بازار	٢٠	٢٠	٢٨		٥٧		٣٨				٥٩		٤٧	
بازار ایرتسی	٢١	٢١	٢٩		٥٦		٣٧		٣٦	٢	٠		٤٥	
صالی	٢٢	٢٢	٣٠		٥٤		٣٦		〃		٠		٤٣	
چهارشنبه	٢٣	٢٣	٣١		٥٣		〃		٣٥		١		٤١	
پنجشنبه	٢٤	٢٤	٣٢		٥٢		٣٥		〃		١		٤٠	
جمعه	٢٥	٢٥	٣٣		٥١		〃		〃		٢		٣٨	
جمعه ایرتسی	٢٦	٢٦	٣٤		٥٠		٣٤		٣٤		٢		٣٥	
بازار	٢٧	٢٧	٣٥		٤٩		〃		〃		٢		٣٤	
بازار ایرتسی	٢٨	٢٨	٣٦		٤٨		〃		〃		٢		٣٢	
صالی	٢٩	٢٩	٣٧	٨	٤٧		٣٣		〃		٢		٣١	

سنه ١٢٧٥ قمریه — سنه ١٢٧٣ مالیه

ایام اسبوع	شهور: جمادی الاولی	شهور: مایس رومی	[illegible] حصص	طلوع آفتاب ساعت دقیقه	ظهر ساعت دقیقه	عصر اول ساعت دقیقه	عشا ساعت دقیقه	امساك ساعت دقیقه	وقایع شهریه
چهارشنبه	١	٤٠	٤٨	٨ ٤٨	٤ ٤٤	٨ ٤٤	٩ ٥	٦ ٤٠	
پنجشنبه	٢	٤١	٤٩	٤٧	〃	〃	〃	٤٨	
جمعه	٣	١	٤٠	٤٦	٤٠	〃	〃	〃	حزیران رومی
جمعه ایرتسی	٤	٢	٤١	〃	〃	〃	〃	٤٧	
بازار	٥	٣	٤٢	〃	〃	〃	〃	〃	
بازار ایرتسی	٦	٤	٤٣	〃	〃	٨	٤	٤٦	
صالی	٧	٥	٤٤	٤٥	〃	٤٤	〃	〃	
چهارشنبه	٨	٦	٤٥	〃	٤١	〃	〃	٤٥	
پنجشنبه	٩	٧	٤٦	٤٤	〃	〃	〃	〃	
جمعه	١٠	٨	٤٧	〃	〃	〃	〃	〃	
جمعه ایرتسی	١١	٩	٤٨	〃	〃	〃	〃	〃	گون دونمی
بازار	١٢	١٠	٤٩	〃	〃	〃	〃	〃	
بازار ایرتسی	١٣	١١	٥٠	٤٤	〃	〃	〃	〃	
صالی	١٤	١٢	٥١	٤٤	〃	〃	〃	〃	
چهارشنبه	١٥	١٣	٥٢	٤١	٤٥	〃	〃	〃	
پنجشنبه	١٦	١٤	٥٣	〃	〃	〃	٤	٤٦	چراغ قاشو زمانی
جمعه	١٧	١٥	٥٤	٤٢	〃	٤٤	〃	〃	
جمعه ایرتسی	١٨	١٦	٥٥	٤٠	〃	〃	٤	٤٧	
بازار	١٩	١٧	٥٦	٤٩	〃	〃	〃	٤٨	
بازار ایرتسی	٢٠	١٨	٥٧	٤٦	〃	〃	〃	٤٩	
صالی	٢١	١٩	٥٨	٤٧	٤٤	〃	〃	〃	
چهارشنبه	٢٢	٢٠	٥٩			〃	〃	٤٠	
پنجشنبه	٢٣	٢١	٦٠	٤٠	٤٤	٤٥	〃	٤١	
جمعه	٢٤	٢٢	٦١	١٩	〃	〃	٤	٤٢	
جمعه ایرتسی	٢٥	٢٣	٦٢	١٥	〃	〃	〃	٤٤	
بازار	٢٦	٢٤	٦٣	١٤	٤٥	〃	〃	٤٤	
بازار ایرتسی	٢٧	٢٥	٦٤	[illegible]	٤	٤٥	〃	٤٥	
صالی	٢٨	٢٦	٦٥	〃	٤٠	〃	١	٤٦	
چهارشنبه	٢٩	٢٧	٦٦	〃	٤٦	〃	〃	٤٧	
پنجشنبه	٣٠	٢٨	٦٦	٨ ٤	〃	٨ ٤٤	٥	٤٨	

سنة ۱۳۲۵ قمرية				سنة ۱۳۲۳ مالية					
اسماء ايام	شهور: جمادى الآخرة	شهور: حزيران	روز خضر	طلوع آفتاب ساعت دقيقه	ظهر ساعت دقيقه	عصر اول ساعت دقيقه	عصر ثانى ساعت دقيقه	اقشام ساعت دقيقه	المواسم
جمعه	١	٢٩	٦٨	٨ ٥٦	٤ ٤٧	٨ ٤٩	٤ ٠	٩ ٤٠	
جمعه ايرتسى	٢	٣٠	٦٩	٥٧	٤٧	٤٢	٠	٤١	
بازار	٣	١	٧٠	٥٨	٤٩	〃	٥٩	٤٤	عنوز زمهرى
بازار ايرتسى	٤	٢	٧١	٥٩	〃	٤٨	٥٩	٤٥	
صالى	٥	٤	٧٢	٩ ١	〃	〃	〃	٤٧	
چهارشنبه	٦	٥	٧٣	٢	٤٠	٤٩	٥٧	٤٩	
پنجشنبه	٧	٦	٧٤	٤	٤٠	〃	〃	٥١	
جمعه	٨	٧	٧٥	٥	٤٥	٤٠	٥٩	٥٢	
جمعه	٩	٨	٧٦	٦	〃	〃	〃	٥٥	
جمعه ايرتسى	١٠	٩	٧٧	٨	٤٩	٤١	٥٥	٥٧	
بازار	١١	١٠	٧٨	١٠	٤٤	〃	٠	٧ ٥٩	حمرۀ عنب
بازار ايرتسى	١٢	١١	٧٩	١١	٤٥	٤٤	٥٩	١	
صالى	١٣	١٢	٨٠	١٢	〃	٤٤	〃	٤	
چهارشنبه	١٤	١٤	٨١	١٥	٤٦	٠	٥٦	٦	
پنجشنبه	١٥	١٤	٨٢	١٦	٤٧	٤٤	〃	٧	
جمعه	١٦	١٥	٨٣	١٨	٤٨	〃	٥٦	١١	
جمعه ايرتسى	١٧	١٦	٨٤	٢٠	٤٩	٤٥	〃	١٤	
بازار	١٨	١٧	٨٥	٢٢	٥٠	٤٦	٥١	١٥	
بازار ايرتسى	١٩	١٨	٨٦	٢٤	٥١	〃	〃	١٨	
صالى	٢٠	١٩	٨٧	٢٦	٥٢	٤٧	٥٠	٢١	اول ايام باحور
چهارشنبه	٢١	٢٠	٨٨	٢٨	٥٤	٤٨	〃	٢٤	
پنجشنبه	٢٢	٢١	٨٩	٣٠	٥٤	٤٩	٤٩	٢٥	
جمعه	٢٣	٢٢	٩٠	٣٢	٥٥	〃	〃	٢٧	
جمعه ايرتسى	٢٤	٢٣	٩١	٣٤	٥٦	٥٠	٤٨	٢٩	
بازار	٢٥	٢٤	٩٢	٣٦	٥٣	٥١	〃	٣٣	
بازار ايرتسى	٢٦	٢٥	٩٣	٣٨	٥٨	٠	٤٧	٣٥	
صالى	٢٧	٢٦	٩٤	٤٠	٥٩	٥٢	〃	٣٨	اخر ايام باحور
چهارشنبه	٢٨	٢٧	٩٥	٤٤	٠	٥٤	٤٦	٤٠	
پنجشنبه	٢٩	٢٨	٩٦	٩ ٤٥	٠	٨ ٥٤	〃	٤٥	
جمعه	٣٠								

سنه ١٢٢٥ قمريه — سنه ١٢٢٤ ماليه

أسماء ايام	شهور: رجب شريف	شهور: تموز آغستوس	قوس نهار	طلوع آفتاب (ساعت دقيقه)	ظهر (ساعت دقيقه)	عصر اول (ساعت دقيقه)	عشا (ساعت دقيقه)	امساك (ساعت دقيقه)	ازمنهٔ مشهوره
جمعه ايرتسی	١	٢٨	٩٧	٤٧ ٩	٢٥	٥٤ ٨	٤٥ ١	٤٨ ٧	
بازار	٢	٢٩	٩٨	٤٩	٤	٥٥	٤	٥١	
بازار ايرتسی	٣	٣٠	٩٩	٥٢	٥	٥٦	٤٤	٥٤	
صالی	٤	٣١	١٠٠	٥٤	٦	=	=	٥٦	
چهارشنبه	٥	١	١٠١	٥٦	٧	٥٧	٤٤	٥٩ ٨	اغستوس رومی
پنجشنبه	٦	٢	١٠٢	٥٩ ١	٨	٥٨	=	٢	
جمعه	٧	٣	١٠٣	١	٩	٥٩ ٩	٤٢	٥	
جمعه ايرتسی	٨	٤	١٠٤	٤	١١	٠	=	٨	ليلهٔ رغائب
بازار	٩	٥	١٠٥	٦	١٢	=	٤١	١١	
بازار ايرتسی	١٠	٦	١٠٦	٨	١٣	١	=	١٤	
صالی	١١	٧	١٠٧	١١	١٣	٢	٤٠	١٧	
چهارشنبه	١٢	٨	١٠٨	١٤	١٥	٣	=	٢٠	
پنجشنبه	١٣	٩	١٠٩	١٦	١٦	٣	=	٢٣	
جمعه	١٤	١٠	١١٠	١٨	١٨	٤	٣٩	٢٦	
جمعه ايرتسی	١٥	١١	١١١	٢١	١٩	٥	=	٢٩	
بازار	١٦	١٢	١١٢	٢٤	٢٠	٦	٣٨	٣٢	
بازار ايرتسی	١٧	١٣	١١٣	٢٦	٢٢	٧	=	٣٥	
صالی	١٨	١٤	١١٤	٢٩	٢٣	٨	=	٣٨	
چهارشنبه	١٩	١٥	١١٥	٣١	٢٤	=	٣٧	٤١	
پنجشنبه	٢٠	١٦	١١٦	٣٤	٢٦	٩	=	٤٤	رفع لقلق
جمعه	٢١	١٧	١١٧	٣٦	٢٧	١٠	=	٤٧	
جمعه ايرتسی	٢٢	١٨	١١٨	٣٩	٢٨	١١	٣٦	٥٠	
بازار	٢٣	١٩	١١٩	٤٢	٢٩	=	=	٥٣	جلوس همايون
بازار ايرتسی	٢٤	٢٠	١٢٠	٤٤	٣٠	١٢	=	٥٦	
صالی	٢٥	٢١	١٢١	٤٧	٣٢	١٣	٣٥	٥٩ ٩	
چهارشنبه	٢٦	٢٢	١٢٢	٥٠	٣٣	=	=	٢	ليلهٔ معراج النبی عليه السلام
پنجشنبه	٢٧	٢٣	١٢٣	٥٢	٣٥	١٤	=	٥	
جمعه	٢٨	٢٤	١٢٤	٥٥	٣٦	١٥	=	٨	
جمعه ايرتسی	٢٩	٢٥	١٢٥	٥٨	٣٧	=	=	١١	قوچ ابرهه صوغوقی
	٣٠	٢٦	١٢٦	١ ١٠	٣٨	١٦	٣٤ ١	١٤	

سنهٔ قمریه — سنهٔ عالیه

اسماء ایام	شهور شعبان المعظم	اغستوس رومی	روز خضر	طلوع آفتاب ساعت دقیقه	ظهر ساعت دقیقه	عصر ساعت دقیقه	آخر ساعت دقیقه	امساك ساعت دقیقه	[illegible]
بازار ایرتسی	١	٢٧	١٢٧	١١ ٣	٥ ٤٠	٩ ١٩	٤٤	٩ ١٧	
صالی	٢	٢٨	١٢٨	٧	٤٣	١٧	=	٢٠	
چهارشنبه	٣	٢٩	١٢٩	١٠	٤٣	١٨	٤٥	٢٢	
پنجشنبه	٤	٣٠	١٣٠	١٢	٤٤	=	=	٢٦	
جمعه	٥	٣١	١٣١	١٥	٤٥	١٩	=	٢٩	
جمعه ایرتسی	٦	١	١٣٢	١٨	٤٦	٢٠	=	٣٢	
بازار	٧	٢	١٣٣	٢٠	٤٧	=	=	٣٥	ایلول رومی
بازار ایرتسی	٨	٣	١٣٤	٢٥	٤٨	٢١	٤٤	٣٨	
صالی	٩	٤	١٣٥	٢٦	٥٠	=	=	٤١	
چهارشنبه	١٠	٥	١٣٦	٢٩	٥٢	٢٢	=	٤٤	
پنجشنبه	١١	٦	١٣٧	٣١	٥٣	٢٣	=	٤٨	
جمعه	١٢	٧	١٣٨	٣٣	٥٥	=	=	٥٠	تساوی لیل و نهار
جمعه ایرتسی	١٣	٨	١٣٩	٣٦	٥٤	٢٣	=	٥٣	
بازار	١٤	٩	١٤٠	٣٨	٥٨	=	٤١	٥٦	
بازار ایرتسی	١٥	١٠	١٤١	٤١	٥٩	٢٥	=	٥٩	لیلهٔ برات
صالی	١٦	١١	١٤٢	٤٤	٦ ٠	=	=	١٠ ٠	
چهارشنبه	١٧	١٢	١٤٣	٤٦	٢	٢٦	=	٣	
پنجشنبه	١٨	١٣	١٤٤	٤٩	٣	=	=	٦	
جمعه	١٩	١٤	١٤٥	٥١	٤	٢٧	=	٩	
جمعه ایرتسی	٢٠	١٥	١٤٦	٥٤	٦	=	٤٠	١٢	
بازار	٢١	١٦	١٤٧	٥٧	٧	٢٨	=	١٥	
بازار ایرتسی	٢٢	١٧	١٤٨	١٢ ٠	٨	=	=	١٧	
صالی	٢٣	١٨	١٤٩	٢	١٠	٢٩	=	٢٠	
چهارشنبه	٢٤	١٩	١٥٠	٥	١١	=	=	٢٣	
پنجشنبه	٢٥	٢٠	١٥١	٨	١٢	٣٠	=	٢٦	
جمعه	٢٦	٢١	١٥٢	١٠	١٤	=	=	٢٩	
جمعه ایرتسی	٢٧	٢٢	١٥٣	١٣	١٥	٣١	=	٣١	
بازار	٢٨	٢٣	١٥٤	١٦	١٦	-	=	٣٣	
بازار ایرتسی	٢٩	٢٤	١٥٥	١٩	١٦	=	=	٣٥	
صالی	٣٠	٢٥	١٥٦	٢٠					

سنهٔ قمریه … سنهٔ مالیه …

اسبوع	شهور: رمضان المبارك	ایلول	روز حضر	طلوع آفتاب ساعت دقیقه	ظهر ساعت دقیقه	عصر اول ساعت دقیقه	عشا ساعت دقیقه	امساك ساعت دقیقه	الملوی ریشم
صالی		٢٥	١٥٦	١٢ ١١	٦ ١٩	٩ ٤٤	١ ٤٠	١١ ٤٠	
چهارشنبه	٢	٢٦	١٥٧	[illegible]	٢٠	〃		٤٢	
پنجشنبه	٣	٢٧	١٥٨	[illegible]	٢٢	٤٤	〃	٤٥	
جمعه	٤	٢٨	١٥٩	[illegible]	٢٣	〃	〃	٤٨	
جمعه ایرتسی	٥	٢٩	١٦٠	[illegible]	٢٥	〃	〃	٥٠	
پازار	٦	٣٠	١٦١	[illegible]	٢٦	٤٥	〃	٥٤	
پازار ایرتسی	٧	١	١٦٢	[illegible]	٢٧	〃	〃	٥٦	تشرین اول رومی
صالی	٨	٢	١٦٣	[illegible]	٢٨	٤٦	〃	١١ ٥٧	
چهارشنبه	٩	٣	١٦٤	[illegible]	٣٠	〃	〃	١٢ ١	
پنجشنبه	١٠	٤	١٦٥	[illegible]	٣١	〃	〃	٤	
جمعه	١١	٥	١٦٦	[illegible]	٣٣	٤٧	〃	٦	
جمعه ایرتسی	١٢	٦	١٦٧	[illegible]	٣٤	〃	٤١	٩	
پازار	١٣	٧	١٦٨	[illegible]	٣٥	〃	〃	١١	
پازار ایرتسی	١٤	٨	١٦٩	[illegible]	٣٦	٤٨	〃	١٤	
صالی	١٥	٩	١٧٠	[illegible]	٣٨	〃	〃	١٦	
چهارشنبه	١٦	١٠	١٧١	[illegible]	٣٩	〃	〃	١٩	
پنجشنبه	١٧	١١	١٧٢	[illegible]	٤٠	٤٩	〃	٢١	
جمعه	١٨	١٢	١٧٣	[illegible]	٤٢	〃		٢٤	
جمعه ایرتسی	١٩	١٣	١٧٤	١٣ ٦	٤٤	〃		٢٧	
پازار	٢٠	١٤	١٧٥	٩	٤٥	〃	٤٢	٢٩	
پازار ایرتسی	٢١	١٥	١٧٦	١١	٤٦	٥٠	〃	٣١	
صالی	٢٢	١٦	١٧٧	١٢	٤٧	〃	〃	٣٤	
چهارشنبه	٢٣	١٧	١٧٨	١٦	٤٨	〃	〃	٣٦	
پنجشنبه	٢٤	١٨	١٧٩	١٩	٤٩	٥١	〃	٣٨	
جمعه	٢٥	١٩	١٨٠	[illegible]	٥١	〃	〃	٤١	
جمعه ایرتسی	٢٦	٢٠	١٨١	[illegible]	٥٢	〃	〃	٤٤	لیلهٔ قدر
پازار	٢٧	٢١	١٨٢	[illegible]	٥٣	٥٢	〃	٤٥	
پازار ایرتسی	٢٨	٢٢	١٨٣	[illegible]	٥٤	〃	٤٤	٤٨	
صالی	٢٩	٢٣	١٨٤	[illegible]	٥٥	〃	〃	٥٠	
چهارشنبه	٣٠	٢٤	١٨٥	[illegible]	٥٧	〃	〃	٥٢	

سنه قمریه ۱۳۲۵ — سنه مالیه ۱۳۲۳

اسامی ایام	شهور: شهر القمریه	شهور: تشرین اول	روز خضر	ساعت دقیقه طلوع آفتاب	ساعت دقیقه ظهر	ساعت دقیقه عصر اول	ساعت دقیقه عشا	ساعت دقیقه امساك	المواسم
پنجشنبه	۱	۲۵	۱۸۶	۱ ۳۸	۶ ۵۸	۹ ۴۲	۱ ۴۴	۱۱ ۵۴	
جمعه	۲	۲۶	۱	۴۰	۵۹	〃	〃	۵۷	
جمعه ایرتسی	۳	۲۷	۲	۴۲	۷ ۰	۴۳	۴۴	۵۹	
پازار	۴	۲۸	۳	۴۵	۱	〃	〃	۱۲ ۱	
پازار ایرتسی	۵	۲۹	۴	۴۷	۲	〃	〃	۳	
صالی	۶	۳۰	۵	۴۹	۳	〃	〃	۵	
چهارشنبه	۷	۳۱	۶	۵۱	۴	〃	〃	۷	
پنجشنبه	۸	۱	۷	۵۳	۵	〃	〃	۹	تشرین ثانی رومی
جمعه	۹	۲	۸	۵۵	۷	〃	〃	۱۱	
جمعه ایرتسی	۱۰	۳	۹	۵۷	۸	۴۴	۴۵	۱۴	
پازار	۱۱	۴	۱۰	۵۹	۹	〃	〃	۱۵	
پازار ایرتسی	۱۲	۵	۱۱	۲ ۱	۱۰	〃	〃	۱۷	قوچ قاسم
صالی	۱۳	۶	۱۲	۳	۱۱	〃	〃	۲۰	
چهارشنبه	۱۴	۷	۱۳	۵	۱۲	〃	〃	〃	
پنجشنبه	۱۵	۸	۱۴	۷	۱۳	۴۵	۴۶	۲۲	
جمعه	۱۶	۹	۱۵	۹	〃	〃	〃	۲۴	
جمعه ایرتسی	۱۷	۱۰	۱۶	۱۱	۱۴	〃	〃	۲۵	
پازار	۱۸	۱۱	۱۷	۱۲	۱۵	〃	〃	۲۷	
پازار ایرتسی	۱۹	۱۲	۱۸	۱۴	۱۶	〃	〃	۲۹	
صالی	۲۰	۱۳	۱۹	۱۶	۱۷	〃	〃	۳۰	
چهارشنبه	۲۱	۱۴	۲۰	۱۸	۱۸	۴۶	۴۷	۳۲	
پنجشنبه	۲۲	۱۵	۲۱	۱۹	۱۹	〃	〃	۳۳	
جمعه	۲۳	۱۶	۲۲	۲۱	〃	〃	〃	۳۵	
جمعه ایرتسی	۲۴	۱۷	۲۳	۲۲	۲۰	〃	〃	۳۶	
پازار	۲۵	۱۸	۲۴	۲۴	۲۱	〃	〃	۳۷	
پازار ایرتسی	۲۶	۱۹	۲۵	۲۵	〃	〃	〃	۳۸	
صالی	۲۷	۲۰	۲۶	۲۶	۲۲	۴۷	۴۸	۴۰	
چهارشنبه	۲۸	۲۱	۲۷	۲۷	〃	〃	〃	۴۱	
پنجشنبه	۲۹	۲۲	۲۸	۲۸	۲۴	〃	〃	۴۲	
جمعه	۳۰	۲۳	۲۹	۳۰	〃	〃	〃	۴۳	

شهر [illegible] : سنهٔ مالیه

ایام هفته	ایام شهر		[illegible]	طلوع آفتاب ساعت دقیقه	ظهر ساعت دقیقه	عصر ساعت دقیقه	عشا ساعت دقیقه	امساك ساعت دقیقه	[illegible]
جمعه ایرتسی	١	٢٤	٤٠	٦ ١٦	٧ ٤٥	٤٧	١ ٤٤	١٤ ٤٥	
بازار	٢	٢٥	٤١	٤٤	〃	〃	〃	〃	
بازار ایرتسی	٣	٢٦	٤٢	٤٤	٤٩	〃	〃	٤٦	
صالی	٤	٢٧	٤٣	٤٤	〃	〃	〃	٤٧	
چهارشنبه	٥	٢٨	٤٤	〃	٤٧	〃	〃	٤٨	
پنجشنبه	٦	٢٩	٤٥	٤٥	〃	〃	٤٩	〃	
جمعه	٧	٣٠	٤٦	٤٦	〃	〃	〃	٤٩	
جمعه ایرتسی	٨	١	٤٧	〃	٤٨	〃	〃	〃	
بازار	٩	٢	٤٨	٤٧	〃	〃	〃	٥٠	کانون اول رومی
بازار ایرتسی	١٠	٣	٤٩	〃	〃	٤٧	〃	〃	
صالی	١١	٤	٤٠	٤٨	〃	〃	〃	٥١	
چهارشنبه	١٢	٥	٤١	〃	٤٩	〃	〃	〃	
پنجشنبه	١٣	٦	٤٢	〃	〃	〃	〃	٥٢	
جمعه	١٤	٧	٤٣	٤٧	〃	〃	〃	〃	
جمعه ایرتسی	١٥	٨	٤٤	〃	〃	〃	〃	〃	
بازار	١٦	٩	٤٥	〃	〃	〃	〃	〃	اول اربعین
بازار ایرتسی	١٧	١٠	٤٦	〃	〃	〃	〃	〃	
صالی	١٨	١١	٤٧	〃	〃	〃	〃	〃	
چهارشنبه	١٩	١٢	٤٨	〃	〃	〃	〃	〃	
پنجشنبه	٢٠	١٣	٤٩	〃	〃	〃	〃	〃	اول شدة الشتاء
جمعه	٢١	١٤	٥٠	٤٨	〃	〃	〃	٥٠	گون دونمی
جمعه ایرتسی	٢٢	١٥	٥١	〃	〃	〃	〃	〃	
بازار	٢٣	١٦	٥٢	〃	٤٨	〃	〃	〃	
بازار ایرتسی	٢٤	١٧	٥٣	٤٧	〃	〃	〃	٥١	
صالی	٢٥	١٨	٥٤	〃	〃	٤٨	〃	〃	
چهارشنبه	٢٦	١٩	٥٥	٤٦	٤٣	〃	〃	٥٠	
پنجشنبه	٢٧	٢٠	٥٦	〃		〃	〃	٤٩	
جمعه	٢٨	٢١	٥٧	٤٠	〃	〃	〃	〃	
	٢٩	٢٢	٥٨	٤	〃 ٢٦٢	〃	٤٨١	٤٨	

شهریه قمریه عثمانیه

اسامی ایام	ذی الحجة	کانون اول	فضل دائر ساعت دقیقه	طلوع آفتاب ساعت دقیقه	ظهر ساعت دقیقه	عصر ثانی ساعت دقیقه	عشا ساعت دقیقه	امساك ساعت دقیقه	ملاحظات
بازار	١	٤٤	٥٨	٤٤ ٠	٤٦ ٢	٤٧ ٩	٤٨ ٤	٣٨ ١	
بازار ایرتسی	—	٤١	٥٩	٤٤	٥٥	〃	〃	٤٧	
صالی	٢	٤٥	٦١	٤٠	〃	〃	〃	٤٦	
چهارشنبه	٤	٤٦	٦٢	٥٠	٤٣	〃	〃	٤٥	
پنجشنبه	٥	٤٥	٦٤	٤٨	〃	〃	〃	٤	
جمعه	٦	٤٨	٦٤	٤٧	٤٤	٤	〃	٤٠	
جمعه ایرتسی	٧	٤١	٦٥	٤٦	〃	〃	〃	٤	
بازار	٨	٤٠	٦٦	٤٥	٤٤	〃	٤٢	٤	
بازار ایرتسی	٩	٤١	٦٧	٤٤	〃	〃	〃	٤	یوم عرفه
صالی	١٠	٤	٦٨	٤٤	٤١	٤٣	〃	٤٠	عید اضحی کانون ثانی
چهارشنبه	١١	٤	٦٩	٤٤	〃	〃	〃	٤٨	
پنجشنبه	١٢	٤	٧٠	٤١	〃	〃	〃	٤٧	
جمعه	١٣	٤	٧١	١٩	١٩	〃	〃	٤١	
جمعه ایرتسی	١٤	٥	٧٦	١٨	〃	〃	〃	٤٠	
بازار	١٥	[illegible]	٤٤	١٦	١٨	〃	٤٣	٤٠	
بازار ایرتسی	١٦	٥	٧٤	١٤	١٧	〃	〃	٤٤	
صالی	١٧	[illegible]	٧٥	١٤	١٩	〃	〃	٤	
چهارشنبه	[illegible]	٨	٧	١١	١٥	〃	〃	٤	
پنجشنبه	[illegible]	[illegible]	[illegible]	٩	١٩	〃	〃	٤٥	
جمعه	[illegible]	١٠	٧٨	٧	٢٠	〃	〃	٤٠	
جمعه ایرتسی			٧	٥		١		٤٤	
بازار		٤١	٨	٤	١٠			٤٤	
بازار ایرتسی		٥٠	٨١	١	١٢			٥	
صالی	١٥	١٥	٨	٥٩	١٠			١٩	
چهارشنبه	٥	٤٤	٨٤		٩			١٠	
پنجشنبه	٤	١٦	٨٩	٥٥	٨			١٥	اخر اربعین
جمعه		٣٨	٨٨	٥٨	٠	٤٠	٤١	١٤	اول خمسین
جمعه ایرتسی		٩	٨٩					١١	
								٩	
								٧ ١٠	

فصول اربعه

ربیع ٨ مارت
صیف ٩ حزیران
خریف ١١ ایلول
شتا ٩ کانون اول

امتداد فصول

بهار	٩٢ کون	٢٠ ساعت	٢٩ دقیقه
یاز	٩٣ «	١٤ «	١٤ «
کوز	٨٩ «	١٥ «	٤٥ «
قیش	٨٩ «	٤ «	٤ «
	٣٦٤	٥٤	٨

تساوی لیل ونهار ربیعی خریفی
یوم اعتدال ربیعی ٩ مارت رومی
یوم اعتدال خریفی ١٩ ایلول رومی

مقدمه

جناب ترتیب فرمای فصول کتاب کائنات ، وشیرازه بند اجزای وجود وحیات ، مهر عالم افروز سپهر شوکت ، مطلع بهجت افزای قواعد حکمت ومعدلت ، ولی نعمت بیمنت اعظم ، متبوع مشروع معظم ومفخم پادشاهمز افندمز حضرتلرینی تمادیٔ عمر وعافیتله نیجه مآثر جلیلهٔ حکمداری ، موفقیات عالیه ومتابعهٔ ملك پرووی‌یه مظهر ، بالجمله بلاد وعبادی انوار فیوضات قدسیت آیات جناب تاجداریلریله منور بیورسون .

دور عالی العال حضرت پادشاهی که : ترقیات متوالیه‌ایله حقیقةً غبطه‌بخشای اعصار ، حس مخصوص شکرگذاری ایله انبساط افزای قلوب کبار وصغاردر . انواع آثار ترقی‌یه مصدر ، قابل حصر وتعداد اولمیان بونجه تکملات هپ او تاجدار عدالت شعار اقدس حضرتلرینك مآثر مادیهٔ فکر وتدبیر ملوکانه‌لری محصول شکران شمولی اولدیغی بتون جهان مدنیتك انظار اعتراف وتعظیمنده روشنتردر . اقوام نجیبهٔ اسلامیه ، تبعهٔ صادقهٔ عثمانیه‌نك محبوب قلوبی اولان خلیفهٔ اعظم افندمز حضرتلری مقاصد ترقی جوییلنك حامیٔ اکمل باهر الاجلالی عصر ترقی حصر حضرت ظل اللهیلری آثار مرغوبهٔ مدنیه‌نك دورهٔ کمالیدر . ممالك محروسهٔ شاهانه‌لرینك هر جهتنده اسباب ترقی آناً فآناً توالی ، احوال وانتظامات داخلیه تحقق تعالی ایدیور . حالك علویتی نسبتنده پارلاق سعادتلری تأمین بیوره‌گلان بو تجلیات فاخرهٔ عنایات بیغایات جناب ملوکانه‌نك شرف انعطافی انجابات مشکورهٔ فیض اورانه‌سندندر .

بو جهتله زمان او تاجدار اعظمی حس شکرانله تبجیله ؛ انسان او شهریار افخمی خلوص عبودیت ودعا ایله تقدیسه ذمتداردر .

بو وظیفهٔ شکران وعبودیتی هر دقیقه‌ده تحقق ایفادن ، هر حالده افکار معالی نثار ملوکانه دائرهٔ منجیه‌سنده اظهار آثاره توسل واعتنادن خالی قالمیان ومآثر تدابیر صائبهٔ دولتلرینك بعض قسمی اشبو سالنامه‌نك معلومات محلیه قسملرنده بالمناسبه وصدد بحث وافاده داخلنده بیان ایدیلان ولایت والیٔ عالیسی عطوفتلو خالد

بك افندی حضرتلری بوولایته مأموریت ومواصلت دولتلرندن بری مهام وشعبات اداره معاملات عمومیه‌سنده رضای باری ، ومقصد معدلت ومعموریت مرصد جناب شهریاری‌یی بدرقهٔ حال وحرکات ، وبتوفیقه تعالی ولایتك اسباب حضور وترقیاتی اوزرنده استحصال وتأمین حسن موفقیات بیورمقده اولدقلری کبی سنه‌دن سنه‌یه هر ولایتده طبع وتمثیلی امر مخصوصنك حکم جلیلی ایجابندن ایکن بوولایتجه اوزون برزماندن بری چیقارلمامش اولان ولایت سالنامه‌سنك ترتیب وطبعنی‌ده ارزو بیورمشیدیلر . تلقینات فکریه ، تصورات بیانیه ، معاونات واقعهٔ دولتلرندن اقتباس معلومات واستحصال امید موفقیات ایله بوسنه‌یه مخصوص اولمق اوزره برسالنامه‌نك ترتیب وتمثیلی ایچون ، مندرجاتنك جمع وتلفیق تدبیرینه اینجق شهر محرم الحرامك ابتدالرنده توسل وابتدار ، وزمان یسیر ایچنده برسالنامه مندرجاتنه مهما امکن کافی اوله‌بیله‌جك معلومات ابتدائیه استحضار ایدیله‌بیلدی . معلومات مستحصله ، ولایتك عادتا مجموعهٔ طبیعیهٔ جغرافی وصناعی وزراعیسی دیمك اولان برسالنامه ایچون یکده کافی اوله‌مزسه‌ده بوندن بویله هر سنه نشر ایدیله‌جك سالنامه‌نك توسیع واکمال مندرجاتی ایچون مقدمه منزله‌سنده برزمین تصور اوله‌بیلیر . تقویم قسمی ایله مأمورین اسامیسی استثنا ایدلدیکی حالده مندرجات سائره‌سی نظر مطالعه‌دن اسقاط ایدیله‌میه‌جك ایجه معلوماتی حاوی بولنمقدر .

همان جناب حق ! عالم اسلامیت ومدنیتی مظهر کمال حضور وترقی بیورمقده اولان نیر وجود بهبود جناب همایون ملوکانه‌یی همیشه سایه بخش دیهیم شوکت وسیم خلافت وسلطنت ، وهر آنده وجیبهٔ مخصوصهٔ دعاخوانی واحتساسات صادقهٔ عبودیتمندی ایله رضای میامن احتوای عالی دائره‌سنده عرض آثار وخدماته حصر فکر وآرزو ایلیان بندهٔ اصدق جناب شهریاری مشارالیه خالد بك افندی حضرتلرینی مآثر مبروره وموفقیات حسنه ومشکوره ایله سایهٔ معالیوایهٔ جناب ولی نعمت بی‌منتده اعظمیده حائز نصاب سرور ومفخرت بیورمسی دعاسیله ختم دیباجهٔ گفتار اولندی . ومن الله التوفیق .

مطبعه مدیری بتلیسی
ابراهیم ادهم

بعض وقايع مشهوره

هجرت شرفنقبتدن مقدم

سنين
٦٢١٢ خلقت حضرت آدم ع م
٣٩٧٤ طوفان حضرت نوح ع م
٣٥٤٨ مصرك ابتداى معموريتى
٢٥٧٠ ولادت حضرت ابراهيم ع م
٢٣١٧ حضرت يعقوب عليه السلامك مصرى تشريفلرى
٢٢٩١ مصرده يدى سنه ممتد اولان قحط وغلا
٢١٧٦ فرعونك مصرده اطفال ذكورى اتلافى
٢١٦٦ لاتين قراللغنك تشكلى
٢١٦٥ آتنه قراللغنك تشكلى
٢٠٧٥ حضرت موسى عليه السلامك مصردن خروج بيوردقلرى
١٦٣٨ حضرت داود عليه السلامك سوريه‌ده پادشاهلغى

سنين
١٥٩٨ حضرت سليمان عليه السلامك پادشاهلغى
١٣٣٧ روما شهرينك بناسى
١١٥٥ بخت النصرك سوريه ايله قدس شريفى تخريبى
١١١٠ ايران شاهلغنك كيانيان طبقه‌سنه انتقالى
٩١٦ اسكندرك مصرى ايرانلولردن استردادى
٩١٥ اسكندرك ايرانى استيلاسيله دارانك مقتوليتى
٦١٢ مصرك رومايه التحاقى
٥٨٥ ميلاد حضرت عيسى ع م
٥١٧ روماده پاپا نصبى
٤٨٤ جام ايجادى

٣٦٨ طبقهٔ ثانیانك ظهوری
٢٣٤ آیاصوفیه نك بناسی
٢٠١ صوترازوسنك ایجادی
١٦٣ فرانسه قراللغنك تشكلی
٤٠ توی قلمی ایجادی
٣٣ له قراللغنك تشكلی
٢٥ اسقوچیا قراللغنك تشكلی
١٤ انكلتره قراللغنك تشكلی
١١ اسپانیا قراللغنك تشكلی

هجرت جلیله دن مؤخر

سنین

١ غزای كبرای بدر
١٠ حج وداع
١٠ فتح جلیل مكهٔ مكرمه
١٠ فتح بلند خیبر
١٠ خلافت جلیلهٔ حضرت ابوبكر رضی‌اللّٰه عنه
١٣ خلافت جلیلهٔ حضرت عمر رضی‌اللّٰه عنه
١٤ بنای بصره
١٤ فتح شام
١٩ فتح قیصریه
٢٠ فتح مصر
٢٤ خلافت جلیلهٔ حضرت عثمان رضی‌اللّٰه عنه
٢٧ فتح جزیرهٔ قبریس
٣٥ خلافت جلیلهٔ حضرت علی رضی‌اللّٰه عنه
٣٦ اهل اسلام جانبندن استانبولك ابتدا كی محاصره سی
٤٩ غلطه ده عرب جامع شریفنك اولكی بناسی
٦٠ وقعهٔ دلسوز كربلا
٧٥ ضرب سكهٔ اسلامیه
٨٠ ولادت حضرت امام اعظم رضی‌اللّٰه عنه
٨٢ سیجلیا جزیره سیله مسینا بوغازینك فتحی
٩٢ اسلامك اندلسه عبوری
٩٥ غلطه ده عرب جامع شریفنك ایكنجی بناسی
١٢٠ كاغد ایجادی
١٢١ عربلر بیننده علم كیمیانك شیوعی
١٥٠ انتقال حضرت امام اعظم رضی‌اللّٰه عنه
١٨٣ دانیمارقه قراللغنك تشكلی
٣٦٢ روسیه دولتنك تشكلی
٤٥٥ مجار قراللغنك تشكلی
٤٨٠ ولادت حضرت عبدالقادر قدس سره
٥١٦ ساعت ایجادی
٦٠٤ مولد شریف قرائتنك ابتداسی
٦٠٤ ولادت جلیلهٔ حضرت مولانا

قدس سره

٦٧٢ انتقال حضرت مولانا قدس سره

٦٧٦ كوزلك ايجادى

٦٨٧ كمى پوصله‌سى ايجادى

٦٨٨ ظهور دولت ابد مدت عثمانيه

٦٩٩ مبدأ استقلال وقرائت خطبهٔ شريفه

٧٢٦ فتح بروسه وتولد حضرت خداوندكار غازى

٧٢٨ ضرب سكهٔ همايون عثمانيه

٨٢٧ دولت عليه‌ده موظف عسكر تنظيمى

٧٥٨ شهزاده سليمان پاشا حضرتلرينك بحراً روم ايلى‌يه كچوب كليبولى وحواليسنى فتحلرى

٧٦٢ طوب ايجادى

٧٧٣ فتح ادرنه

٧٩١ انتقال حضرت شاه بهاءالدين نقشبند قدس سره

٧٩٢ خداوندكار غازى حضرتلرينك قوصوه‌ده مظفريت وشهادتى

٧٩٦ فتح سلانيك ويكيشهر

٧٩٧ يلديرم بايزيد خان حضرتلرينك نيكبولى غالبيتى

٧٩٨ اناطولى حصارينى انشا بيوردقلرى

٧٩٨ بروسه‌ده جامع كبيره وضع اساس بيوردقلرى

٨٠٤ وقعهٔ تيمور

٨٣٣ بروسه‌ده امير سلطان حضرتلرينك انتقالى قدس سره

٨٣٥ فتح ثانيه

٨٤٨ سلطان مراد خان ثانى حضرتلرينك وارنه غالبيتى

٨٥١ صنعت طباعت ايجادى

٨٥٢ قوصوه مظفريت ثانيه‌سى

٨٥٦ فاتح حضرتلرينك روم ايلى حصارينى بنا بيوردقلرى

٨٥٧ قره‌دن كميلر امراريله استانبولى فتح بيوردقلرى

٨٥٨ اسكى سرايك بناسى

٨٦٢ آمريقانك كشفى

٨٦٨ اتمام جامع حضرت فاتح

٨٧٥ سراى جديدك اتمامى

٨٨٠ منكلى كراى خانك دولت عثمانيه‌يه مطاوعتى

٨٩٢ كمال رئيسك دونما ايله اسپانيايه عزيمتى

٩٠٣ بناى جامع سلطان بايزيد خان ثانى

٩٠٣ اميد برونى طريقنك كشفى

٩٢٠ سلطان سليم اول حضرتلرينك چالديران وقعهٔ مشهوره‌سى

٩٢٢ سلطان سليم اول حضرتلرينك مصرى فتح بيوردقلرى

٩٢٢ امانت جليله ايله شرفياب اولدقلرى

٩٢٢	جیب ساعتی ایجادی
٩٢٢	فتح حلب وشام
٩٢٣	درسعادتده ترسانه بناسی
٩٣٥	ویانه‌نك برنجی محاصره‌سی
٩٣٧	جان برد غزالینك وفاتی
٩٤٧	امپراطور قارلوسك هزیمتی
٩٦١	بحر محیط شرقی‌یه سیدی رئیسك برنجی سفری
٩٦٥	سلیمانیه جامع شریفنك اتمامی
٩٧٩	قلنج علی پاشانك قپودان دریا نصبی
٩٨٥	اندلسك تخلیه‌سی
٩٨٧	تقی الدین رصدینك انشاسی وحساب اصول اعشاری
١٠٠٥	سلطان محمد خان ثالث حضرتلرینك اکری قلعه‌سنی فتح وغلبه‌سی
١٠١٢	ممالك اسلامیه‌ده دخان استعمالی
١٠٥٠	انفیه‌نك استانبولده استعمالی
١٠٥٠	اوروپاده غزته ایجادی
١٠٩٤	ویانه‌نك ایکنجی محاصره‌سی
١١٣٥	اسکدارده دار الطباعه تأسیسی
١١٦٧	چیچك آشیسی اختراعی
١١٩٩	بالون ایجادی
١٢٠٦	تلغراف ایجادی
١٢١٣	سلطان سلیم ثالث حضرتلرینك مصری فتح واستخلاصی

مصراع :

« سلیم ثالث اولدی ملك مصره فاتح ثانی »

١٢١٥	طاش باصمه‌سی ایجادی
١٢٢٢	واپور ایجادی
١٢٢٢	سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك حرمین محترمینی وهابیلردن تخلیه‌یه همت جلیله‌لری
١٢٣٣	اوروپا مصالحهٔ عمومیه‌سی
١٢٤٠	شمندوفر ایجادی
١٢٤١	وقعهٔ خیریه وتأسیس عساکر نظامیه
١٢٤٢	درسعادتده مکتب طبیه تأسیسی
١٣٥٣	جسر عتیقك انشاسی
١٢٥٤	قرانتنه نظامنك وضعی
١٢٥٥	تنظیمات خیریه
١٢٥٩	سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك صحیح العیار مسکوکات ضربنه همتلری
١٢٦٥	ایاصوفیه جامع شریفنی اعمار بیوردقلری
١٢٦٩	خرقهٔ سعادت دائرهٔ علیه‌سنی مجدداً انشایه موفقیتلری
١٢٧٧	ابنیهٔ مقدسهٔ حرم سعادته موفقیتلری
١٢٧٧	بروسه جامع کبیرینی تجدید بیوردقلری

١٢٧٨ طورپیل ایجادی
١٢٨١ تشکیل ولایات مبدئی
١٢٨١ پروسیالیلرك اوستریا ایله صادووا محاربه‌سی
١٢٨٣ منافع عمومیه صندقلری تأسیسی
١٢٨٣ ایکنه‌لی تفنك ایجادی
١٢٨٦ سویش جدولنك کشادی
١٢٨٧ پروسیا وفرانسه دولتلرینك محاربه‌سی
١٢٨٧ آلمانیا ایمپراطورلغنك اعلانی
١٢٨٧ ایتالیا دولتنك رومانی استیلاسی
١٢٨٨ درسعادتده ترموای احداثی
١٢٨٩ توتونك تحت انحصاره ادخالی
١٢٨٩ ترسانهٔ عامره‌ده حوض ساج استعمالی
١٢٩٠ غلطه‌ده تونل کشادی
١٢٩٠ ازمید تیمور یولنك انشاسی
١٢٩٣ قانون اساس وضعی
١٢٩٣ مکتب ملکیهٔ شاهانه‌نك رسم کشادی
١٢٩٣ روسیه محاربهٔ اخیره‌سی
١٢٩٥ برلین قونغره‌سی
١٢٩٦ سجل احوال تأسیسی
١٢٩٧ درسعادتده موزه‌نك رسم کشادی
١٣٠٥ زراعت بانقه‌لرینك تشکیلی
١٣١٢ درسعادت ریختملرینك وضع اساسی
١٣١٣ درسعادتده دارالعجزه‌نك رسم کشادی
١٣١٥ دولت علیه‌نك یونان ایله وقوع بولان محاربه ومظفریتی
١٣١٦ حمیدیه اطفال خسته‌خانه‌سنك رسم کشادی
١٣١٦ دارالفنون شاهانه‌نك رسم کشادی
١٣١٨ حجاز تلغراف خطنك رسم کشادی
١٣١٨ حمیدیه حجاز تیمور یولنك وضع اساسی
١٣١٩ دارالخیر مکتب عالیسنك رسم کشادی
١٣٢٠ حمیدیه حجاز تیمور یولنك معان قسمنك رسم کشادی
١٣٢٠ بغداد تیمور یولنك قونیه ـ ارکلی بلغورلی قسمنك رسم کشادی
١٣٢٠ دیلسز واعمالر مکتبنك وضع اساسی

سلاطین عظام شوکت اتسام عثمانیه حضراتنك تاریخ ولادت وجلوس همایون ومدت عمر وسلطنتلریله مراقد متبرکه‌لری

§

مؤسس بنیان سلطنت غازی سلطان عثمان خان عالیمنقبت حضرتلری

ارطغرل غازی حضرتلری صلبندن ٦٥٦ سنهٔ هجریه‌سنده تولد ایله ٦٩٩ سنه‌سی جمادی الاولیسنك دردنجی کونی بالاستقلال جالس تخت سلطنت اولوب ٧٢٦ سنه‌سی شهر رمضانك یکرمی برنجی کونی ارتحاللری وقوع بولمشدر مدفن شریفلری بروسه‌ده حصار ایچنده عثمانیه میدانی قربنده‌در .

§

بروسه فاتحی غازی سلطان اورخان حضرتلری

سلطان عثمان حضرتلرینك مخدوم معالی موسوملریدر ٦٨٠ سنه‌سنده تولد ایدرك ٧٢٦ سنه‌سی شهر رمضانده جالس سریر سلطنت اولمشلر و ٧٦١ سنه‌سنده ارتحاللری وقوعیله پدر معظملری جوارنده دیکر تربهٔ مخصوصه‌یه دفن اولنمشلردر .

§

خداوندکار غازی شهرتیله مشهور سلطان مرادخان اول حضرتلری

سلطان اورخان حضرتلری صلبندن ٧٢٦ سنه‌سنده تولد و ٧٦١ ده پدر جنت مقرلری مقامنه جلوس بیورمشلردر ٧٩١ سنه‌سی شهر رمضان شریفی اوائلنده قوصوه محاربهٔ مشهوره‌سنده شهیداً ارتحال بیورملریله نعش مغفرت نقشلری بروسه‌یه نقل ایله چکرکه نام محله‌دکی جامع شریف وعمارت عامره‌لری قارشوسنده کائن تربهٔ محترمه‌یه دفن اولنمشدر . محل شهادتلرنده دخی بشقه‌جه تربهٔ منیفه‌لری واردر . مبرات عدیده‌لرندن بروسه‌ده سرای همایون محلی

قارشوسنده وعثمانيه ميدانى قربنده شهادت جامعى ناميله برمعبد وسيع انشا بيورمشلردر .

§

﴿ غازى سلطان ييلديرم بايزيد خان حضرتلرى ﴾

سلطان مراد خان اول حضرتلرينك مخدوم بسالت موسوملريدر ٧٦١ سنه‌سنده قدمنهادۀ مهد شهود اولوب ٧٩١ سنه‌سنده جالس تخت عثمانى و ٨٠٥ سنه‌سى شعبانك اون بشنجى كونى تارك دار فانى اولمشلردر . مدفن شريفلرى بروسه‌ده مشهور جامع كبير پرنورلرينك غيرى اولان وشهرك جانب شرقيسنه مصادف بولنان ديكر جامع شريفلريله مدرسه وصوكمرلرى وسائر آثار لطيفه‌لرى جوارنده‌در .

§

﴿ چلبى سلطان محمد خان غازى حضرتلرى ﴾

سلطان ييلديرم بايزيد خان حضرتلرى صلبندن ٧٨١ سنه‌سنده تولد ايلمشلردر ٨١٦ سنه‌سنده جلوس همايونلرى و ٨٢٤ سنه‌سنده ارتحاللرى وقوع بولمشدر . بروسه‌ده غايت مصنع جامع شريفلرى پيشكاهنده وسلطانيه ناميله مشتهر مدرسۀ شريفه وعمارت معموره‌لرى جوارنده كائن يشيل تربۀ رفيعه‌يه دفن اولنمشلردر .

§

﴿ غازى سلطان مراد خان ثانى حضرتلرى ﴾

چلبى سلطان محمد خان حضرتلرينك مخدوم مفخملريدر ٨٠٦ سنه‌سنده تولد و ٨٢٤ سنه‌سنده جلوس ايله ٨٥٥ سنه‌سى محرمنك بشنجى كونى ادرنه‌ده عازم كلشن سراى رحمت اولوب بروسه‌ده كى مراديه سمتنده كائن جامع شريفلرى اتصالنده قبه‌سنك اوزرى آچيق تربۀ مخصوصه‌لرينه نقل ودفن اولنمشلردر . اشبو تربۀ مباركه حريمنده سلطان جم حضرتلرينك غايت مزين تربه‌لريله ديكر شهزادكان ذيشان حضراتنك ده متعدد ومكلف تربۀ شريفه ويانده مدرسه وعمارات عامره‌لرى واردر .

§

ابو الفتح والمغازی سلطان محمد خان ثانی حضرتلری

سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینك مخدوم سعادت موسوملریدر . استانبول وطربزون ونیجه بلاد عظیمه فتحنه موفقیتلری جهتله ابو الفتح عنوان جلیلیله اشتهار بولمشلردر ۸۳۳ سنه‌سی رجبنك یدنجی کونی قدمنهادهٔ عالم وجود و ۸۵۵ سنه‌سی محرمنده جالس تخت معالی نمود اولدیلر و ۸۸٦ سنه‌سی ربیع الاولنك دردنجی کونی غزایه عزیمت اثناسنده ککبوزه مرحله‌سی جوارنده ارتحال بیوردیلر . تربهٔ علیالری استانبولده جامع جسیم ومنورلری پیشکاهنده وسائر آثار جلیله‌لری جوارنده‌در .

§

غازی سلطان بایزید خان ثانی حضرتلری

ابو الفتح سلطان محمد خان حضرتلری صلبندن ۸۵۱ سنه‌سنده تولدایله ۸۸٦ سنه‌سنده جلوس و ۹۱۸ سنه‌سی ربیع الآخرینك اوتجی کونی ارتحال بیوردیلر . مدفن شریفلری استانبولده باب سرعسکری میداننده‌کی جامع شریفلری پیشکاهنده‌در .

§

فاتح مصر سلطان سلیم خان اول حضرتلری

سلطان بایزید خان ثانی حضرتلرینك مخدوم عالیکهرلریدر ۸۷۵ سنه‌سنده تولد ایله ۹۱۸ سنه‌سنده جالس تخت عالی بخت عثمانی و ۹۲٦ سنه‌سی شوالنك طقوزنجی کونی عازم کلشن سرای جاودانی اولدیلر و آزوقتده چوق آثار جلیله‌یه موفق بیورلدیلر . تربهٔ مبارکه‌لری استانبولده واقع جامع شریفلری پیشکاهنده‌در .

§

غازی سلطان سلیمان خان اول حضرتلری

قانونی عنوانیله مشهوردر . یاوز سلطان سلیم خان قدیم حضرتلرینك مخدوم مفخملریدر ۹۰۰ سنه‌سنده ولادت سنیه‌لری و ۹۲٦ سنه‌سنده جلوس همایونلری وقرق سکزسنه سلطنتدن صکره سکتوار غزاسنده خسته‌لنه‌رق

٩٧٤ سنه‌سی صفرینك یكرمنجی كونی ارتحاللری وقوعه كلمشدر . باب قتوی جوارنده جسیم ومتین جامع شریف بی نظیرلری پیشكاهنده واقع تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن اولنمشلردر . ادرنه‌ده‌كی اسكی جامع شریفده اولدیغی مثللو تربهٔ مذكوره قپوسنك اوستنده دخی حجر اسود اسعدك برجزئی بولندیغی مشهور واثری مشهود اولمغله پیشكاهندن اماله‌ٔ انظار زیارتله كسب شرف اولنمقده‌در .

§

غازی سلطان سلیم خان ثانی حضرتلری

سلطان سلیمان خان اول حضرتلری صلبندن ٩٣٠ سنه‌سی رجبنك آلتنجی كونی تولد و ٩٧٤ سنه‌سنده جلوس بیورمشلر و ٩٨٣ سنه‌سی شعبانك یكرمی یدنجی كونی ارتحال ایلمشلردر . مدفن شریفلری آیاصوفیه جامعی حریمنده‌در مبرات مكمله‌لرندن ادرنه‌ده مشهور وبی همتا جامع شریفلری و آیاصوفیه‌نك جسیم مناره‌لریله درون وبیرونده وقونیه وبلاد سائره‌ده آثار خیریه‌لری واردر .

§

غازی سلطان مراد خان ثالث حضرتلری

٩٥٣ سنه‌سی جمادی الاولیسنك بشنجی كونی سلطان سلیم خان ثانی حضرتلری صلبندن تولد ایله ٩٨٣ سنه‌سنده جلوس بیورمشلردر ١٠٠٣ سنه‌سی جمادی الاولیسنك سكزنجی كونی ارتحال ایتملریله آیاصوفیه حریمنده پدر افخملری تربهٔ شریفه‌سی اتصالنده كائن تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن اولنمشلردر .

§

اكری فاتحی غازی سلطان محمد خان ثالث حضرتلری

سلطان مراد خان ثالث حضرتلرینك مخدوم مفخملریدر . ٩٧٤ سنه‌سی ذی القعده‌سنك یدنجی كونی تولد و ١٠٠٣ سنه‌سی جمادی الاولیسنده جلوس و ١٠١٢ سنه‌سی رجبنك اون ایكنجی كونی رحلت ایلمشلردر . مدفن شریفلری آیاصوفیه پیشكاهنده اسكی دار الفنون قارشوسنده‌كی كوشه‌ده تربهٔ مزینه درونده‌در

§

غازی سلطان احمدخان اول حضرتلری

سلطان محمدخان ثالث حضرتلری صلبندن ٨٩٨ سنه‌سی جمادی الآخره‌سنك اون ایکنجی کونی تولد ایله ١٠١٢ سنه‌سی رجبنده جالس تخت عثمانی اولمشلر و ١٠٢٦ سنه‌سی ذی القعده‌سنك یکرمی ایکنجی کونی ارتحال ایلمشلردر . استانبولده آت میدانده‌کی آلتی مناره‌لی جامع شریفلری جوارنده واقع تربۀ مخصوصه‌ده مدفوندرلر . اون دردنجی پادشاه عالیجاه اولوب اون درت یاشلرنده جلوس ایله اون درت سنه مقام معلای سلطنته رونقساز اولمشلردر .

§

سلطان مصطفی خان اول حضرتلری

سلطان محمد خان ثالث حضرتلری صلبندن ١٠٠١ سنه‌سنده تولد ایله ١٠٢٦ سنه‌سی ذی القعده‌سنك یکرمی ایکنجی کونی برادرلری سلطان احمد خان حضرتلری مقامنه جالس اولوب ١٠٢٨ سنه‌سی ربیع الاولی غره‌سنده فراغت ایلمشلردر .

§

سلطان عثمان خان ثانی حضرتلری

سلطان احمد خان اول حضرتلرینك مخدوم کبیر مکارم موسوملریدر . ١٠١٣ سنه‌سنده تولد ایله ١٠٢٨ سنه‌سی ربیع الاولنده جلوس ایتمشلر و ١٠٣١ سنه‌سی رجبنك طقوزنجی کونی ارتحال ایتملریله پدر محترملری یاننه دفن اولنمشلردر .

§

سلطان مصطفی خان اول حضرتلری

١١٣١ سنه‌سنده جالس تخت عالی عثمانی اولوب ١٠٤٨ سنه‌سنده عالم عقبایه رحلت ایلمشلر و آیا صوفیه جامع شریفنه متصل کتبخانه قربنده واقع تربۀ مخصوصه‌یه دفن ایدلمشلردر .

§

فاتح بغداد غازی سلطان مراد خان رابع حضرتلری

سلطان احمدخان اول حضرتلری صلبندن ١٠١٨ سنه‌سی جمادی الاولیسنك

یكرمی سكزنجی كونی تولد و ١٠٣٢ سنه‌سی ذی القعده‌سنك اون بشنجی كونی جالس تخت عثمانی اولمشلر و ١٠٤٩ سنه‌سنده ارتحال ایله پدر معظملرینك یاننه دفن اولنمشلردر . كمال قوت و شجاعت فوق العاده ایله شهرت بولمشلر ایدی .

§

﴿ سلطان ابراهیم خان حضرتلری ﴾

سلطان احمد خان اول حضرتلری صلبندن ١٠٢٤ سنه‌سی شوالنك اون اوچنجی كونی تولد و ١٠٤٩ سنه‌سی شوالنك اون آلتنجی كونی برادر عالیلری سلطان مراد خان رابع حضرتلری مقامنه جلوس ایله ١٠٥٨ سنه‌سی رجبنك یكرمی طقوزنده عالم فانیدن رحلت ایتمكله آیاصوفیه جامع شریفی اتصالنده عم اكرملری سلطان مصطفی خان اول حضرتلری نزدینه دفن اولنمشلردر .

§

﴿ غازی سلطان محمد خان رابع حضرتلری ﴾

١٠٥١ سنه‌سی شهر رمضان شریفنك یكرمی طقوزنجی كونی سلطان ابراهیم خان حضرتلری صلبندن تولد ایله ١٠٥٨ سنه‌سی رجبنده جلوس ایتمشلر وقرق برسنه سلطنتدن صكره ١٠٩٩ سنه‌سی محرمنك ایكنجی كونی اختیار عزلت و ١١٠٤ سنه‌سنده ادرنه‌ده رحلت بیورمشلردر . نعش عالیلری استانبوله كتیریلوب باغچه قپوسنده والدهٔ محترمه‌لری ترخان سلطان حضرتلرینك آثار مكمللری اولان یكی جامع شریف جوارنده‌كی تربهٔ شریفه‌یه دفن ایدلمشلردر .

§

﴿ سلطان سلیمان خان ثانی حضرتلری ﴾

١٠٥٢ سنه‌سنده سلطان ابراهیم خان حضرتلری صلبندن تولد ایله ١٠٩٩ سنه‌سنده جالس تخت عثمانی اولمشلر و ١١٠٢ سنه‌سنده ارتحال بیورمشلردر . مدفن شریفلری جد عالیلری سلطان سلیمان خان اول حضرتلری تربه‌سنده‌در .

§

سلطان احمد خان ثانی حضرتلری

سلطان ابراهیم خان حضرتلرینك مخدوم اکرملریدر ۱۰۵۲ سنه‌سی ذی الحجه‌سنك التنجی کونی تولد ایله ۱۱۰۲ سنه‌سی شهر رمضاننك یکرمی التنجی کونی برادر مکرملری سلطان سلیمان خان ثانی حضرتلری مقامنه جلوس ایتمشلردر ۱۱۰۶ سنه‌سنده ارتحال ایله جدامجدلری سلطان سلیمان خان اول حضرتلری تربه‌سنه دفن اولنمشلردر .

§

سلطان مصطفی خان ثانی حضرتلری

۱۰۷٤ سنه‌سنده سلطان محمدخان رابع حضرتلری صلبندن تولد و ۱۱۰٦ سنه‌سی جمادی الآخره‌سنك یکرمی ایکنجی کونی عم مکرملری سلطان احمدخان ثانی حضرتلری مقامنه جالس اولمشلر و ۱۱۱۵ سنه‌سنده ارتحال دارنقا ایله یکی جامع شریف حوالیسندکی ترخان والده سلطان حضرتلری تربهٔ شریفه‌سنه دفن ایدلمشلردر .

§

غازی سلطان احمد خان ثالث حضرتلری

غازی سلطان محمدخان رابع حضرتلرینك نجل نجیل عالیلری اولوب ۱۰۸٤ سنه‌سنده تولد و ۱۱۱۵ سنه‌سی ربیع الآخرینك ایکنجی کونی جلوس ایتمشلردر ۱۱٤۹ سنه‌سنده ارتحال دارنقا ایله یکی جامع شریف حریمنده والده سلطان حضرتلری تربهٔ منیفه‌سنه دفن اولنمشلردر .

§

غازی سلطان محمود خان اول حضرتلری

۱۱۰۸ سنه‌سی محرمنك دوردنجی کونی سلطان مصطفی خان ثانی حضرتلری صلبندن تولد ایله ۱۱٤۳ سنه‌سی ربیع الاولنك اون بشنجی کونی تخت عالی بخت عثمانی‌یه جلوس ایتمشلر و ۱۱٦۸ سنه‌سی صفرینك یکرمی سکزنجی جمعه

کونی ارتحاللری وقوعیله یکی جامع یاننده‌کی والده سلطان حضرتلری تربهٔ منیفه‌سنه دفن اولنمشلردر .

§

سلطان عثمان خان ثالث حضرتلری

سلطان مصطفی خان ثانی حضرتلری صلبندن ١١١٠ تاریخنده ولادتله ١١٦٨ سنه‌سی صفرینک یکرمی سکزنجی کونی برادر معظملری سلطان محمود خان اول حضرتلری مقامنه جالس اولمشلر و ١١٧١ سنه‌سی صفرینک اون آلتنجی کونی ارتحال ایله یکی جامع یاننده‌کی والده سلطان حضرتلری تربهٔ شریفه‌سنه دفن اولنمشلردر .

§

غازی سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری

١١٢٩ سنه‌سنده سلطان احمد خان ثالث حضرتلری صلبندن تولد و ١١٧١ سنه‌سی صفرینک اون آلتنجی کونی سریر سلطنته جلوس ایله ١١٨٧ سنه‌سی ذی القعده‌سنک سکزنجی کونی ارتحال بیورمشلردر . معابد منیفهٔ متعدده‌لرندن لاله‌لی نامیله معروف اولان جامع شریفلری جوارنده وجاده اوزرنده واقع تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن اولنمشلردر .

§

غازی سلطان عبدالحمید خان اول حضرتلری

سلطان احمد خان ثالث حضرتلرینک مخدوم محترملریدر . ١١٣٧ سنه‌سنده تولد ایتمشلر و ١١٨٧ سنه‌سی ذی القعده‌سنک سکزنجی کونی برادرلری سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری یرینه جالس تخت عثمانی اولمشلردر ١٢٠٣ سنه‌سی رجبنک اون ایکنجی کونی ارتحال ایله موفق بیورلدقلری مبرات عدیده‌دن باغچه قپوسی جوارنده مدرسهٔ منیفه و عمارات عامره‌لری قربنده اولان تربهٔ مخصوصه‌لرینه دفن اولنمشلردر .

§

﴿ فاتح ثانیٔ مصر غازی سلطان سلیم خان ثالث حضرتلری ﴾

سلطان مصطفی خان ثالث حضرتلری صلبندن ۱۱۷۵ سنه سنده تولد و ۱۲۰۳ سنه سنده عم افخملری مقام عالیسنه جالس اولمشلر و ۱۲۲۳ سنه سنده ارتحال ایتمشلردر . پدر اکرملری تربهٔ شریفه سنده مدفوندرلر .

§

﴿ سلطان مصطفی خان رابع حضرتلری ﴾

۱۱۹۳ سنه سنده سلطان عبدالحمید خان اول حضرتلری صلبندن تولد ایدوب ۱۲۲۲ سنه سی ربیع الاخرینک یکرمی برنجی کونی جلوس ایتمشلر و ۱۲۲۳ سنه سنده ارتحال ایله پدر مفخملری تربهٔ منیفه سنه دفن اولنمشلردر .

§

﴿ غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلری ﴾

۱۱۹۹ سنه سی شهر رمضاننک اون اوچنجی کونی غازی سلطان عبدالحمید خان اول حضرتلرینک صلبندن زیور کهوارهٔ شهود اولوب ۱۲۲۳ سنه سی جمادی الاولیسنک دردنجی کونی جالس تخت عالی بخت سلطنت ۱۲۵۵ سنه سی ربیع الاولنک اون طقوزنجی پازار ایرتسی کونی عازم کلشن سرای آخرت اولمشلردر . چنبرلی طاش جوارنده تربهٔ مکملهٔ مخصوصه ده مدفوندرلر .

§

﴿ غازی سلطان عبدالمجید خان حضرتلری ﴾

سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینک صلب همایونلرندن ۱۲۳۸ سنه سی شعباننک اون برنجی کونی بالیمن والاقبال زینت بخشای مهد وجود اولوب ۱۲۵۵ سنه سی ربیع الاولنک اون طقوزنجی پازار ایرتسی کونی پدر عالیکهرلری مقامنه شرف افزای شان واجلال اولمشلر و ۱۲۷۷ سنه سی ذی الحجه سنک اون یدنجی کونی ارتحاللری وقوعیله سلطان سلیم خان اول حضرتلری جامع شریفلری جوارنده واقع تربهٔ مخصوصه لرینه دفن اولنمشلرد .

§

سلطان عبدالعزيز خان حضرتلرى

سلطان محمود خان حضرتلرينك نجل مكرملريدر ١٢٤٥ سنه‌سى شعبانينك اون دردنجى كونى قدمنهادهٔ عالم وجود اولوب ١٢٧٧ سنه‌سى ذى الحجه‌سنك اون يدنجى كونى برادرلرى غازى سلطان عبدالمجيد خان حضرتلرى مقام معالى اتسامنه جالس اولمش و ١٢٩٣ سنه‌سى جمادى الاولى‌سنك اون يدنجى كونى فراغ وبش كون صكره شهيداً ارتحال ايله پدر معظملرى غازى سلطان محمود خان ثانى حضرتلرى تربهٔ لطيفه‌سنه دفن اولنمشلردر .

§

سلطان مراد خان خامس حضرتلرى

غازى عبدالمجيد خان حضرتلرينك مخدوملرندندر ١٢٥٦ سنه‌سى رجبنك يكرمى بشنجى كونى تولد ايتمش واوچ آى اوچ كون سلطنتده بولنوب مبتلا اولدقلرى علتدن طولايى ١٣٢٢ سنه‌سى جمادى الاخره‌سنك اون يدنجى بازار ايرتسى كونى ارتحاللرى وقوعيله يكى جامع شريف قربنده والدهٔ محترمه‌لرى تربه‌سنه دفن اولنمشلردر .

تاریخه استناداً اولنان روایته کوره چمشکزک قصبه‌سی اوائلده ٢٠٠٠٠ خانه‌یی شامل اولوب سلجوقیلره منسوب ملکشاه والسلانک ٣٠٠ سنه‌یی متجاوز مقر اداره‌سی اولمش ایکن کیتدیکجه خرابه یوز طوته‌رق الیوم بولندیغی حال وموقعه تنزل ایتمشدر .

قصبه‌نک شمالاً جنوباً برساعت وشرقاً وغرباً یکرمیشر دقیقه مسافه‌سنه قدر الآن مشهود اولان مبانی آثاری بو روایت تاریخیه‌یی مؤیددر .

بولور قریه‌سنده اعزهٔ کرامدن (شیخ حسام الدین) (کردلر) قریه‌سنده (شیخ چوبان الیاس) (مشدک) قریه‌سنده (شیخ عبدالغنی) وقصبه‌ده (شیخ پیر محمد بك) (شیخ حسن بك) ناملرنده ذوات مدفون ومقبره‌لری زیارتکاه عوامدر .

پیر محمد وشیخ حسن بکلر ٩١٩ تاریخنه قدر چمشکزک، کماخ، مازکرد، پرتك وحوالیسنده اجرای حکومت ایدن حکامدندرلر .

خلد آشیان مرحوم سلطان (سلیم خان اول) حضرتلرینك «چالدران» وقعه‌سنه اثنای حرکت همایونلرنده مرحوم شیخ حسن بکك بیوك مخدومی پیر محمد بك ارزنجانه عزیمتله خاکپای شاهانه‌لرینه روملرقیت وقلعه اناختارلرینی تسلیم صورتنده عرض مطاوعت وتابعیت ایلدیکی اوزرینه مظهر التفات عالی العال ملوکانه اولمش وطرف اشرف شاهانه‌لرندن مالکانه اوله‌رق کندوسنه (چمشکزک) برادرلری سنقور بکه «پرتك» کیخسرو بکه «صغمان» سنجاقلری دیکر برادرلرینه ده سنوی بشر اون بیك اقچه تخصیصیله مستغرق دریای من وشکران بیورلمش اولدقلری روایات تاریخیه جمله‌سندندر .

قضا مرکزی اوکندن موانع ساره‌سندن «طفار» «ابراجور» چایلری وحدودنده «فرات» و «مرات» نهری جریان ایتمکده‌در .

فرات نهری ارضروم داخلندن ومرات نهری ده ینه ارضروم ولایتنك

بايزيد سنجاغنه ملحق ديادين — دوتاق قضالريله بتليسك ملازكرد — بولانق — قضالرى وموش اووه‌سيله كنج سنجاغى داخلندن جريان ايدرك منظور طاغندن نبعان ايدن منظور صويى ايله برلشور .

طفارچايى خوذاتك « خالد پكارى » قريه‌سى جوارندن، راصورچايى « دوه‌بويى » موقعندن، « كوچك چايى » خوذاتك « ذات اكرك » و « تاجكرك » قريه‌لرى جوارندن نبعان ايدرك مرادنهرينه منصب اولورلر .

بوانهار وچايلرده « ايزماريت » بالغى بولنور .

انهار مذكوره‌نك يتاق ومجرالرى درين اطرافنده‌كى اراضى مرتفع بولنديغندن ايديلان استفاده دكرمنلره منحصردر .

اصول جديده اوزره زراعتك هنوز بورالرده تعمم ايده‌مامسى واسباب سائره سببيله اراضئ موجوده‌نك انجق بش‌ده‌برى اكيله‌بيلمكده، حاصلات واقعه احتياجات محليه‌يه كفايت ايده‌ميه‌رك خارجدن ذخيره ادخاليله اكمال اولنمقده‌در .

اراضيسى قسماً رسوبيدر .

بوقضا ناحيه — اووه — سربطروس ناميله اوچ قسمه منقسمدر . ناحيه دينيلان قسمى اولدقجه باغلق بغچه‌لق ايسه‌ده واسع منبت اراضيسى يوقدر . اووه قسمى منبت ومحصولدار وفقط ميوه وسبزه‌كبى محصولاتدن عاريدر سربطروس قسمى سنكستاندر قضا داخلنده‌كى قرقلر وبيلان ودوه‌بويى طاغلرى مرجان طاغى سلسله‌سنه منتهى اولور .

بونلرده كيك . تلكى . صانصار . آيى . قوردكبى حيوانات وحشيه وككلك وامثالى طيور بولنور .

مركزه يارم ساعت مسافه‌ده چرپنى وارثنك قريه‌سى جوارنده ايشلدلمامش كوور معدنلرى وبرقاچ محلده امراض جلديه‌يه نافع مياه معدنيه واردر .

طوپراقدن دستى — بوكدن هالو اورلق — يموقدن برلى بزى الده سنكاهلريله اعمال ايديلور . . . .

پیرایه بخشای سریر خلافت سمیر جهانبانی پادشاه عالیجاه

بی همتا ولی نعمتمز السلطان ابن السلطان السلطان

الغازی عبد الحمید خان ثانی ابن السلطان الغازی

عبد المجید خان ابد الله خلافته الی آخر الدوران [illegible] الله

بالعون والفیض والاحسان افندمز حضرتلری

بالیمن والسعود سایه الکی الوز الکسکرخنه منجه

شهر شعبان شریفك اون التنجی چهارشنبه کونی ساعت

اون بر ده کهواره زیب وجود اولدیلر ایکی یوز طقسان

اوچ سنه سی شهر شعبان مکرمنك اون برنجی پنجشنبه کونی بالارث

والاستحقاق سریر آرای خلافه وسلطنت اولمشلردر

جناب مالك الملك ذات شوکتسمات ملوکانه لرینی کمال موفقیه

ومظفریه وعدالته الی نهایة الزمان تخت عالی بخت

خلافتده شاهانه لرنده بر دوام بیورسون آمین

بجاه حضرت سید المرسلین

برصحیفه یوقاروده اشارت قلندیغی وجهله مبدأ دور سعادت ملك وملت اولان ولادت پرمیمنت جناب شهریاری بیك ایكی یوز اللی سكز سنه‌سی شهر شعبان شریفنك اون آلتیسنده وجلوس میامن مأنوس حضرت خلافتپناهی بیك ایكی یوز طقسان اوچ سنه‌سی شهر شعبان معظمنك اون برینه مصادف بیك ایكی یوز طقسان ایكی سنه رومیه‌سی اغستوسنك اون طقوزنده شرف واقع اولوب هر سنه ولادت سنیه شهر آیینلری تاریخ عربی وجلوس همایون شهر آیینلری تاریخ رومی اعتباریله اجرا قلنمقده اولدیغندن بو سنه میمنه ده قنغی كونه تصادف ایده جكی بروجه آتی بیان اولنور

ولادت باهر المیمنت جناب پادشاهی

١٦ شعبان المعظم سنه ١٣٢٥

١١ ایلول سنه ١٣٢٣

بازار كونی

جلوس همایون شوكتمقرون حضرت شهنشاهی

٢٣ رجب سنه ١٣٢٥

١٩ اغستوس سنه ١٣٢٣

بازار كونی

ولادت همايوق ميمنت مقرون حضرت پادشاهی يه دائر والد كثير المحامد جناب جهانبانی جنتمكان سلطان عبدالمجيد خان غازی حضرتلری جانب اشرفندن صدر اعظم محمد رؤف پاشايه خطاباً باب عالی يه شرف وارد اولان خط همايون مسرت نمونك صورت منيفه‌سيدر .

صورت خط همايون

بنم وزير صداقت سميرم

« جناب خلاق جهانك لطف وعنايت عليه‌سنه حمد اولسون اشبو ماه حالك »
« اون التنجی دونكی چهارشنبه كونی ساعت اون برقرارلرنده صلب پاك »
« شاهانه‌مزدن برشهزاده قدمنهادهٔ عالم شهود ومسرت افزای كهوارهٔ وجود »
« اوله‌رق اسمنی سلطان (عبدالحميد) تسميه ايلیوب سنی وجمله بندكان »
« سلطنت سنيه‌مزی تبشير ايچون اشبو خط همايون مسرت نمون ملوكانه‌مزی »
« تسطير ودار السعادة الشريفه‌م اغاسی ايله طرفكه تسيير ايلدم جناب واجب الوجود »
« عمرينی ممدود وقدومنی ذات شاهانه‌مزه وكافهٔ عباداللهه متيمن ومسعود »
« بيورسون آمين . بومسرت جميله‌دن جمله عالميان مبشر وحصه‌منداولمق اوزره »
« يدی كون بشر نوبت طوب انداختی وبالجمله وكلای فخام وبندكان صدق »
« اتسامه‌مز وسائر استكلی اولانلر دخی ايام مذكوره كيجه‌لرنده ايقاد قناديل »
« ايله اجرای مراسم سرور وشادی اولنمه‌سنی لازم كلنلره تنبيه ايليه‌سين »
« همان رب جناب العالمين سلالهٔ طاهره‌مزی الی لابد باقی ودائم وهر حالده عباداللهه »
« كمال رفاه وآسايش احسان بيورسون آمين . بحرمة رسول الثقلين »

اشبو خط همايون ولادت ملوكانه‌نك فرداسی پنجشنبه كونی صورت مطنطنه‌ده باب عالی يه شرف وارد اولوب مكمل موسيقه ايله استقبال اولنه‌رق مجلس والای احكام عدليه دائره‌سنده وكلای فخام ووزرای عظام ورجال وامرای بنام مواجهه‌سنده قرائت ويدی كون بشر نوبت طوب انداختيله هرطرفجه اجرای مسرت اولنمشدر .

جناب حق عمر وعافيت وشان وشوكت همايونلرينی مزداد بيورسون آمين .

رتب ملکیه وعلمیه وعسکریه‌نك ترتیبات تشریفاتیه‌سی

رتبهٔ وزارت ومشیریت — صدور روم ایلی واناطولی
برنجی فریق — رتبهٔ بالا

استانبول قاضیلغی — فریقلق — رتبهٔ اولی صنف اولی
روم ایلی بکلربکیلکی

حرمین الشریفین مولویتی — میرلوالق — میرمیرانلق
رتبهٔ اولی صنف ثانیسی

بلاد خمسه مولویتی — میرآلایلق — رتبهٔ ثانیه صنف ممتازی

مخرج مولویتی — رتبهٔ ثانیه صنف ثانیسی — میرامرالق
عسکری قائممقاملغی — اصطبل عامره مدیرلکی پایه‌سی

کبار مدرسین — بیکباشیلق — رتبهٔ ثالثه — رکاب همایون قپوجی باشیلغی

موصلهٔ سلیمانیه مادوننده بولنان مدرسین — آلای امینلکی رتبه‌سی

رتبهٔ رابعه — قول اغاسلق رتبه‌سی
خواجکان رتبه‌سی — رتبهٔ خامسه — یوزباشیلق رتبه‌سی

القاب رسمیه

ذات فخامتسمات حضرت صدر اعظمی‌یه خطاباً :
علمای کرام جانبندن : معروض داعئ کمینه‌لریدر
سائر ذوات طرفندن : معروض چاکر کمینه‌لریدر
عباره آره‌سنده اسملری ذکر اولندقده غیاباً :
فخامتلو دولتلو حضرتلری

مسند جلیل صدارت عظمایی احراز ایتمش اولان وزرای عظام حضراتنه خطاباً
علمای کرام جانبندن : معروض داعیلریدر
سائر ذوات طرفندن : معروض چاکرلریدر
عباره آره‌سنده اسملری ذکر اولندقده غیاباً :
ابهتلو دولتلو حضرتلری

امیر مکهٔ مکرمه حضرتلریله معزوللری حضراتنه : دولتلو سیادتلو افندم حضرتلری
دار السعادة الشریفه اغاسی حضرتلرینه : دولتلو عنایتلو افندم حضرتلری

مقام جلیل سرعسکری‌یه و شرف صهریت سنیه‌یه نائل اولان وزرای عظام حضراتنه :
دولتلو عطوفتلو افندم حضرتلری
ذات سردار اکرمی‌یه : دولتلو رأفتلو افندم حضرتلری
وزرای عظام و مشیران کرام حضراتنه : دولتلو افندم حضرتلری
برنجی فریق و رتبهٔ بالارجال کرامنه : عطوفتلو افندم حضرتلری

فريقان كرامه ، رتبهٔ اولی صنف أولی رجال كرامنه، روم ايلی بكلربكيلكی
پايه‌لو امرای كرامه سعادتلو افندم حضرتلری

میرلوالره، میرمیران كرامه ، رتبهٔ اولی صنف ثانيسی رجالنه : سعادتلو افندم

میرالایه ، رتبهٔ ثانیه صنف متمایزی اصحابنه عزتلو افندم

رتبهٔ ثانیه صنف ثانيسنه، میرامرایه، عسكری قائممقاملرينه، اصطبل عامره مديرلكی
پايه‌لولرينه : عزتلو « افندی » « پاشا » « بك » « اغا »

بیكباشیلره ، رتبهٔ ثالثه‌يه ، ركاب همايون قپوجی باشیلرينه ، الای امناسنه :
رفعتلو « بك » « افندی » « اغا »

رتبهٔ رابعه‌يه، قول اغالرينه، خواجكانه ، رتبهٔ خامسه‌يه، يوزباشیلره :
فتوتلو « بك » « افندی » « اغا »

سائرلرينه : حميتلو « بك » « افندی » « اغا »

مسند جليل مشيخت اسلاميه يه خطاباً :

علمای کرام جانبندن :	معروض داعئ ديرينه لريدر
سائر ذوات طرفندن :	معروض بندهٔ ديرينه لريدر

—

مسند مشيخت جليلهٔ اسلاميه يی احراز ايتمش اولان ذوات فخامه خطاباً :

علمای کرام جانبندن :	معروض داعيلريدر
سائر ذوات طرفندن :	معروض بنده لريدر
عباره آره سنده غياباً :	دولتلو فضيلتلو حضرتلری

—

صدور عظامه :	سماحتلو افندم حضرتلری
استانبول پايه لولرينه :	فضيلتلو افندم حضرتلری
حرمين محترمين پايه لولرينه :	فضيلتلو افندم
بلاد خمسه و مخرج مواليسنه :	فضيلتلو افندی
مدرسينه :	مكرمتلو افندی
قضاته :	مودتلو افندی

﴿ سلطنت سنیه نك نشان ذیشانلری ﴾

خاندان آل عثمان

مرصع

خاندان آل عثمان نشان ذیشانی ولی نعمت بیمنتمز شوكتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبدالحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینك مآثر جلیلهٔ همایونلرندندر . اورته سنده كی قطعهٔ زرینه منقوش طغرای همایونك زیرنده بیاض میادن معمول بر دفنه دالی ونشانك قلادهیه ربط ایدیله جكی محلنده كذلك بیاض میادن مصنوع بر قوردون باغی واردر .

§

ارطغرل نشانی

ارطغرل نشان ذیشانی ولی نعمت بیمنتمز شوكتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبدالحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینك مآثر جلیلهٔ همایونلرندندر . آلتوندن معمول ویلدیز شكلنده اولوب اون ایكی ترتیلی وكوشه لرنده آلتون ومینا ایله ایشلنمش اون ایكی یلدیزی حاوی واورته سنده ارطغرل كلمهٔ مبجله سی وبر جهتنده ارطغرل حضرتلرینك بیوك آسیادن هجرتی تاریخی ودیكر جهتنده نشان عالینك طرف اشرف حضرت خلافتپناهیدن تأسیس بیورلدیغی تاریخی محتویدر .

§

نشان افتخار

مرصع

نشان افتخار جنتمكان سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده احداث بیورلمشدر . رتب متعدده یه منقسم اولمیوب یالكز قطعهٔ مرصعه سی واردر .

§

نشان امتیاز

مرصع

نشان امتیاز ولی نعمت بیمنتمز شوکتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبدالحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینک جملهٔ مأثر جلیلهٔ همایونلرندندر. رتب متعدده یه منقسم اولمیوب التون وکموش مدالیه‌لری واردر قوردونک نصف طولانیسی یشیل نصف دیکری قرمزی رنکده‌در .

§

نشان عثمانی

مرصع

برنجی . ایکنجی . اوچنجی . دردنجی

نشان عثمانی جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینک ایجاد کردهٔ عالیلریدر . برنجی رتبه‌سنک مرصع وسیم قطعه‌لرینک اورته‌سی یشیل کناری قرمزی رنکلی قوردونی واردر .

§

نشان مجیدی

مرصع

برنجی . ایکنجی . اوچنجی . دردنجی . بشنجی

نشان مجیدی والد کثیرالمحامد شهریاری جنتمکان سلطان عبدالمجید خان غازی حضرتلرینک مأثر عالیه‌لرندندر . برنجی رتبه‌سنک مرصع وسیم قطعه‌لرینک اورته‌سی قرمزی کناری یشیل رنکلی قوردونی واردر .

§

نشان شفقت

برنجی . ایکنجی . اوچنجی

شفقت نشانی ولی نعمت بیمنتمز پادشاهمز غازی سلطان (عبدالحمید) خان ثانی افندمز حضرتلرینک مأثر جلیلهٔ همایونلرندندر . طائفهٔ نسایه مخصوص اولوب برنجی وایکنجی رتبه‌لری مرصعدر وقوردونی اورته‌سی بیاض کناری یشیل وقرمزی رنکده‌در .

مداليه‌لر

معارف مداليه‌سی — آلتون وكموش

جمله‌ٔ مآثر عاليهٔ جناب پادشاهيدن اوله‌رق ٩ جمادی الآخر سنه ٣١٩ تاريخنده احداث بيورلمشدر .

حجاز تيمور يولی مداليه‌سی — آلتون وكموش ونيكل

جمله‌ٔ مآثر عاليهٔ جناب پادشاهيدن اوله‌رق ٢٠ شعبان سنه ٣١٩ تاريخنده احداث بيورلمشدر .

يونان محاربه‌سی مداليه‌سی — كموش

ذات شوكتسمات جناب خلافتپناهينك جمله‌ٔ آثار سنيه‌لرندن اولوب ٢٧ ذی القعده سنه ١٣١٤ تاريخنده احداث بيورلمشدر .

تخليصيه مداليه‌سی — كموش

جمله‌ٔ مآثر عاليهٔ جناب پادشاهيدن اوله‌رق ٢٥ ربيع الآخر سنه ١٣١٠ احداث بيورلمشدر .

لياقت مداليه‌سی — آلتون وكموش

جمله‌ٔ مآثر عاليهٔ جناب پادشاهيدن اوله‌رق ١٣٠٨ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر .

كريد مداليه‌سی — آلتون وكموش

جمله‌ٔ مآثر عاليهٔ جناب پادشاهيدن اوله‌رق ١٣٠٨ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر .

زراعت مداليه‌سی — آلتون وكموش وباقر

جمله‌ٔ مآثر عاليهٔ جناب پادشاهيدن اوله‌رق احداث بيورلمشدر .

افتخار مداليه‌سی — كموش

جمله‌ٔ مآثر عاليهٔ جناب پادشاهيدن اوله‌رق ٢ ربيع الآخر سنه ١٣٠٦ تاريخنده احداث بيورلمشدر .

امتياز مداليه‌سی — آلتون وكموش

جمله‌ٔ مآثر عاليهٔ جناب پادشاهيدن اوله‌رق ٢١ ذی القعده سنه ١٣٠٠ تاريخنده احداث بيورلمشدر .

بلونه مداليه‌سى — كموش

جملهٔ مآثر عاليهٔ جناب پادشاهيدن اوله‌رق ١١٩٤ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر .

روسيه محاربه‌سى مداليه‌سى — كموش

جملهٔ مآثر عاليهٔ جناب پادشاهيدن اوله‌رق ١٢٩٤ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر .

كريد مداليه‌سى — آلتون وكموش

فردوس آشيان سلطان عبدالعزيز خان حضرتلرينك زمان سلطنتلرنده ١٢٨٥ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر .

قره‌طاغ مداليه‌سى — كموش

فردوس آشيان سلطان عبدالعزيز خان حضرتلرينك زمان سلطنتلرنده ١٢٨٢ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر .

قارص مداليه‌سى — كموش

فردوس آشيان سلطان عبدالمجيد خان حضرتلرينك زمان سلطنتلرنده ١٢٧٢ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر .

قريم — سلستره مداليه‌سى — كموش

جنتمكان سلطان عبدالمجيد خان حضرتلرينك زمان سلطنتلرنده ١٢٧١ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر .

سواستبول مداليه‌سى — كموش

خاقان مشاراليهك زمان سلطنتلرنده ١٢٧٠ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر .

بوسنه مداليه‌سى — كموش

خاقان مشاراليهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٦ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر

كردستان مداليه‌سى — كموش

خاقان مشاراليهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر .

يمن مداليه‌سى — آلتون وكموش

خاقان مشاراليهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه‌سنده احداث بيورلمشدر .

بریة الشام وقلعهٔ عکا مدالیه‌سی — کموش

خاقان مشار الیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٥٦ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

اشقودره مدالیه‌سی — کموش

فردوس آشیان سلطان غازی محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٤٧ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر .

مزرعه مقر ایالت اولدقدن صکره کلان ولاة عظام

اسامیٔ ولاة	تاریخ تعیینلری	رتبه‌لری
صدر اسبق رشید پاشا	١٢٥٠	مشیر
حافظ پاشا	٥١	وزیر
سعداه پاشا	٥٢	»
زکریا احمد پاشا	٥٣	
وجیهی پاشا	٥٦	
بلاسلی اسماعیل پاشا	٥٧	
عمر فوزی پاشا	٦٠	روم ایلی بکلربکی
کوتاهیه‌لی حاجی علی پاشا	٦٢	وزیر
سماقولی خسرو پاشا	٦٢	»
کورجی یوسف پاشا	٦٥	»
راغب پاشا	٦٧	»
اکری بوزلی عمر پاشا	٦٨	»
مزارجی زاده ضیا پاشا	٧٠	»
محمد رشید پاشا	٧١	»
دفعه اسماعیل پاشا	٧١	»
مرعشلی سلیمان پاشا	٧١	»
عثمان نوری پاشا	٧١	»
عارف پاشا	٧٢	»
نوری پاشا زاده جمال پاشا	٧٣	»
کورجی صبری پاشا	٧٤	»
علی رضا پاشا	٧٥	»
حلبلی یوسف پاشا	٧٥	میرمیران
ویسی پاشا	٧٦	روم ایلی بکلربکی

اسامی	تاریخ تعیینلری	رتبه‌لری
حاجی عزت پاشا	١٢٧٨	وزیر
لوسقوفجه‌لی اسماعیل پاشا	٧٩	وزیر

﴿ ولایات تشکیله بو دائره‌نك دیاربکر ولایتنه التحاقی مدتنده تعیین اولنان متصرفین ﴾

اسماعیل پاشا	١٢٨٣	روم ایلی بکلربکی
مرعشلی حمید پاشا	٨٥	روم ایلی بکلربکی
خورشید پاشا	٨٨	وزیر
دیاربکرلی سعید پاشا	٨٨	میرمیران
اشقودره‌لی صالح پاشا	٩٠	میرالامرا

﴿ دیاربکردن بالتفریق مستقل متصرفلغه تحویلنده تعیین اولنان متصرفلر ﴾

اشقودره‌لی زاده حسن بك	١٢٩٢	بالا
اطنه‌لی عبدالنافع افندی	٩٢	اولی

﴿ متصرفلغك الغاسیله ولایته تحویلنده تعیین بیوریلان واليلر ﴾

حقی پاشا	١٢٩٦	روم ایلی بکلربکی
حقی پاشازاده عزیز پاشا	٩٦	روم ایلی
سلیمانیه‌لی عبداه مصیب پاشا	٩٧	وزیر
سروری افندی	٩٧	قاضیعسکری مشار الیه درسعادتده دیکر محله تحویل ایدلمشدر
عبدالنافع افندی	٩٨	بالا
الحاج حسن رفیق پاشا	٩٩	بالا
الحاج حسن حلمی بك	٣٠٢	بالا
عالی بك افندی	٣٠٥	اولی

اسامی	تاریخ تعیینلری	رتبه‌لری	
عطوفتلو نصوحی بك افندی حضرتلری	۱۳۰۶	اولى اولى	
دولتلو رؤف پاشا حضرتلری	۳۰۷	روم ایلی	
عبدالقادر کمالی پاشا	۳۰۷	روم ایلی	
دولتلو انیس پاشا حضرتلری	۳۰۹	روم ایلی	
دفعهٔ ثانیه دولتلو رؤف پاشا حضرتلری	۳۱۱	وزیر	
رؤف بك	۳۱۳	اولى اولى	
عطوفتلو فؤاد بك افندی حضرتلری	۳۱۸	بالا	مشار الیه کامشدر
عطوفتلو حسن بك افندی حضرتلری	۳۱۹	بالا	
عطوفتلو فهمی بك افندی حضرتلری	۳۲۱	بالا	
عطوفتلو نوری بك افندی حضرتلری	۳۲۲	بالا	

ارکان ومأمورین ولایت

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK

والئ ولایت

خالد بك افندی

رتبه

بالا

عثمانی	مجیدی	حجاز	کرید	لیاقت
مرصع	١	آلتون	آلتون	آلتون، کموش

ارکان ولایت

اسامی		رتبه	عثمانی	مجیدی
نائب	مصطفی حلمی افندی	بلاد خمسه		
والی معاونی	اوخانس افندی	ثانیه		
دفتردار	بکر سامی بك	اولی ثانیسی		٤
مکتوبی	ذهنی افندی	متمایز		

عدلیه مفتشلری

مفتش	احمد اسعد افندی	اولی ثانیسی		٣
معاونی	یانقو افندی	رابعه		

مجلس ادارهٔ ولايت

رئيس والئ ولايت

عثمانى	مجيدى	رتبه	اسامئ مأمورين	
			نائب افندى	اعضای طبيعيه
			والى معاونى افندى	
			دفتردار بك	
			مكتوبى افندى	
		ادرنه پايهٔ مجردى	مفتى فائق افندى	
		دوريه مدرسى	نقيب الاشراف قائممقامى ذكى افندى	
	٣		ارمنى مرخصه‌سى خسرو افندى	
٣	٣	«	قتولك استپان افندى	
٣	٣		سريانى قديم متروپوليدى مطران عبدالنور افندى	
٣		ادرنه پايهٔ مجردى	حاجى محمد سعيد افندى	اعضای منتخبه
			على بك	
	٤	ثانيه	خربوتليان آرتين افندى	
			قيونجيان اغوب افندى	

مجلس اداره نزدنده متشكل هيئت اتهاميه

رئيس مفتى فائق افندى — اعضا على بك

اعضا والى معاونى افندى — كاتب حميد افندى

مدعى عمومى اعضادن حاجى سعيد افندى

مستنطق والى معيت مأمورلرندن ادهم افندى

مجلس اداره قلمى

باش كاتب فائق بك خامسه | ايكنجى كاتب احسان افندى

مقيد عثمان افندى

ولایت نافعه قومیسیونی

رئیس والیٔ ولایت

اعضا سرمهندس علی رضا بك ثانیه حمیدیه حجازمدالیه‌سی
« مجلس اداره اعضاسندن علی بك
« نفوس ناظری سعید بك
« بلدیه رئیسی محمد بك
« شعبه مأموری عبدالحلیم افندی
« قومیسیون کاتبی حامد افندی ثانیه

مرکز ولایتده مستخدم خیری بك افندی اولی اولی ٤ع ٢م حجازمدالیه‌سی

مکتوبی قلمی

ممیز محمد افندی ممتاز	مسود حافظ عمر افندی «
مسود سامی افندی رابعه	« عزیز افندی
تلغراف مقیدی محمد افندی	مبیض احمد افندی
مبیض خالد افندی	« حسن افندی
« عرفان افندی	« جمیل افندی
اوراق مدیری بنابوط افندی ثالثه	معاونی محمد افندی
مقید ابراهیم افندی	اوطه‌جی ابراهیم اغا

سجل احوال مأمورین قومیسیونی

رئیس مکتوبیٔ ولایت

اعضا مکتوبی ممیزی محمد افندی	اعضا اوراق مدیری بنابوط افندی
« مجلس اداره باش کاتبی فائق بك	« محاسبه ممیزی عبدالرحمن افندی

ولایت معیت مأمورلری

یوسف جمیل افندی رابعه	ذوالفقار افندی رابعه

رستم افندی خامسه	عبدالنافع افندی خامسه
محمد نوری افندی خامسه	ابراهیم ادهم افندی

نفوس دائرەسی

ناظر سعید بك	باش كاتب حسن افندی
كاتب ثانی حكمی افندی	اوطەجی محمد افندی

محاسبهٔ ولایت

ممیز عبدالرحمن افندی ثالثه	مصارفات كاتبی عارف افندی
واردات كاتبی لطیف افندی	مصالح جاریه كاتبی توفیق افندی
مركز كاتبی ثاقب افندی	مصارفات رفیق اولی عبدالعزیز افندی
مصارفات رفیق ثانیسی سالم افندی	اعشار كاتبی اسماعیل افندی
قضا كاتب معاونی بكر افندی	امرنامه مقیدی علی رائف افندی
امرنامه مقیدی حافظ محمود افندی	مصالح جاریه رفیقی مصطفی افندی
انبار مأموری محمد افندی صحن سلیمانیه	ولایت صندق امینی كركور افندی رابعه

اوطەجی عمر اغا

مطبعهٔ ولایت

ناظر مكتوبی ولایت

مدیر ابراهیم ادهم بك متمایز

محرر توفیق افندی	كاتب محمد رحمی افندی

سرمرتب محمد سعید افندی	مرتب ثانی ابراهیم وهبی افندی
ماكنەجی محمد درویش افندی	مردانەجی عثمان اغا
تحصیلدار رشید افندی	موزع
لیطوغرافیا مأموری حاجی خورشید افندی	لیطوغرافیا رفیقی محمد اغا

اوطەجی شوقی افندی

﴿ انجمن عدلیه ﴾

رئیس نائب افندی بلا درجه
جزا رئیسی حسن سامی افندی ثانیه
مدعی عمومی مصطفی ضیا بك ثالثه
بدایت جزا رئیسی مصطفی شکری افندی
مرکز مدعی عمومی معاونی هدایت افندی رابعه
انجمن کاتبی فرید افندی کبار مدرسیندن

استیناف حقوق وجزا محکمه‌سی بر دائره‌دن متشکلدر

رئیس حسن سامی افندی ثانیه

اعضا حاجی عمر بك متمایز	اعضا رشید بك
« دیرادور افندی	« قصبار افندی

اعضا ملازمی ثاقب افندی

مدعی عمومی مصطفی ضیا بك ثالثه کاتبی ابراهیم افندی

﴿ استیناف قلمی ﴾

باش کاتب احمد فرید افندی مدرس	ضبط کاتبی جمال افندی
ضبط کاتبی محمد افندی	« محمد علی افندی

ضبط کاتبی یوسف افندی

﴿ بدایت حقوق دائره‌سی ﴾

رئیس نائب افندی

اعضا حاجی حقی افندی	اعضا آرتین افندی

اعضا ملازمی حسین افندی

﴿ بدایت جزا دائره‌سی ﴾

رئیس مصطفی شکری افندی

اعضا حاجی امین افندی | اعضا خچاطور افندی

اعضا ملازمی محمد شکری افندی

مدعی عمومی معاونی هدایت افندی رابعه

بدایت قلمی

باش کاتب مصطفی افندی

ضبط کاتبی اسماعیل افندی | ضبط کاتبی فهمی افندی

« علی بك | « فخری افندی

استنطاق دائره‌سی

مستنطق سزائی افندی

مقاولات واجرا دائره‌لری

مقاولات محرری مصطفی شکری افندی | اجرا مأموری مصطفی شکری افندی

مقاولات محرری رفیق عبداه افندی | عدلیه تحصیلداری محمد افندی

استیناف مباشری علی افندی | بدایت مباشری حسن اغا

« « مصطفی افندی | « « سعید اغا

« اوطه‌جیسی احمد اغا | « « علی اغا

بدایت اوطه‌جیسی حاجی علی اغا

محکمهٔ شرع شریف

باش کاتب محمد ناجی افندی افندی بروسه مدرسلکی

ایکنجی کاتب ابراهیم افندی | مبیض اسماعیل افندی

مقید مصطفی افندی

تحصیلات قومیسیونی

رئیس دفتردار بکر سامی بك افندی

اعضا مفتی فائق افندی | اعضا بلدی اعضاسندن خیراه افندی

اعضا نجیب افندی

نافعه دائره‌سی

سرمهندس علی رضا افندی ثانیه	حجاز مدالیه‌سی
باش کاتب حامد افندی ثانیه	سرقوندوکتور شکری افندی ثالثه
قوندوکتور فائق افندی	قوندوکتور محمود افندی
« حسین افندی	انبارجی عبداه افندی

ویرکو دائره‌سی

مدیر احمد شمس الدین افندی ثالثه	میزان کاتبی عزیز افندی
مرکز کاتبی احمد جمال افندی	مرکز کاتبی رفیق مصطفی افندی
ویرکو کاتبی بدروس افندی	ویرکو کاتبی علی افندی
« رفعت افندی	« مصطفی افندی

دفترجی مصطفی افندی

اوقاف دائره‌سی

محاسبه‌جی حلمی افندی	باش کاتب نوری افندی

مقید فائق افندی

اوقاف قومیسیونی

رئیس مفتی فائق افندی	اعضا محاسبه‌جی افندی
اعضا عاصم بك	« محیی الدین بك
« امام حاجی مصطفی افندی	« محمود مدحت افندی

معارف اداره‌سی

معارف مدیری احمد فیضی بك ثالثه	محاسبه مأموری کمال الدین افندی
کاتب مصطفی افندی	کتب معاینه مأموری حافظ توفیق افندی
محاسبه رفیقی محمد افندی	صندق امینی ادهم بك

اوطه‌جی یونس آغا

BUL ŞEHİR YESİ KİTAPLIĞI

معارف هيئتى

رئيس معارف مديرى احمد فيضى افندى ثالثه حجازمدالبه‌سى

اعضا عاصم بك	اعضا مصطفى افندى ثانيه
« حاجى عبدالكريم افندى ثالثه	« كمال الدين افندى
« حاجى حسين افندى	كاتب مصطفى افندى

معمورة العزيز مكتب اعداديسى

مدير	خالد افندى	
طبيب	صحيه مفتشى مرتضى افندى متمايز ٤٠	
معاون اول	•	
معاون ثانى	شكرى افندى	
معاون ثالث	احمد فهمى افندى	
كتابت، قوانين، ثروت، ادبيات، زراعت معلمى	خالد افندى	
حكمت، كيميا، مالكنه، قوزموغرافيا، تاريخ	« •	
حساب، هندسه، جبر، مثلثات	« شكرى افندى	
تركجه اصول دفترى وتاريخ	« احمد فهمى افندى	
فرانسزجه	« احمد فيضى بك ثالثه	
علوم دينيه وفارسى	« احمد عاصم افندى	مدرس
عربى، اخلاق، عقائد	« حاجى توفيق افندى	
جغرافيا	« محرم «	
جغرافيا	« نورى «	
حسن خط	« حسن «	
رسم	« فريد «	ملازم ثانى
ارمنيجه	« ادوار «	
كاتب ومبايعه مأمورى	نورى بك	
امام	حاجى على افندى	

دپوی وانبار مأموری نوری افندی | مبصر حاجی اسعد افندی

١٣٢١ — ١٣٢٢ سنهٔ تدریسیه‌سی ظرفنده موجود طلبه

نهاری	لیلی		
	اجرتلی	اجرتسز	خدمه نفر
١٧٥	٣٦	٧	١٠

معمورة العزیز اناث مکتب رشدیسی

معلم اولی امینه مظفر خانم | معلمهٔ ثانیه مرشده خانم

مبصره عایشه خانم | طالبات : عدد ٤٨

خادمه : عدد ١

ولایت داخلنده بولنان مدارس

موقع	مدرسه‌نك اسمی	مدرسه‌نك بانیسی
اکین	حاجی علی بك	سرقرناء حضرت شهریاری دولتلو حاجی علی پاشا حضرتلری
معمورة العزیز	حاجی عزت پاشا	اهالیٔ محلیه
»	کسریك قریه‌سی	»
خربوت	کامل پاشا	کامل پاشا
»	ابراهیم پاشا	حاجی ابراهیم پاشا
»	عمریه	عمر اغا
»	حاجی محمد افندی	حاجی محمد افندی
»	سلیمان پاشا	سلیمان پاشا
»	حاجی احمد اغا	حاجی احمد اغا
»	حاجی اسماعیل اغا	حاجی اسماعیل اغا
»	عثمان اغا	عثمان اغا
»	حاجی اسحق اغا	حاجی اسحق اغا
»	ملك اسعد	ملك اسعد

BUL ŞEHİR YESİ KİTAPLIĞI

کبان	ضیا پاشا	صدر اسبق یوسف ضیا پاشا
خربوت	فاطمه خانم	فاطمه خانم
«	اسحق پاشا	اسحق پاشا
«	حاجی احمد اغا	حاجی احمد اغا
عربکر	مصطفی پاشا	اسپناقچی مصطفی پاشا
«	عثمان پاشا	کمرکچی عثمان پاشا
ملاطیه	عثمان افندی	امیر احمدزاده عثمان افندی
«	اسماعیل اغا	شیرولی زاده اسماعیل اغا
«	خلیل افندی	خلیل افندی
«	احمد افندی	علمی زاده احمد افندی
«	فخر الدین افندی	فخر الدین افندی
اغچه‌طاغ	«	اهالی اعانه‌سیله
حصنمنصور	اسله‌مز بك	اسله‌مز بك

کتبخانه‌لر

موقع	اسمی	بانیسی	عدد کتب	تاریخ تأسیسی
اکینك اغین ناحیه‌سی	حاجی علی پاشا	سرقرنای حضرت شهریاری دولتلو حاجی علی پاشا حضرتلری	۱۸۵	۱۳۰۶
کبان	«	یوسف ضیا پاشا صدر اسبق یوسف ضیا پاشا	۸۳	۱۱۱۲
خربوت	کامل پاشا	مصرلی کامل پاشا	۵۰۰	۱۲۸۵
«	ابراهیم پاشا	حاجی ابراهیم پاشا	۳۰۰	۱۲۴۹
عربکر	عثمان پاشا	عثمان پاشا		
خربوت	قورشونی	چوته‌لی زاده حاجی محمد اغا	۱۰۰۰	۱۲۱۰

مکاتب ابتدائیه

مرکز ابتدائی معلمی حاجی رشید افندی طلبه عدد ٦٩
برهان ترقی » حسنی افندی » » ٩٠
» » ابراهیم افندی » » ١٠٣

ملاکندی ناحیه سی	طلبه عدد ٣٦	شیخ حاجی ناحیه سی	طلبه عدد ٣٨
خوخلیا »	» » ٤٤	سبلی »	» » ٤١
چای قره علی »	» » ١٨	ارنکل »	» » ٣٥
کسریك قریه سی	» » ٤٤	حسینك قریه سی	» » ٤٧

برچنج قریه سی طلبه عدد ٥٧

مکتب رشدیٔ عسکری

مدیر و درس ناظری محمد حسیب افندی قول اغاسی ٤٤ ٤م کموش لیاقت
معاونی و ریاضیه معلمی حاجی ابراهیم افندی یوزباشی ٥م یونان کموش لیاقت
عربی معلمی کمال الدین افندی ازمیر پایهٔ مجردی
عربی » علی شفیق افندی
فارسی » حاجی راشد افندی ادرنه مدرسی ٥م
کتابت و قواعد معلمی عمر عونی افندی »
املای عثمانی » ابراهیم خلیل افندی
حسن خط عثمانی » حسن تحسین افندی
لسان » منحل
رسم » حسن صبری افندی ملازم اول ٥ کموش لیاقت
لسان » سلیمان خیری افندی » ٥م »
جغرافیا » محمد رفعت افندی ملازم ثانی »
کتابت » یوسف کمال الدین افندی ٥م »
ریاضیه » منحل
ریاضیه » عبدالقادر افندی »
داخلیه یوزباشیسی منحل

داخليه ضابطى	عثمان عونى افندى	ملازم ثانى	كموش لياقت وافتخار
»	محمد نديم افندى	»	كموش لياقت
»	عمر شوقى افندى	»	»
»	عبدالعزيز افندى	ملازم ثانى	»

طلبهٔ موجوده	خدمه
١٥٠	٦

(دفتر خاقانى دائره‌سى)

مأمور على رضا افندى ثالثه باش كاتب احمد فريد افندى

مركز قضاسى طاپو كاتبى على التقى افندى

(تدقيق سندات قوميسيونى)

رئيس دفتر خاقانى مأمورى افندى

اعضا مجلس ادارهٔ ولايت اعضاسندن حاجى محمد سعيد افندى

» » » ارتين افندى

» بلدى اعضاسندن حقى افندى

» قرانجيان اقوب افندى

(زراعت بانق شعبه‌سى)

مأمور عبدالحليم افندى — معاونى سمپاد افندى

باش كاتب منحل — كاتب ثانى احمد افندى

(بانق مجلسى)

رئيس حاجى حقى افندى — اعضا عبدالحليم افندى

اعضا حقى افندى — » آرتين افندى

اعضا كسبر افندى

(بلدی دائره سی)

رئیس محمد بك	صحیه مفتشی علی مرتضی افندی معمار ٤م
طبیب محمد جمال افندی ثانیه	اعضا حاجی حمدی بك
اعضا طاهر افندی ٤م	« حقی افندی
« خبراه «	« میخائل «
« مقردیچ «	« سبوح «
« آرتین «	کاتب اویدیس «
صندق امینی عبدالرزاق بك	آتش مأموری علی افندی
مفتش محمد افندی	جاوش عثمان افندی
تنظیفات مأموری علی افندی	تنظیفات مأموری حسن اغا
اوطه جی عثمان اغا	التی نفر تنظیفات عربه جیلر یله سپورکه جیلر

ایکی نفر اشعالیه خدمه سی

(وسائط نقلیهٔ عسکریه قومیسیونی)

رئیس بلدی رئیسی محمد بك

اعضا اردو تحصیل مأموری قول اغاسی مصطفی افندی

« ملازم اول مصطفی افندی	اعضا معلم زاده حقی افندی
« ارسلانیان میخائل افندی	کاتب ردیف باش جاوشی عثمان افندی

(تجارت اوطه سی)

رئیس عارف اغازاده محمد بك	اعضا حاجی حقی افندی
اعضا حقی افندی	« تجاردن فرید افندی
« تجاردن محمد طاهر افندی	« داعی زاده محمد افندی
« آغوب افندی	« سرکیس افندی
« اوحانس افندی	« منصور افندی

کاتب اویدیس افندی

(تلغراف دائره‌سی)

باش مدیر صبحی بك ممتاز دیاربکرده

مفتش معاونی محمد واصف افندی ثالثه	مدیر حاجی قدری افندی ثالثه م ٤
لسان اجنبی مأموری خالد افندی	پوسته کاتبی شوقی افندی
مخابره مأموری سلیمان افندی حجاز مدالیه‌سی	مخابره مأموری حسین افندی
« « حافظ شکری افندی	« « رشاد بك
« « فخری افندی	« « وهبی افندی
شاکرد ضیا افندی	شاکرد مصطفی افندی
موصل محررات محمد افندی	موصل محررات محیی الدین افندی
موصل محررات یوسف افندی	کبان جهتی چاوشی یوسف اغا
ملاطیه جهتی برنجی چاوشی علی افندی	ملاطیه جهتی ایکنجی چاوشی مصطفی اغا
خوذات جهتی چاوشی ابراهیم اغا	پالو جهتی چاوشی اسماعیل اغا

دیاربکر جهتی چاوشی عثمان اغا

(دیون عمومیه اداره‌سی)

مدیر محمد خالد افندی ٥ م یونان محاربه مدالیه‌سی

باش کاتب قره‌بت افندی	صندق امینی علی افندی
ایکنجی کاتب محمد حنفی افندی	تذکره کاتبی همایاق صدقی افندی
سواری قولجیسی حسن «	پیاده قولجیسی میساق «
پیاده « محمد اغا	حریر تفتیش مأموری اونیك «

(معمورة العزیز مدیریته مربوط پالو دیون عمومیه مأموریتی)

مأمور علی افندی	پیاده قولجیسی عباس افندی

پالو قضاسی داخلنده بولانق مملحه‌سی موقت مأموری اسماعیل حقی افندی

(ژاندارمه دائره‌سی)

الای قوماندانی میرزا بك ٣م افتخار مدالیه‌سی

طابور » ١ بحری افندی ٥م حجاز وكريد مدالیه‌سی

اداره امینی احمد افندی ٤ع ٤م افتخار مدالیه‌سی

طابور كاتبی محمد افندی
ملازم اول احمد اغا ٥م
بلوك قوماندانی احمد افندی
ملازم ثانی تحسین افندی
» اول علی ذوالفقار افندی
دردنجی بلوك قوماندانی منحل
ملازم ثانی كامل افندی ٥م
اچیقدن مسافر ملازم ثانی علی افندی

بلوك قوماندانی منحل
ملازم ثانی عارف اغا ٥م
» اول منحل
بلوك قوماندانی سری افندی
ملازم ثانی علی اغا
ملازم اول منحل
اچیقدن مسافر ملازم ثانی مصطفی افندی
٢٦٤ مستخدم و ١١ منحل نفرات

مركز ژاندارمه سواری طابوری

طابور قوماندانی علی حیدر بك ٤ع ٣م
بلوك قوماندانی مصطفی افندی ٤م
ملازم ثانی خلیل اغا
» اول احمد افندی ٥م
بلوك قوماندانی منحل
ملازم ثانی عبدی اغا قارص و افتخار مدالیه
ملازم اول نظمی افندی افتخار مدالیه‌سی
بلوك قوماندانی احمد اغا ٥م »
ملازم ثانی عبد الفتاح افندی ٥م

طابور كاتبی حاجی مسعود افندی
ملازم اول محمد امین افندی افتخار مدالیه‌سی
بلوك قوماندانی درویش افندی ٥م
ملازم ثانی نوری افندی ٥م
» اول حاجی مصطفی افندی ٥م
بلوك قوماندانی مصطفی اغا
ملازم ثانی رستم اغا
» اول محمد اغا ٥م
چاوشان و اونباشی و نفرات ٢٨٦ »

آچیقدن ملازم ثانی علی رضا افندی ٤ع ٥ افتخار، تخلیصیه، یونان مدالیه‌لری

مرکز پولیس دائره‌سی

سرقومیسر حاجی صالح افندی متمایز لیاقت و یونان مداليه‌لری افتخار و تخلیصیه
ایکنجی قومیسر محمد امین افندی
ایکنجی قومیسر استپان افندی
اوچنجی « صبری افندی یونان مداليه‌سی
اوچنجی قومیسر محمد نوری افندی
اچیقدن اوچنجی قومیسر محمد نوری افندی
پولیس ذلفی افندی
« عبداه افندی
« مهران افندی
ناحیه پولیسی حافظ توفیق افندی
« « مصطفی افندی
« « مصطفی نوری افندی

اچیقدن ایکنجی قومیسر حمدی افندی
اوچنجی قومیسر عثمان نوری افندی
اوچنجی قومیسر آرتین افندی
پولیس مصطفی صبری افندی
« خلیل افندی
« حسین وهبی افندی
ناحیه پولیسی محمد عزیز افندی
« « احمد شوقی افندی
« « حسین افندی
« « نشان افندی

ناحیه پولیسی مصطفی نوری افندی

رژی اداره‌سی

ناظر احمد رشید بك ثانیه
معاون اول نعمی افندی
انبار مأموری بازار افندی
محافظه مدیری عزیز بك
قوزاوه محافظه مأموری ابراهیم بك

محاسبه‌جی پول عطار افندی
معاون ثانی میناس افندی
اوراق مأموری عبدالکریم افندی
دعوی وکیلی اصدور افندی
مورنیك کسر بك محافظه مأموری محمود اغا

تحصیلدار دائره‌سی

تحصیلات مدیری
برنجی دائره تحصیلداری علی افندی
اوچنجی « « بسیم افندی
بشنجی « « بدروس افندی

سرتحصیلدار نجیب افندی
ایکنجی دائره تحصیلداری سهاق افندی
دردنجی « « علی رضا افندی
[illegible]نجی « « ع[illegible] افندی

یدنجی «	«	عثمان افندی	سکزنجی «	«	مصطفی افندی
طقوزنجی «	«	رضا افندی	اوننجی دائره	«	عبدی افندی
اون برنجی دائره «		سالم افندی	اون ایکنجی «	«	نیقوغوص افندی
اون اوچنجی «	«	اوخانس افندی	اون دردنجی «	«	صادق افندی
اون بشنجی «	«	حاجی عمر افندی	اون التنجی «	«	حسین افندی

اون یدنجی دائره تحصیلداری محمد افندی | اون سکزنجی دائره تحصیلداری لقمان افندی

اون طقوزنجی دائره تحصیلداری عثمان افندی

بیطر مأمورلری

عثمان افندی | ادهم افندی

علی رضا افندی

حبسخانه اداره‌سی

مدیر مصطفی افندی | کاتب عمر افندی

غاردیان عدد ٨

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KİTAPLIĞI

خربوت قضاسی

قائممقام فائق افندی | نائب یعقوب صبری افندی دوربه مدرسی
مفتی عمر فهمی افندی | مال مدیری محمد علی افندی

تحریرات کاتبی علی رضا افندی

مجلس ادارۀ قضا

اعضای طبیعیه | اعضای منتخبه
قائممقام | حسین حجابی افندی
نائب | مصطفی افندی
مفتی | صوغومان اغا
مال مدیری | سرکیس اغا

تحریرات کاتبی

بدایت محکمه‌سی

رئیس نائب افندی | اعضا محمد افندی
اعضا بهنام افندی | باش کاتب فهمی افندی
مستنطق معاونی علی بك | ایکنجی کاتب خلوصی افندی

مباشر نفر ۲

مال قلمی

مال مدیری محمد علی افندی | معاونی ابراهیم حقی افندی
ویرکو کاتبی سالم افندی | صندق امینی انطانیوس افندی ثالثه

نفوس قلمی

مأمور محمد افندی | کاتبی محمود افندی

بلدی دائره‌سی

رئیس شوقی افندی | اعضا وهیج افندی مدرس

اعضا احمد افندی	اعضا حاجی محمد سعید افندی
« بدروس افندی	طبیب ارتین افندی
کاتب مصطفی افندی	صندق امینی محمود افندی

تلغراف دائره‌سی

مدیر حسین افندی	مخابره مأموری عونی افندی
شاکرد ذلفی افندی	موصل لطفی افندی

تحصیلات دائره‌سی

تحصیلات مأموری افندی	سر تحصیلدار احمد افندی
پیاده تحصیلداری امین افندی	پیاده تحصیلداری لطیف افندی
« « مصطفی افندی	« « عثمان افندی
سواری « مصطفی «	سواری « وهبی «
« « علی «	« « احمد «

پولیس اداره‌سی

اوچنجی قومیسر عباس افندی	پولیس حافظ محمد افندی
پولیس محمد توفیق افندی	« خلیل افندی
« محمد ذهنی «	« کنعان «
« مصطفی «	« خیری «

ضابطه دائره‌سی

سواری ضابطی یوزباشی درویش افندی	پیاده ضابطی ملازم کامل افندی

مأمورین سائره

محکمهٔ شرعیه کاتبی احمد افندی	طابو کاتبی توفیق افندی
دیون عمومیه مأموری ابراهیم افندی	رژی مأموری محیی الدین افندی
« قولجیسی محمد توفیق افندی	رژی سربایجی منصور افندی

مكتب ابتدائی معلم اولی حافظ علی افندی | معلم ثانیسی احمد افندی
عدد شاگردان ٤٦
صارلی « معلمی مصطفی افندی عدد شاگردان ١٢
خربوت اناث ابتدائی مکتبی طالباتی ٩٨

کبان قضاسی

قائممقام مصطفی حلیم افندی ثانیه	نائب حسین عونی افندی مدرس
مال مدیری محمد فیضی افندی رابعه	مفتی احمد افندی

تحریرات کاتبی مقصود نائل افندی

مجلس ادارهٔ قضا

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
قائممقام	حاجی محمد افندی
نائب	مصطفی افندی
مفتی	مانوق آغا
مال مدیری	پاولی آغا

تحریرات کاتبی

بدایت محکمه‌سی

رئیس نائب افندی مدرس	اعضا حمدی افندی
باش کاتب راسم افندی	« ماردروس افندی
ایکنجی کاتب حسن افندی	مستنطق معاونی محمد بك
مباشر مصطفی افندی	مباشر علی آغا

مال قلمی

مال مدیری محمد فیضی افندی رابعه	معاونی احمد افندی
ارغوان ویرکو کاتبی محمد رشید افندی	صندق امینی محمد افندی

نفوس دائره‌سی

مأمور محمد رفعت افندی	کاتبی احمد حمدی افندی

بلدی دائره‌سی

رئیس فائق افندی اعضا محمد اغا اعضا مناس اغا	اعضا عبداه افندی » ارتین » کاتب وصندیق امینی سلیمان افندی

تلغراف دائره‌سی

مدیر حسین ذهنی افندی	چاوش محمد اغا وعلی اغا

زراعت بانقه‌سی

شعبه کاتبی کیرکور افندی	رفیقی مصطفی افندی

تحصیلدار ابراهیم افندی

پولیس دائره‌سی

ایکنجی قومیسر خورشید افندی	پولیس اوحانس افندی

پولیس سرکیز افندی

معارف قومیسیونی

رئیس مفتی احمد افندی اعضا حافظ محمد افندی	اعضا رشدیه معلمی مصطفی افندی » عبدا افندی

تحصیلات دائره‌سی

تحصیلات مأموری پیاده تحصیلدار عبداه افندی سواری » حسین »	سر تحصیلدار حسین افندی سوارای تحصیلدار همپارسوم افندی » » محمد محی الدین افندی

سواری تحصیلدار محمد افندی

ضابطه دائره‌سی

پیاده ضابطی حاجی علی اغا ملازم ثانی	سواری ضابطی مرتضی افندی چاوش

﴿ مأمورین سائره ﴾

طابو کاتبی محمد نیازی افندی | رژی مأموری نوری افندی
دیون عمومیه مأموری راشد افندی

﴿ مکتب رشدی ﴾

معلم ثانی مصطفی افندی | معاونی مصطفی صفوت افندی
بواب محمد افندی | عدد شاکردان ۳۰ خدمه ۱
کبان قصبه‌سی ابتدائی معلمی صالح افندی عدد شاکردان ۱۵

﴿ مشار ناحیه‌سی ﴾

مدیر حسن اغا | کاتبی سلیم افندی
پولیس مصطفی افندی | مکتب ابتدائی معلمی سعید افندی شاکر ۲۷

﴿ عیسی ناحیه‌سی ﴾

مدیر بکر سامی افندی | کاتب خلیل افندی
پولیس فضلی افندی | ابتدائی معلمی حسنی افندی شاکرد ۴۱

﴿ طاهر ناحیه‌سی

مدیر حسین افندی | کاتب حسین بك
پولیس مارقار « | ابتدائی معلمی تحسین افندی شاکرد ۴۱

﴿ ایمر ناحیه‌سی ﴾

مدیر عابدین افندی | کاتب حقی افندی
پولیس صادق افندی | مکتب ابتدائی معلمی علی افندی شاد ٤٦

﴿ دریجان ناحیه‌سی ﴾

مدیر مصطفی افندی | کاتب منحل
شارهون ابتدائی شاکردانی ۳۰

اکین قضاسی

قائمقام محمد شکیب بك

نائب یوسف بحری افندی دوریه مدرسی	مفتی محمد توفیق افندی مخرج
مال مدیری وکیلی ابراهیم شوقی افندی	تحریرات کاتبی محمد شکری افندی

مجلس ادارهٔ قضا

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
قائمقام	ابراهیم خلیل افندی ثالثه
مفتی	حسین فوزی »
مال مدیری	بوردان »
تحریرات کاتبی	کرکور »

بدایت محکمه سی

رئیس نائب یوسف افندی دوریه مدرسی

اعضا بکر افندی	اعضا قره‌بت افندی
باش کاتب شکری افندی	ایکنجی کاتب ابراهیم عونی افندی
مدعی عمومی معاون وکیلی صبری افندی	مستنطق معاونی بکر افندی
تجارت اعضاسی احمد اغا رابعه	تجارت اعضاسی یوزغاکی افندی
مقاولات محرری عثمان نوری افندی	مباشر فیضی ونعمان اغالر

مال قلمی

مال مدیری وکیلی ابراهیم شوقی افندی	معاونی احمد حمدی افندی
ویرکو کاتبی محمد جمال افندی	صندق امینی سرابیون افندی

شرعیه قلمی

کاتب محمد عالی افندی ادرنه‌روی سی	رفیق ثابت افندی

نافعه هیئتی

رئیس قائمقام شکیب بك	اعضا ابراهیم خلیل افندی ثالثه

اعضا حسین افندی	مهندس غارزولو افندی
مهندس عمر افندی	کاتب یوسف افندی

معارف قومیسیونی

رئیس حافظ تحسین افندی	اعضا ابراهیم خلیل افندی
اعضا عثمان عزمی افندی بروسه‌رؤسی	« محمود افندی

اعضا بکر افندی .

(تحصیلات قومیسیونی)

رئیس مال مدیری افندی	اعضا اداره اعضاسندن ابراهیم افندی ثالثه
اعضا بلدیدن عمر لطفی افندی	سرتحصیلدار اسماعیل افندی

(تحصیلداران)

تحصیلات مأموری .	پیاده تحصیلداری اسماعیل افندی
پیاده تحصیلداری محمد افندی	« « عثمان «
سواری « خیری «	سواری « زکی «
« « حاجی فیضی افندی	« « رجب «
« « عثمان نوری «	« « نوری «

(بلدیه دائره‌سی)

رئیس حافظ حسن تحسین افندی	اعضا عمر لطفی افندی
اعضا عثمان اغا	« حاجی ابراهیم «
« ملکون افندی	« بغوص «
طبیب اسماعیل حقی « ثالثه	اجزاجی محمد علی «
کاتب حسن عسکری «	قابله امینه خانم
چاوش قدیر اغا	چاوش بکر اغا

چاوش احمد اغا

(تلغراف دائره‌سی)

مأمور حلمی افندی
شاگرد علی رضا «
« حسنی «
چاوش عثمان «

مخابره مأموری فائق افندی
شاگرد جمیل «
موصل اسماعیل «
چاوش مصطفی اغا

(زراعت بانقه‌سی)

رئیس سری افندی
اعضا عمر لطفی «

کاتب یوسف ضیا افندی
اعضا ملکون اغا

تحصیلدار عزت افندی

(ژاندارمه دائره‌سی)

سواری یوزباشیسی مصطفی اغا | سواری ملازمی علی رضا افندی

پیاده ملازمی علی ذوالفقار افندی

(پولیس دائره‌سی)

اوچنجی قومیسر حاجی خیری افندی | اوچنجی قومیسر علی فؤاد افندی

پولیس محمود افندی

(رشدیه مکتبی)

معلم اول عثمان عزمی افندی بروسه‌رؤسی | معلم ثانی علی رضا افندی

بواب محمد افندی خدمه ١ شاگردان ٩٣

(ذکور واناث ابتدائی مکتبی)

معلم اول نوری افندی
« ثانی محمد «
بواب شکری «

عقائد دینیه معلمی عمر افندی
صنایع معلمه‌سی لوغایر خانم
بوابه مریم خاتون

شاگردان ذکور ١٤٥ اناث ٧٠

(مأمورين سائره)

طابو كاتبى خليل رفعت افندى رابعه	رژى مأمورى عبدالرحمن ذكى افندى
ديون عموميه مأمورى احمد افندى	ديون عموميه قولجيسى حسين افندى
نافعه قوندوكتورى عارزولو «	اوقاف محاسبه جى وكيلى عمر «
اغين رژى مأمورى حاجى محمد «	اپچغه سربايى عبداه «
اپچغه بايى اوهان اغا	« بايى كيفورق «
« « سركس افندى	صالحلى « رجب «
صالحى « حاجى بك	كمركاب بايى قوزموز اغا
ايليچ « حافظ افندى	شرظى « بكر افندى
شرظى كوپريسى بايى احمد افندى	جبانوس كوپريسى بايى عثمان افندى
جبانوس اكركى « عمر اغا	كارشلا بايى اسماعيل افندى

(نواحى)

اغين ناحيه سى مديرى يوسف اغا | معاونى ملكون اغا
پوليس ادهم افندى

ايليچ ناحيه سى مديرى حافظ ابراهيم افندى | معاونى مقرديچ افندى
پوليس طاميانوس افندى

ايچتى ناحيه سى مديرى شاكر افندى | معاونى اوخان افندى
پوليس كرقور افندى

پاشكلى ناحيه سى مديرى شريف افندى | معاونى احمد اغا
پوليس احمد افندى

ارانك ناحيه سى مديرى منحل | معاونى محمد على افندى
پوليس يسى افندى

اغین رشدیه معلم اولی عبداه افندی طلبه ۳۲ خدمه ۱

« ابتدائی شاگردان ۵۰	ایلیج ابتدائی شاگردان ۴۰
اوانك « « ۲۲	باشکلی « « ۲۹
انجق « « ۳٤	سرکوبل « « ۳۷

کاسو ابتدائیسی شاگردان ۶۹

عربکر قضاسی

قائمقام اسماعیل صبری افندی	نائب احمد اسعد افندی
قائمقام معاونی صارم افندی ثالثه	مفتی عبداه لطفی افندی مدرس
مال مدیری علی سوزی افندی	تحریرات کاتبی احمد فتحی افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
قائمقام	تحری افندی
نائب	کونین افندی
معاون	میکائیل
مفتی	مناس اغا
مال مدیری	
ارمنی مرخصه وکیلی مهروژان افندی	

(بدایت محکمه‌سی)

رئیس نائب افندی	اعضا حاجی مصطفی بك
اعضا سیمون افندی	باش کاتب علی افندی
کاتب ثانی خضر افندی	مستنطق معاونی جلال بك ثالثه

مقاولات محرری حاجی حسین بك

(مال قلمی)

مال مدیری علی سوزی افندی	معاونی سلیمان افندی

صندق امینی خلیل افندی

(بلدی دائره‌سی)

رئیس عمر افندی
اعضا توفیق افندی
» کارکین افندی
اعضا مصطفی افندی
» ماردیروس افندی
طبیب وکیلی سرکیس افندی

کاتب عاصم افندی

(نفوس قلمی)

مأمور توفیق افندی | کاتب شاهین افندی

(تلغراف وپوسته دائره‌سی)

مدیر شاکر بك ثالثه
موصل محررات طالب افندی
مخابره مأموری حاجی بکر افندی
خط چاوشی حسین اغا

چاوش قدری افندی

(پولیس دائره‌سی)

اوچنجی قومیسر حق افندی
ناحیه پولیسی محمد صادق افندی
پولیس ایوب صبری افندی
پولیس شعبان افندی م ٥ تخلیصه مدالیه‌سی
» حسین افندی
ناحیه پولیسی محمد شکری افندی

ناحیه پولیسی مسروب افندی

(زراعت بانقه‌سی)

رئیس عمر افندی
اعضا کیرکور افندی ثالثه
کاتب رضا هادی افندی
اعضا ماردیروس افندی

نافعه قوندوکتوری محمود افندی

(ضابطه دائره‌سی)

پیاده یوزباشیسی سری افندی
پیاده ملازم ثانیسی علی افندی م ٥ کموش یونان افتخار لیاقت تخلیصیه مدالیه‌لری
سواری ملازم ثانیسی رستم اغا

(تحصیلات دائره‌سی)

تحصیلات مأموری.	سر تحصیلدار سلیمان بك
پیاده تحصیلداری محمد شرمی افندی	پیاده تحصیلداری قره‌بت افندی
« « مسروب «	« « کیرکور افندی
« « مصطفی «	سواری تحصیلداری محمد «
سواری « خالد «	« « خلیل «

(رشدیه مکتبی)

معلم اول خلیل بیرام افندی	معلم ثانی عثمان افندی

شاگردان ٦٣ خدمه ١

(مأمورین سائره)

طابو کاتبی صادق افندی	دیون عمومیه مأموری ابراهیم ادهم افندی
رژی مدیری اوحانس افندی	کاتب و محاسبی منصوریان افندی
شوتیك ناحیه مدیری بطال افندی	کاتبی خالد افندی

شوتیك ابتدائی شاگردانی ١٨

موطمور ناحیه‌سی مدیری بکر افندی	کاتبی حیدر افندی

مطمور ابتدائی شاگردانی ٣٣

بتورکه قضاسی

قائممقام احمد حازم بك ثانیه م ٤	نائب حسن تحسین افندی دوریه مدرسی
مال مدیری ابراهیم نظامی افندی	تحریرات کاتبی مصطفی نائل افندی

مجلس ادارهٔ قضا

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائممقام بك	اسماعیل بك
نائب افندی	حسن افندی
مال مدیری افندی	بغوص افندی
تحریرات کاتبی افندی	نیقوغوس اغا

بدایت محکمه‌سی

رئیس حسن تحسین افندی	اعضا مصطفی افندی
اعضا بدروس افندی	باش کاتب سعید افندی
مستنطق معاونی احمد برهان الدین افندی	ایکنجی کاتب سلیمان افندی

مباشر نفر ۲

مال قلمی

مال مدیری ابراهیم نظامی افندی	معاونی مصطفی فائق افندی

صندق امینی علی افندی

نفوس قلمی

مأمور حاجی عثمان افندی	کاتبی خلیل رفعت افندی

بلدی دائره‌سی

رئیس ابراهیم افندی	اعضا محمد افندی
اعضا محسن اغا	اعضا مصطفی اغا
« بدروس اغا	« بغوص «
کاتب وصندق امینی مصطفی نائل افندی	چاوش حسین اغا

(زراعت بانقه سی)

رئیس عثمان افندی	کاتب اغوب افندی
اعضا محمد «	اعضا مصطفی اغا

اعضا حسن اغا

(پولیس دائره سی)

اوچنجی قومیسر احمد افندی	پولیس خلیل افندی

(مأمورین سائره)

طابو کاتبی عمر افندی	دیون عمومیه قومیسیونجیسی علی افندی

ضابطه مأموری پیاده ملازمی عارف اغا پیاده افرادی ۲۹ سواری افرادی ٤٠

(کفردیز ناحیه سی)

مدیر منحل	پولیس خسرو افندی

مکتب ابتدائی معلمی حافظ محمد افندی شاکرد ٣٤

(تلحو ناحیه سی)

مدیر یوسف اغا	پولیس رستم افندی
ابتدائی معلمی صالح افندی	شاکرد ٩٥

(سنان ناحیه سی)

مدیر منحل	پولیس محمد فتحی افندی
ابتدائی معلمی یوسف ضیا افندی	شاکرد ٦٠

(طراقسو ناحیه سی)

مدیر حسن اغا	پولیس حاجی محمد افندی

(نی بول ناحیه سی)

مدیر ملا خالد افندی	پولیس محمد حنفی افندی

(کرکر ناحیه‌سی)

مدیر احمد افندی	ابتدائی شاکردانی ١٨

(مردیس ناحیه‌سی)

مدیر حسن اغا	پولیس یوسف افندی

— ملاطیه سنجاغی —

(ملاطیه سنجاغنك بدایت تشکلندن برو ایفای مأموریت ایدن متصرفین کرام)

علی کامل افندی	ثانیه	علی رضا پاشا	روم ایلی
طیار پاشا	روم ایلی بکلربکی	امین بك	اولی ثانیسی
ویسی پاشا	روم ایلی بکلربکی	محمد علی پاشا	روم ایلی
عثمان بك	ثانیه	محمد امین پاشا	روم ایلی
مصطفی شوقی بك	ثانیه	احمد ثابت پاشا	«
تیمور پاشا	روم ایلی	دفعهٔ ثانیه علی رضا پاشا	«
ابراهیم بك	ثانیه	حاجی آصف پاشا	میرمیران
محمد شفیق پاشا	روم ایلی	ناموق پاشا	روم ایلی
شاکر پاشا	روم ایلی	جمیل پاشا	«
رشدی پاشا	«	محمد شوقی پاشا	«
راسم پاشا	«	حسیب بك	اولی اولی

علی حیدر بك متمایز

متصرف لوا لطفی پاشا روم ایلی بکلربکی مجیدی ۱

نائب فخرالدین بك بلاد خمسه	محاسبه‌جی تحسین افندی متمایز
تحریرات مدیری ابراهیم افندی	مفتی عثمان افندی دوریه مدرسی

﴿ مجلس ادارهٔ لوا ﴾

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
متصرف	علی بك
نائب	حاجی مصطفی افندی
محاسبه‌جی	سرکس «
تحریرات مدیری	کیورق «
ارمنی قتولك مرخصی میخائل افندی	
ارمنی مرخصه‌سی کیغورق افندی	

﴿ لوا تحریرات قلمی ﴾

مدیر ابراهیم افندی	مسود اول سلیمان افندی
مسود ثانی محی الدین افندی	مبیض اول عابدین «
مبیض ثانی شوقی «	« ثالث فائق «
« رابع شرف الدین بك	اوراق مأموری ابراهیم افندی

معاونی حسنی افندی

﴿ مجلس اداره قلمی ﴾

معیت مأموری محمد افندی رابعه	باش کاتب مخلص افندی «

ایکنجی کاتب قاسم افندی «

﴿ محاسبه قلمی ﴾

محاسبه‌جی تحسین افندی متمایز	باش کاتب رضا افندی
مصالح جاریه کاتبی حسن افندی	مصارفات کاتبی فائق افندی
واردات کاتبی احمد «	یومیه کاتبی علی افندی

مصالح جاریه رفیقی علی رشدی افندی	واردات رفیقی حامد افندی
اوراق مقیدی مصطفی نوری «	دیگر مقیدی مصطفی «

صندق امینی میخائل «

﴿ بدایت محکمه‌سی ﴾

رئیس اول فخر الدین بك بالاده خمسه	رئیس ثانی نامق افندی ثالثه
مدعی عمومی معاونی راسخ افندی	مستنطق رشید «
اعضا عبدالقادر «	اعضا محمد «
« آرتین «	« آرتین «
« ملازمی مصطفی «	اجرا مأموری علی عثمان افندی
باش کاتب جلال «	حقوق ضبط کاتبی بکر افندی ثالثه
ضبط کاتبی حسین حامی افندی	ضبط کاتبی محمد افندی
مقاولات محرری حاجی «	مباشر احمد «
مباشر یوسف اغا	« حاجی احمد «

مباشر محمد افندی

﴿ نفوس دائره‌سی ﴾

مأموری عثمان افندی	کاتبی بطال افندی رابعه

﴿ اوقاف دائره‌سی ﴾

مدیری عبدالسلام افندی	کاتبی ابراهیم افندی

﴿ پوسته و تلغراف دائره‌سی ﴾

مدیر حامی افندی ثالثه	مخابره مأموری شعبان افندی رابعه
مخابره مأموری رشید افندی	« « راسم «

﴿ زراعت بانقی شعبه‌سی ﴾

رئیس محمد کشاف افندی دوریه مدرسی	مأمور ضیا افندی
مأمور معاونی ابراهیم طلعت افندی	« وزنه‌دار اغوب افندی

تحصیلدار احمد افندی

ویركو دائره‌سی

مأمور سامی افندی
مركز ویركوكاتبی بشیر افندی
ازولی « عثمان «

مركز ویركوكاتبی محمد افندی
باليان « عبدالوهاب افندی
دفترجی ابراهیم افندی

دفتر خاقانی اداره‌سی

مامور حسن افندی ثانیه
باش كاتب مصطفى افندی
طابو كاتبی محمود افندی

بلدی دائره‌سی

رئیس هاشم بك ثانیه
صحیه بیطری علی رضا افندی
اعضا حافظ عبداه «
« اسماعیل «
« كیغوق «
مفتش احمد «
چاوش حسن اغا

طبیب مصطفى شكری افندی متمایز
كاتب حسین افندی
اعضا احمد اغا
« همپارسوم افندی
صندق امینی یوسف كبش افندی
چاوش احمد «
« محمد اغا

رژی دائره‌سی

مأمور علی حلمی افندی
اسكی شهر بایعی محمد افندی
چرمقدی بایعی حاجی محمد افندی

نافعه دائره‌سی

مهندس سامی افندی ثالثه
قوندوكتور محمود «
قوندوكتور حفظی افندی
نافعه كاتبی محمد «

مكتب اعدادی

مدیر و تاریخ وجغرافیا معلمی ابراهیم ضیاء الدین افندی

جبر، هندسه، معلومات، زراعیه، معلمی اکرم افندی

علوم دینیه، ترکجه، اخلاق معلمی علی افندی

ترکجه کتابت معلمی محمد توفیق افندی	عربی، فارسی، معلمی محمود ندیم افندی
حسن خط معلمی عابدین افندی	فرانسزجه ورسم معلمی لطفی افندی
مبصر محرم »	بواب حاجی معاذ »
بواب علی اغا	٣٢١ و ٣٢٢ سنه‌لرنده موجود طلبه ١٣٧

فتحیه مکتب ابتدائیسی هیئتی

معلم اول حاجی صدقی افندی	معلم ثانی رمضان افندی
معلم ثالث حقی »	بواب خلیل »

اسکندر محله‌سی مکتب ابتدائی معلمی محمد افندی شاگرد ٢٠

ایزولی ناحیه‌سی مکتب ابتدائی معلمی افندی شاگرد ٢١

صوباشی ناحیه‌سی ابتدائی معلمی افندی

کورنه ناحیه‌سی ابتدائی معلمی افندی شاگرد ٣١

یورغه ابتدائی معلمی افندی شاگرد ٢٧

(ملاطیه قصبه‌سنده‌کی مدرسین)

حمیدیه	مدرسه‌سی	مدرس	عثمان افندی	دوریه مدرسی	طلبه	٩٤
شهابیه	»	»	عبداله کرامی افندی		»	٩٠
نوری	»	»	محمد کشاف »	دوریه مدرسی	»	٣٠
شیرولی زاده	»	»	حاجی حسین »	»	»	١٠
سنان پاشازاده	»	»	مجید »		»	٢٠
یوسف پاشا	»	»	محمد »		»	١٠
دخانی زاده	»	»	حافظ محمد حقی »		»	٢٣
بروانه	»	»	عبدالرحمن »		»	١٥
فخریه	»	»	فیضی »		»	٣٠

ژاندارمه طابور هیئتی

طابور قوماندانی بیکباشی رضا بك افتخار
سواری یوزباشیسی عبداه افندی 〃
پیاده 〃 محمد 〃
سواری ملازم اولی مولود اغا
سواری 〃 〃 ابراهیم اغا
پیاده ملازم اولی عثمان افندی م٥
پیاده ملازم اولی علی افندی

طابور کاتبی خیری افندی
سواری یوزباشیسی .
پیاده 〃 شکری افندی م٥
سواری ملازم ثانی شکری بك
〃 〃 محمود افندی افتخار
پیاده ملازم ثانی محمود افندی
پیاده ملازم ثانی علی افندی

پولیس دائره‌سی

سر قومیسر خسرو افندی
اوچنجی قومیسر عبداه راغب افندی
اوچنجی قومیسر عبداه 〃
اوچنجی قومیسر اغوب افندی
مرکز پولیسی محمود افندی
مرکز پولیسی خلیل افندی
صوباشی ناحیه پولیسی طاهر افندی

اوچنجی قومیسر ابراهیم افندی خامسه م٥
اوچنجی قومیسر حاجی حسن افندی
اوچنجی قومیسر عبدالکریم افندی
مرکز پولیسی شعبان افندی م٥
مرکز پولیسی محمد نوری افندی تخلیصیه
مرکز پولیسی مسیح افندی
ازولی ناحیه‌سی پولیسی محمد نیازی افندی

ناحیه پولیسی عثمان افندی

تحصیلات دائره‌سی

تحصیلات مأموری .
پیاده تحصیلداری حاجی مصطفی افندی
پیاده تحصیلداری مصطفی افندی
پیاده تحصیلداری محمود کامل افندی
سواری تحصیلداری عزت افندی
سواری تحصیلداری محمد افندی
سواری تحصیلداری عبداه افندی

سر تحصیلدار خلیل افندی
پیاده تحصیلداری نشان افندی
پیاده تحصیلداری خلیل افندی
پیاده تحصیلداری مصطفی افندی
سواری تحصیلداری محمد فائق افندی
سواری تحصیلداری محمود افندی
سواری تحصیلداری اغوب افندی

سواری تحصیلداری علی افندی

اغجه‌طاغ قضاسی

قائممقام خالدخسرو افندی ثالثه نیکل مجاز مدالیه‌سی
نائب احمدعثمان افندی | مال مدیری وکیلی مصطفی افندی
تحریرات کاتبی احمدجمال افندی نیکل مجاز مدالیه‌سی

مجلس ادارهٔ قضا

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
قائممقام	حاجی مصطفی افندی
نائب	بطال اغا
مال مدیری	الخاص اغا
تحریرات کاتبی	احمد اغا

بدایت محکمه‌سی

رئیس نائب افندی	اعضا علی افندی
باش کاتب حسین عونی افندی	« میناس اغا
ایکنجی کاتب «	مستنطق معاونی مصطفی افندی

مال قلمی

مال مدیری الخاص افندی	معاونی بکر افندی
ویرکاتبی محمدحمدی افندی	صندق امینی قره‌بت افندی

نفوس دائره‌سی

مأمور عمر فهمی افندی	کاتبی ابراهیم افندی

پولیس دائره‌سی

اوچنجی قومیسر مصطفی افندی	پولاد ناحیه‌سی پولیسی حمدی افندی
حکیم خان ناحیه‌سی پولیسی محمد «	حسن چلبی « بکر «
کانکچ « « ابراهیم افندی	لوند « « حسین «

تحصیلات دائره‌سی

تحصیلات مأموری .	سرتحصیلدار حاجی عمر افندی
کوره جك تحصیلداری علی افندی	حسن چلبی تحصیلداری محمود افندی
حکیم خان » ابراهیم »	لوند » محمد کامل افندی
بولاد » محمد عزیز افندی	کانکچ » کامل افندی

مأمورین سائره

تلغراف مدیری عبداه رائف افندی	ضابطه مأموری ملازم اول علی رضا افندی
بانق محاسبه کاتبی محمد ذکی افندی	رژی سرمایعی مصطفی افندی

حکیم خان رژی سرمایعی حسین اغا

حکیم خان مکتب رشدیسی معلم ثانیسی حاجی محمود افندی

معاونی حافظ احمد افندی شاکردان ٦٢ خدمه ١

بولاد ناحیه‌سی ابتدائی شاکردانی ٣٢	لوند ناحیه‌سی ابتدائی شاکردانی ٠
حکیم خان » » » ٣٣	کانکچ » » » ١٦
حسن چلبی » » » ٠	بلانقه » » » ٣٣

(اغجه طاغ قضاسی داخلنده بولنان سلطان صویی چفتلك همایونی امرا)
(وضابطان ومأمورینی)

مدیر بیکباشی الحاج عثمان حلمی افندی ع٤ م٤
قول اغاسی مصطفی شوقی افندی م٤ مدالیه

بیطر قول اغاسی علی فؤاد افندی	کاتب ثانی محمد نوری افندی
امام حاجی محمد افندی	طبیب یوزباشی اسحق افندی
بیطر یوزباشی حسن وهبی افندی	اجزاجی ملازم اول صالح افندی
« « فرید افندی	جراح خورشید افندی
« « احمد افندی	نعلبند باشی محمد اغا
یوز باشی اسحق افندی م٤	ملازم اول مصطفی افندی
یوزباشی وکیلی عثمان افندی م٥ وصنایع	ملازم ثانی توفیق افندی امتیاز، افتخار
« نوری «	« فائق افندی
ملازم اول خالص افندی م٥	ملازم اول یحیی افندی م٥ وافتخار
ملازم ثانی محمد افندی	ملازم ثانی احمد افندی م٥

(چفتلك همایون مأمورین ملکیه‌سی)

محاسبه مأموری ابراهیم طلعت افندی ثالثه م٥

عزیزیه موقعی انبار مأموری مصطفی افندی	ملاطیه شعبه انبار مأموری ابراهیم افندی
« کاتبی بکر افندی	ابه‌منداك موقعی انبار مأموری مصطفی «

کاخته قضاسی

قائممقام حسنی بك	نائب صالح افندی
مال مدیری محمد ثابت افندی	تحریرات کاتبی ماهر افندی

مجلس ادارهٔ قضا

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
قائممقام	حسن اغا
نائب	سلیمان بك
مال مدیری	شکو اغا
تحریرات کاتبی	منحل

بدایت محکمه سی

رئیس نائب افندی	باش کاتب اسماعیل افندی
اعضا شیخ افندی	مستنطق معاونی محمد افندی
اعضا کیغورق افندی	ایکنجی کاتب توفیق افندی
مباشر حاجی احمد افندی	مباشر حسین اغا

اوطه جی حسین اغا

مال قلمی

مال مدیری محمد ثاقب افندی	رفیق یشار افندی
« معاونی محمد افندی	زراوکان ویرکو کاتبی محمد افندی

صندق امینی کراغوص افندی

تحصیلات دائره سی

تحصیلات مأموری	سر تحصیلدار حسین افندی
تحصیلدار حاجی احمد افندی	تحصیلدار احمد افندی
« شاکو اغا	« حسن افندی
« عبوش افندی	« بکر بسیم افندی

زراعت بانقی تحصیلداری حاجی شیخ افندی

(تلغراف دائره‌سی)

تلغراف مدیری سری افندی | چاوش رستم اغا

(بلدی دائره‌سی)

رئيس وكيلی شيخ عبدالرحمن افندی | اعضا سليمان بك
اعضا شكو اغا | كاتب ماهر افندی

چاوش محمد اغا

(پوليس دائره‌سی)

قومیسر محمد شاكر افندی | علوط ناحيه‌سی پوليسی يوسف افندی

توقارس ناحيه‌سی پوليسی عزيز افندی

ضابطه مأموری سواری ملازم اولی ابراهيم اغا سواری نفری ١٠ پياده ١٢

مكاتب ابتدائيه

سنجك ابتدائی معلمی	طاهر افندی	طلبه ذكور ٥٠	اناث ١٤	
طوقارس «	يوسف افندی	«	«	٤٤
علوط «	عثمان افندی	«	«	٤١

بهسنی قضاسی

قائممقام علی صدقی افندی ثالثه	نائب احمد رفعت افندی
مفتی محمد فائق افندی	مال مدیری بکر صدقی افندی

تحریرات کاتبی بکر صدقی افندی

مجلس ادارهٔ قضا

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
رئیس قائممقام	عابدین بك
نائب	حسن افندی
مال مدیری	عبدالمسیح افندی
تحریرات کاتبی	اغوب افندی

بدایت محکمه‌سی

رئیس نائب احمد رفعت افندی	اعضا رشید افندی
باش کاتب سلیمان افندی	« ماربروس افندی
ایکنجی کاتب محی الدین افندی	مستنطق معاونی احمد افندی مباشر ٢

مال قلمی

مال مدیری بکر صدقی افندی	معاونی توفیق افندی
رفیق حسن افندی	طوت کول باشی ویرکو کاتبی حقی افندی
سورکی وهویدی ویرکو کاتبی احمد افندی	قزل ابن شامیادی کسون « محمد «

صندق امینی عبدی افندی

نفوس قلمی

مأمور زبیر بك	کاتبی «

بلدی دائره‌سی

رئیس مصطفی آغا	اعضا حاجی محمد افندی
اعضا ماردروس آغا	اعضا حاجی عبدالرحمن افندی

« بغوص اغا	طبیب یعقوب افندی
صندق امینی خلیل افندی	تنظیفات مأموری اولاربك

اوطه‌جی حسین اغا

(تحصیلات قومیسیونی)

رئیس مال‌مدیری افندی	اعضا اداره اعضاسندن عبدالمسیح افندی
اعضا بلدی رئیسی مصطفی اغا	سرتحصیلدار صدقی افندی

(ویرکو تعدیلات قومیسیونی)

رئیس مال‌مدیری معاونی افندی	اعضا احمد افندی
اعضا مرتضی بك	« حاجی عبدالرحمن افندی

اعضا قابریل افندی

(بانق دائره‌سی)

رئیس مرتضی بك	اعضا شیخ بك
اعضا عبدالرحمن افندی	کاتب فوزی افندی
کاتب رفیقی کیفورق افندی	تحصیلدار ابراهیم بك

(تحصیلدار هیئتی)

تحصیلات مأموری .	سرتحصیلدار صدقی افندی
سواری تحصیلداری احمد افندی	سواری تحصیلداری فائق افندی
« « حاجی احمد «	« « محمد «
« « کیفورق «	پیاده « حاجی عارف افندی
پیاده « « عزت «	« « حاجی محمد «

(پولیس دائره‌سی)

اوچنجی قومیسر محمد عارف افندی	پولیس اشرف افندی
پولیس محمد علی افندی .	« شوکت افندی
« مصطفی افندی	« بکر صدقی افندی

» عثمان نوری افندی	» حاجی محمد افندی
» محمد »	» کوکور »

مأمورین سائره

تلغراف مدیری ذکی افندی	ضابطه مأموری علی افندی
طابو کاتبی علی افندی	دیون عمومیه قومسیونجیسی رضا افندی
محکمهٔ شرعیه کاتبی محمد سعید افندی	رژی سربایعی کرم احمد اغا

مکتب رشدی معلمی حاجی محمود واصف افندی شاکردان ٣٧

معلمینی موظف اولان ابتدائی مکاتب

بوروی ناحیه‌سی حمیدی مکتب ابتدائی معلمی	حاجی عمر افندی	شاکردان ٢١
کیسون » » » » »	خالد افندی	» ١٦
شامبیادی » » » » »	محمد ذکی افندی	» ٤٤
طوت » » » » »	مصطفی صدقی افندی	» ٣٥
قزل‌این » » » » »	محمد افندی	» ٣١
بلوران » » » » »	علی افندی	» ٣٩
سوارلی » » » » »	یعقوب افندی	» ٣٠
سورکی » » » » »	محمد افندی	» ٤٣
هوبدی » » » » »		» ٢٩

بوندن بشقه ٥٣٠ شاکردی بولنان ابتدائی وصبیان درجه‌لرنده ومرکز قضا وقراده ٣١ باب مکاتب اسلامیه واردر .

حصن‌منصور قضاسی

قائممقام عاصم بك	نائب حافظ وهبی افندی
مفتی حاجی حسن افندی	مال مدیری سعید افندی

تحریرات کاتبی عبدالرحمن افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
قائممقام بك	حاجی مصطفی اغا
نائب افندی	حاجی علی اغا
مفتی افندی	اوحانس
مال مدیری افندی	بدروس اغا
تحریرات کاتبی	

(بدایت محکمه‌سی)

رئیس حافظ وهبی افندی	اعضا سلیمان افندی
باش کاتب ابراهیم حقی افندی	اعضا مانوق اغا
کاتب ثانی مصطفی افندی	مستنطق معاونی اسعد افندی
مقاولات محرری حاجی علی افندی	مباشر حاجی احمد افندی
مباشر محی الدین افندی	اوطه‌جی عثمان اغا

(مال قلمی)

مال مدیری سعید افندی	معاونی حسن افندی
ویرکو کاتبی عبداه افندی	ویرکو کاتبی عطا افندی
ویرکو کاتبی حسن افندی	صندق امینی حسین

(شرعیه دائره‌سی)

کاتب هدایت افندی	محضر عمر اغا

(نفوس دائره‌سی)

مأمور محمد علی افندی	کاتب شاهین افندی

(تحصیلات دائره‌سی)

تحصیلات مأموری.	پیاده تحصیلداری بدروس افندی
پیاده تحصیلداری محمد افندی	سواری 〃 علی 〃
سواری 〃 سلیمان 〃	تحصیلدار نوری 〃
〃 〃 محمد 〃	سواری نورالدین 〃
تحصیلدار حاجی مصطفی 〃	پیاده تحصیلداری ایوب 〃

سواری تحصیلداری مصطفی افندی

(تحصیلات قومیسیونی)

رئیس مال مدیری سعید افندی	اعضا حاجی علی اغا
اعضا بلدی رئیسی حسین افندی	〃 تحصیلدار سلیمان افندی

(تلغراف و پوسته دائره‌سی)

مدیر فائق افندی	چاوش عثمان اغا

چاوش محمد اغا

(زراعت بانقه‌سی)

رئیس حاجی محمد افندی	محاسبه کاتبی وکیلی سعید افندی
رفیقی عبدالرحمن افندی	اعضا حاجی 〃
تحصیلدار حاجی شیخ افندی	بدلات نقدیه تحصیلداری فخرالدین افندی
اوطه‌جی عبدالرحمن افندی	〃 〃 〃 عبدالقادر 〃

(بلدی دائره‌سی)

رئیس حسین افندی	اعضا حاجی علی اغا
اعضا قره‌بت اغا	〃 اوسب اغا
طبیب ارواش افندی ثالثه	کاتب عبدالرحمن افندی

صندق امینی عزت افندی

(زراعت اوطه‌سی)

رئیس محمد افندی | اعضا محمدعلی افندی
اعضا حاجی افندی

(پولیس دائره‌سی)

اوچنجی قومیسر عمر افندی	پولیس سیروب افندی ٥٥
قاریجق ناحیه پولیسی علی افندی	« حسین افندی
پولیس ایوب صبری افندی	صمصاد ناحیه پولیسی محمدصبری افندی
چالغان ناحیه پولیسی ابراهیم حقی افندی	قوجان ناحیه‌سی پولیسی محمد افندی

(مأمورین سائره)

طابوکاتبی محمود جلال افندی | رژی سرپابی حاجی افندی
ضابطه مأموری ملازم محمد افندی سواری ١٦ پیاده ١٦

(مکاتب ابتدائیه)

مکتب رشدی معلم ثانیسی حاجی حسین افندی
بواب حسین افندی شاکران ٥٤ خدمه ١
قوچان ابتدائی معلمی محمود افندی شاکرد ٢٤
چالغان « « احمد « « ٢١
قوجغاز « « منحل
صوصاد « «
قاریجق « « حاجی حسین افندی شاگردان ٢٠

— درسيم سنجاغی —

(بدايت تشكلنده اجرای مأموريت ايدن ولاة عظام ايله لوايه قلبندن صكره)
(كلان متصرفين كرام)

مأموريت	اسامی	رتبه	تاريخ مأموريتی
والی	فكری پاشا	روم ايلی بكلربكی	١٢٩٧
»	عثمان پاشا	»	١٣٠٠
»	رشيد پاشا	»	١٣٠٢
متصرف	محمد علی پاشا	ميرميران	١٣٠٤
»	توفيق پاشا	»	١٣٠٥
»	امين پاشا	»	١٣٠٦
»	علی شفيق پاشا	ميرلوا	١٣٠٧
»	رشدی پاشا	ميرميران	١٣٠٩
»	صالح پاشا	»	١٣٠٩
»	حاجی ابراهيم حقی افندی	اولی اولی	١٣١٠
»	شكری پاشا	روم ايلی	١٣١١
»	يحيی نزهت پاشا	ميرميران	١٣١٢
»	ابراهيم مخلص بك	متمايز	١٣١٤
»	جمال بك	اولی ثانيسی	١٣١٦
»	محمود پاشا	ميرميران	١٣١٧
»	احمد پاشا	»	١٣١٨
»	عارف پاشا	»	١٣١٩
»	موسی جلال بك	اولی اولی	١٣٢٠
»	حاجی عثمان پاشا	روم ايلی	١٣٢٣

İSTANBUL ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ KİTAPLIĞI
BELEDİYE KÜTÜPHANESİ

— درسم سنجاغی —

متصرف لوا حاجی عثمان پاشا روم ایلی بکلربکی م ۲ حجاز کموش مدالیه‌سی

نائب مصطفی عبداه افندی	محاسبه‌جی محمد شفیق افندی
تحریرات مدیری محمد واصف بك	مفتی بکر فکری افندی مدرس

(مجلس ادارهٔ لوا)

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
متصرف	علی عمر افندی ثالثه
نائب	احمد افندی
محاسبه‌جی	بیروص اغا
تحریرات مدیری	میخائل اغا
مفتی	
باش کاتب محمد خلوصی افندی	ایکنجی کاتب نوری افندی

(لوا تحریرات قلمی)

مدیر واصف بك	معاونی محمد امین افندی
مسود اول عبد الرحمن افندی	اوراق مأموری ابراهیم افندی
سر مبیض توفیق «	مبیض ثانی رجب «

اوطه‌جی عیسی اغا

(محاسبه قلمی)

محاسبه‌جی محمد شفیق افندی	باش کاتب بسیم افندی
مصالح جاریه کاتبی عمر افندی	معاونی نجیب افندی
یومیه کاتبی محمود افندی	مصارفات کاتبی کامل افندی
صدق امینی ابریك افندی	اوطه‌جی حسن اغا

(نفوس قلمی)

مأمور حاجی محمود افندی	کاتب محمد افندی

(بدایت جزا محکمه‌سی)

رئیس راسم افندی	مدعی عمومی معاونی محمد نجیب افندی
اعضا محمد افندی	اعضا محمد افندی
اعضا مارقار اغا	اعضا همپارسوم اغا

اعضا ملازمی عثمان افندی

(بدایت محکمه‌سی قلمی)

باش کاتب عثمان نوری افندی	ضبط کاتبی علی افندی
ضبط کاتبی یس افندی	« « ذلفی افندی
مستنطق صادق افندی	اجرا مأموری ابهت افندی
مباشر محمد افندی	مباشر بکر افندی

اوطه‌جی علی اغا

(ویرکو دائره‌سی)

مأمور حاجی عثمان افندی	باش کاتب مصطفی افندی
مرکز کاتبی محمد افندی	دفترجی محمد اغا

(تحصیلات دائره‌سی)

تحصیلات مأموری .	پیاده تحصیلداری تحسین افندی
سواری تحصیلداری حسنی افندی	سواری تحصیلداری خلیل افندی

سواری تحصیلداری دکران افندی

(پولیس دائره‌سی)

ایکنجی قومیسر عثمان عونی افندی	پولیس محمد افندی
پولیس ذوالکفل افندی	« احمد افندی
« نجیب لطفی افندی	« ابراهیم حقی افندی
حبسخانه مأموری شریف افندی	غاردیان نفر ٣

(تلغرافخانه)

مدیر عثمان افندی رابعه | مخابره مأموری شاکر افندی
مخابره مأموری شوکت افندی | چاوش محمد اغا

موزع حاجی ابراهیم افندی

(دفتر خاقانی دائره‌سی)

مأمور ابراهیم رأفت افندی رابعه | باش کاتب زین العابدین افندی

(اوقاف دائره‌سی)

مدیر ٠ | کاتب سید افندی

(بلدی دائره‌سی)

رئیس احمد اغا | کاتب محمد افندی

دیون عمومیه مأموری عبدالرحمن افندی | رژی سرباییی عمر افندی

(ژاندارمه طابوری)

طابور قومندانی بیکباشی محمد امین افندی م٤

طابور کاتبی رفعت افندی | برنجی بلوك قومندانی منحل
ملازم اول عبدالصمد افندی | ملازم ثانی منحل
ایکنجی بلوك قومندانی منحل | ملازم اول «
ملازم ثانی احمد افندی لیاقت ویونان | اوچنجی بلوك قومندانی منحل
ملازم اول یوسف افندی م٥ | ملازم ثانی منحل
سواری بلوکی قومندانی منحل | ملازم اول جمیل اغا

ملازم ثانی منحل

(خوزات مکتب رشدیه‌سی)

معلم ثانی حافظ محمد افندی | معاون عبدالکریم افندی

نواب	حافظ سعید افندی					شاگردان	٤١

﴿ مكاتب ابتدائيه ﴾

خوزات	مكتب	ابتدائی	معلمی	یوسف ضیا افندی		شاگرد	٧١
سكه‌دیك	»	»	»	»		»	١٨
سین	»	»	»	»		»	١١

چمشکزك قضاسی

قائممقام عثمان نوری افندی | نائب ابراهیم ادهم افندی کبار مدرس
مفتی حاجی محمد عارف بروسه مدرسی | مال مدیری عبداللطیف
تحریرات کاتبی اسماعیل حقی افندی

مجلس ادارهٔ قضا

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
قائممقام	شاهین بك
نائب	سلیمان افندی
مفتی	مانوق اغا
مال مدیری	منقصار اغا
تحریرات کاتبی	

مال قلمی

مال مدیری عبداللطیف افندی | معاونی محمد ناظم افندی
صندق امینی منظور افندی

نفوس دائره‌سی

مأموری حسن رضا افندی رابعه | کاتبی علی راغب افندی

زراعت بانق شعبه‌سی

رئیس احمد افندی	محاسبه کاتبی محمد جودت افندی
اعضا حسین افندی	اعضا مناس اغا
« ارتین اغا	تحصیلدار عمر افندی

پولیس دائره‌سی

اوچنجی قومیسر حسن افندی | پولیس احمد افندی
پولیس سلیم افندی

﴿ تحصیلات دائره‌سی ﴾

تحصیلات مأموری ·
سواری تحصیلداری نجم الدین افندی
« حسین افندی
پیاده تحصیلداری سینه کریم افندی
سواری تحصیلداری محمد حنفی افندی
« بهجت افندی

تحصیلدار نصرت افندی

ضابطه مأموری احمد افندی ملازم ثانی افتخار مدالیه‌سی - سواری نفری ۱۰ پیاده ۲۵

﴿ بلدی دائره‌سی ﴾

رئیس سالم بک ثالثه
اعضا احمد اغا
کاتب وصندق امینی عرفان افندی
اعضا حسن افندی
« اوتین اغا
چاوش سعید اغا

﴿ پوسته وتلغراف دائره‌سی ﴾

تلغراف وپوسته مأموری علی رضا افندی | چاوش مصطفی اغا
موصل محمد اغا

﴿ مأمورین سائره ﴾

شرعیه کاتبی احمد شوقی افندی
تعقیب مأموری عبدالعزیز افندی
طابو کاتبی عمر حلمی افندی
دیون عمومیه مأموری عثمان افندی

رژی سر مبایعی حسنی افندی

﴿ نواحی مدیران وپولیسلری ﴾

پاشوازتک ناحیه‌سی مدیری - علی حمدی افندی
پولیس بسیم افندی
کرمیلی ناحیه‌سی مدیری مصطفی افندی
واسقوان ناحیه‌سی مدیری یوسف بک
پولیس راسم افندی
پولیس حسن راسم افندی

﴿ مدرسین ﴾

حمیدیه مدرسه‌سی مدرسی حاجی محمد توفیق افندی ادرنه مدرسی

شیخو قریه سی مدرسی محمد افندی
باش اکرك قریه سی مدرسی حسن حلمی افندی

مکتب رشدی

معلم اولی مصطفی صبری افندی ادرنه رؤسی | معاونی سلیمان حلمی افندی
بواب حسن اغا شاکردان ٧٥

باشوازنك ناحیه سی ابتدائی معلمی خلیل افندی شاکردان ٨٥
طرنیك قریه سی ابتدائی معلمی حافظ محمد افندی شاکردان ٥٩
کرمیلی ناحیه سی ابتدائی معلمی سلیمان افندی شاکردان ٣٥
واسقوان ناحیه سی ابتدائی معلمی مسعود افندی شاکردان ٢٥

﴿ مازكرد قضاسی ﴾

قائممقام محمد عزت بك	نائب حافظ محمد عارف افندی
مال مدیری عبداه افندی	تحریرات کاتبی نوری افندی

﴿ مجلس ادارهٔ قضا ﴾

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
قائممقام	خضر افندی
نائب	حاجی محمود افندی
مال مدیری	اوبد اغا
تحریرات کاتبی	مناس اغا

﴿ بدایت محکمه‌سی ﴾

رئیس نائب افندی	اعضا قدیر افندی
باش کاتب علی ارسلان افندی	« اغوب اغا
مستنطق معاونی ، محمود افندی	مباشر محمد افندی

﴿ مال قلمی ﴾

مال مدیری عبداه افندی	معاونی حسن افندی

صندق امینی مانوق افندی

﴿ نفوس دائره‌سی ﴾

مأمور محمود افندی	کاتبی بکر افندی .

﴿ تحصیلدار هیئتی ﴾

تحصیلات مأموری .	سواری تحصیلداری حسنی افندی
سواری تحصیلداری قدیر افندی	« « کیغورق «
پیاده « « حسین «	پیاده « حاجی عارف افندی

پیاده تحصیلداری سلیمان افندی

وسائط نقلیه قومیسیونی

رئیس قائممقام بك
اعضا ردیف یوزباشیسی افندی
اعضا بلدی رئیسی عثمان افندی
اعضا اغوب اغا

معارف قومیسیونی

رئیس قائممقام بك
اعضا بلدی رئیسی عثمان افندی
اعضا تحریرات کاتبی نوری افندی

بلدی دائره سی

رئیس عثمان افندی
اعضا رشید بك
اعضا جمال بك
اعضا کراقوص افندی
کاتب صدقی افندی

بانق دائره سی

شعبه کاتبی احرار افندی
تحصیلداری سلیمان بك

پولیس دائره سی

اوچنجی قومیسر هاشم افندی
پولیس سلیمان افندی

تلغراف دائره سی

مدیر نوری افندی
چاوش محمد اغا
چاوش اسماعیل اغا

ضابطه مأموری یوزباشی مصطفی افندی

مأمورین سائره

جانطور مملحه مأموری حسین انور افندی
طاپو تحصیلداری سیروب افندی
طاپو کاتبی نوری افندی
انبار مأموری مصطفی افندی

مکتب رشدی معلمی محمد عارف افندی | بواب شکری افندی شاگردان ١٠

باخ ناحیه‌سی

ناحیه مدیری تیمور اغا	تلغراف مدیری علی رضا افندی ثالثه
پولیس علی رضا افندی	ویرکو کاتبی احمد افندی

مکتب ابتدائی معلمی نوری افندی شاگردان ١٩

موخندی ناحیه‌سی

مدیر محمد اغا | پولیس محمد رحمی افندی

ابتدائی معلمی سلیمان افندی شاگردان ٣٨

ترشمك ناحیه‌سی

مدیر باشو اغا | ابتدائی معلمی نوری افندی شاگرد ١٩

İSTA[NBUL] BÜYÜK[ŞEHİR] BELED[İYESİ] ATATÜRK

چارسنجاق قضاسی

قائممقام وكيلی عزت افندی	نائب ابراهيم حقی افندی
« معاونی مناس افندی ثالثه	مفتی اسماعيل افندی
مال مديری طلعت «	تحريرات كاتبی عبدالرحمن

مجلس ادارۀ قضا

اعضای طبيعيه	اعضای منتخبه
رئيس قائممقام	حافظ مصطفی افندی
نائب	حسن اغا
مفتی	كيركور افندی
مال مديری	كيركور اغا
تحريرات كاتبی	

بدايت محكمه‌سی

رئيس نائب ابراهيم حقی افندی	اعضا عثمان افندی
اعضا كيورق افندی	باش كاتب عبدالمنان افندی
مستنطق معاونی مصطفی مظهر افندی	كاتب ثانی عثمان افندی
مباشر حسن افندی	مباشر سليمان افندی

اوطه‌جی حسين اغا

مال قلمی

مال مديری محمد طلعت افندی	معاونی عثمان نوری افندی
صندق امينی محمد توفيق افندی	انبار مأموری زهب افندی

نفوس قلمی

مأمور سليمان سامی افندی	كاتبی مصطفی صبری

(تلغراف دائره‌سی)

مدير جمال افندی	موزع حسن اغا

شاكرد علی افندی

BUL ŞEHİR İYESİ KİTAPLIĞI

(زراعت بانقه‌سی)

محاسبه‌کاتبی احمد رفعت افندی | تحصیلدار احمد افندی

(تحصیلات دائره‌سی)

تحصیلات مأموری .	تحصیلدار محمد افندی
تحصیلدار علی افندی	« نظیف افندی
« عثمان «	« ارتین «

تحصیلدار قره‌بت افندی

(دیون عمومیه دائره‌سی)

مأمور محمود جمیل افندی | قولجی خلیل اغا

(پولیس دائره‌سی)

اوچنجی قومیسر محمد افندی تحلیصیه مدالیه‌سی پولیس مصطفی افندی

ضابطه مأموری ملازم اول یوسف افندی م ٥

مکتب رشدی معلمی اسماعیل مطیعی افندی بواب ابراهیم افندی شاگرد ٤٢

(برتك ناحیه‌سی)

مدیری .	کاتب .
تلغراف مدیری نوری افندی	قواص خورشید اغا
ویرکو کاتبی محمد افندی	پولیس حسن افندی
رشدیه معلمی یونس «	بواب خلیل « شاگردان ٣٢

برتك ابتدائی معلمی محمد فائق افندی شاگردان ٧٨

واسکرد ابتدائی معلمی . شاگرد ٢٠

شواق ناحیه‌سی ابتدائی معلمی شوقی افندی شاگرد ٢٣

« « پولیس مصطفی افندی

قزل کلیسا قضاسی

قائمقام محمد رفعت افندی	نائب علی رضا افندی
مال مدیری حسن رأفت افندی	تحریرات کاتبی محمد رفیق افندی

(مأمورین سائره)

نفوس مأموری مصطفی افندی	نفوس کاتبی رسول افندی
صندق امینی رمضان افندی	سواری تحصیلداری مصطفی افندی
پیاده تحصیلداری علی افندی	پولیس خضر افندی

مرکز قضا مکتب ابتدائی معلمی یونس صبری افندی شاکردان ٣٣
رمضان ناحیه سی » » محمد » » ١٦
اریسیك » » » مصطفی صبری » » ٢٢

منتخب اعضا اسامیسنه دائر معلومات ویرلمامشدر .

اووه‌جق قضاسی

قائممقام وکیلی حسین فهمی افندی بیکباشی م٥ افتخار بوسنه مدالیه‌سی

نائب حسن فهمی افندی مدرس	مال مدیری عبدالرحمن افندی
تحریرات کاتبی ضیا افندی	نفوس مأموری اسماعیل »
صندق امینی طورسون »	ضابطه مأموری منحل

جربازین ابتدائی مکتبی شاکردانی ١١

قضانك مأمورین سائره‌سیله منتخب اعضا اسامیسنه دائر محلندن ولوادن معلومات ویرلمامشدر .

İSTAN BÜYÜK BELED ATATÜRK

ولايت اهاليسندن مراتب علميه وملكيه وعسكريه يى حائز اولان ذوات

(علميه)

اسامی	صفت	مملکت	رتبه
بکر افندی	ارضروم مرکز نائبی	اکین	مخرج مولویتی
محمد رفیق افندی	اکین مفتیسی	»	»
حافظ علی افندی	علمادن	»	»
محمد نوری افندی	مفتیء سابق	خربوت	ادرنه پایهٔ مجردی
محمد فائق افندی	مفتیء لاحق	»	»
حاجی محمد سعید افندی	مجلس اداره اعضاسندن	»	»
عثمان افندی	قوزان جزائیسی	اکین	ازمیر پایهٔ مجردی
کمال افندی	رشدیه عربی معلمی	خربوت	»
حاجی احمد افندی	معارف اعضاسندن	اکین	»
عمر افندی	اکین علماسندن	اکین	استانبول رؤسی همایونی
محمد نوری افندی	»	»	»
خلیل ثابت »	»	»	»
محمد خلوصی »	مجلس معارف اعضاسندن	»	کبار مدرسیندن
شوقی »	اوقاف نظارتی دعوا وکیلی	»	»
احمد فرید »	استیناف باش کاتبی	خربوت	»
کمال »	بدایت اعضای سابقه سندن	»	موصیلهٔ سلیمانیه
محمد »	انبار مأموری	»	»
بکر »	درسعام خواجه لردن	اکین	»
علی رضا »	اکین علماسندن	»	»
عثمان »	»	»	»
حاجی رحمی »	مجلس شرعیه اعضاسندن	»	»
نعمان »	طرابلس شام نائبی	»	»
عبداللطیف »	عربکر مفتیسی	»	»

حاجی رشید افندی	رشدیه فارسی معلمی	خربوت	ادرنه مدرسی
عمر عونی افندی	» قواعد »	»	»
حاجی مصطفی افندی	علمادن	چمشکزك	»
محمد عالی افندی	»	اکین	»
حاجی محمد توفیق افندی	مدرس	چمشکزك	»
اسماعیل افندی	علمادن	»	»
حسنی افندی	طریق کاتبی	»	»
حاجی صدیق افندی	علمادن	»	»
ناجی افندی	محکمهٔ شرعیه باش کاتبی	خربوت	بروسه مدرسی
حاجی صالح افندی	علمادن	»	»
عبدالرحمن افندی	»	»	»
محمد خلوصی »	»	»	»
عثمان عزمی »	»	»	»
اسماعیل »	»	»	»
حاجی محمد عارف افندی	مفتی	چمشکزك	»
حاجی بهاء الدین افندی	اشرافدن	خربوت	طشره رؤسی
ذکی افندی	نقیب الاشراف	»	»
وحید افندی	علمادن	»	»
احمد افندی	»	»	»
محمود افندی	»	»	»
حسین افندی	»	»	»
عبدالله افندی	»	»	»
حاجی حافظ سلیمان افندی	»	»	»
عثمان افندی	مفتی	ملاطیه	»
محمد کشاف افندی	علمادن	»	»
حافظ محمد افندی	امام	چارسنجاق	»
حاجی اسحاق افندی	خاندانلدن	ملاکوی	خواجگان

(ملکیه)

اسامی	صفت	مملکت	رتبه
سلیمان فائق افندی	دیوانیه متصرف معزولی	معمورة العزیز	اولی اولی
رضا بك	بك اوغلی متصرفلغی باش کاتبی	اکین	»
اسماعیل بك	ارزاق متعهدی	»	»
محمود حلمی افندی	بیروت تلغراف باش مدیری	»	»
مصطفی بك	طوبخانه مکتوبجیسی	چمشکزك	»
انسطاس افندی	درسعادت ویرکو تحصیل مدیر معاونی	اکین	»
محمد علی پاشا	چناق قلعه ژاندارمه قوماندانی	خربوت	میرمیران
مصطفی صبری پاشا	رواندز قائممقام سابقی	معمورة العزیز	»
خلیل وامق پاشا	عربکر اشرافندن	عربکر	»
یعقوب پاشا	بهسنی خاندانندن	بهسنی	»
حاجی خیری افندی	معدن متصرف اسبقی	خربوت	اولی ثانیسی
ناجی افندی	ادرنه دفترداری	»	»
حسنی افندی	ارضروم دفتردار وکیلی	معمورة العزیز	»
توفیق افندی	اورمان ومعادن انجمن باش کاتبی	خربوت	»
نوری افندی	سیواس دیون عمومیه ناظری	»	»
احمد ندیم افندی	سلانیك دیون عمومیه ناظری	»	»
حسن فهمی بك	اینه کول املاك همایون مدیری	اکین	»
سالم بك	مابین همایون بکجیلر مدیری	چمشکزك	»
رضا بك	شورای دولت ملکیه معاونلرندن	»	»
حسین افندی	عربکر خاندانندن	عربکر	»
حاجی ضیا بك	مجلس اداره اعضای سابقه سندن	معمورة العزیز	متمایز
حاجی عمر بك	استیناف اعضاسندن	»	»
عمر عزمی افندی	حلب نفوس ناظری	»	»

مصطفى اغا	ملاطيه خاندانندن عزيززاده	ملاطيه	»
مصطفى افندى	باب سرعسكرى ارزاق متعهدى	اكين	»
مرتضى بك	شوراى دولت خلفاسندن	چمشكزك	»
حامد افندى	نافعه باش كاتبى	خربوت	ثانيه
مصطفى افندى	ارزاق عسكريه متعهدى	خربوت	»
محمد افندى	ولايت مكتوبى مميزى	معمورة العزيز	»
هاشم بك	ملاطيه بلدى رئيسى	قارص	ثانيه
احمد افندى	» خاندانندن	ملاطيه	»
احمد نظيف افندى	استيناف جزا رئيسى	اكين	»
محمد سزائى افندى	تجاردن	»	»
ابراهيم شوقى افندى	دعوا وكيللرندن	»	»
سليمان افندى	دفتر خاقانى قلمنده	»	»
ارتين افندى	مجلس اداره اعضاسندن	خربوت	»
نظمى افندى	يوردو دفتر خاقانى مأمورى	چمشكزك	»
مصطفى بك	عربكر متحيزانندن	عربكر	»
ادهم بك	»	»	»
مصطفى اغا	»	»	»
عثمان پاشا	كاخته خاندانندن	كاخته	ميرالامرا
عبدالرحمن افندى	معمورة العزيز محاسبه مميزى	خربوت	ثالثه
زلفى افندى	معدن مستنطق سابق	معمورة العزيز	»
حاجى قدرى افندى	تلغراف مديرى	»	»
حاجى كريم افندى	اشرافدن	خربوت	»
دائى زاده مصطفى افندى	تجاراندن	»	»
محمد شريف افندى	مكتب ملكيه معلملرندن	»	»
برهان افندى	مجلس اداره مكاتب سابقى	ملاطيه	»
بكر افندى	ضبط كتبه سندن	»	»

محمد نوری بك	معیت مأموری	اغجه طاغ	«
حسن راجی افندی	طربزون جزا رئیسی	اکین	«
ابراهیم ادهم افندی	اوقاف همایون کتبه سندن	اکین	«
حسن تحسین افندی	جزا رئیسی	اکین	«
محمد صادق افندی	اطنه مدعی عمومی معاونی	اکین	«
مصطفی افندی	خزینهٔ جلیلهٔ نبویه باش کاتبی	اکین	ثالثه
ابراهیم خلیل افندی	مجلس اداره اعضاسندن	«	«
عبدالله افندی	پوسته مدیری	«	«
محمد بشار افندی	مسود	اکین	ثالثه
حسن افندی	نفوس ادارهٔ عمومیه سنده	«	«
اسماعیل افندی	اکین بلدی طبیبی	اکین	ثالثه
ابراهیم حقی افندی	مدیات قائممقامی	«	ثالثه
عمر افندی	مجلس اداره اعضاسندن	خوزات	ثالثه
سالم بك	بلدی رئیسی	چمشکزك	ثالثه
فائق افندی	تحریرات مدیرلکندن متقاعد	«	«
حاجی عزیز افندی	دفتر خاقانی مأموری	«	«
رضا افندی	«	«	«
فیضی افندی	قسطمونی تلغراف مدیری	«	«
جلال بك	مستنطق معاونی	عربکر	«
حاجی محمد افندی	خانداندن	«	«
پنایوط افندی	اوراق مدیری	معمورة العزیز	«
انطانیوس افندی	صندق امینی	خربوت	«
خضر اغا	محکمه اعضاسندن	درسم	قپوجی باشی
دیاب اغا	درسم اغواتندن	«	«
حسن رضا افندی	نفوس مأموری	چمشکزك	رابعه
فیضی افندی	مال مدیری	کبان	«

BUL ŞEHİR …YESİ KİTAPLIĞI

ساجی افندی	مکتوبی مسودی	معمورة العزیز	رابعه
کرکور افندی	صندق امینی	«	«
علی افندی	تحصیلات مفتشی	خربوت	«
رضا افندی	تجاردن	«	«
حافظ احمد افندی	تجارت اعضاسندن	اکین	«
خلیل رفعت افندی	طابو کاتبی	«	«
بطال افندی	ملاطیه نفوس کاتبی	ملاطیه	«
فائق بك	مجلس اداره باش کاتبی	معمورة العزیز	خامسه
عبدالنافع افندی	معیت مأموری	«	«
ذو الفقار افندی	«	پتورکه	«
رستم افندی	«	«	«

(عسکریه)

اسامی	صفت	مملکت	رتبه
سالم پاشا	ضبطیه نظارت جلیله‌سی سر طبیبی	اکین	فریق
یوسف مولود پاشا	عنده	عربکر	«
محمد پاشا	امرای عسکریه‌دن	عربکر	میرلوا
علی پاشا	امرای عسکریه‌دن	عربکر	میرلوا
مصطفی بك	متقاعدیندن	بهسنی	میرالای
یوسف بك	موش ژاندارمه قوماندان سابقی	چمشکزك	الای بکی
اسکندر بك	امرای عسکریه‌دن	خربوت	قائممقام
بکر بك	«	اکین	«
مصطفی بك	«	عربکر	طبیب قائممقامی
مصطفی افندی	امرای عسکریه‌دن	پتورکه	ارکان حربیه بیکباشیسی
کاظم افندی	«	عربکر	«
حاجی عثمان افندی	«	پتورکه	طبیب بیکباشیسی

نوری افندی	امرای عسکریه دن	خربوت	بیکباشی
ابوطاهر زاده علی افندی	»	»	»
توفیق افندی	»	»	»
چاوش زاده احمد افندی	»	»	»
حسین افندی	متقاعد	خان کویی	»
علی رضا افندی	»	خربوت	»
طاهر افندی	»	»	»
عثمان نوری بك	امرای عسکریه دن	عربکیر	»
عثمان نوری افندی	»	»	»
سداد بك	مکتب حربیهٔ شاهانه معلمی	اکین	»
تحسین افندی	»	اکین	»
غالب افندی	طوبخانه استحکامنده	اکین	»
بکر افندی	امرادن	اکین	»

درسعادت وولایات شاهانه ده فی الاصل بوولایت اهالیسندن رتب علمیه وملکیه وعسکریه یی حائز دها برچوق ذواتك وجودی شبهه سز ایسه ده سالنامه مزك ترتیب ونشرنجه التزام استعجال اولمسنه مبنی بوسنه لك انجق بوقدری تحقیق ایدیله بیلنمش وهله تحقیق ودرج ایدیلنلر میاننده برچوغنك سایهٔ فیضوایهٔ حضرت پادشاهیده نائل وحامل اولدقلری عثمانی ومجیدی نشان ذیشانلریله مدالیه لرك نوع ودرجاتی تحقیق ایدیله مامش اولدیغندن بونقصانك اکمالیده بعونه تعالی ایلروده نشری طبیعی اولان سالنامه نك تسوید وترتیبنه خامه زن اقدام اوله جق ذواتك همتنه ترك وتودیع ایدلمشدر.

(دردنجی اردوی همایونه منسوب نظامیه اون‌طقوزنجی فرقه قوماندانلغی)
(وولایت داخلنده ارامساز نظامیه الای‌وطابورلریله ردیف‌یکرمی‌بشنجی)
(ویکرمی طقوزنجی لوا قوماندانلقلری ارکان وامرا وضابطانی)

١٩ نجی فرقه قوماندان وکیلی و ٣٧ نجی لوا قوماندانی معمورة العزیزده
مصطفی نعیم پاشا عثمانی ٢ مجیدی ٢ کرید مدالیه کموش

ارکان وامرای عسکریه

اسامی	مأموریت	رتبه	عثمانی	مجیدی	لیاقت	مجاز	مواقع
نشئت پاشا	ردیف ٢٥ نجی لوا قوماندانی	میرلوا	٣	٣	.	.	معمورة العزیز
عاطف پاشا	اوتوز سکزنجی لوا قوماندانی	«	٤	٤	.	.	خوزات
محمد نوری پاشا	ردیف ٣٩ نجی لوا قوماندانی	«	.	.	.	.	ملاطیه
محمد رفعت بك	نظامیه ٧٣ نجی آلای میرالایی	میرالای	.	.	.	.	معمورة العزیز
جمال بك	نظامیه اون طقوزنجی فرقه ارکان حربیه رئیسی	قائمقام	٤	٤	١	١	معمورة العزیز
مصطفی بك	ردیف اللنجی آلای قائمقامی	«	.	.	.	.	«
یوسف بك	مسافر	قائمقام	.	.	١	.	معمورة العزیز

احمد جمیل افندی	فرقه ارکان حربیه سنه ملحق	ملازم اول	م٥	لیاقت مدالیه سی
جمال افندی	فرقه ارکان حربیه سنه ملحق	ملازم ثانی	.	«
رضا افندی	فرقه ارکان حربیه سنه ملحق	ملازم ثانی	.	.
فرید افندی	لوا ارکان حربیه سنه ملحق	ملازم اول	م	«

ملحقاتده بولنان امرا وضابطاندن بعضلرینك حائز اولدقلری نشان ذیشان ومدالیه لرك نوع ودرجاتنه دائر معلومات ویرلمامش اولدیغندن یازیله مدی . بعدما معلومات ویریلورسه سالنامه نك نهایتنه قونیله جق تصحیح وعلاوه صحیفه سنه درج ایدیله جکدر .

« نظامیه یتمش اوچنجی الایك معمورة العزیزده ارامساز ایکنجی طابوری »

محمد جمال بك بیکباشی م٤ ع٤ افتخار و لیاقت مدالیه‌لری

محمد امین افندی طابور کاتبی لیاقت	احمد شعبان افندی طابور امامی م٥ لیاقت
منحل ١ك یوزباشی	اسماعیل افندی ٢ك یوزباشی م٥ لیاقت
حاجی احمد اغا ٣ك یوزباشی لیاقت	حقی افندی ٤ك یوزباشی م٥ لیاقت
محمد افندی طبیب یوزباشیسی م٥ لیاقت	حسین وهبی افندی کاتب معاونی لیاقت
محمد افندی اجزاجی ملازم اول لیاقت	عبدالرحمن افندی جراح لیاقت
خلیل اوسته تفنکجی «	یوسف افندی ١ك ملازم ثانی م٥ افتخار
ذوالفقار افندی ١ك ملازم ثانی لیاقت	محمد راغب افندی ملازم ثانی لیاقت
عبدالرحمن افندی ٢ك ملازم ثانی لیاقت	حاجی صادق افندی ٣ك ملازم ثانی لیاقت
عبدالحلیم افندی ٣ك ملازم ثانی «	محمد افندی ملازم ثانی م٥ «
احمد اغا موسیقه ملازم ثانی «	خلیل اغا موسیقه ملازم ثانی «

« مذکور طابورده مسافر بولنان امرا و ضابطان »

محمد اغا بیکباشی م٤ لیاقت	محمد صبری افندی طبیب یوزباشیسی لیاقت
ذوالفقار افندی طوبجی یوزباشیسی م٥ «	علی رضا افندی موسیقه یوزباشیسی «
شوقی افندی سنجقدار ملازم ثانی «	محمد خضر افندی ملازم ثانی «
صبری افندی ملازم ثانی «	احمد شوقی افندی ملازم ثانی «
اسماعیل حقی افندی ملازم ثانی «	حسن فهمی افندی ملازم ثانی

اسماعیل سرّی افندی ملازم ثانی لیاقت

« نظامیه ٧٤ نجی الایك ملاطیه‌ده بولنان ایکنجی طابوری »

محمد خورشید اغا بیکباشی ع٤ م٤ حجاز روسیه افتخار قارص و لیاقت مدالیه‌لری

عمر افندی . قول اغاسی . لیاقت و یونان مدالیه‌لری

محمد شاکر افندی طابور کاتبی م٥ لیاقت مدالیه‌سی

محمد افندی طبیب یوزباشیسی لیاقت	محی الدین افندی کاتب معاونی لیاقت
صادق افندی اجزاجی ٥م »	اسماعیل افندی جراح »
ذکی افندی سنجقدار »	مصطفی اغا یوزباشی »
حسن اغا ملازم اول »	فرهاد افندی ملازم ثانی »
امراه افندی ملازم اول »	منحل یوزباشی »
تحسین افندی ملازم ثانی »	عثمان نوری افندی ملازم ثانی »
صادق اغا یوزباشی ٤م افتخار و لیاقت	بکر اغا ملازم ثانی »
احمد افندی ملازم ثانی ٥م »	حسین حسنی افندی ملازم ثانی »
رمضان اغا یوزباشی »	حسین طاهر افندی ملازم اول ٤م »
مصطفی افندی ملازم ثانی »	محمد خالد افندی ملازم ثانی »

مصطفی اوسته تفنکجی لیاقت

(یتمش دردنجی الایك عربکرده بولنان دردنجی طابوری)

قدری افندی بیکباشی	عبدالاحد افندی طابور امامی
عارف افندی طابور کاتبی	محمد افندی کاتب معاونی
احمد اغا ٢ک یوزباشی	فائق افندی ٣ک یوزباشی
مصطفی اغا ٤ک یوزباشی	حسین افندی ٢ک ملازم ثانی
اسماعیل حقی افندی ٢ک ملازم ثانی	اسماعیل زهدی افندی ٣ک ملازم ثانی
یوسف اغا ٣ک ملازم ثانی	رجب اغا ٣ک ملازم ثانی
ضیا افندی ٤ک ملازم ثانی	حیدر افندی ٣ک ملازم ثانی
یوسف افندی طبیب یوزباشیسی ٤م	دیموستین افندی اجزاجی ٥م

(نظامیه ٧٥ نجی الایك خوزاتده بولنان برنجی طابوری)

محمد عطا افندی بیکباشی ٥م لیاقت

محمود حلمی افندی طابور کاتبی لیاقت	احمد راسم افندی کاتب معاونی لیاقت
اطلی افندی طبیب یوزباشیسی »	احمد افندی جراح »
مصطفی افندی ١ک یوزباشی افتخار لیاقت	درویش علی اغا ٢ک یوزباشی »
نوری افندی ١٠٢ک ملازم اول »	احمد حمدی اغا ٣ک ملازم اول »

ابراهیم اغا	ك ٤	ملازم اول	«	احمد رفعت افندی	ك ١	ملازم ثانی	«
عبدالرحمن افندی	ك ٢	ملازم ثانی م٥	«	ابراهیم افندی	ك ٣	« م٥	«
علی افندی	ك ٣	«	«	محمد شکری افندی	ك ٤	«	«
خیراه	«	ملازم اول	«	محمد مسعود	«	ملازم ثانی	«

نظامیه یتمش التنجی الایك قزل کلیساده ارامساز برنجی طابوری

خلوصی افندی		بیکباشی	مصطفی افندی	الای مفتیسی	بروسه مدرسی
منحل		الای کاتبی	حسن تحسین افندی		کاتب معاونی
«		طبیب	سراندی افندی		اجزاجی م٥
هاشم افندی		جراح	احمد اغا		تفنکجی
یوسف ضیا افندی	ك ١	یوزباشی	عثمان اغا	ك ٢	یوزباشی
احمد شکری افندی	ك ٣	«	عثمان اغا	ك ٤	«
خالص افندی	ك ١	ملازم ثانی	عبداللطیف افندی	ك ٢	ملازم ثانی
محمد افندی	ك ٣	«	خلیل حلمی افندی	ك ٤	« م٥
بکر فهمی افندی	ك ٤	«	محمد افندی	ك ٣	«

شاکر افندی ك ٤ ملازم ثانی

(نظامیه یتمش التنجی الایك چشکزکده بولنان ایکنجی طابوری)

حاجی بکر صدقی افندی		بیکباشی	م٤ ع٤	یونان لیاقت	افتخار	مدالیه‌لری
شوقی افندی		قول اغاسی		لیاقت	افتخار	مدالیه‌لری
عثمان بدرالدین افندی		طابور امامی		«	«	«
خلیل وصفی افندی		طابور کاتبی		«	«	«
مصطفی رحمی افندی		طبیب یوزباشیسی		«	«	«
محمد یاور افندی		جراح		«	«	«
حاجی عثمان افندی		تفنکجی		«	«	«
محمد اغا	ك ١	یوزباشی		«	«	«
احمد حمدی افندی	ك ٢	یوزباشی		«	«	«

احمد افندی	۳ ک	یوزباشی	لیاقت	محمد راسم افندی	۴ ک	یوزباشی	لیاقت
محمد نوری افندی	۱ ک	ملازم اول	»	علی اغا	۲ ک	ملازم اول	»
شکری افندی	۳ ک	»	»	حسین خلقی افندی	۴ ک	»	»
محمد اغا	۱ ک	ملازم ثانی	»	محمد عارف افندی	۲ ک	ملازم ثانی	»
محمد ضیاء الدین »	۲ ک	»	»	محمد علی افندی	۳ ک	»	»
محمود جمیل »	۴ ک	»	»	عبدالقادر »	۴ ک	»	»

(ردیف یکرمی بشنجی لواسنك اللنجی الاینك برنجی معمورة العزیز طابوری)

شکری افندی بیکباشی م۴ کموش و لیاقت

مصطفی افندی	قول اغاسی	م۵	لیاقت	علی کامل افندی	طابور کاتبی	یونان	لیاقت
شوقی افندی	۱ ک یوزباشی	م۵ عن	»	منحل	۱ ک	ملازم اول	
منحل	۲ ک یوزباشی			منحل	۲ ک	ملازم ثانی	
محمد افندی	۳ ک یوزباشی		»	»	۳ ک	ملازم اول	
شکری افندی	۴ ک یوزباشی		»	»	۴ ک	ملازم ثانی	
توفیق »	۲ ک ملازم اول		»	حقی افندی	۲ ک	» »	»
محمد افندی	۳ ک ملازم ثانی		»	مصطفی افندی	۴ ک	ملازم اول	»

دوه مأموری ادهم افندی یونان و لیاقت مدالیه لری

(ایکنجی صنف موجود ضابطانی)

رامز افندی	۱ ک	ملازم ثانی	رشدی افندی	۳ ک	ملازم ثانی

مصطفی افندی ۱ ک ملازم ثانی

اخذ عسکر قلمنه مأمور ایکنجی صنف الای قوماندانی الای امینی مصطفی افندی

نظامیه تحصیل مأموری قول اغاسی شرف الدین افندی

م۵ ع۴ حجاز یونان کموش لیاقت مدالیه لری

لوا امور تحریریه سنه مأمور یوزباشی بهاء الدین افندی م۵ یونان کموش و لیاقت

(ردیف اللنجی الایك ایكنجی خربوت طابوری)

عثمان نوری افندی بیكباشی ع ٤ م ٥	محی الدین افندی قول اغاسی م ٥
مصطفی افندی طابور كاتبی	حسن افندی ك ١ یوزباشی
رضا افندی ك ٢ یوزباشی	ابراهیم افندی ك ٣ «
عبدالرحمن افندی ك ٤ «	عبدالرزاق افندی ك ١ ملازم اول
ابراهیم افندی ك ٢ «	مصطفی افندی ك ٣ «
حسین افندی ك ٤ «	نوری افندی ك ١ ملازم ثانی
مصطفی افندی ك ٢ ملازم ثانی	حاجی محمد افندی ك ٣ ملازم ثانی
حسین افندی ك ٤ «	دبوی مأموری محمد افندی «

(صنف ثانی ضابطانی)

حاجی عبدالرحمن افندی ملازم اول	مصطفی افندی ملازم اول
اسحق افندی «	علی افندی ملازم ثانی

(ردیف اللنجی الایك دردنجی خوزات طابوری)

بكر صدقی افندی بیكباشی ع ٤ كموش ولیاقت مدالیه لری

حسین افندی قول اغاسی كموش لیاقت	علی افندی طابور كاتبی م ٥ كموش لیاقت
احمد افندی ك ٣ یوزباشی « «	سعید « ك ١ ملازم اول م ٥ « «
ذكریا « ك ٣ ملازم ثانی « «	عاصم « ك ٤ ملازم اول « «

دبوی مأموری یوسف افندی كموش لیاقت مدالیه لری

(خوزات صنف ثانی امرا و ضابطانی)

علی غالب بك قائممقام	كنعان افندی ك ١ ملازم اول

خالص افندی ك ٣ ملازم اول

(ردیف اللنجی الایك اوچنجی عربكر طابوری)

حاجی صالح افندی بیكباشی	علی رضا افندی قول اغاسی یونان مدالیه سی
رضا افندی ك ١ یوزباشی م ٥ یونان مدالیه سی	سلیمان افندی ك ١ ملازم ثانی

حسين حسنى افندى	٢ك	يوزباشى	ابراهيم بدرى افندى	٢ك	ملازم ثانى
محمد شكرى »	٣ك	»	محمد صبرى افندى	٣ك	»
احمد سرى »	٤ك	»	عثمان خاكى »	٤ك	»

(صنف ثانى ضابطانى)

حسنى افندى		قول اغاسى	بكر صدق افندى		قول اغاسى
عز الدين افندى	١ك	ملازم اول	محمد »	٢ك	ملازم اول
مصطفى جلال الدين افندى	٣ك	ملازم اول	حسن حامى افندى	٤ك	»
احمد شاهين اغا	٤ك	»	مصطفى افندى	٣ك	»

(رديف اللى سكزنجى الايك اوچنجى بهسنى طابورى)

منحل		بيكباشى	رضا افندى		قول اغاسى م٥
عبد الغنى افندى		قول اغاسى	عبداه افندى	١ك	يوزباشى م٥
فريد افندى	٢ك	يوزباشى	رضا افندى	٣ك	يوزباشى م٤
شكرى افندى	٤ك	يوزباشى	حسن افندى	٢ك	ملازم اول م٥
امين افندى	٤ك	ملازم اول	صبرى افندى	١ك	ملازم ثانى
بلال افندى	٣ك	ملازم ثانى	شوكت افندى	٤ك	»
دپوى مأمورى			رأفت افندى		

صنف ثانى ضابطانى

بهجت اغا	ملازم اول	م٥	حاجى عثمان اغا	ملازم ثانى
على اغا	ملازم اول	م٥	على اغا	»

(ملاطيه رديف لواسنه ملحق بعض ضابطان ايله مسافرين)

على رضا افندى	الاى امينى		شعيب اغا	موسيقه قول اغاسى	لياقت
احمد شكرى افندى	ملازم ثانى	لياقت	اسحق افندى	ملازم ثانى	»
هدايت افندى	»	»	محمد بهجت »	»	لياقت
طيار افندى	»		احمد فاضل »	»	

ملاطيه وحصنمنصور رديف طابورلری امرا وضابطانی اسامی ورتبه ونشانلرینی حاوی محللرندن دفتر النه‌مدیغی کبی بوراجه‌ده تحقیق قابل اوله‌مدیغندن بالضروره یازیله‌مامش وایلروده منتظر اولان دفتر ورود ایده‌جك اولورسه سالنامه‌مزك مناسب محلنه درجی طبیعی بولنمشدر .

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ATATÜRK KİTAPLIĞI

معمورة العزيز مركزينه عائد معلومات

معمورة العزيز ولايتی كردستان ، اناطولی ، سوريه ، عراق قطعه‌لرينك همان فصل مشتركی منزله‌سنده بولنديغی كبی دجله فرات حوضه‌لرينه مدخل واستانبول ، بحر سياه ، اسكندرون سواحليله مواصله مناسباتی ، موقعاً اهميت تجاريه وعسكريه‌يی حائز ومهم بر ولايتدر .

سواحله بعدتی وسرعت مواصله اسباب مكمله‌سنك بو درلرجه هنوز عدم موجوديتی ، موقعنك اهميت واحتياجی نسبتنده استفاده‌يه شمديلك حيلولت اتمكده ايسه‌ده جسم مملكتك شريان حياتيه‌سی مثابه‌سنده بولنوب سايهٔ معموريتوايه حضرت پادشاهيده آز زمانده تجلی فرمای حصول وكمال ، برقات دها انتظام بخش سعادت احوال اوله‌جغنده شبهه قالميان اناطولی شمندوفر خطی اهميت مبحوثه‌نی تعيين ، ترقيات واستفادهٔ مطلوبه‌يی‌ده مكملاً تأمين ايليه‌جكندن بو نقطه مهم بر موقع عسكری ، پك ايشلك بر رواجگاه تجاری حال وانتظامنی آله‌جقدر .

ولايتی تشكيل ايدن محللر ۳۷ درجه ۵۰ دقيقه ايله ۳۹ درجه ۵۲ دقيقه عرض شمالی بيننده واقعدر .

هيئت عموميه‌سيله ولايتك حاوی اولديغی اراضی ۳۳ = ۳۷ ايله ۳۲ ـ ۳۹ عرض شمالی دائره‌لری ارهسنده منطقهٔ معتدله‌نك قسم وسطيسی داخلنده ودرسعادت مبدأ طول اعتباريله ولايت مركزی اولان مزرعه قصبه‌سی ۳۶ درجه ۵۵ دقيقه طول شرقی و ۳۸ درجه ۳۰ دقيقه عرض شماليده بولنديغندن حرارت وبرودتی معتدلدر .

بو حالده يازموسمنك دها ممتد اولمسی ايجاب ايدرسه‌ده اراضيسنك ارتفاع وسطيسی ۱۰۰۰ مترو قدر اولمسی وجنوب جهتی طوروس سلسله‌سيله كاملاً قپالی وشمال طرفلرنده‌كی طاغلرك امتداتلری‌ده شمال شرقی وغربی‌يه طوغری بولنمسی موسم شتاده برودتنك شدتنه سبب اوليور .

بو ولايتك الڭ منخفض يرلری سطح بحردن ٤٠٠ الڭ مرتفع محللريده ٢٩٥٠ ومركز ولايت ١١٠٠ خربوت ١٤٥٠ ملاطيه ٨٧٠ عربكر ١٢٦٠ آكين ١٧٥٠ بهسنی ٥٢٠ حصنمنصور ٥٠٠ مترو ارتفاعنده‌در .

ارتفاع موقعی وجبالنك وضعيتی مناسبتيله بعض سنه‌لرده قيشين سانتيغراد ميزان الحراره‌سی [— ٢٥ : — ٢١] درجه‌يه قدر تنزل واكثر سنه‌لر مياه جاريه‌نك كاملاً انجماد ايتديكی وموقع جغرافيسی ايجاباتندن اوله‌رق يازموسمنده حرارت [+ ٣٠] درجه‌يی تجاوز ايلديكی مسبوق اولمقله برابر يازين حرارت وسطيه [+ ٢٥] قيشين [— ٨] درجه‌در .

ولايتك اكثر مواقعنده فصول اربعه طبيعی اوله‌رق اجرای حكم ايدر .

يالكز درسيم جهتلرنده فصل شتا، حصنمنصور، بهسنی طرفلرنده فصل خريف نسبةً امتداد ايلر .

هوانك اغلبيتله اطرادی تخصيص كيجه ايله كوندز اره‌سنده — هر موسمده — ميزان الحراره تفاوتنك يك جزوی اولمسی حسبيله هوای محلی فوق العاده صاف وصوك درجه‌ده لطيف وجيددر .

بعض محللرده ازان جمله ملاطيه جوارنده احياناً ستمه‌خسته‌لغنك وقوعی نادر دكل ايسه‌ده بوخسته‌لق ابخره وتصعدات مزرعيه‌نك جيادت هوايه تأثير واخلالندن دكلدر .

يك مبذول اولان ميوه‌نك قواعد صحيه واعتدال داخلنده اكل اولنميه‌رق افراط تناولندن متوارد امتلادن نشئت ايتمكده‌در .

جغرافيون رطوبتی از اولان بوقطعه‌يی كثرتله اشجار جسيمه يتشديرمكه غير صالح، فقط چاروزراعت ايچون الويريشلی وقوهٔ انباتيه‌يی حائز طوپراغی حاوی (سبت) تسميه ايديلان اراضيدن عد ايديورلر .

جسيم ومرتفع جبالی يغمور بلوطلرينی جاذب اولديغی كبی مياه جاريه‌سنك وفرتی، بالخصوص فرات نهريله شعباتنك ولايت اراضيسنه مقدار كفايه‌ده ناميه‌بخش رطوبت اولمسی جهتله ملاطيه ، عربكر جوارلرنده اولدقجه اوفق تفلك ميشه‌لكلر،

سنه ملاطیه ، عربکر خربوت حوالیسیله محال سائره‌سنده‌ده کثرتله اشجار مثمره نمایذیر وجود وحصول اولیور .

بوولایت شمالاً ارضروم ولایتنک کماخ وکیغی قضالری ، جنوباً دیاربکر ولایتنه ملحق ارغنی معدنی سنجاغی ایله حلب ولایتی داخلنده‌کائن اورفه سنجاغی ، شرقاً ینه دیاربکر ولایتنه مربوط پالو قضاسی ، غرب وشمال غربیسنده سیواس ولایتنک قنغال قضاسیله محدود والمانیا مشاهیر مهندسیننden هانری کیبرتک خریطه‌سنه نظراً شمالدن جنوبه طوغری ٥٦ ساعت طولنده وشرقدن غربه طوغری ٤٢ ساعت عرضنده اولوب متوازی المستطیلات شکلنه شبیهدر .
مساحهٔ سطحیه‌سی تربیعا ١٦٥٩٠ کیلومترودن عبارتدرکه بونک ٩٩٥٤ ی جبل وبایر ٦٦٣٦ سی قابل الزراعه اراضیدر .

ولایت مرکزی اولان مزرعه قصبه‌سی اوائلده امرا واغواتک مقری اولمغله اغوات مزرعه‌سی نامیله مرسوم ایمش .
اخیراً مقر حکومت اتخاذ ایدلمسنه بناءً معمورة العزیز نامیله توسیم بیورلمش ، سایهٔ عمرانوایهٔ حضرت پادشاهیده کیتدکجه توسع ایتمکده بولنمشدر .
بوقصبه بغداد جاده‌سی اوزرنده وبسیط برموقعده اولوب خربوت شهری بونک قرق دقیقه جهت شمالیه‌سنده ٣٦٠ مترو ارتفاعنده برجبل اوزرنده‌در .
بوقصبه‌نک مرکز حکومت اتخاذندن صکره شکل اداره‌سی برقاچ دفعه تبدل ایدوب بروقت خربوت ، ملاطیه ، درسم ، ارغنی سنجاقلرینی جامع ، وبرمدت حدودی دیاربکر واورفه‌یه قدر متسع برداٸره اولدیغی حالده ابتدای تشکیلاتده متصرفلقله دیاربکر ولایتنه الحاق اولنه‌رق ١٢٩٢ تاریخنده‌ده مستقل متصرفلق و ١٢٩٦ تاریخنده کمافی السابق ولایت تشکیل بیورلمشدر .

بوقصبه درسعادتک ٢١٥ ساعت بعدنده وبغداد جاده‌سی اوزرنده‌در .
اسکله‌سی صامسوندرکه : اماسیه ، توقاد ، سیواس ، الاجه خاندن مرورله بوولایته ملحق حسن چلبی ، حکیم خان ، فتحیه ، ملاطیه قصبه‌لرینه اوغرانیله‌رق

ایزولی قریه‌سی اوکندن جریان ایدن فرات نهرندن کچیلوب مرکزه کلنور . بورادنده معدن ، ارغنی طریقی تعقیب اولنه‌رق دیاربکره کیدیلور .

زیرده تفصیل اولنه‌جغی وجهله سایهٔ معموریتوایهٔ جناب پادشاهیده صامسوندن دیاربکره قدر آرابه ایله سیر وسفره مکملاً مساعد منتظم شوسه‌لر یاپیلمشدر .

مرکز ولایتدن کبان ، عربکر ، اکین قضالری طریقیله خوسته‌بیلی موقع منیعندن کچیلوب کماخ واوزنجانه کیدیلور .

بنا اکین قصبه‌سنه ایکی ساعت مسافه‌ده‌کی دلیکلی طاشدن قوری‌چای وقره‌حصاردن کره‌سون اسکله‌سنه وعربکردن دیوریکی ، قره‌حصار طریقیله بنه (کره‌سون) ه واریلور .

مرکز ولایتك اوچ ساعت جانب شمالیسنده واقع برتك قصبه‌سی اوکنده قایقله فراتدن کچیله‌رك درسیم مرکزی اولان خوزاته ، اورادنده مرجان بوغازی جبل رفیعندن مروریله اوتوز التی ساعتده ارزنجانه کیدیلورسه‌ده شتانك الزیاده حکمفرما بولندیغی مواقعدن اولان بوطریق حزیران ابتداسندن تشرین اول اواسطنه‌قدر ایشلر .

چندسنه مقدم ارزنجانه طوغری انشا وتمدیدینه باشلانیلان طریق مرکزدن کبان ، عربکر ، اکین اوزری کماخ حدودینه ایصال ایدلدیکندن مواردات آرابه‌لرله تعاطی ایدیلیور .

اکین قصبه‌سی موقعاً سنکستان اولمغله لوازم ضروریه‌سی همان کاملاً خارجدن استحضار ایدلمك مجبوریتی موجوددر .

انجق ولایت داخلندن اورایه یالکز ایکی طریق واردرکه بری عربکر ، صاری چیچك یایلاسندن کچر .

قیش موسملرنده بوطریق کثرت برفدن مانع مرور برحالده انسداد ایدر .

هروقت مروره مساعد اولان دیکر طریق ایسه اکینه مربوط اغین ناحیه‌سی طریقیدر .

بو طریق منبعکده کذرکاهی فوق التصور بر طاقم مرتفع وعارضه‌لی سنکستان وتپه‌لره مصادف ؛ واورادن منتظم بریول اچیلمق همان غیر قابل ایکن سایهٔ قدر توایهٔ جناب پادشاهیده چند سنه اول غیرت جدیهٔ همت دستانه ایله مکمل بریول اچلمشدر .

بو یولك ایکی طرفی متسلسل جبللر اولوب نهر فرات اوواده غریب اره‌سندن اولانجه دهشتیله جریان ایدییور .

یول دخی ذیل جبلدن وفرات مجراسندن برقاچ مترو ارتفاعده کیدییور .

ایشته بو طریق مهمی اکمال ایچون ۲۷۰ مترو طولنده یکپاره قیه شکل وصلابتده‌کی صعب المرور برحائل مشکل نما، بازوی قدامله امحا ایدلمشدر .

اناطولی ولایات شاهانه‌سی مراکزی اره‌سنده برخط مواصله تشکیل ایلدیکی وموارداته ایچون هر صورتله تسهیلاتی تأمینه خادم اولدیغی جهتله (آرتر — خط اصلی) تعبیرینه احرا اولان صامسون — بغداد شوسه‌سی ایله بو ولایت غیر مساوی ایکی قسمه انقسام ، هر ایکی قسم وجهتلرینه عائد طرق موجوده ومتفرعه بو خط کبیردن انشعاب ایدر .

بغداد طریق کبیری اوزرنده واقع ۲٤٠ کیلو مترو طولنده‌کی اعمالات صناعیه ۷۵ کارکیر ۶۳ مختلط کوپری ۸۲ منفذ ۸۵ قسیس‌دن عبارتدر .

ولایت داخلنده واقع ، بغداد جادهٔ کبیرندن منشعب ، سکز قسم طریقدن سوقلجیش نقطهٔ نظرندن مرتبهٔ اولیده حائز اهمیت اولان ودردنجی اردوی همایونله بو ولایت مرکزی اره‌سنده بولنان مزرعه — ارزنجان طریقنك ولایت داخلنده ۲۰۲ کیلومترو ۶۵۰ مترو طولی اولوب بو قسم اوزرنده ۶۳ کارکیر ۷۰ مختلط کوپریلرله ۵۱ منفذ ۶۷ قسیس انشا ایدلمشدر .

دردنجی وبشنجی اردوی همایونلرله عینتاب جهتندن اسکندرون اسکله‌سنی ملاطیه‌یه ربط ایلیان وانشا وکشادی دردست بولنان ملاطیه — حلب طریق عسکری وتجاریسندن بو ولایته عائد قسمنك ۱٤٠ کیلو مترو طولی اولوب اوزرنده ۲ کوپری ۳۶ منفذ واردر .

مزرعه — خوزات طریقنك ۷۳ کیلو مترو طولی اوزرنده ٥ کارکیر ۱۰ مختلط کوپری ۷ منفذ اولدیغی کبی مزرعه — پالو — کیغی ارضروم خط عسکریسنك ۳۸ کیلو مترو ۷٥۰ مترو طولی بولنه‌رق دردست انشا بولنمش، و ۳۸ کیلو مترو طولنده‌کی عربکر دیوریکی طریقنك ایسه تقدیم الاهم علی المهم قاعده‌سنجه دها زیاده مهتم به اولان طرق مبحوثهٔ سائره‌نك اکمالندن اول عملیات انشائیه‌سنه بالطبع هنوز باشلانیله‌مامشدر .

سنهٔ حالیه ظرفنده تسویه و کشادینه مباشرت ایدیلان چمشکزك — اشکونی طریقی ۲۳ کیلو مترو طولنده‌در .

بش کیلو مترو ٥۰۰ مترو طولنده واقع مزرعه — خربوت طریقی اوزرنده ۸ کارکیر ۱ مختلط کوپری یاپلمشدر .

(کرشلا — اکین) طریقی بر کیلو مترو ۹۰۰ مترو طولنده اولوب اوزرنده بش کوپریسی واردر .

ممالك محروسة المسالك شاهانه‌لرینك هر طرفی تأسیسات نافعه و مآثر مترقیه و مدنیه ایله بر بهجت اباد عمران، بتون تبعهٔ شاهانه‌لرینی الی غیر النهایه مظهر حضور و سامان بیورمق عزم خداپسندیسنده بولندقلرینی هر کون بر صورتله بحق اثبات تنویر عیون شکران و مباهات بیورمقده اولان ولی نعمت بیمنت اعظم متبوع مشروع مفخم پادشاهمز افندمز حضرتلرینك فکر همایون جناب ملوکانه‌لرینه توفیق حال و آمال، و مهام ادارهٔ ولایتده تدابیر صائبه و موفقیات متوالیه‌ایله جانب شوکت مناقب حضرت خلافتپناهی ایچون جمله طرفندن دعوات خیریه استجلاب و استحصال ایلمکده اولان والی عالیٔ ولایت عطوفتلو خالد بك افندی حضرتلری ولایتك — رکن اصلیٔ سعادت و ثروت بولنان — خصوصات انضباطیه و مسائل مهمهٔ اقتصادیه‌سی میاننده اك زیاده شایان اعتنا اولان انشای طرق امر اهمنده امل مخصوص منزله‌سنده جدیت فوق العاده ایله تعقیب، مقتضیاتنی لایق اولدیغی اهمیتله استحضار و ترتیب، فعلیاتنی تسریع، بیورمقده اولدقلرینه نظراً طرق موجوده‌نك بحوله الکریم

سایهٔ توفیقاتوایهٔ جناب خلافتپناهیده آززمان ظرفنده بربرینی متعاقب پذیرای
حسن ختام اوله‌جغی امیدینی حالك مقدماتی تأمین ایتمکده‌در .

بوولایتجه ابنیه انشاآتی اغلبیتله فن معمارینك اصول ومسائل خمسهٔ اصلیه‌سنه تطبیقاً اجرا ایدلمیه‌رك عادات قدیمه‌نك ملابس اولدیغی حال ابتدائیده‌در.

عادی وملوز طاشلرله احضار واملا ایدیلان تمللر اوزرینه چاموردن اعمال وکونشده تجفیف ایله اکتفا ایدلمش اولان چامور قالبلرینك بربری اوزرینه وضع وترتیبیله ابنیه‌نك جداری حصوله کتیریلور .

قسم فوقانیسنك سقفی دخی مسطح ومستوی برصورتله اورتیلور .

بناءً علیه شو صوڭ سنه‌لرده غوتیك طرز معماریسنی تقلیداً یکی یکی بعض مبانی انشاآتی وچاتی ترتیباتی کورلمکده‌در .

ولایت اراضیسنك هرطرفی تماميله وصورت مکمله‌ده کشف وتدقیق ایدیله‌مدیکندن نوعنه دائر معلومات کافیه یوقدر .

ژه‌ئولوژی نقطهٔ نظرندن صخور وطبقاتنه باقیلورسه اندفاعات برکانیه وتأثیرات ژه‌ئولوژیه‌یه معروض صورتده متشکل طاغلرنده کوریلان کموش، قورشون، باقر، دمیرمعدنلری وغرانیت وتراسیت قیالری، خصوصیله طبقاتنك عدم انتظامی دلالتیله اراضیٔ ابتدائیه‌دن وطاغلرینك وولقانیك صخور ناریه‌دن بولندیغنه ذهاب اولنور .

فقط فرات نهری کنارندن ملاطیه اووه‌سنه وفتحیه ناحیه‌سنك شمالنه قدر اولان قسمی ایله خربوت اووه‌سی [مزرعه، عالیشام، اخور، پری ، جهتلری اراضیٔ رسوبیه‌دندر .

بورالری مقدما جسیم برطاتلی صوکولی اولدیغی طوپراغنك تشکلاتندن، طبقاتنك انتظامندن، صویوصونلرینك تراکم وتصلبندن متحصل صخور فحمیه‌نك اوته‌ده برووده موجودیتندن، طوروس طاغلری اتکارنده صولرك مشهود اولان آثارندن مستدلّ اولوب بوجسیم کول فرات، پری، قره‌صو، تخمه

چایلرندن حصوله کلمش و حالا کورده صولرك چوغالوب اتساع وانبساطندن وارتفاعات وانحطاطات کبی عوارض ارضیه‌دن صولر بالآخره طوروس سلسله‌سندن برمجرای نفوذ وانفجار بولمش، متباقی صولردخی بالطبع ترسب ایدرك اووه‌لر تشکل ایتمشدر .

مذکور محللرده بك چوق صخور اندفاعیه کورلمسی ماهیت اراضینك وولقانیك اولدیغنه تماملەدلالت ایدر .

طوروس سلسله‌سی وخربوت قصبه‌سنك موقع وجواریله مشیر، نمرود، درسم جبالی تماملە صخور ناریه واراضیٔ برکانیه‌دندر .

انا طولی قطعهٔ وسیعه‌سنك سلاسل جسیمهٔ جبالیه‌سندن اولان طوروس سلسله‌سی بوولایت اراضیسنی شمال شرقیدن جنوب غربی‌یه طوغری قابلامشدر .

بوسلسله‌نك ارتفاع وسطیسی ١٧٠٠ متروددر .

مناعتلری مشهور اولان ودرسم جهتنده شمالدن شرق شمالی‌یه طوغری امتداد وارضروم طاغلریله التصاق ایدن اوه‌جق، خزان، مرجان طاغلریده بوسلسله شعباتندندر .

طوروس سلسله‌سی حدود جوارنده‌کی آرارات طاغندن آیریلوب وان کولی حوضه‌سنده وبتلیس ولایتی داخلنده برچوق طاغلرك تسلسلندن ومرآت چایی استقامتندن کله‌رك دیاربکر ولایتی داخلنده محراب طاغیله شعباتندن بنه دیاربکر جهتنه طوغری ممتد وسمت جنوبیده واقع (هزار بابا) تپه‌سنی و ١٧٠٠ مترو ارتفاعنده‌کی دوه بوینی طرف شرقیده‌کی مصطار طاغنی وکوچك اورمانلری بولنان صاری میشه، مشیر طاغلرینی بعدالتشکیل (عبدالوهاب) تپه‌سنده مرات چاینه ملاقی اولور .

(هزار بابا) جوارنده‌کی (تیلك) موقعندن کمور خانه قدر اولان قسمنده مرات چاینه غایت طار برکچید ویروب پیران، قورتانی طاغلرینی تشکیل ایدر .

ولايتك موقعنه كوره جنوب غربيده وكاختهنك شرقنده اولوب اوزرنده بك چوق آثار عتيقه واتكارنده ميشهلكلر بولنان كاختهطاغلريله ٢٢٣٠ مترو ارتفاعندهكي آق طاغ، كوستان طاغي وحلب ولايتك مرعش سنجاغي حدودنده وسمت شماليسنده واقع آغير ونورچيق و (كنز — كركن) طاغلري و ١٨٠٠ مترو ارتفاعندهكي (چتال تپه) وكمور طاغلري وملاطيه جوارنده بك طاغي، بلبان طاغي بوسلسلهشعباتندن اولوب كمورجي طاغلري سلسلهٔ مشهورهسي بونلردن تركب ايدر.

درسم طاغلري: ارزنجان حدودنده و٣٠٠٠ مترويه قريب برارتفاعده (موزور، قوطي درهسي) منبعلريني حاوي (كوشمر، سولبوس، قوطي، مول) طاغلريني وموزر چايي جوارنده (آچيق بابا، بوري بابا، خاغاچور) طاغلريني تشكيل ايليور.

چمشكزكك شمالنده ييلان طاغي وقره صويك غربنده عربكر جوارنده (صاري چيچك) ايله سلسلهٔ متعارفهسي داخلنده بولنان بك، عنبران، قرهبابا كول طاغلري شمال غربي استقامتيله غرب جهتنده واقع كيگلي بابا واورادن عما طاغنه منتهي اولور.

حكيم خانك شمالنده ١٥٠٠ مترو ارتفاعنده بولنان اغجه طاغ وتحمه صوينك شمالندهكي (لهلك) دخي ولايتك باشليجه جبالندن معدوددر.

عشاير محليهنك يايلاغي اولان جبال مذكورهنك اكثريسنك زروهلرندن يازموسمنده برف اكسيك اولماقله برابر بنه سطح بحردن ارتفاعلري ٢٥٠٠ دن ٣٠٠٠ مترو زيادهسنده متخالفدر.

شويله كه: موزشاق طاغي سطح بحردن ٣٠٥٠ ملاطيهنك جنوبندهكي بك طاغي ٣٠٠٠ ماماش طاغي ٢٤٤٠ چاقچاق طاغيله قزل كليسانك شمالندهكي سوپاس طاغي ٢٣٠٠ سوركون، وپتوركدنك ايمرون جوارندهكي ادا، وزيارت تپهلري وقرهچور موقعي ٢٠٠٠ بهسني ١٨٨٠ كموز طاغي ١٩٧٠ قوزنجان نام ديكري جلوميان ١٩١٠ چولاق اوشاغي ١٥٨٠ سوركو

١٣٨٠ خربوت ١٤٥٠ سودکویه جوار خان‌پکاری ١٢٣٠ خولینك قریه‌سی ١١٥٠ مزرعه قصبه‌سی ١٠٨٠ قیولی قریه‌سی ٨٧٠ کبان وبرتك ٨٠٠ بهسنی جوارنده ترسه ٥٨٠ مترو ارتفاعنده‌در .

طوروس سلسله‌سنده کموش قورشون کومور معادنی بولنور محانه مخصوص ملاحظاتده کوستردیکی وجهله کبانده قورشون کومور معدنلری موجود، دمیر باقر معدنلرینکده آثاری رونموددر .

جبال مذکوره‌نك کافه‌سنده آیی، قورت، تلکی، صانصار، کیك، طاوشان وامثالی حیوانات وحشیه وطیور غیرمونسه‌نك انواعی واردر .

فرات نهر جسیمنك ایاقلری اولان مرات وقره‌صو چایلری بوولایت داخلنده برلشیر . انهار مذکوره وشعباتی اراضیٔ محلیه‌یی اروا ایلمکده‌در .

مرات چایی ارضروم اوه‌سنده واقع دوملی موقعی وبایزید سنجاغی داخلنده‌کائن دیادین قضاسی داخلندن چیقوب بتلیس ولایتنك ملازکرد، بولانق قضالریله موش اوه‌سی وارطو قضاسنك بیك کول اتکلری، وکنج سنجاغی وجباقجور جهتلرندن جریان ایله پالویه اورادنده (کیناس) و (تپه) موقعلری اره‌سنده ولایت اراضیسنه داخل اوله‌رق غربه طوغری آقه‌رق اخور موقعنده برکید ویرر .

صولدن خربوت اوه‌سنی اسقا ایدن برصویی وعبدول وعیدی اوکنده‌ده بری چایی آلیر .

(بری چایی) ارضروم مرکز ولایتنك جنوبنده‌کی پلان دوکز شعباتندن اولان (خال خال) طاغندن (لجیك) صویی تامیله نبعان، ولایت مشار الیها اراضیسنی صولایه‌رق کینی یقیندن جریان ایدوب (چله قاش) ده بوولایت اراضیسنه داخل اولدقدن صکره اجه برمسافه دیاربکر حدودینی فصل وبری موقعی صاغنده ترکه برمقدار اشاغیده (منظور) چایی اخذ ایدر .

منظور چایی (موزور) طاغندن نبعان وصولدن مرجان بوغازندن کلن مرجان چایلرینی وصاغدن قوطی دره‌سنی الوب بری چایله برلشه‌رك عیدولی

کوبی اوکنده مرآت نهرینه منصب اولدقدن صکره خربوت قصبه‌سنك دردت ساعت شمالنده‌کی اسکی برتك موقعنك اوکندن جریان وخوزاتدن کلن (سونکر) چایی اخذ واشوان قریه‌سنی صولده ترك و (واسکرد) اوکنده بیلان طاغندن نبعان وچشکزك قضاسنك غربندن کچن چشکزك صوینی دخی الەرق (پاروش) موقعنك سمت میل جنوبیسنده قره صوایله برلشیر .

(قره‌صو) رابت موقعندن دیوریکی ارماغیله نقطهٔ تلاقیسنه قدر ولایتك ارضروم وسیواس حدودینی بالتحدید اوموقعده استقامت جریانیه‌سی جنوبه تحویل ایله (اریان ، اکین ، وارتانیك ، کمیجی ، ذوق ، پانیك) مواقعندن مرور وصاغدن صاری چیچك ، عربکر چایلرندن تشکل ایدن واغین قریه‌سنك جنوبندن کچن اغین دره‌سنی اخذ ایدرك مسجدلر موقعنده مرات نهریله برلشه‌رك نهرین متلاقیین بوراده فرات رسمنی آلور .

بونقطه‌لرن اعتباراً برقاچ کچید ویردکدن صکره کبان معدنی صولندن معدن دره‌سنی اخذ وطولامباجلی برمجرا تعقیب ایدرك صاغدن چرمیك ، چامورلو دره‌لرینی‌ده اخذ ومورحمام موقعنی صاغده ترك وسکز قدر صره الطه‌لر تشکیل ایدرك حکیم خانی جوارندن کلن قوری‌چایی آلور .

بورادن اشاغی بیوك برنصف دائره ترسیم وکسه‌خان قربنده‌کی (قونجیق) موقعنده برقاچ بیوك اطه‌یده پیدا وتخمه‌چایی اخذ ایدر .

(تخمه صویی) سیواس داخلندن ظهور کرون ودارنده شهرلرندن مرور ایدرك (اسپدین) موقعنك برآز غربنده بوولایت حدودینه داخل اولدقدن صکره صاغدن سلطان صوینی آلور .

(سلطان‌صویی) بیلیان طاغندن‌چیقان (بیلیان ، کوزنه) وکمورطاغندن چیقان پولاد ، خندق دره‌لرندن مرکب اولوب چفتلك همایون اراضیسنی اسقا ایلر .

تخمه صویی سلطان صویله برلشدکدن صکره ملاطیه‌نك درت ساعت شمالنده‌کی قرق کوز کوپریسندن کچه‌رك فراته قاریشیر .

بعده فرات نهری اسکی ملاطیه‌نك شرقندن جریان ایدن (دیرمسیح — درمز)

چفتلك دره‌لری اله‌رق ازولی ، قاضی کوی موقعلری اره‌سندن وکمور خانك سمت جنوبیسندن کچوب (شهسوار) صوینی و (قالودباس) موقعندن صکره دکرمن ، شیرو ، چیت بته‌شان ، ایمرون دره‌لرینك اجتماعندن متحصل (مامامش) چایی اخذ و (انواس) کفردیز قریه‌لری اره‌سیندن مروریله پیران طاغی اتکلرنده استقامتی جنوب غربی‌یه بالتحویل صاغدن کرکر موقعی قربنده (کرکر) چایی و (حوجه) موقعنده جندره ، بولاق ، کاخته ییلاق دره‌لرندن متشکل کاخته چایی اخذ و (صامصاد) اوکنده اوچ اطه حصوله کتیردکدن صکره (آدی یمان — حصن منصور) دن کلان بوستان ، چقال ، چایلرندن مرکب زیارت چایی آلاز (قالبورجی) صوینی‌ده آلور .

دها اشاغیده (شانجان) صویی ، کوك صو ، آق دره ، دکرمن چایی صولرندن متشکل کوك صویی (تربه) موقعنده اخذ ایله حلب ولایتك بره‌جك قضاسیله زور سنجاغندن جریان وکیدرك دها برطاقم صولرله تلاقی ایدرك قورنه‌ده بصره کورفزینه دوکیلور .

نهر مذکور اوتلو موقعندن بورایه قدر دیاربکر وحلب حدودینی فصل وتحدید ایدر .

(مرات) چایی بوولایت اراضیسنه داخل اولدیغی زمان سطح بحردن ارتفاعی ۸۱۰ پرتکده ۸۰۰ کبانده ۷۰۰ ازولیده ۶۸۰ بیولده ۵۰۰ صامصادده ۴۶۰ کمکده ۴۲۰ متره اولوب ازولیدن بالویه قدر بتاغی همان دوز بر سویه‌ده اولدیغندن جزؤی برهمتله سیر سفاینه قابلیتی درکاردر .

عرضی بعض محللرده ۱۰۰ متره مقدارنده ایسه‌ده کمورخانی بوغازنده ۳۵ متره قدردر .

اوزرنده کوپری بولنمامسی وکچیدلری آز وتهلکه‌لی اولمسی حسبیله کلك موقعی اولان پرتك ، اشوان ، کبان ، کمیجی ، بانیك ، ازولی ، کفردیز ، اوتلو ، کرکر ، صامصاد نام محللرده کمی تعبیر اولنان برنوع بیوك تکنه‌لرله کچیلور .

مركز ولايتك غرب جنوبيسنده ٦ ساعت مسافه‌ده باقی دره‌دنیلان محلده نبعان ایله اولو اووه‌نك اوزرندن کچن خارنکت صویی برقسم اراضی‌یی بعدالاسقا مرکزك جهت شرقیه‌سنده عالیشام قریه‌سی جوارنده فراته منصب اولور .

ینه مرکزك جهت غربیه‌سنده یارم ساعت مسافه‌ده سورسوری قریه‌سندن نبعان وایغیکی ، کسریك ، خرخیك ، برچنج قریه‌لرندن کچه‌رك اراضی‌یی اسقا ومجراسی اوزرنده مبنا دکرمنلری اداره ایله برچنج چایی نامنی آلان صونرخی عالیشام قریه‌سنك اوست طرفنده خارنکت صوییله برلشیر .

مرکز ولایتك جنوب شرقیسنده ودرت بش ساعت قدر مسافه‌ده دائراً مادارسکز اون ساعت محیطنده (کولجك) نامنده بربحیره‌ده واردر . بوصولرك کافه‌سنده وعلی الخصوص او بحیره‌ده مختلف نوع وشکلده بالقلر وسائر حیوانات وطیور مائیه بولنور .

کورجانی جوارنده یاللوجه ، خوش ، خرخیك قریه‌لرنده بولنان برمیاه معدنیه‌نك الم معده واعراض جلدیه‌یه نفعی مجربدر .

معمور ودلکشا موقعدن اولان الجمه قریه‌سنده‌کی کلیسا درونندن اوچ دکرمن اداره ایده‌جك درجه‌ده لطیف برصو نبعان وبتون باغ وباغچه‌لرله اراضی‌یی ریان ایلر .

بوقریه‌ده شربی غایت نافع ولطیف الجمه صویی نامیله معروف معدنی برصو واردر .

هرسنه برچوق اهالی بوراده تجمع وبوصویك شربندن استفاده ایدرلر .

زرتریج قریه‌سنده قلعه خرابه‌سی کبی بعض آثار عتیقه کوریلیور . باغچه‌لری درونده اهالی خرستیانیه‌جه زیارتکاه عد اولنور درمسیح نامنده برمحل واردر .

ولايت مركزی اولان مزرعه‌ده قيش كانون اولدن بدأ ايله مارت اخرينه قدر امتداد و مركزده اعتدال وجوار طاغلرده كثرت اوزره برف نزول ايدر .

اتحاديه ، مصطفى پاشا ، اشاغی محله ، آق پكار ، چارشو ناملريله بش محلدن عبارت بولنان مركز قصبه‌سنده مبانیٔ رسميه‌دن مع باغچه و مشتملات مكمل بر حكومت قوناغی ، بر عسكری قشله وخسته‌خانه‌سيله قوماندانلق ورديف دائره‌لری ، بر اعدادیٔ ملكی ، بر مكتب عسكری ، اون ذكور ايكی اناث مكتب ابتدائيسی ، بر مطبعه اداره‌سی ، بر تلغرافخانه ، بر بلديه دائره‌سی ، اماكن خيريه‌دن مع مناره التی جامع ومسجد ، بر مدرسه ، ايكی خسته‌خانه ، بر ذخيره انباری ، اوچ اجزاخانه ، اون ايكی خان ، ايكی اوتيل ، ايكی قرائتخانه ، اوتوز قدر قهوه‌خانه ، ٧٨٤ دكان ومغازه ، ١٤ فرون ، ٥ حمام ، نظر ربا اقمشهٔ حريريه نسجنه مخصوص بر مكمل فابريقه بش بزيرخانه ١٣٣٥ خانه ٥ كليسا بر غازخانه ٢ دباغخانه و مركزه مربوط ٣٥ قريه‌ده التی خان ١٦٤ دكان ١٠ فرون ٧ حمام ١ فابريقه ٤٥ دكرمن ٣٨ بزيرخانه ٤٢٠٩ خانه ١٧ جامع شريف ٥ مسجد ٣ مناره ايكی مدرسه ٣٠ مكتب ابتدائی ٢٢ كليسا ومناستر بر قلعه خرابه‌سی ٨ دباغخانه واردر .

طوغريدن طوغری‌يه مركزه بوط و ٢٢ قريه‌يی حاوی ملاكندی ناحيه‌سی داخلنده ١ خان ١٩ دكان ١ فرون ١٣ دكرمن ١٣ بزخانه ١٤٧٥ خانه ١٠ جامع ١ مسجد ١ مناره ١٠ مكتب ابتدائی ١٣ كليسا واون بش قريه‌دن مركب شيخ حاجی ناحيه‌سنده ١ خان ٤٣ دكان ٢٦ دكرمن ٩ بزيرخانه ١٣٣٠ خانه ١٠ جامع شريف ١٢ مكتب ابتدائی ٨ كليسا و ٢٥ قريه‌دن متشكل خوخ ناحيه‌سنده ١١ دكان ٢٢ دكرمن ١٢ بزيرخانه ١٤٣٥ خانه ٧ جامع ١ مسجد ١ مناره ٤ مكتب ابتدائی ٣ كليسا و ٣٦ قريه‌دن تركب ايدن چای قره علی ناحيه‌سنده ٥ خان ٨ دكان ١٦ دكرمن ٥ بزيرخانه ١٢٥٧ خانه ٢٢ جامع ٢ مسجد و ١٦ قريه‌يی شامل اتيكان ناحيه‌سنده ٢ دكان ٢٨ دكرمن ١ بزيرخانه ١٧٨٦ خانه

٢٨ جامع شريف و ٣٥ قريه‌دن متشكل سيلى ناحيه‌سنده ٩ دكرمن ٧ بزير خانه ٥٧٣ خانه ٦ جامع شريف و ١٦ قريه‌لى شامل ايرنكل ناحيه‌سنده ٥ دكان ٤٣ دكرمن ١٣ بزيرخانه ١٩٤٢ خانه ٩ جامع ٥ مسجد ٢ كليسا بولنوب بوجهتله مركز قضاسنك هيئت مجموعه‌سى ٢٥٠ محلات وقرادن عبارتدركه : بالاده محرر اماكن اميريه‌وعسكريه‌ومشتملات ومتفرعاتيله خسته خانه واجزاخانه ورسمى مكاتب وقرائتخانه واوتل كبى مؤسسات نافعه وعموميه‌دن بشقه مركز ونواحى وقراى ملحقه‌ده جمعاً ٢٥ خان ١٠٣٣ دكان ٢٥ فرون ١٢ حمام ٢ فابريقه ١٩٣ دكرمن ١٠٣ بزيرخانه ١٥٣٤٢ خانه ١٠٥ جامع شريف ١٥ مسجد ١٢ مناره ٣ مدرسه ٦٤ ذكور و ٢ اناث مكاتب ابتدائيه‌سى ١٠ دباغخانه وسائره واردر .

مركز قضاسنك نفوس عموميه‌سى ذكور واناث اوله‌رق ٥٥٧٥٩ اسلام ٣١ روم ٢٤٢٤٦ خرستيان ١٠٦٢ قتولك ٣٦٨٩ پروتستان ٣٦٠ لاتين ٣٠٠ سريانى ٦ كلدانى قتولكى ٣٣ اجنبيدن عبارتدركه مجموعى ٨٥٥٤٧ نفوسدر .

نواحى وقراى ملحقه‌دن آلوچلى ، پارچكان ، هردى ، زيوه‌ده عشائر مسكون ومتوطندر .

مزرعه‌ده تزييناته مخصوص آلتون وكموشدن انواع حليات نسوانيه‌وسواتلى ، سواتسز سيفاره‌لق طبقه ، باستون قبضه‌سى ، قامچى لوله‌سى ، قلنج قنى ، دمير ، توج ، باقردن آلات وادوات زراعيه واوانئ بيتيه وصوبه ، منقال كبى لوازم سائره اخشابدن مكمل وصنعتلى صندق ، چكمجه ، بيرو ، ماصه ، قونسول قنبه ، قولتق ، صنداليه وبونلره مشابه معمولات ظريفه ، طوپراقدن دستى ، كوپ ، طوغله ، كره‌ميد وامثالى انواع اشيا حصوله كتيرلمكده بولنديغى كبى منسوجات حريريه فابريقه‌سنده دخى صرمه‌لى ، صرمه‌سز هررنكده پك مرغوب ، نظربا البسه‌لك چارشفلق اقمشهٔ نفيسه نسج ايديلور .

بوقماشلر ممالك شاهانه‌نك هرطرفنده قيمتدار وحائز اعتبار اولديغی كبی بلاد اجنبيه‌ده ده اره‌لقده سوقيات وقوعبولور .

بهر ارشونی سكز اون غروشدن اللی درت غروشه‌قدر مختلف فيأت مقطوعه ايله صاتلقده‌در .

نفاست وظرافتيله برابر محافظه لوننده‌كی خاصيتی ومالنك حسن استعماله قارشو خيلی مدت مقاومت ومتانتنه بوسنه (تورقوان) سركيسنده بالخاصه جالب تقدير اولمغله برنجی مكافات ومداليه احراز ايتمسی بيوك برداليلدر .

طوغريسی بوفابريقه ايچون حالاً ومحلاً نقصان اسناديته محل بولنه‌مز . يالكز بورالرجه سنه‌لردنبرو ايپك محصولی النه كلسنه وسنه‌بسنه تزايد وتكثريله فيئاتی ده معتدل بولنمسنه كوره حرير محصولنك آز وبهالی اولديغی زمانلردنبرو بونلره لايتغير كبی برنسبتده ومقطوع صورتده موضوع وممادی بهالر — حسابی واقتصادی فكرلره قارشو — اثبات اعتدال ايده‌مديكی كبی ممالك شاهانه‌نك هرطرفنده هر ولايتده هردرلو اخذ واعطا ومعاملات تجاريه‌ده اغلبيتله ليرای عثمانی ١٠٨ سـيم مجيدی يكرمی غروش رائجيله ودوائر حكومتجه بيله ليرا يوز اوچ غروش نسبتنده اخذ وصرف اولنديغی حالده بوفابريقه‌جه حصراً واساساً غالی بولنان فيئاتله برابر ليرای عثمانينكده يوز غروشه النوب فابريقه‌يه مقتضی مواد اصليه ومحروقات وسائره ايچون يوزسكز غروشه ويرلمسی شايان نظر احوالدندر .

ايپك فيئاتنه، عمليات مصرفنه نظراً فيأتده بداهة مشهود اولان ولدی التأمل فابريقه‌نك برده برايغك‌ده يدواحد صورتنده بره منحصر اولمسنه وبوقماش ايچون مراجعت ايدلمرك بش اون غروشه باقميه‌رق مطلقا المق كبی مبرم ولزوم ومجبوريتك سوقياتنه حمل اولنه‌بيلن بونسبتسزلك انصاف واعتدال ايله متناسب دكلدر .

معاملات عموميه‌جه علی العموم قبول ايدلمش اولان مقررات وتعاملات بلديه‌يه‌ده جوهلا تابع اولوب اوداره داخلنده اجرای معاملاته منقاد بولنان بويله برمملكتده رائج معروفه ومعاملات عموميه‌يه مباين برصورت استثنائيه‌يی

التزام، واوقماشلرك كندوسندن بشقه بريرده بولنمامسی كبی برسبب وفرصته استنادن متوارد اولان اصرارك دوامی بلديجه نه‌وقته ونه‌درجه‌يه قدرقابل مسامحه وامهال اوله بيله‌جكی شايان تأملدر .

بعض وقتلرده تخصيص ولميه اجراسی كبی حالاتده بوقماشلره انعطاف وبالطبع بوفابريقه‌يه انحصار ايليان تمايل مناسبتيله اوولميه‌جه علاقه‌دار بولنانلر لاجرم اشترادن مضطر قالونجه بولزوم عادتا حوايج ضروريه مثابه‌سنی آلور .

بويله برلزوم مبرمه قارشی بايعك موافق اعتدال وهرنصلسه قابل تعديل اولميان اصراری قاعدهٔ انصاف ايله ممكن التطبيق اوله‌مز .

ايشته بوحاللر برچوغنك اوروپا امتعه‌سنه پاره ويرمسنه ومملكتجه وجوده كلن بواقمشه‌يی اشترادن اضطراری استغنايه محل ويريوركه بونك هم فابريقه‌يه، هم مشتری‌يه، همده طولاييسيله تجارت محليه‌يه تأثيری غيرمنكردر .

معلومدركه سربستی تجارت قضيهٔ مرعيه‌سی، تقييد تجارت قاعدهٔ اصليه ومعتدله‌سندن منفك بولنه‌مز .

بوراده سائر دستكاهلرده‌ده خرج عام قماش ومانوسه ويرلی بزی نسج ويوكدن برنوع كليم، چوراب، چوال كبی شيلر ياپيلور .

ملحقات سائره‌ده اولديغی مثللو مركز ومربوط قراده دخی خيلی ايپك قوزه‌سی وتموق محصولی اولور .

ايپك قسماً بوراده فابريقه قماشلرينه صرف وقسماً خارجه سوق وصرف ايديلير .

تموق اكثريتله سيواس، بتليس، ارضروم طرفلرينه بعضاًده روسيه ممالكنه كوندريلور .

موازنهٔ اقتصاديه نقطه‌سنده تدريجاً حاصل انتباه ايليان اهالیٔ محليه‌نك سائر احوال اقتصاديه‌جه كوريلان ميللرينه نظراً بوايكی محصولك تزييد وتكثير مقدارينه عائد اهمالك ومساعيلری فوق العاده‌در .

بورانك مخرجی سيواس، ارضروم، حلب، بتليس، دياربكر ولايتلريله توقاد وعينتابدر .

روسیه ومارسلیایه‌ده اخراجات وقوعبولور .

اخراجات ایپك، پموق، کچی دریسی، جلود حیوانیه، تلکی صانصار پوستکیلری، اقمشهٔ حریریه، شراب، بادم، پناس، فصولیه، اشبابیه‌در .

مقابلنده خارجدن کتوریلان هرنوع امتعهٔ تجاریه وعطاریه، مانیفاطوره، تحافیه، غاز، شکر، شعیریه، ماقارنه، ایرمیك، کلاج، صابون، اسپرمچت مومی، پرنج، قهوه، یاغ، قوری اوزوم، پکمز، نار، لیمون، پورتقال، خورمه، خالی، کلیم، قیون، آت، قره‌صغر، کبی اشیا وحیوانات ومعمولات نحاسیه، کوك بویه، مازی، کتره، تتره، (سماق) یپراغی، جهری کبی شیلردر .

بونلردن قوری اوزوم، پستیل، نار، صوجق، پکمز کبی شیلر ملاطیه وملحقاتیله پتورکه جهتلرندن، کوك بویا، مازی، نار قبوغی، پرنج دیاربکر وحوالیسندن، خالی کلیم کبی لوازم وکثرتله حریر منسوجاتی ینه دیاربکرله سیواس حلب وبورایه ملحق اکین، اغجه طاغ طرفلرندن، یاغ، قیون، قره صغر حیواناتی، کتره اکثریتله بتلیس ولایتیله موش سنجاغندن، غاز، شکر، امتعهٔ تجاریه، عطاریه، تحافیه، قهوه، شعیریه، ماقارنه کبی اشیا درسعادت وحلبدن آت، صابون، لیمون، پورتقال، انجیر، خورمه وامثالی شیلرده بغداد واورفه وعینتاب طرفلرندن کلور .

بوسنه سالنامه‌سنك ترتیب وتسویدی آز برزمان ایچنده مستعجلاً تأمین ایدیله‌رك تدقیقات کافیه ایچون وقت وواسطه بولنه‌مامسنه مبنی اخراجات وادخالات مقدار حقیقیسنه دائر قناعت بخش برحساب الده ایدیله‌مامش وملحقاته عائدمعلومات صره‌سنده بوکا دائر قید ایدیلان مقدارلردخی صحته قریب تقریبی وتخمینی برصورت موازنه‌دن عبارت قالمشدر .

بمنه تعالی سنهٔ آتیه‌ده بوکا دائر موازنهٔ صحیحه ومعلومات لائقه استحصال واکا کوره مطالعات اقتصادیه ایرادینی اولوقتده بولنه‌جق مأمورك عهدهٔ رؤیتنه ترك وتودیع ایله بوسنه‌لك صورت اختصار بالضروره اختیار ایدلمشدر .

مقدما بعض ملحقاتده مکمل جهربانکلر موجود، بونلردن استفادات

BELEDİYE KÜTÜPHANESİ

كليه رونمود ايكن بر آره‌لق بوكا رقابت بخش اولان بر نوع مادهٔ ملونه‌نك اوروپاجه اختراعی جهری بویه‌سنك قيمت اعتباريه‌سنى تهوين، صرفيات ومنافعنى تقليل ايلديكندن جهريلكلر قلع، يرينه توت اغاجلرى غرس ايدلمشدر.

ايام اخيره‌ده جهرى يه عائد قيمت واعتبارك عودتى، يكيدن جهريلكلر احداثى يولنده اهاليجه اقدام وغيرتى استلزام ايلدى.

بتوفيقه تعالى آز زمانده بو نقطه‌دنده تلافئ مافات ايله منظومهٔ تجارت محليه‌يه بويله فائده بخش بر محصولكده انضمامى اميدى قويدر.

سايهٔ فيضوايهٔ جناب خلافتپناهيده والئ عالئ ولايت عطوفتلو خالد بك افندى حضرتلرينك آسايش وامنيت كبى — ثروت وسامان محلى‌يه متعلق مسائلده‌ده تدابير فعليه وتشويقات مؤثرهٔ ترقى جوييلرى متواليدر.

مملكتك منافع وفوائد وعمرانته معطوف اوله‌رق مصروف بيوريله‌كلان بو همت وحسن نيتك ماهيت حقيقيهٔ معموريت خواهيسنى بحق تفرس وتقدير ايله حسن امتثال استعدادنده بولنان اهالئ محليه‌نك‌ده بو آمال وتدابير خير خواهانه‌يه قارشو برقات دها التزام غيرت ومساعى ايده‌جكلرى طبيعيدر.

بورا‌جه تعميم صنايع ايله حصول يسار وغناى محليجه بر آهنك نوين انتظامك تأمين استحصالى مقصد عاليسيله والئ مشاراليه حضرتلرى مركز ولايت جليله‌ى آصفانه‌لرينه مواصلت عطوفتلرندن برو آز زمان ظرفنده بر مكتب صنايع تأسيس واحداثنه جداً تشبث، مصارف ابتدائيه‌سنه مدار اولمق اوزره بالتشويق جلب اعانات صورتنه توسل ايله ولايت غزته‌سنك ١١٤١ نومرو ٣ كانون ثانى سنه ٣٢٢ تاريخلى نسخه‌سنده مندرج وصورتى زيرده محرر مقالهٔ مخصوصه‌دن معلوم اوله‌جغى وجهله دفعةً اللى بيك وهممات مخصوصهٔ فخيمانه‌لرينك تأثيرات حسنه‌سى جمله‌سندن اولمق اوزره متعاقباً سكسان بيك غروشكه جمعاً يوز اوتوز بيك غروشلق اعانه وقوعبولمش وبو امر خيره متعلق تدابير وترتيبات صائبهٔ ولايتپناهى دائره‌سنده حركت وحصوله كله‌جك اعاناتى قبض وقيد وتفرعات سائره‌سنك اكمالنه خدمت وغيرت ايچون ذوات مناسبه ومعلومه‌دن عبارت بر قوميسيون دخى تشكيل بيورلمشدر.

تدبیرك سلامت وجدیته و آرزونك منافع واحتیاجات حقیقیهٔ محلیه کبی فائده بخش بر امر خیره مصروف بیورلمسنه بناءً بو بابده‌کی تصور وتشبثکده سایهٔ توفیقاتوایهٔ جناب تاجدار اعظمیده فعلاً خیر آرای حسن حصول اوله‌جغی قویاً مأمولدر .

﴿ صورت مقاله ﴾

احسن تقویمه مظهر اولان نوع بشر ، مدنی بالطبع اولمقله برابر بتون انسانلر محاسنه متمایل ، عکسنی‌ده تطبیقه قابل حسیات متخالفه ایله یرادلمشلردر .

امور باطنیه‌دن بولنان استعداد فطرینك مثال خارجیسی ، میل طبیعینك محاسن یاخود مساوی جهتنه تمایلی درجه‌سنه کوره انکشاف ایدر .

میل هانکی طرفه دها زیاده غلبه ایدرسه استعدادك اثر ظاهریسی‌ده او جهتده نمایان اولور .

فقط طبیعت جبلیه هر حالده تربیه ، عادت کبی ایکی قوهٔ غالبه‌نك تأثیرندن وارسته دکلدر .

تربیهٔ فکریه ، بتون احوالك منشائی ، بتون افعالك موردی ، بولنان اخلاق اوزرنده تأثیر لطیفنی ایقاع ایله احوال ظاهره‌یی ، افعال صادره‌یی میل طبیعینك مساوی قسمنه مغلوبیت درکه‌سندن قورتارر .

قدیمه ، موجودیجه بشریتله همزاد اولان عادات حسنه دخی عمومك دستور حرکاتی ، معیار معاملاتی ، اوله اوله ، تجربه‌لره تنقیدلره اوغرایه اوغرایه ، تربیهٔ فکریه درجه‌سنده بر تأثیری حائز اولمشدر .

بو ایکیسندن بشقه بر ده تشویق واردرکه : کرك تربیهٔ فکریه نك کرك عادات حسنه‌نك سرائرشناس حکمتی اولان تجربت آموز افکار سلیمه‌نك سانحاتیدر .

چوق وقتلرده بویله بر تشویق بلیغ هر ایکیسندن زیاده تأثیرات اقناعیه‌یه اقتران ایله امیدك فوقنده محسنات تامه‌یه بادی اوله‌بیلور .

انجق بویله شیلرده زمانك یمن واستعدادی ، حالك ایجابی ، مکانك مقتضیاتیده تأثیری بکلنیلان تدبیرجه هم آهنك اولملیدر .

تعبیر صریحه کوره عصرك هممات ومساعدات ترقی پرورانه‌سیله برابر مشوقلك فکری سلیم ، عزمی متین ، نیتی خالص ، تشبثنك ارزوسنك ، تعلق ایلدیکی ماده رضای باری‌یه ، دلخواه عالی‌یه ، عمومك احتیاجنه ، مملکتك عمرانته ، سکنه‌نك منفعت وسامانته ، موافق بولنملیدر .

بو مقدمه‌دن شو نتیجه‌یی استحصال وایراد ایتمك ایسترزکه :

بو ملك ودولت ابدمدت عثمانیه‌نك مدار کمال حضور وسعادتی اولان ولی نعمت بیمنت اعظم ، متبوع مشروع مفخم پادشاهمز افندمز حضرتلریکه : اولجه افاق اداره غیر قابل اقتحام برطاقم احوال وعوارض طاقت برانداز انه‌یه معروض ایکن شمس حکمت افروز تدابیر وهممات ، ممالکك فیض معرفت وثروتله استکمال اسباب معموریت وترقیاتی مقصد عالی العالیه مصروف بیوریله کلان انوار مساعی وعنایات جناب خلافتپناهیلری او کردباد دیکر کونانه‌یی موفقیات خارقه ایله ازاله ، افاق اقبال عثمانینك انفلاق حضور افزای عمران ومسعودیتنی اعاده ، بتون احوال اداره‌یی بر انتظام کامل ایله تبعهٔ صادقه‌نك شکر ودعاسنی مستلزم ، بتون جهان مدنیتك ده تصدیقنه ملابس تقدیرینه مقارن ، برصورتده تأمین وتنظیم بیورمشلردر .

افکار علویت دثار جناب ملوکانه‌نك نور فیضافیضی اصدقای بندکان عبودیت نشان تاجداریلری ایچون تنویر مسلك تدبیر بیورمش اولدیغنه مبنیدرکه : ولایتمز والی حصافت کستری عطوفتلو خالد بك افندی حضرتلریده بو ولایته مأموریت ومواصلت دولتلرندن بری فکر مسعود شاهانه‌نك رهبر موفقیت اولدیغی اوطریق فیض رفیقی تعقیب ایلمکده‌در .

هر هفته غزته‌مزله مادةً بیان وتعداد اولندیغی وجهله حضور ورفاهیت عمومیه‌نك مایه القوامی اولان انضباط واسایش محلینك کماینبغی استکمالنه حصر یارای اقدام ، مملکتك وسائل عمرانتی ، ثروت وساماتنی جالب اوله‌جق صورتده زراعت وصنایعکده توسیع وتکثیری تدابیر جدیه‌سنه نصب نفس اهتمام ، وچونکه زراعت ، صنعت حیات ثروتك الك زیاده فوائد آور ایکی عنصر مهمی اولدیغی ، زراعتك حیات بشریه‌یه تعلق ضروریسی حسبیله قوای

طبیعیه‌یه متعلق صنایعك الآن تأثیری ، صنایعده هر مملکتك مایه‌الحیاتی اولوب زراعت وتجارتك رواجی بونکله قائم بولندیغنی جمله‌یه لسان مناسب تشویق کاری ایله افهام ، ولایت ، دوائر وشعباتی معاملاتنك حسن انتظامنده‌ده حقیقهً اثر عرفان ودها ابراز بیورمقده‌در .

— سائر اقسام ممالك شاهانه‌کبی طبیعتك هر درلو محاسن وبدایعنك یاردیمیله جلوه‌گاه عمران وترقی اوله‌بیلمك استعدادنده بولنان — بوولایتجه موجود اولان بر طاقم مسائل مشکله‌نك حل وتسویه‌سنی ، زراعت وصنایعجه تدابیر وتفهیمات مؤثره‌نك تلقین وتطبیقنی تأمینه اقتدار ایله معروف اولان مشارالیه حضرتلری بوموقع مهمده وظائف معضله‌نك اکمالنی لایتزلزل بر عزم ایله التزامدن بشقه ولایتجه صنایعك ترقیاتنه مقدمه ومبدأ اولمق اوزره بر ده صنایع مکتبنك کشادینه جداً تشبث ، تسریعات ایجابیه‌یه توسل بیورمش ؛ بووسائل حسنه ایله‌ده جانب مستجمع المجد والشرف جناب ملوکانه ایچون جمله طرفندن ادعیهٔ خیریه استجلابنه موفق اولمقده بولنمشلردر .

بوجمله‌دن ومقاله‌مزك مقدماتنده بیان اولندیغی وجهله رضای باری وعالی‌یه ؛ احتیاجات ومنافع وثروت محلیه‌یه متوافق ، فکر سلیم وعزم متین ایله نیت خالصه‌یه مستند اوله‌رق وقوع بولان تشویق دولتلری اوزرینه — ولایتك کاخته وچنورکه قضالرنده بهلول مرزا بك وقفنه مربوط قرا ومزارع معلومه‌نك ٣١٠ سنه‌دن ٣٢٢ سنه‌سی نهایتنه قدر تخمیس بدلاتندن باسندات مطلوبی اولان مبالغك اللی بیك غروشنی حیثمندانندن مذکور وقف متولیسی رفعتلو علی بك مکتب صنایع انشا آت ولوازمی قارشولغی اولمق اوزره اعانةً ترك ، مقاولات محررلکندن مصدق سندله‌ده توثیق ایتمش ، مبالغ مذکوره‌نك همان تدارك وارسالی جانب عالیٔ ولایتپناهیدن ایجاب ایدنلره امر وتبلیغ بیورلمش اولدیغی استخبار قلنمشدر .

تدبیرك جدیتی ، مقتضای حاله مطابقتی ایشته بودرلو نتایج موفقیت بخشایی تولید ، بالطفه‌تعالی سایهٔ عمرانوایهٔ حضرت پادشاهیده ولایتك مطلوب میادن

مصحوب شهریاری دائرهٔ فلاح باهره‌سنده امن واسایشنك استقرار ، انتظام احوالنك استكمالیله برابر ثروت ورفاهیت محلیه‌یه عائد برچوق آثار فعلیه‌نكده حصولی تأمین ایلیه‌جكنه بو وامثالی مقدمات ابتدائیه دلائل قویه تشكیل ایدیور :

صدر افاده‌مزه ارجاع نظرله دیه‌بیلیرزكه : دیاربكرك سیورك قضاسی اهالیسندن بولنان مومی الیه علی بك شمدی‌یه‌قدرده موجود ایدی .

امثالنه فائق تقدیره لایق برصورتده كوستردیكی بواثر حمیتمندیسندن اكلاشلدیغنه كوره بوذات طبعاً خیره ، محاسنه متمایل حمیتكار برذاتدر .

تربیهٔ فكریه‌سنك وجودیله برابر ارزوسی‌ده اظهار آثار حمیتمندی عادت جالب المفخرتنك محیط تأثیری داخلنده ایمش .

دیاربكر ولایتنجه بلكه دفعاتله بومثللو اعانه‌لرده بولنمش ، مأثر حمیتمندی كوسترمشدر .

فقط بوراجه شمدی‌یه‌قدر بویله براعانه‌ده بولنمامسنه سبب نه ایدی ؟ بولنده ترتب ایده‌جك سؤال مقدره — بالاده سویلدیكمز وجه اوزره — ینه سویلرزكه : تربیهٔ فكریه ، عادات حسنه‌نك سرائرشناس حكمتی اولان مشار الیه خالد بك افندی حضرتلرینك امال محاسن اشتمال جناب جهانبانی و منفعت مملكت واهالی‌یه موافق برعزم جدی ایله خلوص نیته مستند سانحات سلیمهٔ فكریه‌لرندن متوارد تشویق اوزرینه بواعانه‌ده بولندی .

بوقسه علی بك حمیتی ، بویله براعانه عرضنده نیتی اولدیغی حالده بونیتی فعلاً اظهار ایچون وقت مرهوننه انتظار ایله‌ارزوسنی برمدت دها اضمار ایدردی .

خلاصهٔ كلام نبض اداره‌یه حاذقانه وكاراكاهانه وضع انكشت حكمت ایلیان ارباب حصافت متین ، مهام اداره‌ده ملاحظات دوراً دور ایله عاقبت بین ، متانت عزم ایله موفقیت مطلوبه اوزرنده توفیقات معنویه ومادیه تجلیاتنه مظهریتده‌ده امین اولدقلرینه بوده برمثال واضحدر .

بناءً علی ذلك باجمله بندكانك كافهٔ خدمت واثری عمومك خط حركتنی ،

مسالك عزم وخدمتی، مادی ومعنوی برفیض شامل ایله تنویر بیورمش اولان پادشاه دل آگاه، شهنشاه حکمت اکتناه ولی نعمت بیمنتمز افندمز حضرتلرینك شمس تابان فکر وتدبیر خدا پذیر همایونلرندن مقتبس انوار موفقیتله قائم بولنمقده، بودرلو خدمات وموفقیات فی نفس الامر ینه او تاجدار معدلت شعار مالك الممالك ممالك شاهانه‌لرینك هر طرفنه فروغ افشان فیض وعمران اولان عنایات بیغایات حضرت تاجداریلریله حاصل اولمقده‌در.

تشریفات صائبهٔ صداقتکاری وعبودیتمندی ایله سکنهٔ ولایتك ترجمان بیانی بولنان غزته‌مز بو ذریعهٔ جمیله‌دنده استحصال مناسبتله دعوات خیریهٔ جناب ولی نعمت بیمنت اعظمی‌یی مع التشکر تکرار، او تاجدار معالی آثار افندمز حضرتلرینه حسب العبودیه هر صورتله خیر دعا الدیرمق فکر صداقتکاریسنده بولنان والیٔ مشار الیه حضرتلرینکده مطلوب معالی مصحوب خلافتپناهی دائرهٔ منجیه‌سنده توالیٔ موفقیتلری تمنیاتنی تذکار ایدر.

علی بك ایچونده بو اثر حمیت کاریسندن طولایی تقدیرات صمیمیه تمهید ایلر.

معمورة العزیزك حبوبات محصولی انواع حنطه، شعیر، فیك، بقله، بوی، جواباند، زکرك، کنه کرجك، بوکرجه، کوشنه، مرجمك، دارِی، کاکل، لازوت، فصولیه، بیاض وسیاه نخود، لوبیك — سبزه‌سی دخی قباق، بامیه، بناتس، طوماتس، لخنه، هاووج، صلاته‌اق، مارول، نعنه، مایدانوس، دره اوتی، بور، بطلیجان، صوغان، صارمساق، پرخاصه، تورب، پراملاسی، پانجار، سمیز اوتی، (بقلة الحمقا) وامثالی شیلردن — بوستان وباغ وفواکهی اوزوم آرمود الما جویز بادم کراز ویشنه قیسی زردالی آلیچه ایکده متنوع اریك آلیچ قزلجق قوروق یك آزنار انجیر خیار قاوون قاربوزدن عبارتدر.

اوزوم آرمود والماسیله قاوون وقاربوز وسبزه‌سی پك چوق واکثرسنه‌لرده فیئاتی اهون ومبذول وهمان سنه‌سنه قدر محافظه ایدیله بیلن اوزوم وآرمود

الماللری بتخصیص لیمون آرموديله خوش قریه‌سنده چیقان اوزومی وبعض قراده حاصل اولان قاربوز وملا کوبی قاوونی لطافت ولذتجه دکمه یرلرده مثلی بولنمیه‌جق درجه‌ده نفیس ومشهوردر .

نواحی وقرای ملحقه‌ده آری قوانی بسلنوب عسل محصولیده ایجه مقدارده اولور .

باللری قرمزی وسیاهه میال اولوب سویله‌جك رنك ولطافتی بوغیسه‌ده مطلوب اولان لذت وخاصیتی حائزدر .

بوراجه چوق شیلردن تورشو وصلاموره نار، ویشنه، کل، قوروق، قیسیدن انواع شروب وربچل یاپلوب خانه‌لرده صرف وچارشولرده‌ده فروخت ایدیلور .

توت، اوزوم، آلیجه دیکر بعض شیلر تعصیر وتحلیل وتقطیر صورتیله سرکه، شراب سائر مواد کئولیه استحضار ایدیلیر .

اطرافده اوزاق محللرده بولنان اوفاق تفك میشه‌لکلر احتطاب محلی‌یه کافی اوله مدیغندن بوراجه نسبةً هر شیدن پهالی دنیله‌جك شیء اودون، کوردر .

بوحاله کوره احتیاجات حالیه واستقبالیه ایچون جابجا میشه‌لکلر وجوده کتیرلسی وجوبنه رغماً محروقات ناقل وبایعلری قطعیات بی انصافانه ایله موجود میشه‌لکلرده تخریبدن خالی قالمامقده، محروقات تدارکی خصوصنده استقبالاً احتیاج محلی‌یی شایان تأمل برتنکی طبیعی‌یه معروض بولندیرمقده‌در .

بوصورت دخی والیٔ مشار الیه حضرتلرنجه نقطهٔ تأمل ونظر چاره‌سازی‌یه المش، موجود میشه‌لکلری تخریبه سبب اولان موازنه‌سز، انصافسز قطعیاتك تحدیدی واغاجلرك کوکلرندن قلعی کبی بی محابا حرکات مخربانه‌نك منع وتحذیری وبالتشویق یکیدن یکی‌یه میشه‌لکلر احداث وتکثیری امرنده اقتضا ایدنلره تبلیغات لازمه ایفا بیوردقلری کبی ۱۱۳٦ نومرو ۲۹ تشرین ثانی ۳۲۲

تاريخلی ولايت غزته‌سيله‌ده بربند مخصوص نشر ايتديرمشلردركه صدد بحثك حاصل ايلديكی مناسبته مبنی بند مذكور عيناً بورايه‌ده نقل ودرج اولندی .

﴿ ميشه‌لكلر ﴾

قيشنك برودتی يازينك حرارتيله مبسوطاً متناسب اولان بويله مملكتلرده تداركات شتائيه‌نك اقدمی ، لوازم بيتيه‌نك اهمی ، اودون كموردر . هريرده اولديغی كبی بوراده‌ده هرموسمده آرابه ، حيوان ايله حطب كمور كتوريلوب صاتيليور ، فقط نقلياتنك ، مبايعاتنك كليتی ، كثرتی كوز آيلرينه مخصوص كيدر .

هرخانه مديری برقيشلق احتياجنه كافی اوله‌بيله‌جك محروقاتی كوزموسمنده مبايعه ، استحضار مجبوريتندن وارسته قاله‌مز . بومجبوريت سائقه‌سيله تصادف ايلديكی اودون كمورك نوعنه ، جنسنه ، ايسنه ، كوتوسنه باقيه‌رق آلير .

اوموسملرده محروقات مشتريلری تكثر ايدر . چوق وقتلر برآرابه حطب يابريوك كمور اوزرنده مشتريلرك تعددی نادردكلدر .

رغبتك بودرجه‌سی — پازارلق مشغوليتيله ، برقاچ پاره‌زياده‌قازانمق سوداسيله قناعتی ، اعتدالی ، درخاطر ايده‌ميان — صاتيجيلری برقات‌دها تحريص ممكن اولسه‌رميشه‌يی — احتطابه‌صالح اشجارقائمه‌سی شويله‌طورسون — اوفاق فليزلريله ، حتی كوكاريله كتوروب صاتمق طمعنی تحريك ايدر . طمعك ابرام خردرباسنه تبعيتله ميشه‌لكه اله‌بيلديكنه صالديرر . احتطابه‌صالح اولانيده اولميانيده‌قطع ، برخيليده كوكاری قلع ايلر .

بوحالك بوطمعك ايجاباتندندركه : برقاچ كون اولكی اودون ، كمور بيعنه مخصوص ميدانلقدن كچلدكجه‌وقتندن اول حيات نماسندن تجريد ايدلمش ، ثرادن مص ، هوادن جذب ايلديكی ناميهٔ طراوتی كسيلان طرفندن قطرات هجران كبی اقتمقده بولنمش اولان پارمق قالينلغنده دمت دمت ياش فليزلر ، اوزمانده بوفليزلری يتشديره‌جك ، خانه‌لرده اوجاقلری شنلنديرميه موافق اودون حالنه كتيره‌جك ، ايكن تيشه‌طمعك ضربهٔ آهن دستانه‌سنه مقاومت

ایده‌میه‌رك اوجاغندن آیرلمش برچوق کوکلر، بو کوکلرك اجراقدن استحضار ایدیلان کمورلرله مملو یوکلر کوریلیوردی. قواعد اقتصادیه ادراکنه مالك، لازمهٔ احتیاطیه موازنه‌سیله متحسس، بولنانلر بونی بالطبع نظر تأسفله کوریوردی.

بو حاله حکومت سنیه‌جه اطلاع حصولیله برابر ایجاب ایدنلرله بلدی دائره‌سنه اخطارات، بلدیه‌دنده تنبیهات وقوعنه مبنی برقاچ کوندر بویله فابرلره کوکلره اولکی قدر تصادف اولنه‌میور.

بحث اولنان تخریباتك کثرتی نصل مدهش ضرر ایسه آزیده اونسبتده فاحش زیاندر.

چونکه — اراضیٔ محلیه احوالنه واقف اولنلرك صحتنی تأمین ایلدکاری — استطلاعاتمزه نظراً بو ولایت داخلنده سائر ولایات شاهانه‌نك بعضسنده بولنان واسع اورمانلر جسامتنده دکل، متوسط درجه‌ده بیله اورمانلر یوقدر.

مسافه‌نك بعدیتی، یوللرینك عدم انتظامی سببیله اورالردن شهرلره، قصبه‌لره اودون نقلی کلی مشکلاتدن خالی اولمیان درسم جبالنده‌کی میشه‌لکلر وضع بحث ایدلمینجه دیکر محللرده موجود اولنلر احتطاب محلی‌یه مهما امکن تقابل ایده‌بیله‌جك درجه‌ده محدوددر.

بونلرك توسیعنه همت، تزییدینه غیرت ایدیله‌جك یرده بالعکس تخریبنه جرأت هیچ برسبب مقنع ایله تأویل، هیچ برتعبیر ایله تفسیر ایدیله‌میه‌جك احتیاطسزلقلردن دکلیدر؟ اورمانلرك فوائدی، میشه‌لکلرك لزومی، اهمیتی حقنده سویلنمدك سوز قالمامشدر.

ایرادی صددنده بولندیغمز ملاحظه معلومی اعلام قبیلندن اولسه‌بیله فوائد جسیمهٔ آجله‌یی منافع خسیسهٔ عاجله‌یه فدا ایدن میشه صاحبلرینه، کویلیلره، محروقات بایعلرینه برحقیقتی افهام مقامنده تلقی ایدیلیر امیدنده‌یز.

مناقب طبیعیه‌نك اك رنکین برفصلنی، احتیاج عمومی نقطه‌سندن فوائد مطلوبه‌نك اك زنکین برقسمنی تشکیل ایدن اورمانلردر.

نمای دائمی ایله، ثروت طبیعیه‌نك قائمی دیمك اولان اورمانلرك لزومی

یالکز محروقاته ، لوازم انشائیه‌یه انحصار ایتمز . مادامکه مملکتلر ایچون غای سلامتی ملتزم بولنان احوال صحیه اوزرنده جیادت هوادن دها مؤثر دوا اوله‌مز .

اوحالده هوانك جیادتنه ، تصفیه‌سنه عائد تأثیر لطیفی اعتباریله اورمانلرك وجودی اسباب مکمله‌ٔ حیاتیه‌دن معدود دیمکدر .

بوحقیقتی اورمانلقدن عاری ، حرارت شمسك شدتنه معروض برمحل سکنه‌سیله ، اورمانلق جوارنده یشایانلرك — معیشتلرنده تفاوت وجودیله برابر — هرایکیسنکده احوال صحیه‌لرینك مرآت انعکاسی اولان رنك وسیمالری اثبات وایما ایتمزمی ؟ هرشیئك مدار حیاتی اولدیغی نص جلیل ایله مؤید بولنان صولرده اورمانلرك دخل عظیمی واردر .

فناً ثابت اولدیغی وجهله اورمانلقلر خالی یرلردن دها زیاده یغموری جذب ایدر .

اورمان اولمیان یرلرده یغمور صولری آز زمانده سیلان ایدرك یا نهره ، یا دره‌یه توکیلور . یره‌کی رطوبتی دخی تبخرله هوایه منقلب اولور . زمینی اوزون زمان ، صودن مستغنی وریان برحالده قاله‌مز . فقط اورمانلق ، صولرك سیر سریع ایله جریانی ، کولکه‌لکلرده حرارت شمسك جسم زمینه نفوذینه حیلولتیله رطوبتك اززمانده بخاره تحول وتصاعدینی مانع اولدیغندن طپراقلری ، صویی کرکی کبی مص ، مجاری زمیندن جوی دائمی ایله نشر ایدرك اطرافنی اسقا ، جوارینی مستفید واحیا ایلر .

بعض وقتلرده اجسام خفیفه ومتحرکه شویله طورسون اشجار ثابته ، ابنیهٔ متینه ، بروج مشیده‌نك بیله مقاومت قوتنی حائز اوله‌مدیغی صرصر عاتیه‌یه ، ریاح عاصفه‌یه ، صواعق مخربه‌یه ، ینه اورمانلر مقاومت ، محیط دائره‌سی داخلنده ، بولنان شهرلری ، قصبه‌لری اوکبی عوارض جویه‌نك تأثیرات فلاکت انگیزندن محافظه‌یه خدمت ایلدیکی‌ده بدیهیاتدندر .

اورماندن محروم ، حرارت دائمی‌یه معروض مواقعك فیض وبرکتی نسبتله

محدود ، اطرافى جوارى حدائق طبيعيه‌فيض بخشا ايله ، مزين ، بو مواهب طبيعيه تأثيراتيله آب وهواسيده معتدل اولان محللرك فيض ونماسنده فرق كلى مشهوددر . چيلاق يرلرده رعى ايديلان حيواناتله اورمانلقلرده ، جوارنده بايلنان حيوانلرك نتاجنده ، ثقلتنده ، سمننده ، اثمانده شبهه‌سزكه يوزده اوتوزدن اللى يه قدر بلكه دها زياده فرق واردر .

غزته‌مز حجمنك استعداد استيعابنه كوره مختصراً تعداد ، اجمالاً ايراد ايديلان بو مثاللره نظراً احتياجات محليه ، احوال صحيه ، اسباب اقتصاديه ، لطافت هوائيه ، حيات زراعيه ، وهلم جرا سائر فوائد مقصوده نقطه‌ٔ نظرندن هر مملكت ايچون اورمانلرك وجودى ، موجوديتك ده تخريبدن ، اسرافدن صيانتيله توسيعى ، تزييدى ، چاره‌سنك تأمينى وجوب ضرورى منزله‌سنده بولنديغنى تسليم ايتميه‌جك بر فكر تصور ايديله‌مز . بويله اولنجه ذاتاً اورمانى مفقود ، ميشه‌لكلرى محدود بولنان بورالرجه موجوديتك تخريبى ، احتطاب حالنى بولميان فليزلرينك قطعى ، كوكلرينك قلعى ، خير وشرى تمييزاً مقايسه ، نفع وضررى تقديراً موازنه ايدنلرجه عقله ، انصافه موافق فوائد واحتياجات حاليه ومستقبله‌ٔ محليه ايله متناسب كوريله‌ميه‌جكنده شبهه قالمز . حال حاضرده بو حوالى براوجدن ممكن اوله‌بيلديكى قدر تدريجاً ميشه‌لك يتشديرمك احتياجنده وارسته‌دكلدر . ميشه‌لك اتخاذى ايچون ولايت داخلنده حتى بو قصبه اطرافنده بيله سائر مزروعاته مخصوص اراضيدن بشقه احتياجدن فضله قالان خالى يرلر بولنور .

اراضينك قابليت انباتيه‌سنى ملاحظه ايله تردده محل يوقدر . چونكه سنكستان ، قومسال ، بوز ، قراچ اراضيده دخى مشجره‌لر ، ميشه‌لكلر وجوده كله‌بيله‌جكى تجربه‌ٔ ثابتدر .

بشقه محللرده دكز وغرس ايديلان بر اغاجك اون سنه‌ده حاصل ايده‌جكى صلابتى جسامتى بوراده ديكيلان اغاجلرك اوچ درت سنه‌ده حاصل ايتمكده

اولدیغی برلینك ارباب وقوف ووثوقندن ایشیدلمش، بورانك غربی اولنلرجه‌ده قناعت بخش برصورتده اكلاشلمشدر .

بو استعداد خداداده كوره هرقبضهٔ خاكی بركنز ثروت اطلاقنه شایان اولان بوراجه میشه یتشدیرمكده مشكلات وزیاده مصرف متصور دكلدر . یالكز متانت عزمه مقرون همت ، جدی سعی وغیرت ایستر . همتك الندن، غیرتك اوكندن برشی قورتیله‌مز . بویله شیلرده امید ایله موفقیت اره‌سنده‌كی مسافه غیرتمندانه برتشبثدن عبارتدر .

شوملاحظاتی یازمق — سایهٔ عمرانوایهٔ حضرت پادشاهیده — ثروت ومعموریت محلیه‌نك، برقات دها تجلیٔ حصولنی اقدم امال، اونقطه‌دن ادارهٔ مهام ولایته حصر فكرواشتغال بیورمقده اولان والیٔ عالیٔ ولایت عطوفتلو خالد بك افندی حضرتلرینك افكار واماٰل دولتلرینه اشراف وسكنهٔ مملكت طرفندنده منتظر بولنان اشتراك فعلی وجدی ایله توفیق حال وامتثال، یالكز بحث ایدیلان میشه‌لكلر دكل فوائد ومنافع عمومیه‌یه، ثروت وترقیات محلیه‌یه متعلق، سائر احواله زراعت، صنعت، تجارتك توسیعنه خادم اسبابه توسلده بلا افاته وقت التزام استعجال ایدلمسی تمنیات مسعودیت جویانه‌مستندر .

مركز قضاسی داخلنده خیلیجه آت ، قصراق، استر ، مركب، مانده، اوكوز ، اینك ، قیون، كچی، طاوق، قاز، هندی وامثالی حیوانات بسیلنوب تمتع واستفاده ایدیلور . یالكز تفتك كچیسی یوقدر .

زراعت وحراثت اصول قدیمه وادوات عتیقه ایله ونقلیات اكثریتله باركیر، دوه، استر، مركب واسطه‌سی واوكوز ارابه‌لری ونادراً آت ارابه‌لریله اجرا اولنور .

اراضینك وسعت واستعدادینه، اهالینك سودای منفعتله ورزش واقدامنه كوره بورالرجه‌ده الات وادوات جدیدهٔ زراعیه‌نك جلب واستعمال، وهر بقعه‌سی برصفحهٔ ثروت اطلاقنه بحق احرا اولان بواراضینك قوهٔ فیض آكین

اتباتیه‌سندن فوائد مقصوده‌نك اضعافاً استحصالی، وجوبنك فعلاً تطبیقی زمانی کلمش وبلکه‌ده کچمش وکچکدیرلمشدر .

وسائط نقلیه‌جه‌ده تأمین سرعت وسهولت ایلیه‌جك اسبابه توسل زراعتك اصول وادوات جدیده‌یه حصر اجراسی لزومیله مبسوطاً متناسبدر .

بورانك مرکز وقرای ملحقه‌سنجه زراعت وحراثت موسمی بهارده مارت نیسان کوزده ایلول تشرین اول ایلریدر .

حصاد تموزدن بدأ ایله ایلول اواخرینه قدر امتداد ایدر .

مزروعات موقع واراضی‌یه تخمك جنس ونوعنه کوره اولو آباد جهتنده برده بشدن اونه، قوز آباد طرفنده اوچدن یدی‌یه قدر محصول ویرر که سرمایه وسعی وصرفیات درجاتنه کوره بومقدار یکده منفعت بخش اوله‌میه‌جغندن محصولك تزییدی چاره‌سی عملیات زراعیه‌نك بشقه محللرده کفایت بخش اولان قواعد واصول جدیده‌یه توفیقیله تخمك وموقعك طبیعت ترابیه‌سنه کوره اراضینك اصلاح وادوات جدیده استعمالی وآز امك، جزؤی مصرفله چوق محصول الدیرمسی چاره‌لرینك تحریسی وجوبی بوصورتله‌ده تعین ایدییور .

بوراده برطرفدن صامسونه برطرفدن دیاربکره قدر ایشلیان مقدار کافی یایلی ویایسز آت اراباه‌لری وایکی اوچده فایطون واردر .

نکاح ولیمه ختان جمعیتلری اداب مشروعه وفوائد معروفهٔ عمومیه‌یه موافق، صورت معیشت تکلفدن ازاده ومعتدل، ملبوسات اغلبیتله قیافت مرغوبه ومعتاده‌یه ملابسدر .

اهالی چالشقان، صور ممکنه‌ده کسب وتجارتله تأمین معیشته متمایل، قرویلر زراعت وحراثت وحیوان بسلمکله مشتغلدر .

اهالیٔ موجوده صنف وملتلرینه مخصوص ترکجه، کردجه، خرستیانجه تکلم ایدرلر .

اکثریسی یکدیکرینك لسانه‌ده آشنادر . معارفه اولان رغبتلری دیکر

ولايات متجاوره اهاليسندن زياده‌در . كويلرنده تدبير اموره مقتدر اوقور يازار تجربه‌كار آدملر كوريليور .

ملا كندی قريه‌سنده اعزه‌دن شيخ احمد پكرنجی حضرتلری مدفوندر . كمور خان جوارنده جسيم برمغاره وبر يازيلی طاش ، طادم ، خوخ عليا ، خضربابا قريه وموقعلرنده عتيق يازيلی برطاش وارايسه‌ده كتابه‌لری ندن عبارت اولديغی اكلاشلمامشدر .

خربوت قضاسنه عائد معلوماتده يازلديغی وجه اوزره معمورة العزيز قصبه‌سنك جانب شرقيسنده برنچق ساعت مسافه‌ده يصيجه جبلی ذروه‌سنده جسيم وواسع ونهايتی بولنه‌مامش اولان مغاره بهار وكوز وقيش موسملرنده صيجاقدر . حزيران ابتداسندن اعتباراً هوالر نه‌درجه كسب حرارت ايدرسه اومغاره‌ده اونسبتده تبرد ايدر . سقفندن اشاغی تقطر ايدن صولر اوحرارتلی موسمده انجماد ايده كلديكندن بوزجيلر ادوات حديديه ايله كسر وقصبه‌لره نقل ايله قدرت بوزی ناميله واهون فياتله صاتارلر . زرتريج قريه‌سی اوزرنده مصطار جبلنده‌ده عينی حالده بويله بربوز مغاره‌سی واردر .

تاتار پوسته‌لری

درسعادت پوسته‌سی قونيه اركليسندن سيواس قنقال حكيم خان ملاطيه مركزلرينه اوغرايه‌رق هر پنجشنبه كونلری معمورة العزيزه واصل اوله‌رق كوننده دياربكره حركت ايدر . بغداد پوسته‌سی دياربكر ارغنی معدنی مركزلرينه اوغرايه‌رق جمعه كونلری بورايه وصول ايله بلا آرام ملاطيه سيواس جهتنه حركت ايلر .

ارزنجان جهتی تاتار پوسته‌سی هر بازار كونلری كبان ، عربكر ، اكين ، قوزی چای رفاهيه كماخدن مرورله ارزنجانه كيدرك عين طريقله بازار ايرته‌سی كونی بورايه كلور .

مكمل سوريجی پوسته‌لری

جمعه کونلری پرتك وخوزاندن کچه‌رك چشکزکه کیدر. ینه عینی طریقله چهارشنبه کونلری معمورة العزیزه عودت ایدر.

پرتکدن آیریجه برسوریجی دخی مازکرده اوغرایوب چارسنجاغه کیدر.

پالو جهتی پوسته‌سی هرجمعه کونی اورایه حرکت وچهارشنبه کونلری بورایه عودت ایدر. مرکز ولایتله خرپوت قصبه‌سی ارەسنده‌ده خصوصی برسوریجی استخدام اولنیور. موسم شتاده هرطرف پوسته‌لرنجه ضروری تأخر ومیعادجه تخالف وقوعبولور.

خرپوت قضاسنه دائر معلومات

(خرپوت) لفظنك مدلولنه دائر اولجه طبع ایدلمش اولان سالنامه‌لرده ذاتاً بعض مرتبه ایضاحات ویرلمش. معلومات متلاحقهٔ اخیره ایسه اوایضاحاتی تأیید ایده‌مامکله برابر دیکر صورتله‌ده قناعت بخش بردرجه‌ده کوریله‌مامشدر.

بوشهر عصر اول هجرینك عشر اول وثانیسی خلالنده خلفای راشدیندن (عمر الفاروق) رضی الله تعالی عنه حضرتلرینك زمان خلافتلرنده اصحاب کرامدن (عیاض بن غنم) معرفتیله فتح اولنوب وسلسلهٔ ممالك اسلامیه‌یه داخل اوله‌رق برووقتلر امویلر، عباسیلر طرفندن اداره اولنمش، خلفای عباسیه‌دن (مکتفی بالله‌ك) وفاتی متعاقب ۲۹۲ تاریخلرنده روملر النه کچمش ایکن ملوك سلجوقیه‌دن حلب وشام حکمداری (تاج الدوله تتش) زمانده (۴۸۶) سنه‌سنده روملردن نزع وتاج الدوله امراسی معرفتیله اداره ایدیله‌رك ۵۱۳ تاریخنده ملوك فارسدن (بلك بن بهرام بن ارتق) اداره‌سنه کچمشدر.

(بلك بن بهرام) — شمدی پتورکه قضاسی داخلنده بولنان — کرکر قلعه‌سنی محاصره‌یه کیدنجه شامده‌کی ملك افرنج خرپوتك تخلیه‌سنی مشار الیهدن طلب ایتمکله اره‌لرنده تحدث ایدن مخالفت ومبارزه‌ده ملك افرنج منهزم اوله‌رق کندوسیله برطاقم اعیان واعوانی بلك بن بهرام طرفندن اسیر وخرپوت قلعه‌سنده حبس ایدلمشدر .

متعاقباً بلك بن بهرام حرانه عزیمت، اورانکده استیلاسنه تأمین موفقیت ایلدیکی صره‌ده ملك افرنجله آدملری مراجعت ایلدکلری حیله وتدبیردن بالاستفاده حبسدن رهیاب خلاص اولوب ملك افرنج طرفنه فرار وآدملریده قلعه‌یی استیلا ایتمشلر .

بوحادثه بلك بن بهرامه عکس ایتمکله برابر خرپوته عودت وقلعه‌یی استرداد ایله برمقدار عسکر اقامه ایلدی .

برمدت دوام ایدن بواداره ٥١٩ تاریخنده (بنی ارتق) ك حسن کیف شعبه‌سنه انتقال ایتمشدر .

٥٨١ ده (نورالدین محمود بن قره ارسلان) ك وفاتنه مبنی کوچك اوغلی (قطب الدین) پدرینه جانشین اولمغله نورالدین محمودك بیوك اوغلی اولوب سلطان (صلاح الدین ایوبی) نك خدمت عسکریه‌سنده بولنان (عمادالدین) ، خرپوت شهرینی کوچك برادرندن نزع واشغال . وبونکده وفاتیله اوغلی (نظام الدین) عهده‌سنه انتقال ایتمش .

٦٠١ تاریخنده نظام الدینك دیاربکر حاکمی بولنان عمیسی (ملك محمود) طرفندن ایدیلان محاصره تصدیاتنه قارشی صامصاد حاکمی (ملك الافضل) ك التی بیك سواری ایله نظام الدینه مظاهرت بولنده‌کی معاونتی تأثیریله ملك محمود محاصره امکانندن نومید وخرپوت کولنه طوغری رجعته مجبور اوله‌رق برمدت کولك جهت جنوبیه‌سنده دیاربکره طوغری اولان محللر ملك محمودك وجانب شمالیده‌کی معموره‌لر نظام الدینك تحت حکمنده قالمش ایسه‌ده بالاخره ملك محمود خرپوتی ضبط وحکومتی عمزاده‌سی (ابراهیم بن ابی بکر) بن قره ارسلانه توجیه ایتمشدر .

ابراهيمك وفاتندن صكره اوغلى (عزالدين) و ٦٢٢ ده انكده ارتحاليله اوغلى (نورالدين ارتق شاه) طرفندن اداره ايديلوب ٦٣٠ ده ملوك ايوبيه‌دن حما حكمدارى (ملك المظفر) طرفندن استيلا ايدلمشدر .

اليوم معمور ، ودروننده حالا منتظماً موجود ، وآثار عتيقه‌دن معدود ، بك قيمتدار برمنبرى بولنان وطرز معمارى‌سنده‌كى متانت ورصانت شايان تماشا وحيرت اولان جامع كبيرك بانئ ثانيسى مدت اداره‌سى جزئى برمدتدن عبارت قالان مشار اليه ملك المظفردر .

بوشهر ٦٣٣ ده ملوك سلجوقيه‌دن (كيقباد) و ٦٥٦ ده دخى (هلاكو) يد اداره‌سنه كچه‌رك (شيخ حسن چوبانى) نك تاريخ استيلاسنه مصادف اولان ٧٤٢ سنه‌سنه قدر هلاكولرده قالمش بر اره‌لقده آق قيونليلر ، قره‌قيونليلر النه كچوب بالآخره ٩٢١ سال سعد اشتمالنده بتوفيقه تعالى ممالك محروسة المسالك عثمانيه عدادينه شرف التحاقه مظهر اولمشدر .

خلفاى امويه‌دن (حضرت معاويه) زماننده خرپوت بلاد جزيره جمله‌سندن معدود ، واداره‌سنه (ابن زياد) مأمور اولديغى مناسبتيله (حصن زياد) ناميله زبانزد اولمش اولان خرپوت قلعه‌سنجه اخيراً اجرا قلنان تدقيقاتده بعض طاشلر اوزرنده غايت جلى وثلث خطله محكوك اولوب فطوغرافله صورتلرى اخذ وقسماً دخى قرائت اولنان بعض كتابه‌لردن مهما امكن استدلال اولنديغنه كوره برچوق عصرك يادكار قيمتدارى اولان بوقلعه‌جه ٦٠٣ تاريخلرنده اجراى حكومت ايدن (ابراهيم بن ابى بكر بن قره ارسلان) طرفندن كلى تعميرات اجرا ايدلديكى اكلاشلمشدر .

فقط بويازيلى طاشلر اندن اولكى ملوك اسلاميه زمانلرنده قونلمشيكن مشار اليهك اجرا ايلديكى تعميراتده بوضع اصليلرندن چيقاريله‌رق تمله وضع اولنديغى ده اكلاشلمقده‌در .

قلعه‌نك حسينك قريه‌سنه كيديله‌جك مردبونلى طريقه ناظر طرف جنوبيسنده‌كى ستونده ساڑلرينه نسبتله دها جلى اوله‌رق « ابراهيم بن ابى بكر بن قره ارسلان » لفظى كوريليور .

اون اوچ عصردن برو ادارۂ اسلامیه ده بولنان بو قلعه ده تماميله وحصراً
ملوك اسلاميه نك آثرينه تصادف ايدلمسنه نظراً خربوت لفظى السنۂ عموميه ده
دوران ايدن (خيرالبيوت) لفظندن محرف اولمسيده مستبعد دكلدر .

خربوتك ممالك خيرالمسالك عثمانيه يه التحاقى حقنده كى روايت مختصرۂ
تاريخيه شوندن عبارتدر كه : سلاطين عظام عثمانيه دن جنتمكان (ياوز سلطان
سليم خان) حضرتلرينك (شاه اسماعيل) اوزرينه حركت ومظفريتلريله
عودت همايونلرنده امراء اكراد (مولانا ادريس بتليسى) واسطه سيله عرض
مطاوعت وانقياد ايتملرينه رغماً ديار بكر قلعه سى ايرانيلر طرفندن محاصره
وتعرضه اوغرامش ، ديار بكر قلعه سنك استردادى ايچون كوندريلان عساكر
عثمانيه نك كذركاهى ايسه خربوت وارغنى معدنى طريقى اولديغندن ديار بكره
عزيمت اثناسنده قرەمان واليسى (خسرو پاشا) معيتنده بولنان (حسن بك)
معرفتيله بدايةً خربوت قلعه سى محاصره وولايت وتوابعى ايرانيلردن استرداد
وتسخير ايدلمش ، وفقط خربوت قلعه سنك فتحى اولوقتده ميسر اولمديغندن
فرداسى سنه موسم بهارده يكى چرى طاقيله (كماخ) حاكمى (قره چين
زاده احمد بك) طرفندن اتفاق واوچ كون محاصره ايله ٩٢١ تاريخنده
ضبط وتسخيرى تأمين ايدلمشدر .

اعاظم تاجداران عثمانيه دن جنتمكان (قانونى سلطان سليمان خان) حضرتلرينك
ايران سفرندن عودتله ديار بكرى تشريف شاهانه لرنده دخى موكب همايون
خربوت اوه سندن كچمشدر .

خربوت قلعه سنك اوچ طرفى منهدم اولوب شمال جهتنده كى ديوارى حادثات
متواليه يه قارشى هنوز محافظۂ بقاومتانت ايتمكده در .

طاشلرى طرز نظر ربای معماريده امتزاجلى وصنعتلى وضعيتده در .

قلعه نك حصارى واسع بر محلى استيعاب ايدر .

زمينى التنده كى صو خزينه سنك ايلروسنده كويا بر كنج مطلسم وجودى
حقنده اهالئ محليه اره سنده خياللردن عبارت بعض حكايات وروايات واردر .

قلعه درونده بر جامع وبعض مساكن بولنیور .

كبان معدننك مقر ولایت اولدیغی زمانلرده خربوت قضاسنك اداره‌سیده معدن والیلری جانبندن امرای محلیه‌یه تودیع اولنورکن ١٢٥٠ تاریخنده صدر اسبق (مرحوم رشید پاشا) بوحوالی اصلاحنه مأموراً برقاچ ماه كلیتلی عسكرله خربوت شهرنده اقامت واصلاحاتله اشتغالدن صكره اولوقتده اغوات مزرعه‌سی دینلوب الآن مركز ولایت اولان مزرعه‌ده‌كی متحیزان مساكننه نقل ایله اوراسنی ولایت ومشیریت مركزی اتخاذ ایلدیكندن اوزماندن برو حكومت مزرعه‌ده تقرر اتمشدر .

بوسببله خربوت شهری ایكنجی دائرهٔ بلدیه نامیله طوغریدن طوغری‌یه مركز ولایت اداره‌سنده بولندیغی حالده ١٣١٥ تاریخنده با ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی آروجه قضا تشكیل اولنمشدر .

بوقضا ملحقات شرقاً دورت ساعت بعدنده بولنان پالو وچارسنجاق قضالرندن فرات نهریله ایریلوب غرباً یدی ساعت مسافه‌ده‌كی كبان معدنی قضاسنه اتصال ایدر .

شمالاً سكز ساعت امتدادنده چمشكزك قضاسندن ینه نهر فراتله تفریق اولنور . برقاچ دقیقه جهت جنوبیه‌ده مركز ولایتله هم حدود بولنیور .

٣٦ قریه‌یی حاوی حصارنی ناحیه‌سیله مركز قضایه مربوط ٣٤ قریه و ٢١ محله‌دن عبارتدر .

سطح بحردن ١٣٣٠ متره ارتفاعنده بولنان بوقضا مركزی جغرافیای جدید اعتباریله منطقهٔ بارده‌دن معدود و ٣٨ درجه ٥٣ ثانیه عرض شمالی و ٣٩ درجه ١٦ ثانیه طول شرقیده واقع فصول اربعه حكمی بعض سنه‌لر جاریدر . احوال هوائیه‌سی نسبتله معتدلدر . اكثریتله قیشی شدتلی ویازه غالبدر . موسمنه كوره حرارتك حد اعظمی ٣٦ اوسطی ١٨ اصغری ١٠ درجه‌در .

بوقصبه‌ده چوته‌لی زاده ابراهیم ، سلیمان واسحق پاشالرك بنای خیری اولان اوچ وینه چوته‌لی زاده حاجی اسماعیل وعمر اغالرك بنا كرده‌لری اولان صفائیه ،

عمریه ، شفائیه ، جوهریه ، توفیقیه وساره خاتون وعربکرلی کامل پاشا طرفندن بنا ایدیلان کامل پاشا وقدیماً موجود قورشونلی اسعدیه ، الاجه ، ظهریه ، جامع کبیر ، میدان مدرسه‌لری دنیلان اون اوچ که جمعاً اون یدی مدرسه و بو مدرسه‌لرده علوم عالیه وآلیه‌یی تحصیل وتدرسیله مشغول سکز یوزی متجاوز طلبه واردر .

میدان ، توفیقیه ، ناظربابا ، عریان بابا ، شیخ الکائنات نامیله بش تکیه موجود ، فتح احمد نام دیگری شیخ الکائنات حضرتلریله ، ناظربابا ، عریان بابا ، منصوربابا ، انقوزی بابا ، اعزه‌دن حیرا ، شمشی ، اسد ، عادل ، طاهر ، عمر ، علاء الدین بابا کبی ذوات کرام مدفوندر . بونلر و پیران قریه‌سنده‌کی شیخ شاذلی حضرتلرینک مرقد مبارکلری جمله طرفندن کمال اخلاص ایله زیارت وروحانیتلرندن استمداد اولنور .

جامع کبیر . ساره خاتون . میدان . اغا . قورشونلی . الاجه . احمد بك . مدرس . اخی موسی . حاجیلر . حاجی اسماعیل اغا . اسعدیه نام دیگری ارسلانیه . ابوطاهر . خانقاه . قلعه میدانی . ظهریه . قلعه . متریس . قره صوفی . تپه کوز . اخی بکار . کوکمه . مسجدالتی . میدان عتیق . خواجه مسجد . اورتاق . علی اغا . دباغخانه ، شیخ الکائنات ، پانوراده اسملرنده مناره‌لی ومناره‌سز اوتوز ایکی جوامع ومساجد شریفه اولدیغی مثللو حال . دیشیدی . چوته‌لی . مریدی . صاریبی ، خوش . حاجی سیلی . شوشناز . پیران ، جیب . نورعلی قریه‌لرنده دخی بر جوامع ومساجد شریفه ودرون قصبه‌ده رسمی ایکی ابتدائی و ۹ صبیان صاریبی ، شوشناز بکنك ، هرسنك ، الاجه . آوجیلی . نورعلی . جیب . بوراز . حال . دیشیدی . اوبوز . خوش . مینی . مریدی . ارزوریك قریه‌لرنده‌ده بر صبیان مکتبی واردر .

قصبه داخلنده تجار وسائره‌یه مخصوص بیوك وکوچك ۲۰ خان ۸۰۰ دکان ۹ کرمن ۱۲ بزبوخانه ۳ یموق فابریقه‌سی وحریر منسوجاتنه مخصوص مکمل بر فابریقه ومنتظم خالی ومانوصه دستگاهلری و ۶۳۰۰ خانه وصوینك لذت ونفاستی مشهور اولان یارم چاوش چشمه‌سیله برابر ۴۷ چکار ۷ حمام مکمل

بر حكومت قوناغی وامريقاميسيونرلری اداره‌سنده وابتدائی ، رشدی ، اعدادی درجه‌لرنده ذكور واناثه مخصوص يدی وفرر قاپوچين راهبلری اداره‌سنده ايكی وسريانی ملتنك وپروتستان وخرستيانلرك ايكيشر مكتبلری بولنيور .

كرك قصبه ايچنده وكرك خولونك . اشوان . ارزوريك كارنكت . قراچ . ايله‌ميل . هرسنك . چوته‌لی . كوريه . زاريك قريه‌لرنده ملل غيرمسلمه‌يه عائد اون سكز كليسا وخلونك قريه‌سنده بر ده مناستر واردر .

تلغراف وبلدی اداره‌لرينه مخصوص بردائرهٔ منتظمه برموقتخانه موجوددر . بورادەكی حرير فابريقه‌سنك معاملاتيده معمورة العزيزده‌كی فابريقه‌يه شبيه اولديغندن تكرار تفصيله لزوم كوريلەمدی .

قضانك جهت شرقيه‌سندن شمال غربيسنه طوغری جريان ايدن فرات نهرندن بوقضا اراضيسنجه استفاده ايديله‌مامكده‌در .

قضانك اراضيسی قسماً اراضئ رسوبيه وقسماً ده اراضئ وولقانيه‌دندر . اراضينك مقدار ومساحه‌سی نفوس موجوده‌يه كافی كبيدر .

خربوت قصبه‌سنك جنوب جهتندن ماعدا اطراف ثلثه‌سی منتظم وقوهٔ انباتيه‌سيله ممتاز ومستحسن باغلق باغچه‌لقلرله محاط ومزين اولوب اهاليسنك اكثری موسم صيفی معءائله بوحدائق لطيفه‌ده امرار، وقصبه‌جه اجرای صنعت وتجارتله كسب معيشت ايچون اقشام صباح بربچق ساعت مسافه‌يی متجاوز محلله‌ره قسم اعظمی ماشياً عزيمت وعودت كلفتی اختيار ايدر .

جبالندن ذكره شايان اولانی سطح بحردن ١٤٥٥ مترو ارتفاعنده بولنان بوزلق طاغندن عبارتدركه : بونك قاعده‌سنده بولنان مغاره‌دن تقطر ايدن صولردن حزيران تموز اغستوس ايلرنده بقدرة‌الله تعالی غايت نفيس ومثلی نوعنه مخصوص براق بوزلر انجماد ايدر .

موسم صيفك حرارت فشان كونلرنده عطشان اولانلر بوكتلهٔ برودت نثار ايله تسكين حرارت ايدر .

دیگر یوزلرده ملحوظ اولان حضرت واوجاغ اشبو قدرت یوزنده بوقدر .
بعض کیمسه‌لر قصبه و مرکز ولایته نقل وفروخت ایتمکله‌ده مستفید اولور .

خربوت اووه‌سی نشوه بخش قلوب اولان مناظر بدیعه ومناقب طبیعه‌سیله
واوهر قبضهٔ خاکی کنز ثروت اطلاقنه شایان برلوحهٔ نزاهت افزای لطیفدر .
گویا که فیاض قدرت محاسن بدیعه‌یی ، قوای نامیه‌یی ، هپ بریره جمع
بیورمشده بو نظر فریب اووه‌یی او محاسنه ، او فوائده جلوه‌گاه ظهور ایلمشدر .
هله ایام بهارده انظار تماشایی جداً حیران ، صنع بدایع الهی‌یه برقات دها
ثناخوان ، ایلیان بو صحرای نظر ربانك غیر مزروع بر نقطه‌سنه بیله نظر تعلق ایده‌مز .
محصولی کثیر ، ازهاری دلپذیر ، اثماری مبذول وبی نظیردر .
الما . ارموت ؛ اوزومی سنه‌سنه قدر محافظهٔ دوام وطراوت ایتمك خاصیتنی حائزدر .
برنقصانی وارسه اوده بو ولایتك ملحقات سائره‌سی کبی زراعت وفلاحتك
مطلوب درجه‌ده فائده بخش اولمیان اصول وادوات عتیقه ایله دوام اجراسیدر .
سایهٔ فیضوایهٔ حضرت پادشاهیده دیگر ممالك شاهانه‌ده صفحات زراعت ،
آهنك انتظام ایله طرز نوین فوائد قرین اوزره تجدده ، اراضی اوزرنده
اجرا ایدیلان سعی وعملدن بکلنیلان فوائد تکثره ، باشلامش اولدیغندن
بو ولا تجدده اراضی اصحابنك وعلاقه وسرمایه دارانك افاتهٔ وقته محل ویرمیه‌رك
الات وادوات جدیده جلب واستعمال ، مساعیٔ واقعه‌لرندن فوائد کافیه وکلیه
استحصال ایلملری لازمه‌دندرکه بو جهت دخی ولایت والیٔ عالیٔ لاحق
عطوفتلو خالد بك افندی حضرتلری طرفندن صورت مخصوصه‌ده نظر دقت
وارزودن دور طوتلمامقده‌در .

سنوی واردات عمومیه‌سی ٩٩٠٧٨٤ مصارفات محلیه‌سیده ٤٤١١٨٦
غروشدر .

بو قصبه‌جه التون وکموشدن ذکور واناثه مخصوص هر نوع لوازم وحلیات
ونحوردن الات وادوات واخشابدن قبه ، قولتق ، صندالیه ، ماصه ،

وطبراقدن دستی کوپ امثالی شیلر اعمال ، یموقدن یرلی بزی ، مانوصه ، یوکدن مکمل خالی نسج ایدیلور .

سنوی اوچ بیك لیرالق نسبتنده معمولات ومنسوجات حاصل اولور .

حریر فابریقه‌سنك هرنوع قماش وپرده‌لك واوطه طاقملری وچارشب مثللو منسوجاتی ممالك شاهانه‌نك هرطرفنده مقبول ومعتبر اولدیغی کبی آره‌لقده اوروپایه قدرده کوندریلور .

بوندن بشقه امریقالیلر طرفندن خالی نسجنه مخصوص یدی وچتاره یامق ایچونده اوتوز ایکی دستکاه وبر مکمل مرانغوزخانه بولنوب بعض اسلام وخرستیان خانه‌لرنده‌ده یرلی بزی اعمالنه مخصوص متعدد دستکاهلر موجوددر .

درسعادت ، حلب ، عینتاب ، دیاربکر ، ارضروم ، ارزنجان ، مواقع سائره‌دن مانیفاطوره چوخه شکر صابون کاغد وامثالی لوازم واشیای تجاریه ، عطاریه وقطاریه ایله قیون وباغ وسائره‌دن سنوی اوتوز بش بیك لیرالق ادخالات وقوعی تخمین ایدلمکده بورادنده هرسنه محال سائره‌یه ایکی بیك لیرا قیمتنده اون ایکی بیك قیه بال مومی ، واون بیك بشیوز لیرا قیمتنده یوزسکسان بیك قیه پاموق ، واوچ بیك لیرا قیمتنده اوتوز التی بیك قیه بادم ، وایکی بیك لیرا قیمتنده یوز یکرمی بیك قیه ازیك پارمه‌سی (اشبابیه) اخراجاتی وقوعبولورکه : بونك مجموعی دخی اون یدی بیك بشیوز لیرا نسبتنده کوستریلمکده ایسه‌ده حریر محصولی کچی دریسی جلود حیوانیه وسائره‌دنده همان بومقدارده اخراجات وقوعنه وبو موازنه صحیحه‌یه نظراً اخراجات ادخالاته همان همان تقابل ایده‌بیلیر .

کسب وتجارت ومساعیٔ شخصیه‌لرندن استفاده ایچون خارجده بولنان تجار وسائره ایله عمله ورنجبرلرك متوالیاً خانه وعائله‌لرینه کوندرمکده اولدقلری نقوددخی مهمجه بر یکون تشکیل ایدر .

محصولاتی حنطه . شعیر . جولبند . لازوت . نخود . کاکل . کنه‌کرجك .

زکرك . سیسام . شونیز . (قره‌چورك اوتی) . کوشنه . فیك . داری . بازلق . پرنج . باموق . پتاتس . صوغان . صارمساق . پراصه . اسپناق . ریحان . نانه . خیار . قارپوز . قاوون . مارول . ماندانوس . بوربطلیجان . قباق . بقله . فاصولیه . بامیه . هاووج . یرالماسی . پانجار . وامثالی هرنوع حبوبات وسبزه ایله کراز . طوت . متنوع الما . ارمود . اریك . ویشنه . شفتالی . اجاص . قزلجق . نار . ایوا . سماق . جویز . بادم . وهردرلو اوزوم کبی میوه‌لرك انواعیدر .

اوزوم وطوتدن پکمز وبستیل یاپیلور . خیلی بال وباغ دخی حصوله کلور .

باغدن ماعداسی احتیاجات محلیه‌یی مع زیاده تأمین ایلدکدن بشقه فضله‌سی جوار محللرده سوق وصرف ایدیلور .

بو قضاده ٩٦٠٤ قیون ٧٢٨٤ کچی ٦٦٩ اینك ٤٨٤٧ اوکوز ١٣ مانده ٩١ قصراق ١٨٥ اسب ١٩١ استر ٢٤٠٥ مرکب واردر .

١١٥٥١ ی ذکور ١٠١٣٢ ی اناث اوله‌رق ٢١٦٨٣ اسلام و ٣٥١٤ ی ذکور ٣٣٩٠ ی اناث که ٦٩٠٤ خرستیان و ٥٢ ی ذکور ٦١ اناث که ١١٣ قتولك و ٦٠٥ ذکور ٦٤٠ اناث که ١٢٤٥ پروتستان و ٧٢ ذکور ٩١ اناث که ١٦٢ لاتین و ٢٤٤ ذکور ٢٨٨ اناث که ٥٣٢ سریانی که : جمعاً ٣٠٦٣٩ نفوسی حاویدر .

هر صنف اهالی کندی لسانلریله متکلم ، ملل غیر مسلمه افرادی ترکجه‌یه آشنادر .

زراعت بهارده ، نیسان ، کوزده ، تشرین اولده وقوعبولور . حصاد حزیراندن ایلوله قدر امتداد ایلر . بونلر اصول وادوات عتیقه ایله نقلیات ایکی تکرلکلی اوکوز ارابه‌لری واستر ومرکب واسطه‌لریله اجرا اولنور .

مزروعات تخمينه موقع واراضیسنه کوره بشدن سکزه قدر تماویریر.

نكاح وليمه وختان جمعيتلرنجه عادات مستحسنهٔ عموميه بوقضاده دخی مكملاً جاری طرز ملبوسات صور معروفه‌یه موافق، اصول معيشت منتظم وفقط تكلفدن آزاده، حسن تربيه ايله متحسس اولان اهاليسنده اسباب معاشرت وآداب مرغوبهٔ رضاجويى پك زياده‌در.

كبان معدنی قضاسنه عائد معلومات

بوقضايه (كبان) نامنك تسميه‌سی قصبه‌سندن (طاش باشی خانی) موقعنه قدر اولان ایکی بچق ساعتلك مسافه‌نك يولی منيع وياليجين قيالر اوزرینه منحصر بولنمق كبی برسببه مبنی اولمقدن بشقه دیگر صورته حمل ایدیله‌میور.

بومسافه اخیراً سايهٔ عمرانوايهٔ حضرت پادشاهيده شوسه حالنده تسويه، عارضهٔ قديمه‌سی ازاله ايدلمشدر.

قضانك مركزی اولان قصبه الحالة هذه ٢٧٤ خانه‌دن عبارتدر. شرقاً چارسنجاق، غرباً سيواس، شمالاً آكين جنوباً ملاطيه حدودلريله محدود ومركز ولايته اون ساعت مسافه‌ده‌در.

٣٨ درجه ٥٠ دقيقه عرض شماليده اولوب اطرافی رياحك سربستی جريانه مانع جبال متسلسله ومرتفعه ايله محاط اولديغندن حزيراندن اغستوس نهايتنه قدر حرارتی شديد، هواسی وخيم تشرين ثانی اون بشندن باشلايان قيشی معتدل، ايلك بهاری ايسه حقيقة لطيفدر.

ولايت مركزينك خربوتده تقررندن اول خربوتله دياربكر، حلب، اورفه، كموشخانه، بوزغاده وارنجه‌يه قدر برايالت جسيمه‌نك مقر اداره‌سي كبان مركزي ايدي.

نه چاره كه وقوعات قديمه‌سنه دائر قناعت بخش بر كونه معلومات موثوقه‌يه دسترس اولنه‌مدي.

بو ايالته تعيين اولنان ذوات معدن ناظري عنوانيله نصب اولنور ايمش.

١١٤٣ تاريخنده معدن ناظري بولنان (بدري اغا) زماننده حركت ارضدن يقيلان معدن مغاره‌سي درونندنه قضا زده اولان عمله‌نك اكثريسي اكراددن بولنديغندن رؤساي اكرادك بو بادرهٔ ناگه ظهوردن تأثر و تهاجميله ناظر موماليه اتلاف، قال فرونلري تخريب و احراق، ايدلديكندن مذكور معدن برقاچ سنه تعطيل اشتغال ايتمشدر.

١١٦٤ تاريخنده تعيين اولنان (اسپناقچي مصطفى پاشا) حقنده‌ده اكراد طرفندن كوستريلان عدم قبوله قارشو مشار اليه پالو قضاسنه چكيلوب اورادن نهراً كلك ايله معدنه مواصلات، قال فرونلريني اعادهٔ اعمار ايله يدي سنه حسن ايفاي خدمت ايلمشدر.

بو ذات ١١٧٢ تاريخنده معدن اداره‌سني (احمد بك) نامنده برينه تفويض ايدرك كندوسي واليلكله دياربكره كيتمش احمد بك اون درت سنه معدن نظارتنده بولنه‌رق ارتحاليله ١١٨٧ تاريخنده (ايكن اغا) نامنده بري معدن امانتنه تعيين و ايكي سنه ايفاي وظيفه‌يي متعاقب وفاتيله بحر و تركه‌سنه مأمور اولان (ضيا يوسف) افندي‌يه معدن امانتي دخي وظيفهٔ منضمه اولارق توديع اولنمغله سنوي اون بيك قيه قدر كموش اون بشدن قورشون حاصلاتي تأمين ايلسنه مكافاتاً عهده‌سنه رتبهٔ ساميهٔ وزارت توجيه، ايكي سنه صكره مسند جليل صدارت عظما ايله قدر و شرفي ترفيع بيورلمشدر.

١٢٠٣ تاريخنده دولت عليهٔ عثمانيه ايله ايران دولتي بيننده تحدث ايدن مسئله‌ده مشار اليه قاش برادري (عبدي پاشا) يي برينه توكيل ايله كندوسي

ارضرومه كيتمش، ختام مسئله‌ده بغداد واليلكی عهده‌سنه تفويض بيورلمش ايسه‌ده بغداده كيتميه‌رك پالو قضاسنه عودت، وقاين برادری (عبدی پاشا) يی ارضروم واليلكنه تعيين ايتديروب كندوسی معدنده ترجيح اقامت ايلمش.

او اثناده ينه كوريلان ايجاب اوزرينه مأموراً مصره عزيمت ايلمش، برايكی سنه ظرفنده مصر حادثه‌سنك برطرف اولمسيله تكرار معدنه كله‌رك ١٢٢٢ تاريخنه قدر دوام ايدوب بعده امور نظارتی كتخداسی ازميرلی (احمد پاشا) يه تفويضله كندوسی درسعادته كيتمشدر.

مشار اليه (ضيا يوسف پاشا) معدنده غايت واسع ومتين ونظربابرجامع شريف، بركتبخانه انشا ايتمشدر.

١٢٢٩ تاريخنه قدر معدندن سنوی درت بش بيك قيه كموش واونسبتده قورشون حاصلاتی تأمين ايله اوصره‌ده تحويل مأموريت ايلديكی طربزون وكموشخانه معدنلری نظارتنه كيتمك اوزره بولنان بو (احمد پاشا) ايله خربوت خاندانندن (چوته‌لی زاده جميل اغا) اره‌لرنده تكون ايدن منازعه‌ده جميل اغانی قتل ايلمسندن ناشی احمد پاشا اماسيه‌يه نفی اولنه‌رق يرينه اناطولی واليلكی انضماميله تعيين اولنان (امیراخور مصطفی پاشا) ١٢٢٩ تاريخنده معدنه مواصلتيله برسنه صكره ارتحال ايتمش، بونك يرينه‌ده ١٢٣١ تاريخنده تعيين اولنان (ايچ ايلی احمد پاشا) دخی برسنه صكره ارضروم واليلكنه تحويل مأموريت ايلديكندن ١٢٣٣ تاريخنده زعفرانبوليلی (صالح پاشا) بونكده ايكی سنه صكره اميرالحج مأموريتيله شام‌شريفه عزيمتنه مبنی يرينه صدراسبق مرحوم (رؤف پاشا) وايكی سنه صكره مشار اليهك‌ده ايران سفرينه مأموريتی مناسبتيله يرينه دائره‌سی اعواننده (شاكر اغا) و ١٢٣٩ تاريخنده‌ده ايكنجی (صالح پاشا) تعيين اولنمشدر.

صالح پاشا اوچ سنه اجرای مأموريت ودرميم اشقياسنك اصلاحی ايچون اوجهه عزيمتی صره‌سنده سرزده ظهور اولان روسيه محاربه‌سنده اردوی همايون سردارلغنه تعيين اولنديغندن معدن اداره‌سی طربزون خاندانندن

(قاووز اوغلی فیضاﷲ بکه) تفویض ایدلمشدر .

١٢٤٥ تاریخنده مرحوم یوسف ضیا پاشا کوله‌لرندن (عثمان نوری پاشا) واوچ سنه صکره‌ده دیاربکر والیلکنده بولنان خربوت خاندانندن « ابراهیم پاشا » وبونك خربوته مواصلتیله برابر ارتحالنه مبنی یرینه دامادی « اسحق پاشا » تعیین اولنه‌رق اوچ سنه قدر اجرای نظارتله دیاربکر والیلکنه تحویل مأموریت ایلمشدر .

١٢٤٩ تاریخنده سیواس ، دیاربکر ، معدن ولایتلرینك جمع وتوحیدیله تعیین بیوریلان صدراسبق « رشید پاشا » قرق طابور عساکر شاهانه ایله ملاطیه‌یه واورادن معدنه عزیمت ، کرمی اعمالاته همت ، وحاصلاتی قونطوراتویه ربط ایله معدنه متصرف عنوانیله کوستندیللی (محمد بکی) بعدالتعیین ملاطیه‌یه عودت ، اوراده براقدیغی عساکر شاهانه ایله خربوته مواصلت ایله ١٢٥٠ تاریخنده خربوتی ولایت مرکزی اتخاذ ایتمش ، ایکی سنه صکره محمد بکك معدندن انفصالیله سرعسکر اسبق (حافظ پاشا) نك برادری (احمد بك) تعیین اولنه‌رق درت سنه قدر مومی الیه اوچ سنه قدرده (کوسه محمد پاشا) درت سنه‌ده خربوت خاندانندن (سلیمان پاشا) ایفای مأموریت ایتمشلردر .

بومدنده اصول قدیمه اوزره مبنا اولان قال فرونلری ترك ایدیله‌رك آوروپادن جلب ایدیلان مهندسلر معرفتیله امریقا اصولنده یاپدیریلان قالخانه‌دن دها زیاده حاصلات آلنور ایكن متصرفلق مرکزینك ارغنی معدننه نقل وکبان معدننك اورایه ربطی مناسبتله متصرفتیله کوندریلان اغواتك تدبیری معدنجه حسن اداره صورتنی تأمین واوحالده حاصلات مصرفه تقابل ایده‌مامسنه واطراف وجوارنده‌کی محروقاتك ده معدنی اداره ایده‌میه‌جك نسبتده آزالمسنه مبنی ١٢٩٥ سنه‌سنده معدن عملیاتی ترك وتعطیل ایدلمش ، ومقدما بش بیك خانه‌لی معمور برشهر اولان معدن قصبه‌سی شمدی ایکی یوز یتمش خانه‌لی برکوی حالنی المشدر .

بوتدنی اسبابی میاننده معدنك وخامت هواسی دخی برنجی سبب اوله‌بیلور .

چونکه شو حالده بیله معدن اهالیسی یاز موسمنده معدنده اقامت ایده میه‌رك ایکی ساعت مسافه‌ده واقع اولان ومرکز ولایته مربوط بغچه‌لری لطیف صولری مبذول وخفیف دلکشا موقعدن بولنان (بروان) قریه‌سنه نقل ایله یازموسمنده معدنك آتش فشان حرارتندن اوکویك سایه‌دار هواسیله قورتلمق مجبوریتندن وارسته دکللردر .

بوقضا یوزدرت قریه‌دن ترکب ایدن بش ناحیه‌دن متشکلدر .

قراء مذکوره‌دن یکرمی دردی مرکز قضایه مربوطدر .

یکرمی برقریه‌یی شامل مشار ناحیه‌سی مرکز قضایه التی واون سکز قریه‌یی حاوی عیسی قره‌جه ناحیه‌سی سکز واون طقوز قریه‌یی شامل طاهر نام دیکری ارغوان ناحیه‌سی اون — واون سکز قریه‌یی حاوی ایمر ناحیه‌سی اون بر — ودرت قریه‌دن عبارت دیرنجان ناحیه‌سی صیفاً یکرمی شتاءً اون بش ساعت مسافه‌ده‌در .

داخل قضاده اوچ جامع سکز مسجد برمدرسه برکتبخانه اوچ مناره ایکی تکیه واردر .

بونلردن قالار محله‌سنده‌کی جامع ومدرسه وکتبخانه ایله برتکیه — وکورت کندی محله‌سنده‌کی دیکر برجامع صدر اسبق مرحوم (ضیا یوسف پاشا) نك معدن اماننده بولندیغی ۱۲۱۲ تاریخلرنده مشار الیه طرفندن انشا ایتدیرلمشدر .

مدرسه‌سنده الآن یوز طلبه تحصیل علومله مشغولدر . کتبخانه‌سنده اوچیوز اللی جلد کتاب واردر . تکیه‌سی معموردر . منسوبین ودرویشانی جمعه واثنین کیجه‌لری طریقت علیهٔ قادریه‌ادابی اوزره ذکر ایدرلر . بونلرك اعاشه‌سی ایچون خزینهٔ جلیله‌دن شهری التی یوز غروشدن سکز یوز غروشه‌قدر وزرقباز قریه‌سنده بولنان دیکر قادری تکیه‌سیده معمور اولوب بونك‌ده درویشانك اعاشه‌سنه مدار اولمق اوزره وقفی واردات وبدلاتندن سنوی ایکی‌بیك سکز یوز غروش ارزاق بدلی ویرلمکده‌در .

جوامع مذكوره‌دن نجته قريه‌سنده بولنان بريده كوپريلى مرحوم (محمد پاشا) ومساجددن حمزيكان قريه‌سنده‌كى برى مرحوم (حاجى ابراهيم پاشا) ومتفرق قراده بولنان ديكرلرى معتبران واهالئ محليه طرفلرندن انشا اولنمشدر .

قضا داخلنده ايكى حكومت قوناغى بر تلغرافخانه ۵۳۲۴ خانه ۹ خان ۶۱ دكان ۴۵ دكرمن وزراعته صالح ۲۲۵۰۰۰ دونمى صوسز و ۱۸۵۷۵۰ دونمى صولى و ۹۸۰۰ دونمى مشه‌لك ويپراقلق و ۱۵۷۰۰ دونمى باغ وباغچه‌لق وزراعته غير صالح و ۱۳۰۰۰ دونمى سنكستانكه جمعاً ۴۴۹۲۵۰ دونم اراضى واردر . اراضينك وسعت ومقدارى سكنه‌سنك جمعيت ومساعى واحتياجى نسبتيله متوافقدر .

بتليس ولايتنه ملحق موش سنجاغنه تابع وارطو قضاسيله ارضروم ولايتنك خنس سنجاغى اره‌سنده‌كى بيك كول يايلالرندن وينه ارضروم داخلنده بايزيد سنجاغنك ديادين قضاسندن نبعان وايكى قولدن آقوب طول جريانيسنجه ازدياد ايدن فرات نهرى ارزنجان كاخ آكين قصبه‌لرى اوكندن بكه‌رك كبان قضاسنه ايكى ساعت مسافه‌ده واقع اشاغى مشه‌لو قريه‌سى پيشكاهنده برلشوب كبان قصبه‌سى اوكندن جريان ايله حلب ولايتنك برەجك روم‌قلعه رقه قضالرى جوارندن ودير زور وبغداددن مروريله بصره كورفزينه دوكيلور .

قلعه قريه‌سنده اصحاب كرامدن علمدار حضرت نبوى عبدالوهاب غازى ، قوريجق قريه‌سنده شيخ حسن بصرى ، شيخ حسن قريه‌سنده اعزه‌دن احمديسوى ، زرقباز قريه‌سنده سادات حسينيه‌دن سيد حسن زراقى حضرتلرى متوارئ تراب مرقد مباركلرى زيارتكاه شيخ وشابدر .

قضانك واردات اميريه سنويه‌سى ۱۰۷۰۰۸۲ مصارف محليه‌سيده ۲۲۳۲۰۸ غروشدر .

قضانك سكنه عموميه‌سى ۱۳۳۱۳ ى ذكور ۱۱۳۸۶ ى اناث كه جمعاً

٣٥٩٩ نفوسدر . بوندن ٤٢ سی روم ٢٥٥ ی خرستیان ٥٠ سی پروتستان بقیه‌سی کاملاً اسلامدر .

ارغوان ناحیه‌سیله دیرمحان عشیرتی ایچنده خالی کلیم پرده جاجیم نسج اولنور . بوندن داخل ولایتله خارجه وقوعبولان اخراجات سنویه ایکی بیك لیرالق نسبتنده‌در .

محصولات محلیه حنطه شعیر مرجمك نخود کوشنه وامثالی حبوباتله حریر قوزه‌سی ، یوق ، بال ، یاغ ، وسائره‌دن عبارتدر .

داخل قضاده حیوانات اهلیه‌دن ٢٧٥ دوه ٥٠٠ اسب قصراق ٤٠٠ استر ٣٩٠٠ مرکب ٩٠٠٠ قدر اوکوز واینك ٥٠٠٠٠ رادده‌سنده قیون وکچی تقریباً ٢٠٠٠٠ عدد طاوق واردر .

کبان قصبه‌سندن معمورة العزیزه طوغری چقماق تپه‌سنه ، وسفینه‌نك قارشو یقه‌سندن عربکرك خراج پکارینه قدر اولان مسافة طریق نافعه دائره‌سنجه‌ ومثار ناحیه‌سنه قدر یکرمی بیك مترولق طریق دخی اهالینك اعانهٔ وقوعبولان مساعئ شخصیه‌سیله انشا ایدلمشدر .

قضاجه زراعت وفلاحت اغلبیتله ایلولدن بداء ایله تشرین ثانی نهایتلرینه ، یازلق مزروعات دخی مارتدن نیسان اواسطنه ، موسم حصاد حزیراندن ایلول اواخرینه ، قدر دوام ایدر . زراعت وفلاحت ادوات عتیقه ونقلیات حیوانات واسطه‌سیله‌در . مزروعات اغلبیتله وموقع واراضینك استعدادینه کوره تخمك بره سکز نهایت اون نسبتنده ، ارغوان ناحیه‌سنك بعض قراسنده اون بشدن یکرمی یه قدر محصول ویرر .

اهالینك طرز معیشتی ساده ، اصول واداب معاشرتلری بولنده‌در . اسلاملر ترکجه ، خرستیانلرده کندی لسانلرنجه تکلم ایدرلر . ترکجه بیلور وتکلم ایدرلر .

بو قضا داخلنده نارمیکان و دریجان نامیله ایکی عشیرت واردر .

مقدما قضا داخلنده کلی جهری حاصلاتی وقوعبولورکن اوروپاجه بوکا رقابت ایده‌جك برمادهٔ ملونه‌نك اختراعیله جهری بویاسنك اعتباردن سقوطی اوزرینه جهریلکلر حریر محصولی ایچون توتلقلره تحویل ایدلمش، اخیراً جهری ایچون رغبت منتظره‌نك عودتی بمنه تعالی ینه جهریلکلر احداثی ایچون زرعیاتجه تهیات واشتغالاتی مستلزم اولمقده بولنمشدر .

فرات صوینده روداق، قلنج، قالقان، بیلان، قیه، کموش، صاری بالقلری واردر . احیاناً بوزقیه تقلتنده روداق بالقلری چیقارلمش دیکر نوعلردن الك اوفاغندن طقوز قیه تقلتنه قدری کورلمشدر .

عربکر قضاسنه دائر معلومات

عربکر قصبه‌سی جسیم، هوادار صولری مبذول باغچه‌لری نظر رباد‌ر . خانه ومحلاتی باغچه‌لر ایچنده متفرق وبوانفصال مساکن جلبت هوانی مستلزمدر .

خانه‌لرك باغچه‌لری محاط بولنمسی موقعك لطافتنه باشقه نزاهت دلکشا ویره‌رك منظرهٔ خارجیه‌سنی پك کوزل برصورتده کوستریر .

برایچوق ساعت بعد مسافه‌ده اسکی شهر دنیلان عثمان پاشا، سکوسی، دوه‌جی دره‌سی، سرکه، شهر قارشوسی نام محلات اهالیسنك برچوغی تقریباً ۱۲۷ سنه مقدم باغ وبغچه اولری بولنان شمدیکی قصبه‌یه نقل ایدرك اعمار، شهرحالنه افراغ ایلدکلرندن اوشهرك اسکی معموریتی بورایه انتقال ایتمشدر .

شمدی بوقصبه ۳٤٨٥ خانه‌دن عبارتدر .

قضا شرقاً وشمالاً اکین، غرباً دیوریکی، جنوباً کبان وملاطیه ایله محدوددر .

ولایتك اون سکز ساعت بعدنده اولوب مع قرای ملحقه دائراً مادار اللی ساعتدن عبارتدر .

بوقضا اوتوز درجه عرض شمالیده ومنطقهٔ معتدله‌ده اولمغله فصول اربعه حکمی جاریدر .

موقعی مرتفع وطاغلق اولمق مناسبتیله ایلك وصوك بهارده هواسی بارد ایسه‌ده یازموسمی لطیفدر .

صیفنه غالب اولان شتاسی تشرین ثانی یکرمیسنده باشلایه‌رق نیسان یکرمیسنه قدر دوام وکثرتله نزول ایدن برف بربچق متره ارتفاع حاصل ایدر .

میزان الحراره تموزده یکرمی بشدن اوتوز درده قدر رفع وقیشین تحت الصفر اون بشدن یکرمی بش درجه‌یه قدر تنزل ایلر .

مرکز قضاده ۱۵ جامع، ۱۲ مناره، ٦ مسجد واردر .

بونلردن چارشو جامعی سنوی یکرمی درت بیك کسور غروش وارداتلی اولوب ۸۱۱ تاریخنده احمد بك وچوبانلی محله‌سنده‌کی جامع ۱۳۰۷ تاریخنده مشیران عظامدن متوفی شاکرپاشا واسکی شهرك عثمان پاشا محله‌سنده اولان جامعده ۱۱٦٥ تاریخنده کمرکجی عثمان پاشا طرفندن وینه او محله‌ده شیخ حسن بك اسمنه نسبتله بناءً وتأسیس ایدیلان جامع جعفر پاشا آثارندندر .

احمد پاشا جامع شریفی قربنده مرحوم اسپناقچی مصطفی پاشا طرفندن واسع ومکمل برمدرسه ودروننده (۲۰۰) جلد کتاب بولنان برکتبخانه تأسیس وانشا ایدلمشیکن اخیراً محترق اولوب جملهٔ محاسن عصریه وخیریهٔ جنابِ پادشاهیدن اولمق اوزره جیب همایون جناب ملوکانه‌دن احسان بیوریلان مصارف کلیهٔ انشائیه ایله نام نامی حضرت پادشاهی‌یه بالاضافه ۱۳۱۳ سنه‌سنده تجدید ایدلمشدر .

اسكی شهرده اوچ قبه اوزرینه مبنی و مؤسسات ملوك فرسدن اولدیغی مروی اولان جامع آثار نادره‌دندر . اوراده دها متعدد جوامع تجلیات معنویه‌لریله نوربخش انظار اهل ایمان ایسه‌ده اهالینك اوراسی ترك ایله شهربكی محلی مسكن اتخاذ ایتملرندن طولایی اوزمانه‌دك وضعیات اصلیه و روحانیت غیر زائله‌لرندن بشقه جماعتلری قالمامشدر .

مركز قضاده ۱ حكومت قوناغی ، ۱ تلغرافخانه ۱ خسته‌خانه ۱ ذكور واناث حبسخانه‌سی ، ۱ بلدیه دائره‌سی ، ۳۵۸ دكان ، ۱۲ دكرمن ، ۳ حمام ۶ زورخانه ، ۲ ایپك اعمالات خانه‌سی خرستیانلرك ایكی كلیساسی ورده بر پروتستان زوغو ورانی واردر .

بو قضانك اطرافی واسع اراضی ایله محاط ، قراسنده جسیم وجمیلدر (صاری چیچك) یایلاسنده هر سنه بهاردن كوزه قدر كلیتلی قیون دعی ایدیلور . یایلا موقعی مرتفع ، صولری صغوقدر . صیجاق كونلرده شمسك تأثیری زیاده حس اولندیغی حالده بیله كیجه‌لری زمستانه شبیه بر سلك كوریلور .

رایحه‌لی انواع نباتیله بسلنان قیونلر سودندن آلنان یاغ نهایت نفیس وشهرت مخصوصه‌یی حائزدر .

اسكی شهرده (تاژین) یاخود (تارغه) نامیله بر قلعه اولوب مرور زماننه خراب اولمشدر . درونده اوچ مغاره واردر .

اوجاق قریه‌سنده خضر ابدال نامنده بر زیارتكاه موجود ، بین الناس معروف ومعتقددر . سائر برقاچ محلده ده زیارتكاهلر واردر .

عربكر — دیوریكی قضالری داخلنده كائن صاری چیچك جبالندن چیقان آلقو نهری اغین ناحیه‌سندن جریان ایله فراته منصب اولور . بو نهر اوزرنده بولنان ایكی كوپریدن میدان كوپریسی موجود ، قوزلق نامیله معروف اولانی خراب ومعطلدر .

اوشنه‌دن قریه‌سی غربندن بر بچوق ساعت مسافه‌ده جسیم بر طاغ اتكندن نبعان ایدن صو ایله قریه مذكوره‌نك شمالنده یكرمی خطوه‌لك مسافه‌ده

(٦٥٠) متره ارتفاعنده بولنان بر طاش التندن وبش یردن ایکی دکرمنی ادارەیه کافی وغایت براق اولەرق چیقان صو برلشەرك بر نهر حالنی اکتساب ایدوب فراته طوغری کیدر . بو صوده مرجان الغی واوزرنده ایکی کوپری واردر.

کول طاغنك شمال غربیسندن نبعان ودرون قصبەدن جریان ایدرك انقو نهرینه منصب اولان صویه‌ده عربکر چایی دینلور .

قضانك مزروع وغیر مزروع اراضیسی ٢٣١٧٥٠ دونمدر تخمیناً ثلثی سنکستان ، ربعی صولی قسم دیکری صوسزدر . تربیعاً قرق کیلومترو مساحه‌سنده بولنان مرکز قضا باغلق وباغچه‌لق اولدیغی کبی یته ویغنك قریه‌لری اراضیسنك قسم کلیسی اوزوم باغی وشوتیك ناحیه‌سنك تقریباً ٤٠٠ کیلو مترو مربعنده بولنان اراضیسنك قسم کلیسی‌ده میشه‌لك وپیراقلقدر . اراضی کاملاً اراضی وولقانیه ونادریه‌دندر . ذخایری ادارهٔ داخلیه‌سنه منحصر اولان ومحلنده صرف ایدیلان حنطه وشعیر ایله دیکر بعض حبوباتدن عبارتدر .

کوز اریکی ، ایوا ، الما ، ارموت ، کراز وسائر فواکه وباغی پك نفیس ومشهوردر .

اراضیسی هر نوع سبزه یتشدیرر .

الحی طوروس سلسلهٔ جبالی شعباتندن بولنان صاری چیچك سلسله‌سندن منشعب وقصبه‌نك غرب جنوبیسنده واقع ٢٥٠٠ مترو ارتفاعنده‌کی کول طاغی تپه‌سنده بر وولقان اغزی بولنوب صو ایله مملودر . کول طاغی نامی طاغ مذکورك دخی بوندن منبعثدر .

شوتیك قریه‌سی جوارنده بر کومور معدننك وجودی مرویدر .

عربکرده خرج عام اوله‌رق ایشلکدن قتاری ، طوقومه ، بناق چارشبی اوطه طاقمی ، یجره پرده‌سی کبی متنوع قماشلردن سنه‌ده تقریباً ٣٦٠٠٠٠ طوپ قدر غایت متین ولطیف بر صورتده نسج وجالب اولدیغی رغبته‌مبنی قسم کلیسی سلیس ، وان ، ارضروم ، دیاربکر ، معمورة العزیز ، ارزنجان ، عینتاب ومحال سائره مراکز وملحقاتنه سوق وصرف ایدیلیر .

بونلرك نسج واعمالنه مخصوص تقریباً ٥٠٠ دستگاه موجوددر . بویه وابیلکی اوروپادن صابون وساره دخی حلب وعینتابدن جلب وادخال ایدیلور .

قصبه جوارنده کی طاغ اتکلرنده ماوی رنکده یاغلی برنوع طوپراق واردرکه بونی اخشابدن مبنی خانه واماکن سطوحنه فرش ایدرلر . معروض بولندیغی برف وباران تأثیراتندن محافظه ایلر . بو طوپراغك طبقات سافله سی برمعدنه منتهی اولدیغی ظن اولنیور .

عربکر یولی ارزنجان ، معمورة العزیز طریق عسکریسنك کذرکاهی اولدیغندن بوطریقك قضایه عائد قسمی کاملاً یاپلمش ، دیوریکی یه طوغری کیدن تجاری برشوسه نك دخی مقدما کذرکاهی تعیین ایدیلوب انشاآتنه ایجه ایلرولمش ایکن ترك اولنمشدر . بوحوالیده ابنیه نك طرز انشاسی هرقصبه ده اولدیغی کبی همان یکنسق برحالده اولوب سقفلری مستوی اوله رق طوپراقله اورتولمکده درکه بوطرز انشا فن معمارینك تعیین ایتدیکی مسالك خمسه نك هیچ برینه توافق ایتمز .

یازو کوز زراعتلری مایس وتشرین اولده ؛ حصاد ایسه تموز واغستوسده اصول قدیمه وعتیقه اوزره ، نقلیات حیوان واسطه سیله اجرا ایدیلور .
مزروعاتی انجق بره بش نسبتنده نما ویرمکده اولدیغندن محصولی احتیاجات محلیه یه کافی دکلدر .

سکنه سی اکثریتله حسن تربیت ، واستعداد وقابلیت اصحابندندر . زراعت ، حراثت ، صنعت وتجارتله مألوف اولوب ملبوساتلری اغلبیتله منسوجات محلیه یه محصور ، معیشتلری بسیط وساده ، حسن معاشرتلری بولنده دور . حنفی المذهب اولان اسلام اهالیسی ترکجه خرستیانلری کندو لسانلریجه تکلم ایدر .
خرستیانلری لسان عثمانی یه آشنا واسلاملردن دخی برقسمی انلرك لسانه واقفدر .

واردات عمومیه سنه یه سی ١٠٣٤٢٤٢ مصارف محلیه سیده ٤٢١٠٧٠ غروشدر .

بو قضاده ۱۲۱۶۵ ی ذکور ۱۱۷۰۷ ی اناث اوله‌رق ۲۳۸۷۲ اسلام و ۳۵۱۱ ی ذکور ۳۹۶۱ ی اناث اوله‌رق ۷۴۷۲ خرستیان نفوسی واردرکه مذکور نفوس خرستیانیه‌دن ۲۰۷ ی قتولك ۵۷۳ ی پروتستان جماعتنه منسوبدر .

داخل قضاده حیوانات وطیور اهلیه‌دن ۷۲۳ بارکیر وقصراق ۵۰۶ استر ۷۱۴۱ اینك واوکوز ۱۲۷۰۵ قیون ۱۲۸۹۱ کچی ۲۲۹۴ مرکب ۵۰ قاز ۸۰ هندی اون بش بیك طاووق بولنور .

اکین قضاسنه عائد معلومات

اکین قضاسی شرقاً چمشکزك، اووه‌جق، شمالاً ارضروم ملحقاتندن قوری چای وسیواس ولایتنك دیوریکی، غرباً ینه دیوریکی، عربکر، جنوباً ده عربکر، کبان قضالریله همحدود ومعمورة العزیز مرکزینه یکرمی سکز ساعت مسافه‌ده‌در .

مع قرای ملحقه دائرهٔ اداره‌سی ٦۰ ساعتدر .

اکین قصبه‌سی ایکی بیك سکسان یدی خانه‌نك تشکیل ایلدیکی قرق محله‌یی حاوی اولوب محلات مذکوره‌دن ماعدا قضانك ادارهٔ ذاتیه‌سنده یکرمی ایکی قریه واردر .

ایلیچ، ارابك، انجتی، آغین، پاشیکلی ناحیه‌لری بو قضایه ملحقدر . ایلیچ ناحیه‌سی ۱۸، ارابك ۷، انجتی ۲٤، اغین ۱۸ پاشیکلی ۱۵، قریه‌دن عبارتدرکه هیئت مجموعهٔ حاضره‌سی یوز اللی درت محله وقریه‌در .

اقلیم اعتباریله بلاد معتدله‌دن معدود، هواسی لطیف، قیشی فصول سائره‌یه براز غالب ایسه‌ده علی الاطلاق فصول اربعه حکمی جاری اولان اکین قصبه‌سی موقعاً سنکیستان وخانه‌لر یکدیکوندن مرتفع هر بری طبقات

منتظمه ایله تسویه ایدلمش باغچه‌لری جامعدر . سوقاقلری عارضه‌لی وفقط اکثریسی قالدیرمله یاپیلمش ، هر طرفه صولر اساله ایدلمش اولدیغندن نظافتی واردر .

بعض سنه‌لرده برف کثرتله نزول ایدر . برودت تحت الصفر ٤ ایله ٥ والک شدتلی کونلرده نهایت سانتیغراد ناقص ۱٦ درجه‌یی کوستریر . یازین الک حرارتلی زمانلرده‌ده فوق الصفر نهایت ۲٥ وبلکه نادر اوله‌رق ۳٥ درجه‌ده کوریلور .

اکین قصبه‌سنک جوانب اربعه‌سی جبال رفیعه ایله محاطدر برجبلک صدر مائلنده مبنا اولوب اوجبلک زروه‌سی صخور جسیمه ایله دهشت بخش قلوب ناظرین اوله‌جق برهیئت وهیبتده‌در . بوسلاسل جبال حیلولتیله منظرهٔ خارجیه‌سی بسیط اولدیغی کبی اوزروهٔ سهمکیندن احیاناً بیوک طاشلر سقوطی وقصبه داخلنده‌کی قاضی کولی نهرینک فیضانیله سیلاب مخاطره‌سنک موجب اولدیغی خلجانلری قصبه‌نک انتظام داخلیسیله آب وهوا وباغچه‌لرینک لطافتی تعدیل ایتمکده‌در .

دور مسعود حضرت پادشاهی مآثر جلیله وخیریه‌سندن اولمق اوزره اون ایکی سنه اول قرین اول حضرت خلافتپناهی دولتلو حاجی علی پاشا حضرتلری طرفندن اغین ناحیه‌سی مرکزنده غایت مکمل ونظربا برمدرسه انشا قلندیغندن سایهٔ فیضوایهٔ حضرت پادشاهیده درونده برخیلی طلبه تحصیل علوم عالیه ایتمکده‌در .

٥ جامع ۱ مسجد ۱ مدرسه ٥ مناره ٦٦۸ شاکردی حاوی ۱٥ ابتدائی وصبیان مکتبلری و ۳۲٦ جلد کتابی موجود اولان برکتبخانه کاشو قریه‌سنده سلاطین عظام عثمانیه‌دن جنتمکان (سلطان محمود خان) حضرتلرینک آثار خیریه‌لرندن برجامع شریف ، یوز اللی جلد کتابی حاوی برکتبخانه وذکور واناثه مخصوص برباب مکتب ابتدائی وبرخان واغین ناحیه‌سنده

٥٨ جوامع ومساجد وبرخيلى مكاتب صبيانيه ومركز قضا ونفس اغين قصبه‌سيله اپچى ناحيه‌سى مركزنده برركه اوچ حكومت قوناغى ومركزده ايكى بلوكى استيعاب ايدر برقشله وبرتلغرافخانه ومع مركز ملحقاتنده ٦٧٩٩ خانه، ٣١ خان، ١٠ قهوه‌خانه، ٤٣٨ دكان، ٨٩ دكرمن، ١ بزخانه، ٣ حمام، ٣٢ فرون، ٥٣ دينك (بلغور وسائره دكرمى). وقصبه‌نك جهت غربيسنده آثار عتيقه‌دن (مريم انا) وقصبه داخليله جوارنده (سورپ كيورك)، (سورپ قوزنوز)، (سورپ پركچ) ناملرنده مناسترلر واردر.

داخل قضاده شرظى قلعه‌سى ناميله برقلعه خرابه‌سى وشوسه طريقى كندر كاهنه مصادف عربكر ايله اكين اره‌سنده كاربانسراى حالنده ارنبود خانى ناميله بر قصبه‌يه التى ساعت مسافه‌ده خوسته بيلنك ارزنجان جهتنده خوسته‌خانى دنيلان برركه ايكى كاركير خان واردر.

اكين قصبه‌سنه برساعت مسافه‌ده بكر قريه‌سى جوارنده يعقوب خليفه ناميله برزيارتكاه بولنديغى كبى بربچق ساعت مسافه‌ده كاشو قريه‌سنده طريقت عليهٔ نقشيه‌دن اوليا افندى ناميله مشهور شيخ محمد افنديك تربه‌سى دخى زيارتكاهدر.

فرات نهرى مركز قضانك شرق جهتنده شمالدن جنوبه طرفى جريان ايدر. قصبه‌ده اورته جامع شريفك جانب غربيسندن نبعان ايدن وقاضى كولى دنيلان صو قصبه اهاليسنك احتياجنى تأمين ودكرمنلرله قصبه‌ده‌كى باغ وبغچه‌لرى اروا ايدرك فراته منصب اولور.

بو صويك مجراسى طاشلغه مصادف ايدوكندن فراته انصباب ايدنجه‌يه قدر طاشدن طاشه چارپيلوب جريانده عادتا برنور سيال حالنى آلور. فراته انصبابندن صكره‌ده خيلى مسافه رنك ولطافتنى محافظه ايدر.

بو عظيم النفع صو موسم بهارده اوقات سائره‌ده‌كى مقدارينك بلكه يوز مثلنده تزايد ايدر.

قصبه‌نك شرقنده انجفه، كمركب، كرشلا، قريه‌لرى حدودى داخلنده

طاغدن قرق كوز دنيلان صونبعان ايدوب هردم جاری ، فوائدی مزارعه ساری اولان مذكور صو شعبات عديده‌يه انقسام وقرای مذكوره مزارع وحدائقنی اسقا ايلركه . فياض قدرتك اوموقع لطيفه ابذال ايلديكی مياه جاريه‌دن بوصوده‌كی خاصيت ممتازهٔ حلاوت وبرودت تسليم كردهٔ ارباب ذوق طبيعتدر .

اغين ناحيه‌سنده كول طاغنك صوچين قريه‌سندن چيقان (انكوچايی) يغنيك قربنده ، وصاری چيچك ياپلاسنك (مماهار) كديكندن نبعان ايدن (ميران چايی) زاوليار قريه‌سی جوارنده وخوسته بيلنه برساعت مسافه‌ده ارزنجان جهتنده چيقان و ٣١ كيلو مترو طول جريانيسی بولنان سنقی چايی بنه اومجرا داخلنده فراته دوكيلور .

دكرمنلرك واسطهٔ تدويری اولوب فقط اراضی‌يه عائد فائده‌لری پك محدود اولان بونهرلرده عادی وقليچ بالغنه شبيه برنوع بالق ومرجان بالغی واردر .

انكوچاينك داخل قضاده طول جريانيسی (٥٥) ميران چاينك (٧٠) كيلومترودر .

انچقی ناحيه مركزينه ايكی ساعت مسافه‌ده فرات كنارنده‌كی قابليجه اولجه معمور ايكن شمدی خرابدر . تركيباتی حامض قاربون جليك وكوكورتدن عبارت و (٥٠) درجهٔ حرارتده‌در .

قضانك مساحهٔ سطحيه‌سی ٦٦٣٩٨ دونملك برمحلدن عبارت اولوب بوندن (٢٥٣٦٠١) دونمی اوزرنده ٨٩١٧ باغ وباغچه و ٥٢٢٧ عدد صولی ٣٦٠٧٤ عدد صوسز ترلا ايله ١٥٠٧ دونمده ميشه‌لك وپيراقلق اولوب قصور (٤١٠٣٨٣) دونمی سنكستان وزراعته غير صالحدر .

اراضی نفوس موجوده‌يه نسبتله درجهٔ كفايه‌ده بولنمديغندن ارزاق وذخائره عائد احتياجات محليه جوار محللردن ادخالاتله تأمين ايديلور اراضیٔ مذكوره قسماً اراضیٔ رسوبيه‌دن وقسماً كيلالی ، قسماً كيل وچاقللی ، قسماً قوم وكيرجلی طپراقدن عبارتدر .

قضانك جهت شرقيسنده خوسته طاغى واردركه بوطاغ ارزنجانك كماخ حدودندن بدأ ايله اووەجق قضاسى داخلندەكى مذكور طاغنه منتهى اولور. سطح بحردن ١٥٠٠ وشرق شماليدەكى آواز طاغى ١٣٠٠ مترو ارتفاعندەدرلر. بوطاغلر شرقه طوغرى خوسته سلسلەسنه منتهى اولور. قضانك غربنده واقع وسطح بحردن ١٤٥٠ مترو ارتفاعى حائز اولان طاغلر دخى غرب شماليده ديوريكى قضاسنه وغرب جنوبيده عربكر حدودنده برلشن طاغلره منتهى اولور.

ميشەلكدن عارى صارب سنكستان اولان بوطاغلرده يبانى كچى، قورد تلكى، صانصار، طاوشان آيى بولنور.

چوبلر قريەسى جوارنده وقتيله ايشلدلمش برنحاس معدنى واردر ديكر برايكى اوچ محلدەده بعض معادن بولنديغى مرويدر.

قضانك واردات اميريهٔ سنويەسى ١٣٩٦٧٣٩ مصارف محليەسيده ٣٧٨٩٧٥ غروشدر.

بوقضاجه جويز وچام تختەلرندن مصنع صندوق ماصه صنداليه، دميردن صابان قازمه بالطه چاپا، طوپراقدن صودستيسى كرەميد طوغله وبوكا مماثل شيلر ياپيلور.

داخل قضاده ١٠٠ قدر خالى ٢٠٠ قدرده سائر منسوجات دستكاهلرنده خالى كليم سجاده مانوسه، بياض بزكبى شيلر نسج وموجود بش دباغخانەده دخى صارى سختيان، مشين وصغر دريسندن واكثه اعمال اولنور بزازبقال خردەفروش قيومجى تيمورجى چلنكر قوندرەجى بابوشجى نعلبند مرانفوز اصنافى واردر.

مقتضى مانيفاطوره ولوازم سائره درسعادت، حلب، خربوت، ارزنجان، طربزون، كراسون جهتلرندن جلب اولنور خارجدن جلب ايديله‌كلان ذخيره داخل حساب اولديغى حالده بونلردن سنوى تخميناً قرق بيك ليرالق

قدر ادخالات اولدیغی کی معمولات ومحصولات محلیه‌دن اولان سختیان قوری دوت جهری قوزه حریر وسائر اخراجاتیده سکز بیك لیرا راده‌سنده‌در.

مخرجی ارزنجان، طربزون، رفاهیه جهتلری اولوب سختیان درسعادت طریقیله تونس وجزایر وسودان جهتلرینه قدر کیدر. سنوی حصوله کلن یکرمی بیك قیه قدر حریر قوزه‌سی عادی چیقرقله چکدیریله‌رك حلب وطربزون جهتلرینه کوندریلور. حریر محصولی سنه‌دن سنه‌یه تزاید ایتمکده‌در.

ایپك وایپلكدن شیتاری واوطه تفریشاتنه مخصوص اورتیلر، یازمه، چماشیرلق، کتانه مشابه اینجه برنوع بز نسج ایدیلور.

قصبه ایله اغین ناحیه‌سی مرکزنده هردرلو اشجار مثمره یتشدیرلمشدر. غایت لذیذ وخوشکوار میوه‌لری واردر. اوزوملری تخصیص اغین ناحیه‌سنك اوزوم ونارى پك لطیف وابداردر. اکثرنده نفیس قوری قایسلق یاپیلور. محلنده حاصل اولان فواکهدن اطراف وجواره اینجه اخراجات وقوعبولور.

قضا داخلنده اولجه هر بطمانی التیشر قیه‌دن سنه‌ده اوچ بیك بطمانی متجاوز جهری حاصلاتی اولور ایکن اوروپاجه بوکا رقابت ایلیان برمادۀ ملونه‌نك کشف واختراعی تدنیء فیئاتی مستلزم وجهریلکلرك قلع وتخریبیله یرینه دوت وسائر اشجارك غرسنی بادی اولدی. شمدیکی حالده قضاجه ۳۰۰ بطمان قدر انجق حصوله کلمکده‌در فقط اوروپاجه اعادۀ رواج واعتباری یکیدن جهریلکلر احداثنه عائد هوس وارزولری اویاندرمشدر.

بوقضاده ٤٩٩ اسب قصراق ٥٩١ استر ۲۰۸۹ مرکب ۸۸۲۱ صغیر ۱۱۰۵۳ قیون ۱٦٦۸۹ کچی ۳۹ جاموس ۱۰۰ قاز ٥۰۰ هندی ۲٥۰۰ طاووق بولندیغی تخمین وتعیین اولنمقده‌در.

یاپیلان یوللر عربکیر حدودی بولنان دوت بیاندن قصبه‌یه قریب کارشله کوپریسنه قدر ۲٥ وکارشله کوپریسندن شرطی کوپریسنه قدر ٤٥۰۰

واورادن ایلرویه طوغری فاصله‌لی اوله‌رق اون کیلو مترو شوسه ومذکور کوپریدن قصبه‌یه قدر ۲۱ کیلو مترو وقصبه‌نك ارزنجان جهتنه طوغری تخته جامع شریف اوکندن شرطی کوپریسنه قدر ٤ کیلو مترو محلده‌کی شعبه‌دن عبارتدر .

ابنیه‌سی طرز انتظامده نیم کارکیر اولوب قصبه‌ده‌کی اماکن موقعك میلی حسبیله درت وبعضاً بش قاتلی اوله‌رق مبنا وخانه‌لرك تقسیماتی عتیق طرزده وپنجره‌لری اوفاقدر . بتخصیص فرات واسطه‌سیله (کوجانس) طرفلرندن چام وجویز اغاجلری بالسهوله نقل وکراسته اعمال ، توان ، طبان وسائر تنظیمات داخلیه‌ده استعمال اولنمقده ایدوکندن مصنوعات خشبیه‌سی سویملی برنسق مرغوبده‌در .

ابنیه‌نك کافه‌سنده اغاجدن وخارجاً تخته‌دن پارمقلقلر واردر .

طاملری (کاغجین) دنیلان طوپراقله بعدالتسویه چاقل طاشلریله تفریش اولنه‌رق متین وتأثیرات هوائیه‌یه مقاوم برمتانت تشکیل ایدر .

هوا معتدل اولدیغی سنه‌لر زراعت میعادی ایلول ابتداسندن تشرین ثانی اون بشنه وبازلق زراعتیده مارت ابتداسندن مایس اون بشنه ، حصاد حزیران اون بشندن اغستوس اون بشنه قدردر . زراعت اصول وادوات عتیقه ایله‌در . نقلیات عمومیتله بارکیر ، استر ، مرکبله اجرا ایدیلور .

محصولاتك فیض وبرکتی بره اوچدن بشه ونادراً اونه قدردر .

نکاح ، ولیمه ، ختان جمعیتلرنده‌کی اصول محلیه عادات معروفه ومستحسنه عمومیه‌یه مطابقدر . اهالیسی میاننده تربیه کورمش تجربت اموز آدملر چوقدر .

برقسمی سویل البسه ، قسم کلیسی شلوار بعضاده اوزون انتاری کیرلر .

طرز معیشتلری بسیط وتکلفسز برحالده‌در .

بوقضاده اولدقجه لذیذ برنوع بهارسز صوجق اعمال ایدیلور . توت قوریسی قوری یمشلرك باشلوجه‌سنی تشکیل ایدر .

اهالیٔ مسلمه ترکجه واهالیٔ غیرمسلمه دخی ترکجه وخرستیانجه ، برقاچ کوی اهالیسی ده کردجه تکلم ایدر . اسلاملردن انجق یوزده بشی خرستیان لسانی تفهم وتکلم ایلیه بیلیر . خرستیانلر ایسه عموماً ترکجه بیلورلر .

بوقضاجه مجموعی ٤٠٤٢٩ عددن عبارت اولان نفوسدن ١٦٥٦٧ ی ذکور ١٤٧٤١ ی اناث اولمق اوزره ٣٠٤٠٨ ی اسلام ٩٠ ی ذکور واناث روم ٨٩٠٢ ی ذکور واناث خرستیان، اون ایکیسی قتولك ٥٠٩ عددیده ذکور واناث پروتستان مذهبنه منسوبدر .

هرملت مذهبی مقتضاسنی، وظائف دینیه‌لرینی سایهٔ عدالتوایهٔ حضرت خلافتپناهیده کمال سربستی ایله ایفا ایدرلر .

پتورکه قضاسنه عائد معلومات

قدیماً شیرو نامیله متعارف وکرکر، شیرو نامل‌ریله ایکی ناحیه اوله‌رق کاخته قضاسنه مربوط بولنمش اولان بوقضا بیك اوچیوز اون‌سنه‌سنده قضا تشکیل، مرکزی ایمرون قریه‌سی اولمق اوزره (پتورکه) نامیله توسیم اولنمشدر .

مع ملحقات طولاً یوز عرضاً اللی کیلومترولك برمساحه‌یی ونفس ایمرون ایله کفردیز، بی‌بول، مردیس، تلمو، طرقسو، سنان ناملرنده یدی ناحیه‌یی تشکیل ایدن یوز اللی‌درت قریه‌یی شاملدر .

شرق وشرق شمالیسی معمورة العزیز — شمال وشمال غربیسی ایزولی ناحیه‌سیله ملاطیه سنجاغی — سمت غربیسی، کاخته وحصنمنصور جنوبی سیورك وجرمیك قضالری تحدید، ومعمورة العزیز ولایتیله سیورك وجرمیك جهتلرینی فرات نهری قطع ایتمشدر .

بوقضاده اماكنك طرز معماریسی پك عادیدر .

مركز قضاده برحكومت قوناغی، ایكی جامع، ایكی ابتدائی مكتبی، ایكی فرون، یدی دكرمن، اللی اوچ دكان، اوچیوز سكسان برخانه وداخل قضاده التی بیك یكرمی درت خانه، یوز اون یدی دكان، یوز اوتوز سكز دكرمن، برفرون، اون یدی جامع، یدی مسجد، اوچ مناره، سكز ابتدائی وصبیان مكتبی واردر .

مركز قصبه‌سی اوفه‌جق برتپه اوزرنده مبنا ، اشجارینك اكثریسی جویز اغاجندن عبارت اولان باغچه‌لرله محاطدر .

لسان عمومی شیرو جهتنده كرد وقسماً تركجه، كركرده ترك وكرد وقسماً فارسی غلطی اولان زازاجه‌در .

هوای محلی معتدلدر . قیشین كانون ثانیده باشلار موسم شتاده برفك كثرتله نزولندن مركز قضا اولان ادرون قصبه‌سیله ملاطیه وسطنده قوبا طاغی ینه مركز ایله كركر ناحیه‌سی وسطنده دیش قیا تعبیر اولنان كذركاه بعضاً تحید ویرمیه‌رك ملاطیه‌یه ایزولی، وكركره كاخته طریقلریله كیدیلور .

قصبه‌یه ایكی ساعت مسافه‌ده شمل مزرعه‌سنده جسیم برقیانك التندن نبعان ایله بابك نام قریه دره‌سنه منصب اولان وایكی دكرمن اداره ایده‌جك مقدارده بولنان صغوق ولذیذ ماء جاری مركز اهالیسنك مزروعات وباغچه‌لرینك احتیاجاتنی تأمین ایلر .

مركز قضایه برچق ساعت مسافه‌ده (كرار) قلعه‌سی نامیله خراب بربنای عتیق وینه مركزه ایكی بچق ساعت بعدنده (تترین) نام قریه‌ده اون برعصر اول بنا ایدلدیكی اكلاشیلان برجامع شریف خرابه‌سی واردر. محل مذكورده غایت جسیم برچنار اغاجی الآن موجود اولوب قطری ایكی بچق مترو نسبتنده‌در .

مرکزه درت ساعت مسافه‌ده بورج قریه‌سنده دخی اوفه‌جق وعتیق برقلعه اثری کورلمکده‌در .

حمام وجوامع کبی مبانئ مهمه خرابه‌لری محل مذکورك عمارت قدیمه‌سنه دلالت ایدر .

اورانك برچوق محاربات ومصادماته منشأ حدوث اولمش اولدیغی ده تاریخلرده مقیددر .

بی‌بول وپیراش وسنان قریه‌لرنده بر ز قلعه وخان ومبانئ عتیقه خرابه‌لری واردر .

مردیس ناحیه‌سنك پتورکه قریه‌سی جوارنده (نمرودتپه‌سی) دنیلان تپه طوپراق وچاقل طاشندن برجبل جسامتنده یاپلمشدر .

اطرافنده طاشدن مصنوع پك چوق انسان وانواع حیوان وطیور رسم وهیکللری کوریلور .

اون بیك دونم تخمین ایدیلان ، وبرساعت مسافه‌ده جنوبندن فرات نهری کچمکده بولنان خدوری میشه‌سی غایت صرب وسکستان وصعب المرور جبالی اشغال اتمشدر .

مردیس ناحیه‌سنه مربوط نفس پتورکه قریه‌سی قربنده طولی بش بیك وعرضی بیك ایکی یوز مترو وسعتنده سولك کولی نامیله برباطاقلق اولوب درونی سولکلرله مالیدر .

مماش قریه‌سنده‌ده ینه سولك کولی دیمکله معروف اوفق برکول واردر .

حصنمنصورك عبدالخراب کولندن وبرقسمی ده کاخته ایله ملاطیه اره‌سنده‌کی آق طاغ جبالی اتکندن نبعان ایدرك یکدیکریله بعدالتلاقی شیروجایی نامنی الان دره بهار موسمنده مانع مرور بردرجه‌ده فیضان ایدر الوجلی وکرردیز ناحیه‌لری اره‌سنده فرات نهرینه توکیلور .

کرکر ناحیه‌سنك قرانکول واربعون قریه‌لرنده وسنان ناحیه‌سنك القاص کور

مصطو قریه‌سی جوارنده بر کموش و نحاس وعلی روایة التون معدنلری اولوب وقتیله ایشلدلمش اولدیغی آثار وروایات موجوده‌دن مستدلدر .

داخل قضاده تقریباً سکز یوزبیك دونم اراضی بولنوب بونك طقوز بیك دونمی باغلق ، ایکی بیك دونمی باغچه‌لق سکسان بیك دونمی سنکستان ، یکرمی طقوز بیکی میشه‌لك وبیراقلق ومرعی والتی یوز التمش بیك دونمی زراعته صالحدرکه بونك دخی ایکی یوز اوتوز بیکی صولی وذرت یوز اوتوز بیك دونمی صوسزدر .

بو قضاده ذکور واناث مجموع نفوس اوتوز بیك التی یوز اوتوز بدی عدد اولوب بوندن ١٠٧٩ عددی ملل غیر مسلمه‌دندر .

محصولات محلیه از مقدارده پاموق . وبغدای . اربه . قزل داری . چودار . ماش . مصر بغدایندن عبارتدر .

محصولات قضا اهالیسنه بیله یکده کافی اوله‌مدیغندن اخراجاتی یوقدر .

یالکز کوکز جهتنده کثرتله زرع ایدیلان توتون محصولیله مازی وجز تجه‌ده کثره اورفه ، ملاطیه ، سیورك جهتلرینه سوق وصرف اولنور .

چوق وقتلر ملاطیه وازولیدن بغدای اربه جلبنه لزوم کوریلیر .

قضانك اموال عمومیه‌سی التی یوز اوتوز التی بیك سکسان ایکی ومصارفاتی دخی ایکی یوز سکسان طقوز بیك بش یوز یتمش سکز غروشدر .

زراعت وحصاد اصول وادوات قدیمه وعتیقه ایله نقلیات حیوانات واسطه‌سیله اجرا اولنور مزروعات تخمنه کوره بره بشدن طقوزه قدر محصول ویرر .

کفردیز ناحیه‌سیله بابك قریه‌سنده طوبراقدن دستی ، کوپ کبی شیلر اعمال شیره‌ده دیولکلی چوراب وبعضاده کلیم وسجاده نسج اولنورسه‌ده بك جزئی اولمغله اخراجاتی یوقدر .

قضاده حیوانات وطیور اهلیه‌دن آت ، استر ، مرکب ، صغیر ، قیون ،

کجی قاز هندی طاووق طاغ وباغ ومیشه‌لرنده سائر حیوانات وحشیه وانواع طیور پك چوقدر .

محلنه کافی درجه‌ده یاغ ، بال ، پنیر ، یباغی ، پکمز سائر بعض سبزه وفواکه ونار بولنور .

برفك مانع مشی وحرکت بر درجه‌ده کثرتله نزولی وقتلرنده قرا اهالیسی (قالبور) شکل وحجمنده اغاجدن معمول (هدیك) تعبیر اولنان وقار اوزرنده کیدلدیکی وقتده باتمیان بر آلتی ایاقلرینه باغلایه‌رق انکله یورورلر .

بو قضاجه تخصیص نمرود تپه‌سی ، نمرود یایلاسی ، دنیلان مواقع ایله (کرکر) قلعه‌سی وکرکر موقع قدیم ومهمنده ذکره شایان برچوق آثار واحوال طبیعیه‌نك وجودی وثوقه اعتماد اولنور درجه‌ده مروی ایسه‌ده استیضاحات واقعه‌یه قارشی محلندن مهما امکن بر درجه‌ده اولسون ایضاحات ویرلمامسنه ومآثر طبیعیه وسائره‌نك روایت واستماعات اوزرینه تصویر حال وماهیتی بکده قابل اوله‌میه‌جغنه بناءً بمنه تعالی تحقیق وتصویرینی آتی‌یه تعلیق وبوسنه‌لك بو قدر اجمالی بر معلوماتك ایرادیله اکتفا ضروریدر .

ملاطیه مرکز قضاسنه دائر معلومات

ملاطیه سنجاغی شرقاً دیاربکر ، شمال شرقی جهتندن خربوت ، جنوباً حلب ، غرباً حلب وسیواس ولایت وملحقاتیله محدود وملاطیه قصبه‌سی کوندوك قریه‌سنك اوست طرفندن نبعان ایدن دیرمسیح نهری ساحلنده مبنا ، قسم جنوبیسی بك طاغنه متصل وسطح بحردن ۹۲۱ مترو مرتفعدر .

۳۵ درجه ۳۰ دقیقه ایله ۳۶ درجه ۳۰ دقیقه عرض شمالی ۳۷ درجه ۲۸ دقیقه ایله ۳۸ درجه ۵۵ دقیقه طول شرقی اره‌سنده ومنطقه‌

معتدله داخلنده ممتد ومركز ولايته اون سكز ساعت مسافه‌ده ومع قرای ملحقه دائراً مادار ١٤٦٠٠ كيلو مترو مربع معينی و ١٥٩٣٣٨٠٠ دونم مساحهٔ سطحيه‌يی حاويدركه بوندن ٨٣٨٣١٢٢ ی اراضیٔ مزروعه ٦٢٤٦٧٨ طاغلق وسنكستان وخالی يرلر ١٠٥٢٠٠٠ ی ميشه و ٤٧٤٠٠٠ ی چاير ومرعادر .

اراضينك اووه قسمی اراضیٔ رسوبيه‌نك (دوويتی) طبقه‌سنه منسوب ايسه‌ده شرقدن غرب استقامتنی تعقيب، طوروس سلسله‌سندن تشعبله قصبه‌نك جهت جنوبيه‌سنی تشكيل ايليان وسطح بحردن ١٨٠٠ مترو مرتفع بولنان بك طاغيله فروعاتنده‌كی صخور ثابته ومقيمه‌يه نظراً بك عتيق اراضیٔ تاريه‌وولقانيه‌دن وشرق شماليدن جنوب غربی‌يه طوغری ملاطيه‌نك حدود غربيه‌سنی تحديد ايدن سلسله‌نك اراضيسی دخی اراضیٔ (زورازيه) قسمندن معدود ، اوزرنده ميشه‌لكلر وار ايسه‌ده اورمانلق غيرمشهوددر .

شمديكی ملاطيه شهری عتيق ملاطيه‌يه ايكی ساعت مسافه‌ده اوائلده (اسپوزی) ناميله باغچه‌لقلردن وملاطيه اهالیٔ قديمه‌سنك صيفيه‌سندن عبارت ايكن ١٢٥٥ تاريخنده وقوعبولان (نزيب) حادثه‌سنده حافظ پاشا قوماندasیله تجمع ايدن عسكرك شهرمذكورده قشلامسی مناسبتيله صيفيه‌لرده‌كی اهالی اسپوزی‌يی قرارگاه دائمی اتخاذ ومبانی وچارشو وبازارك اوراده اعمارينه اعتنا اتمش وبو سببله قديم شهرك انسان وعمرانی اسپوزی‌يه نقل ايدرك تدريجاً بربلدهٔ جسيمه شكلنی المشدر .

عتيق ملاطيه شهری فرات نهرينك جانب غربيسنده واسع برصحراده‌در .

قبل الهجره (ملاطيوس) نامنده برينك اثر عمارتی اولديغی مروی ايسه‌ده تقادم ازمان ايله هجرتدن اوله عائد معلومات خصوصيهٔ تاريخيه‌سی ماضينك صحائف مجهولهٔ عتيقه‌سی ارهسنده مستتردر .

بوممكلت فرات نهری واديسنده بولنه‌رق ميلاددن ٣١٢ سنه اول

اسکندر کبیر اداره‌سنده بولنه‌رق اندن صکره موقت ومتعدد اداره‌لره گچدیکی اوته‌ده بروده ظهور ایدن بعض مبانی عتیقه خرابه‌لریله قصبه جوارنده‌کی (ونك) و (اردوزی) مواقعنده موجود والآن معمور اولان مبانی روما انموذج معمارسندن، افلاطون تپه‌سی نامیله معروف محله‌ده‌کی رصدخانه خرابه‌سیده آثار یونانیه‌دن اولدیغی استدلال ایدلمکده‌در .

هجرتك اون یدنجی سنه‌سی ایچنده حضرت فاروقك زمان خلافتلرنده (حبیب بن مسلمه) واسطه‌سیله تسخیر، ۱۳۳ تاریخنده روملر طرفندن وقوعبولان محاصره‌ده اهالیسی جزیره جهتلرینه طاغیله‌رق بوشهر روم امپراطوری طرفندن سرایا تخریب ایدلمش ایکن ۱٤۰ تاریخنده عباسیلردن (ابوجعفر ملك منصور بن محمد) ك برادر زاده‌سی (عبدالوهاب بن ابراهیم) ایله (حسن بن قحطبه) قومانده‌لرنده یتمش بیك موجودلی بر اردو کله‌رك شهری یکیدن تعمیر وانشا واهالی قدیمه‌سی جلب وایوا ایدلمش و ٤٤۰ تاریخنده قونیه‌ده حکومت ایدن سلاجقهٔ روم اداره‌سنه ۷۸۰ تاریخنده ذوالقدریه اوغللرندن (خلیل بك بن زین الدین قرجه) یدینه تحوب سکزنجی عصرده سلاطین عظام عثمانیه‌دن جنتمکان (یلدرم سلطان بایزید خان) حضرتلری زماننده (تیمورطاش) پاشا معرفتیله ادارهٔ مسعودهٔ عثمانیه‌یه مظهر اولمشدر .

آل سلجوق اداره‌سنه گچدیکی نوادر آثار قدیمه‌دن اولوب دولت مشار الیها پیشوالرندن (عزالدین کیکاوس ابن عنایت الدین کیخسرو) نامنه انشا ایدلمش اولان جامع کبیر دلالتیله‌ده آکلاشلمقده‌در .

بوجامع شریفك متانت وطرز انشاسنده‌کی مهارت اولوقتك فن معماریده‌کی کمالنه برهان، نیجه تزلزلات ارضیه وحادثات کونیه‌یه مقاومتله هنوز ترتیبات اصلیه‌سنی، رنك ونقوشنی غائب ایتمیان هرطاشی اخلافنه یادکار اوله‌جق بر بدیعهٔ صنعت اطلاقنه شایاندر .

بوجامع شریفك قارشوسنده‌کی مدرسه حوالیسنده مدت مدیده بوشهرده اختیار اقامت ایتمش اولان (ابن العربی شیخ محمد محیی الدین بن علی بن محمد بن عبداه

قدس سره العزیز) حضرتلرینك مخادیم علیه‌لری مدفون ایدوکی روایات محلیه جمله‌سندندر .

انجق مشار الیهك ۶۱۸ سنه‌سی رمضاننده ملاطیه‌ده کهواره‌زیب وجود اولان نجل نجیبی (محمد سعدالدین) ك شامده ارتحال ایله پدر محترملری نزدنده متواری تراب غفران اولدقلری تواریخده مسطوردر .

بوراده زیارتگاه برچوق مقابر وار ایسه‌ده اسامی وتراجم حاللریله صورت گذارش حیاتلرینه دائر قناعت بخش معلومات صحیحه یوقدر .

بناءً علیه قبل الهجره ملل واقوام مختلفه‌نك مطمح نظری اولان آسیای صغرایه توجه ایدن ایران، یونان، روما اردولرینه ملاطیه‌نك رهگذار اولمسنه وبعدالهجره دخی امویلرك، عباسیلرك وروملرله طوائف ملوکك خط حرکات وعادتا دارالحربلری بولنمسنه مبنی هرقبضهٔ خاکی بیکلرجه نفوس بشریه‌نك جوهر خونیله ممزوج ونیجه وقایع مهمه‌یه منشأ ظهور اولدیغنی، ودرجهٔ اهمیت ومعموریتنی، انظار زواره لسان حال ایله افهام وتصویر ایتمکده بولنان محیرالعقول آثار قدیمه‌سی اثبات ایتمکده‌در .

شهر قدیمك جسامت ومعموریت قدیمه‌سنه متعدد جوامع شریفه وبرچوق ابنیهٔ مکلفه‌نك موجودیت آثار وانقاضی واطرافنده‌کی سورك حالا باقی اولان متانتی دخی دلالت ایدیور .

سلحدار مصطفی پاشانك بنا کرده‌سی اولان جسیم خانك بیله بعض اقسام باقیه‌سی کوریلیور .

قصبه‌ده بر حکومت قوناغی بر نظامیه بر ردیف قشله‌لری وطوپسقان اصولنده بر دائرهٔ عسکریه بر جبخانه وسلطان صویی چفتلك همایونه مربوط جسیم بر انبار جهت عسکریه وبلدیه‌یه عائد ایکی خسته‌خانه، بلدی دائره‌سی بر تلغرافخانه بر اعدادی بر رشدی التی ابتدائی مکتبلری متعدد مکاتب خصوصیهٔ صبیانیه ومدارس علمیهٔ اسلامیه اللی جامع ومسجد وتام نامی حضرت خلاقبناهی‌یه

نسبتله چندسنه اول انشاسنه باشلانیلوب دیوارلرینك انشا آتی اخیراً اکمال ایدیلان وسقفنك انشاوا کمالیده دردست بولنان مکمل برجامع شریف ومنتظم براناث مکتبی درت تکیه، جماعت خرستیانیه‌یه مخصوص التی کلیسا التی مکتب حریر وایپلك ویوکدن اقمشهٔ متنوعه وچارشف ومانوسه وسائره نسج ایدروصو ایله اداره اولنور. دستکاهلری حاوی حریر وچوق وکراسته فابریقه‌لری سکز بیوك خان بربدستان ایکی بیك قدر دکان درت قرائتخانه بر اوتیل بش حمام واردر.

بورادە قره‌بابا، علی بابا، احمدطوران، میرعمر، قوجه‌واعظ، صاریلق قرقلر، حاجی بیرام، حاتم دده، اوچ قرداشلر، یدی قرداشلر، کوله‌لی بابا نامیله زیارتکاهلر واردر.

مشاهیر رجال صوفیه‌دن شیخ نیازی حضرتلریده بوشهره منسوب ومسقط رأسلری اولان نیازی قریه‌سی حالا موجوددر.

شمدی مرکزلوا اولان ملاطیه قصبه‌سی شهر عتیقه ایکی ساعت مسافه‌ده‌در. محیط دائره‌سی طولاً اوچ ساعت مسافه‌یه بالغ وعرضاده ایجه محلی جامعدر. زمینی مستوی هرنوع اشجاری برچوق آب روانی واردر.

اوزاقدن باقیلنجه بردریای اخضر منظره‌سنی اکدیران بوموقع لطیف غایت صیق براورمانلق شکلنی کوسترر.

ابنیه‌سی عمومیتله بربرینه متصل اولان باغچه‌لقلر اره‌سنده ایدوکندن شهرك درونه دخول وابنیه‌نك یانه وصولدن اول اثر بنادن برشی کورنمز.

بووضعیتله بش التی ساعتلك بردائره‌یی استیعاب ایدن جمالنك نضارت وطراوت نظربباسی فوق العاده، موقعك نشوونمای اشجار ایچون رطوبت ارضیه تأثیریله قابلیتی پك زیاده‌در.

بواستعداد طبیعی ایله برابر قصبه‌نك جهت جنوبیه‌سنده وتمهٔ سکنادن ایکی بچق ساعت مسافه‌ده واقع دیرمسیح خرابه‌سندن مربع الشکل برحوضدن انفجار ایله بش اون دقیقه‌لك برطول جریانیدن صکره نجید ویرمز درجه کسب جسامت ایدن دیرمسیح نهری شهره داخل اولوب نصفی برنج مزروعاتی

اسقایه مخصوص حرقلره جریان دیکر نصفیده بتون باغچه‌لری طولاشه‌رق ریان ایلر .

بو صویڭ بویله بیکلرجه باغچه‌لری اروا ایلیه‌جك صورت انقسامه استعدادی شایان دقت برحالتدر .

خاصهٔ ممتازه‌سندن اولمق اوزره درونده بالق وسائر حیوانات مائیه‌ده کورلمامشدر .

بو نهرڭ باغچه‌لره انقسامیله هرباغچه‌ده اشجار وازهاری اوقشایه‌رق سلسلهٔ سیمین طبیعت کبی جدوللنوب اولانجه لطافتیله هرطرفه جریانی ذوق طبیعت اربابی نظرنده بدایع عالم فروز فطرتڭ مناظر حیات افزاسندن معدود، فاطر حقیقینڭ فیض قدرتنه قارشی دمبسته عجز وحیرت اولان هرشاعرڭ قوهٔ مفکره‌سنه الهام معنا ایلیان مناظر فوق الطبیعه منزله‌سنده بولندیغی رونموددر .

معانقه طرزنده عادتا بربرینه کچمش اولان اشجار واوراقڭ حجاب زمردینی هوانڭ سربستیٔ جریانی مانع ایسه‌ده میاهڭ جریان دائمیسیله موقعنده بالطبع موجود اولان رطوبت — فیض فطرتڭ برلوحهٔ لطافت اکینی اولان — بو شهر لطیف ایچون اسناد قصوره انصاف نقطهٔ نظرندن بنه امکان صلاحیت ویرمز .

ملاطیه‌نڭ هواسی راطب وساکن ؛ اڭ زیاده هبوب ایدن بوبراز ولدوس روزکارلری صحته نافع ، فصول اربعه حکمی جاریدر .

کانون اولدن باشلایان وبالتدریج کانون ثانیده براز شدت کوسترن قیش شباطده مائل اعتدال اولور .

حرارت فصل ربیعده ۱۱ صیفده نادراً ۲۸ خریفده ۱۸ فصل شتاده برودت ایسه حساب وسطله تحت الصفر ۱۹ سانتیغراد ترمو متروسنده‌در .

نمونه نمای حدائق جنت اولان اراضی وباغچه‌لرنده حبوبات وذخائر وسبزه‌نڭ انواعیله توتون ، قیسی اریك ، یازلی الما واڭ مشهور اولان کوالماسی، ارموده وبتخصیص لیمون وبك وقرنفل ارمودلری قزلجق ، شفتالی وعلی الخصوص هند وشام شفتالیلری ، طوت ، اوزوم ، کوك بویا ، حریر ، مازو حاصلاتی کثرتله اولور .

محلنده صرف اولنان قسمندن ماعدا ، حلب ، سیواس وممالك سائره یه ده سوق وصرف ایدیلور .

قیسینك انواعی چوق ایسه ده حاجی قز قوری قابوق حاجی خلیل اوغلی دنبلانلری مثلی نوعلرینه مخصوص لطافت ولذت ونفاستی والما وآرمودلرینده برسنه قدر بوزولمامق کبی برخاصیتی حائزدر .

قزلجقدن بك نفیس شروب واوزوم وطوت پکمزندن بستل ، دچل ، حلوا یاپیلر .

اوزومی قورودوب خارجده صرف صورتیله ده استفاده ایدرلر .

ملاطیه ده برخیلیده باغ بال چیقر بالی رنك ولطافتجه دکمه یرلره مخصوص دکلدر .

بوندن وباغچه لرنده کی نباتاتك هرجنسندن نسج ایله کلدی حصردن دخی کلی اخراجات واستفاده وقوعبولور .

میوه دار اغاجلر کبی ثمره سز اشجاردنده فائده مند اولورلر .

چونکه باغچه لرنده کثرتله یتشدیریلان قواق وسکوت اغاجلری ارضنك قابلیت طبیعه سی یاردمیله آز زمانده کسب جسامت وصلابتله کراسته لك تخته لق حالنی بولور .

بونلردن اعمال ایلدکلری تخته ، صندق ، قوطی ، قوغه کولك ، کورك بیرو ماصه ، قنابه ، صندالیه ، اسکمله ، قاشق ، کبچه ، هوان ، چریق ، بشیك ، دودك ، قوال وامثالی برچوق ادوات خشبیه نك صرفیات واخراجاتندن کلی انتفاع ایدرلر .

اراضینك قوهٔ انباتیه سنده کی استعداد افیون محصولنك ادراکنه ده مساعد بولندیغندن بونده ده کلی استفاده اتمکده درلر .

موسم بهارده زراعت مارتدن نیسان اونه کوز موسمنده ایلولدن تشرین اول غایه سنه حصاد دخی حزیران اواسطندن اغستوس نهایتنه قدر امتداد ایدر .

زراعت وحراثت اصول وادوات عتیقه ومناقلات اکثریتله حیوانات واسطه سیله در حبوبات ومزروعات وسط اوله رق موقع واراضی یه وتخمنه کوره وه اون نسبتنده نما ویرمکده در .

قصبه ایله جواری بعض مواقعده کمور غاز معدنلری آثاری مشهوددر .

ملاطیه‌نك باشلیجه مخرجی اولان سیواس وحلب ولایتلرندن اولجه شوسه‌سی یاپدیرلمش اولان سیواس طریقنك ملاطیه حدودی داخلنده‌کی قسمی اوزرنده بوسنه اوتوز اوچ کیلو مترو تعمیرات اجرا ومجدداً کشاد اولنان حلب طریقنده قرق کیلو مترو شوسه وقرق کیلو مترو تسویهٔ ترابیه وسیواس قسمنده التی کارکیر کوپری التی منفذ اون قیبس انشا قلنمشدر .

بوشهرك کرك استعداد طبیعیسی متمماتندن وکرك سکنه‌سنك استحصال فوائد وثروته معطوف اولان همت ومساعیسندن دولایی ترقیات روزمره‌سی نظرزیب شکران اوله‌جق بردرجه‌ده‌در .

١٣٢٧ سنه‌سنده طاغستان وقره‌باغ جهتلرندن هجرتله ملاطیه حوالیسنه کلن ٨٩ خانه مهاجر سایهٔ رفاهیتوایهٔ جناب تاجدار اعظمیده یازوهان نام موقعده اسکان وایوا وکندولرینه ٩٥٠٠ دونم اراضی تخصیص واعطا اولنمشدر .

اوانك اسلام وخرستیانی سیما واحوال سائره‌جه ترك عرقنه منسوبدر . نکاح . ولیمه . ختان جمعیتلری عادات مشروعهٔ عمومیه‌یه موافق وجماعات سائره‌جه‌ده اداب مخصوصه جاریدر .

اهالیسنده الالافلارینه نسبتله شمدیده بك چوق علما وفضلا وفکر ورایلرندن وجوهله استفاده اولنور ارباب ذکاواردر .

فضائل مدنیه‌یه محبت ، معارفه رغبت ، غربایه حرمت ، مهمان نوازلق کبی خاصیت ، صفت کاشفهٔ ممدوحه‌لرندندر .

ملبوسات وطرز معیشتلری تکلفدن ازاده یکدیکریله حسن معاشرتلری بولنده‌در .

لسان عمومی ورسمی ترکجه اولوب بعض قسمیده کردوخرستیان لسانلریله متکلمدرلر .

٥٢٨٧٣ ی مسلم ٧٢٣٩ ی غیر مسلم که جمعاً ٦٠١١٢ نفوسی حاویدر .

لوانك واردات عمومیهٔ سنویه‌سی ٢٦٣٧٥١٩ مصارفیده ١٤١٢٩١٩ غروشدر .

ملاطیه‌ده حیوانات اهلیه‌دن اسب . قصراق . استر . مرکب . مانده . صغر . اوکوز . قیون . کچی . وطاغلرنده یبانی حیواناتدن قورت . آیی . تلکی . طاوشان . صانصار . وشق . کدی . کیك . چقال . وطیور اهلیه‌دن هندی . قاز . اوردك . طاووق . قومری . کوکرچین . طیور غیر مونسه‌دن یبانی قاز . اوردك . ککلك . طوی . بلدرچین . اوه‌لك . یلوه . وسائره صولرنده سازان . طورنه . وسائر بعض نوع بالقلرله حیوانات مائیه‌دن قوندوز بولنور .

اسبلرینك اکثریسی اسیا عرقنك اناطولی قبیله‌سنه منسوب چته‌لری وسط درجه‌ده بویلری برمترو اوتوز سکزدن قرق بش سانتمه قدر ارتفاعده اولوب بنك واوفق عربه‌لرده قوللانیلور .

اورفه، موصل جهتلرندن کتوریلان طایلر بسلنوب دیکرلرندن مختلف نسبتلرده اوز، اون بشر سانتیم دها مرتفع اوله‌رق سواری‌یه غایت الویریشلیدر .

محل مذکوردن کتوریلان آیغرلر یرلی قصراقلرله تصالب ایتدیریلرك التان طایلر جثه وارتفاع وجنسیتجه سالف البیان ایکی جنس اراسنده برقبیله تشکیل ایدر .

آیغر مرکبلرله قصراقلرك تصالبندن متولد و برمترو اوتوزدن قرق ایکی‌یه قدر ارتفاعده‌کی استرلر یوك ومکاریده واوفق طرنبکلرده نزاع واهالیجه نقلیات وسائره‌ده بولندیریلور .

مانده‌لری پك آزدر . قره صغر حیواناتی اوفق جثه‌ده اللیدن یوز قیه‌یه قدر ثقلتده‌دن . اتلرینه اهالیجه پکده رغبت اولنمیان اوکوزلرك قوهٔ میخانیکیه‌سندن اینکلرك سود ونتاجندن ویرلی جنسندن اوفق جثه‌ده اوندن یکرمی قیه‌یه قدر مختلف ثقلتده بولنان حیوانات غنمیه‌نکده لحوم وسوت ویوك ویاغیسندن استفاده اولنمقده‌در .

انهار موجوده‌سی اغلبیتله درمسیح، تخمه، شیشمان حوضه‌لرنده اولوب بونلرك صولری سنجاغك بتون میاهنی اخذایدر وقصبه‌نك شمال وشرق جنوبی جهتلرینی قطع ایلیان فرات نهرینه آقار .

بونلردن تخمه نهری قصبه‌نك جهت غربیسندن شرقه طوغری کله‌رك شماله توجیه استقامتله قوریجق موقعنده فراته توکیلور .

اوزرنده ودرسعادت طریق کبیرینك فتحیه قریه‌سیله ملاطیه قسمی اره‌سنده بدیعهٔ صنعت معماریه‌دن عد اولنه‌جق یکرمی ایکی قنطره‌لی ۲۳۰ مترو طولنده جسیم ومکمل برکوپری واردر .

منبعی بالاده محرر دیرمسیح نهری‌ده اوتوز بش کیلو مترو طولنده برمجرا داخلنده جریانله برقسمی چلتوك حرقنه آریله‌رق برقسمیده قصبه‌نك غرب وجنوب وشرق جهتلرینی طولاشوب التی ساعت امتداد ایدن باغ وباغچه‌لری اروا وتخمه نهرینه انصباب ایلر .

اوزرنده ملاطیه ایله منبعی اره‌سنده واقع چرمقدی قریه‌سی جوارنده (بیغ کوپ) دنیلان جسیم برکوپری ایله اللی قدر بیوك وکچوك دیکر کوپریلر واردر .

خوراطه نهری قصبه‌نك جانب جنوبیسنده کانی نیازی قریه‌سندن چیقوب بك طاغی اتکلرینی تعقیب‌ حدائقی اسقا ایدرك اشاغیده دیرمسیح نهری ایله برلشور .
بونکده صویی لذیذ ودرونده حیوانات مائیه مفقوددر .

اردوزی صویی : اردوزی قریه‌سنك اوست طرفنده پکارباشی موقعندن چیقوب شماله طوغری جریان ومزروعات وباغچه‌لری ریان ایدرك عتیق قصبه اشاغیلرنده دیرمسیح نهریله ملاقی اولور .

بالاو وشیشمان نهرلری برطاقم کوچك طاغ ویوکسك تپه‌لرك منابع متفرقه‌سندن چیقوب خطوط اجتماعیه‌سنده برلشه‌رك قصبه‌نك شرق طرفنده درت ساعت مسافه‌دن مرورو ساحللرنده‌کی مزروعاتی سقی ایله فراته قاریشورلر .

بابوختی نهری قصبه‌نك غربنده واقع باغچه‌لر اره‌سنده‌کی عیون متعدده‌دن چیقوب اطرافنده‌کی مزارعی اسقا ایله تخمه‌یه التحاق ایلر .

اغچه‌طاغ قضاسنه عائد معلومات

بو قضانك مركزی مقدما (لوند) قریه‌سی ایكن یكرمی بش سنه اول (ارغه) قریه‌سنه نقل ایدلمشدر.

(آق طاغ) سلسله‌سنه منتهی اولان (قره طاغ) ك سطوح مائله‌سنده بولنمسی نام حاضرینك وجه تسمیه‌سنه سبب اولدیغی وارد خاطر اولمقده‌در.

(ارغه) قریه‌سی ملاطیه، كبان، فنجیه، قریه‌سنه قدر فیاض قدرتك مناقب لطیفهٔ طبیعیه ایله تزیین ایلدیكی بسیط اراضی اوزرنده‌در.

ملاطیه ایله اناطولی جوالیسنك ضمیمهٔ ممالك عثمانیه اولدیغی تاریخده بو قضا دخی ادارهٔ عثمانیه‌یه التحاق شرفنه مظهر اولمشدر.

او زمانلرك آثار عمران نماسندن اولمق اوزره مركز قضایه ایكی بچق ساعت مسافه‌ده بر و درت بچق ساعت مسافه‌ده (كهالر) قریه‌سی جوارنده دیكر بر كارگیر خان و بر كوپری و ایكی ساعت مسافه‌ده واقع (اكین) قریه‌سی اوكندن قضانك منتهای حدودینه قدر ممتد عتیق بر شوسه طریقنك آثار باقیه‌سی كورلیور.

مركز قضا سطح بحردن تقریباً ۱۱۰۰ مترو مرتفع و ملاطیه‌یه تابع اولوب شرقاً ملاطیه — كبان غرباً دارنده — البستان، جنوباً حصنی — شمالاً عربكر قنقال قضالریله محدود مركز ولایته ۲۶ ملاطیه مركزینه ۸ ساعت مسافه‌ده اولوب مع ملحقات دائراً مادار ۸۰ ساعت مسافه‌یی حاویدر.

حكیم خان، كلنكیج، پولاد، لوند، كوره‌جك ناملریله التی ناحیه بو قضایه مربوط و هیئت مجموعه‌سی ۱۵۳ قریه‌دن عبارتدر.

مركز و ملحقاتنك آب و هواسنده‌كی لطافت و اعتدال مناسبتیله عمرانه مستعد ایسه‌ده اكثریتله عشایردن بولنان سكنه‌سنك حال و مشواری معموریت مطلوبه‌یه مساعد بر درجه‌یه ده دكلدر.

فصل شتا، بعض سنه‌لرده تشرین ثانی بعضیده كانون اولده ابتدا ایلر. موقعاً اهویهٔ بارده‌نك جولانكاهی بولندیغندن اورته‌لق شباط اواسطنه قدر منجمد بر حالده قالیر.

مارت طقوزینك حلوليله (يحيي الارض بعد موتها) سر جليلي بر فيض لطافت بار ربيعي ايله تجلي ايلر . بهار ياز كوز ايلري اعتدال تام ايچنده كچر . يازين حرارت ٢٦ — ٣٤ درجه يه ترفع قيش موسمنده برودت تحت الصفر ٢٤ درجه يه تنزل ايلر .

مركز قضاده قديم ايكي جامع . ايكي ابتدائي . حكيم خان قصبه سنده بر باب رشديه . بولاد . كلنكيچ . لوند ناحيه لري مركزلرنده ده بر ابتدائي مكتبلري واردر . مركز قضاده ٣٠٠ خانه ٢ خان ٣٠ دكان ٣ قهوه خانه حكيم خان قصبه سنده ٥٠٠ خانه ١٠٠ دكان ٤ خان وقصبه جوارندن جريان ايدن (قوري چاي) نهر صغيري اوزرنده ١٠ دكرمن وقصبه ده ١٣١٠ تاريخنده اعانه ايله انشا اولنمش بر حكومت قوناغي بر تلغرافخانه بر رشديه مكتبي واصحاب خيرات طرفندن ياپديرلمش اوچ صبيان مكتبي . طاش خان ناميله معروف وجسيم اوچ كوزدن عبارت برخان واطراف اربعه سنده يكرمي قدر كاركير اوطه وحكيم خانه ايكي ساعت مسافه ده (كسيك كوپري) موقعنده كاركير خان وبدستان خرابه لري وبارم ساعت مسافه ده (بوداقلي) قريه سنده ايكي (جزنكوت) قريه سنده طپراقدن بركه اوچ قلعه خرابه لري وبرچق ساعت مسافه ده (شاه عباس) وزراسندن (قليچ ارسلان) طرفندن ياپديرلمش (كال خان) ناميله معروف برخان واوچ ساعت مسافه ده (كرماته) قريه سنده كاركير بنا وقلعه خرابه لري بولنوب بو خرابه لردن روميجه كتابه لي طاشلر چيقار .

حكيم خانه بر ساعت مسافه ده طقوز محله يه منقسم ٥٠٠ خانه دن عبارت وباغ وباغچه وبو مياه جاريه ايله مزين جزنكوت قريه سي اساساً بر شهر عظيم اولديغي موجود ايكي كاركير خان وچارشو وبدستان خرابه لريله آثار سائره دن مستدلدر .

خرابه لردن چيقان طاشلر ميانده بر بچق ارشون طول وبارم ارشون عرضنده كي بر طاش اوزرنده بر قيز تصويري مرتسم وذيلنده روميجه بر قاچ سطر يازو محرردر .

صدر اسبق کوپریلی (محمد پاشا) آثارندن کارکیر بر جامع شریف واتصالنده بر حمام . بر مناره . ینه او تاریخده [١٠٧٣] مشار الیه طرفندن یاپدیرلمش بر قلعه‌نك خرابه‌سی (حسن چلبی) ده بر جامع . بش دکان . ایکی خان . بولاد ناحیه‌سنده یکرمی دکان وقضاده عمومیتی اعتباریله ٦٣٣٠ خانه ٤ جامع ١٥٥ دکان ٢ حمام ٨ خان ٤٠ دکرمن ١٠ قهوه‌خانه واردر .

ارغه قصبه‌سی ایکی بیك مترو مربعنده بر تپه اوزرنده مبنادر . قدیماً بوراده بر قلعه خرابه‌سی اولدیغی مروی ایسه‌ده الیوم آثاری کورنمیور . ارغه‌نك غرب جهتنده اون دقیقه مسافه‌ده واقع قره طاغده طاشدن اویولمش بریچق مترو طول وعرض وارتفاعنده اون قدر مغاره وبونلرك اوك ویان طرفلرنده صال طاشدن قپاغه صورتیله یکرمی قدر عتیق مزار واردر .

(کورنه) ایله (کوره‌جك) عشیرتلری مسکنلری بیننده (شغل) دنیلان بوغاز اطرافنده مرتفع یرلرده طاشلردن اویولمش بیکدن متجاوز مغاره وآثار عتیقه‌دن ١٢ باب خرابه خانه واردرکه بونلره چیقمق وهانکی عصرك یادکار عمرانی اولدقلری بیلنمك قابل اولمیور .

(انصور) قریه‌سی جوارنده طولاً وعرضاً وعمقاً ایکیشر مترو نسبتنده حجره‌لری شامل یدی سکز مغاره ایله ارغه‌یه بریچق ساعت مسافه‌ده (صاری حاجی) قریه‌سنك وسطنده جسیم قیه ایچنده‌ده بر مغاره واردر .

کورنه کوره‌جك ناحیه وعشایری وسطنده هر طرفی دائراً مادار کسیك واك یوکسك جهتنده‌کی قیه‌لرك ارتفاعی تقریباً اوچ الجق طرقیده‌ده ٢٥ مترو اولمقله برابر اوزری غایت بسیط وزراعته صالح طولاً ٤٥ عرضاً ١٥ دقیقه‌لك مسافه‌یی حاوی اولان موقعك نقطهٔ متوسطه‌سندن لذیذ بر صو چیقوب جریان ایدر . طبیعی بر قلعه شکلنده اولان بو موقعك یالکز شرق جنوبیسندن بر یولی واردر .

سایهٔ عمرانوایهٔ حضرت پادشاهیده بکچن سنه مرکز قضاده‌کی چارشو

یکاری تأثیرندن تطهیر و برقسمی افراز ایله ولادت باهرالمسعدت حضرت خلافتپناهی‌یه شرف‌تصادف اولان روز مسعودده حکومت قوناغی و توقیفخانه‌ده‌کی حوضلره اساله ایدلمشدر .

کچن سنه مرکز قضا ایله چفتلك همایون ارەسنده اجرا قلنان حفریاتده طولاً اون، عرضاً وعمقاً بشر متره وسعتنده عتیق بربنا چیقمش، بوبنا بش اون عدد مرمرستون اوزرنده اولوب سطح زمینی موزایق طرز معماریسنده والوان متنوعه ومختلفه ایله ملون اوفاق طاش وکره‌میدو برطاقم تصاویر ایله مصور ومنقش آثار نفیسه ونادره‌دن بولنمشدر .

دور دلارای حضرت خلافتپناهی جمله آثار حسنه‌سندن اولمق اوزره ١٣٢٠ سنه‌سنده قضاجه انشا قلنان حکومت قوناغی تحتانی وفوقانی ایکی صالون اون بش اوطه ذکور واناثه مخصوص برر توقیفخانه وژاندارمه قفوشی وبر طوله‌دن ردیف دائره‌سیده تحتانی فوقانی اون اوطه وبرصالون، بر باغچه‌دن عبارتدر .

چفتلك همایون منطقه‌سی داخلنده اعانة بر باب ابتدائی مکتبی وخالی وسجاده دستکاهلری ومرکز قضانك غرب جنوبیسنده هوادار برمحلده برنجی بلوکه مخصوص متعدد اوطه وقغوش وحوض وطاوله‌لر وشرقنده سلطان صوبی چفتلکی اتصالنده ایکنجی بلوکه مخصوص نظربامتعدد اوطه وقغوش وصالون وطاوله‌یی حاوی برقشله (ابه‌مندك) موقعنده ینه چفتلك همایون نامنه فوقانی وتحتانی مکمل برانبار انشا وتأسیس ایدلمشدر .

چفتلك همایون اراضیسنی اسقا ایلیان سلطان صوبی ملاطیه‌یه درت بچق ساعت مسافه‌ده اولوب ملغا خربوت ایالتی والیسی اسبق متوفی (صبری پاشا) بوندن برجدول آچدیرمیه تشبثله التی ساعت مسافه کوتوروب براقش ١٢٨٢ تاریخنده حکومت سنیه جانبندن اکمال ایدیله‌رك چفتلك همایون اتخاذ بیوریلان اون ساعت مسافه طول ودرت ساعت مسافه عرضنده‌کی واسع ومنبت اراضی بونکله اسقا واحیا ایدلمشدر .

جفتلك همايونه مخصوص ۱ فايطون ۲ يايلی ۳ يايسز آت اراباه‌لريله ۱ قزاق ونقلياته مخصوص خيلی اوكوز اراباه‌سی واردر .

جفتلك مدير سابقی عثمان بك طرفندن قاغنی طرزنده ايكی تكرلكلی غايت خفيف وقوللانشلی ايكی يوزدن متجاوز ارابه ياپديريلوب زراعه ويرلمكله تكثير وتعميم استعمالنه خدمت ايدلمشدر .

جفتلك همايونك هواسی، موقعی، يايلاسی، حيوان يتشديرمكه مساعد اولديغندن برچوق منتخب حيوانلر جلب وتوليد وتكثير وجنس فرسك اصلاحنه اعتنا اولنمقده‌در .

كلنكج ناحيه‌سنك (ارى اغاج) قريه‌سنده (علی سيدی) ناميله معروف بر زيارتگاه واردركه تا اوزاق محللردن مجانين ايله نسادن عقيمه اولنلر بونك زيارتنه كلورلر . خلوص اعتقادلرينك ثمره‌سنی كورورلر .

حكيم خان قصبه‌سنده كبار اولياء اللهدن (خراسانی)، (جمعه)، (موسی بابا)، جزنكوت قريه‌سنده اعزه‌دن (علی بابا) نامنده بر ذات مدفوندر .

مركز قضانك درت ساعت مسافه جنوبنده‌كی پولاد قريه‌سنده (كمروچلی) موقعندن نبعان ايدن صو برساعت مسافه شرقه جريانله شماله توجه و ... قضاسنك (ويرانشهر) (فنديق) قريه‌لرينك صولرينی و (باليان) طاغلرندن دوكيلوب (ملد) دره‌سندن كچن ملد صوينی الهرق اون ساعت قدر مسافه‌يی قطع ايله (برنك) قريه‌سی اوكنده (تخمه) نهرينه منصب اولور .

تخمه نهری مركز قضايه طقوز ساعت مسافه جهت غربيسنده اغجه طاغ ايله (دارنده) قضاسی سرحدنده كائن (اسبكجور) قريه‌سندن نبعان ودرت ساعت قدر شرق شماليه جريان ايدرك بعده شرق استقامتنه ميل ايله (شغل) بوغازندن مرور وعتيق ملاطيه‌يه ايكی ساعت مسافه‌ده شماله دونه‌رك قضا داخلندن طولاشوب اون ايكی ساعتده (كبان) قضاسنك (قورجق) نام ديكری (حسن بصری) زيارتگاهی قارشوسنده فراته منصب اولور . طول جريانيسنه كوره بوندن استفاده پك محدوددر .

زراعت وحراثته صالح ٥٠٠٠٠٠ دونمی صولی و ٥٠٠٠٠٠ دونمی صوسز ٣٤٠٠٠٠٠ دونمیده سنکستان وطاغلق و ١٤٠٠٠٠٠ دونمی میشه‌لك ویبراقاق اوله‌رق ٥٤٠٠٠٠ دونم اراضینك اووه جهتی نفوس موجوده‌یه کافی وزراعته صالح اولمیان سنکستان قسمی سکنه‌سنك احتیاجی تأمینه غیر مساعددر .

قضانك شمالنده حکیم خان ناحیه‌سندن بدأ ایله غرب جهتنی وطاغلق قسمنی تشکیل ایدن کورنه کوره‌جك ناحیه‌لرندن بولاد ناحیه‌سنه قدر ممتد جبال متسلسله (طاوروس) جبالی شعباتندن وبولاد ناحیه‌سی غربنده (نقراط) طاغیده بوسلسله دندر . ارتفاعلری ١٣٠٠ — ١٤٠٠ متره‌یه قدردر . بوطاغلرده‌کی میشه‌لکلرده فوق الغایه صغوق لذیذ صولر هوادار مواقع ویایلالر بولندیغندن طاغ جهتی سکنه‌سی یازین بورالره نقل وحیوانلرینی رعی ایدرلر . بونلرده قوورت . آیی . کیك . جیلان . تلکی . طاوشان . باز . قاز . ککلك . طوی . اوردك . قارغه . وسائر حیوانات وطیور بولنور .

کورنه کوره‌جك عشیرتلریله حسن چلبی ناحیه‌سنده نسوان طرفندن بوکدن ایپلکدن خیلی خالی کلیم سجاده دوشمه ویرده‌لر نسج ایدیلور . هر طرفجه جالب رغبت متانت وظرافتی حائز اولدیغندن سنوی یوز بیك غروشلق قدر اخراجاتی واردر . چفتلك همایونده مؤسس دستکاهده‌ده سایهٔ معالیوایهٔ حضرت پادشاهیده قریباً بودرلو منسوجاتك نظیرلری حصول اوله‌جغی تشبثات جدیهٔ حاضره تأمین ایتمکده‌در .

اهالئ محلیه عمومیتله زراعت وحراثتله مشغولدر . زراعتلرندن متحصل حنطه . شعیر . مرجمك . توتون . افیون . پاموق . نخود . مصر . داری وحیوانلرندن الدقلری یوك . یپاغی . یاغ . پنیر . کچی شیلری . ملاطیه . بهسنی . سیواس . دارنده‌یه اخراج وصرف ومقابلنده قهوه . شکر . طوز . صابون . کبریت . ماهسه . چیت . فس کبی لوازم اورالردن جلب ایدیلور .

اخراجات اثمانی سنوی برمليون ادخالاتيده سكز يوز بيك غروش راده‌سنده‌در .

سبزه قاوون قارپوز ميوه كبی سائر محصولات محليه مخارج ووسائط نقليه‌نك محدوديتی يوزندن محلنده صرف واستهلاك ايديلور .

بوقضاده (٣٠) دوه ٤٥٩ آت قصراق ٨٦٠ استر ٦١١٦ مركب ٤٥٨٩ اوكوز ١٨ جاموس ٣٠٥٠ صغر ٢٠٤٤٩ قيون ٢٣٢٥٨ كچی ١٠٠ قدر قاز وهندی ١٢٠٠٠٠ قدر طاووق وخروس واردر .

قضانك طاغ جهتنده ارتفاعی جهتله شدتلی قيشلر اولور . شتا اظهار شدت ايتديكی سنه‌لرده مزروعاتی عارضه‌دار ايدر . شتاده اعتدال اولوبده يغمورلر وقتنده نزول ايدرسه مزروعات بحقٍ تأمين فيض وبركت ايدر .

قضا مركزندن حلب جاده‌سی اولان شوسه‌يه التصاق ايدن (ابه‌منداك) موقعنه‌قدر خصوصی برطريقدن بشقه تسويه اولنمش يول يوقدر . اخيراً انشا ايديلان اماكن اميريه وبعض مساكن خصوصيه‌دن بشقه مبانیٔ محليه كاملاً طرز عتيق اوزره‌در .

زراعت وحصاد اصول عتيقه وادوات قديمهٔ ونقليات مركب استربار كير واسطه‌سيله‌در . ياز زراعتی اووه‌ده مارت ظرفنده جبالده تموز اوائلنده كوز زراعتيده اغستوس اواخرينه طوغری اجرا ايديلور مزروعات تخمنه كوره بره‌بشدن يدی‌يه‌قدر نما ويرير .

وليمه وختان جمعيتلرنده دعوت ايدن ذات بدايهٔ دعوت ايده‌جكی احبابنه مناسب برهديه‌ارساليله دعوت ايلر مدعوين دخی دها زياده دكرلی برهديه ايله مقابله واجابت ايدر . نكاحك شرائط اجرائيه‌سی شرع شريفه وسائر محللرده جاری اولان عاداته موافقدر . باشلق دينيلان مهر معجل نصاب اعتدال فوقنده‌در .

سكنهٔ محليه تند مشرب اكراده وعشايردن عبارت اولمغله آزبرسبب يكديكری حقنده تجاوزه محل ويرير . فقط سايهٔ قدرتوايهٔ حضرت پادشاهيد

والیٔ عالیٔ ولایت عطوفتلو خالد بك افندی حضرتلرینك مركز ولایت جلیله‌لرینه مواصلت دولتلرینی متعاقب بو قضایه مقدار كافی ژاندارمه مفرزه‌لری سوقیله احوال سربازی وسائره تأثیراتنك ازاله واحیاناً متجاسر فضاحت اولمغله جنایت وجنحه ایله درجات مختلفه‌ده محكوم ومتهم ومظنون بولنان اشرادن سكسانی متجاوز اشخاصك دردستیله محاكمات وتأدیبات قانونیه ایفاسی ضمننده محاكم عائده‌سنه تسلیمی كبی شایان شكران اولان تدابیر اخیرهٔ اجرائیه‌خشونتدن متوارد احوال سابقه‌یی كیتدكجه برطرف ایتمكده‌در .

اكثریتله كرد وقسماً ترك اولان اهالینك مساعیلری رنجبرلكه منحصر صورت معیشتلریده ملبوساتلری كبی بسیط وتكلفدن آزاده‌در .

طاغ قسمنده متوطن اولنلر تركجه وكردجه حكیم خان ، حسن چلبی ، بولاد ، ناحیه‌لری سكنه‌سی صرف تركجه تكلم ایدر . اسلامدن خرستیان لساننه واقف اولنلر پك آزدر . انصور مشوكه قریه‌لریله حكیم خان قصبه‌سی وبرایكی قریه‌سنده مسكون جزؤ قلیلدن عبارت خرستیانلر كندی لسانلرندن بشقه تركجه‌یی دخی بیلورلر .

بو قضانك واردات سنویهٔ امیریه‌سی ۲۰۲۹۵۸۳ مصارف محلیه‌سی ۲۴۴٤۱۲ غروشدر .

مجموع نفوسی اولان ۳۰٤٥٦ عدددن ۱٥٤۸۸ ی ذكور ۱٤٥۸۱ ی اناث اولمق اوزره ۳۰۰٥٦۹ ی اسلام و ۳۸۷ سی ده خرستیاندر .

بهسنی قضاسنه عائد معلومات

بوقضا ثالث خلفای راشدین حضرت عثمان ذی النورین زمان سعادتلرینه مصادف یکرمی بشنجی سنهٔ هجریه خلالنده فتح ایله ممالك اسلامیه‌یه التحاق ایتمش و زمان زمان گاه مصر گاه سلجوقیه حکومات اسلامیه‌سی طرفندن اداره اولنه‌رق سلاطین عظام عثمانیه‌دن مرحوم جنتمکان (سلطان ییلدیرم بایزید خان) حضرتلرینك اوان سلطنتلرنده داخل حوزهٔ ادارهٔ عثمانی اولمشدر .

حلب و معمورة العزیز ولایتلرینك فصل مشترکی منزله‌سنده اهمیت موقعیه‌یی حائز مواقع معتدله‌دن اولوب بعض عرب تاریخلرنده بهستا نامیله مذکوردر .

شمال و شرق شمالیسی اغجه‌طاغ قضاسیله ملاطیه مرکز قضاسی ، شرق و جنوب شرقیسی حصنمنصور و فرات نهری ، و جنوب و غرب جنوبیسی روم قلعه ، و غرب و شمال غربیسی بازارجق والبستان قضالریله محدود ، محیط دائره‌سی یتمش ساعتلك مسافه‌دن عبارت و دائرهٔ اداره‌سی سورکی ، بیلوران ، هوندی ، کیسون ، قزیل این ، شامبیادی طوت نامیله نواحی‌یه منقسمدر .

هیئت مجموعه‌سی ١٤٣ قریه ١١ محله ٣١ عشایر اوباغندن عبارتدر .

بوعشیرتلر قضانك جهت شمالیه‌سنده ساکن خوزکانی ، طوردلی ، تحکانلی ، و جنوبنده ساکن چقانلی ، کمورجی ، قرالر ، حاملی ، چقاللی ، اطمالو قبالر ، لبانلی ، قاضی سیدی ، رومانلی ، شفقتلی ، نجرلی ، و جنوبنده اطمالو و موسمه کوره بعضاً عینتاب وکلیس بعضاً ده بوقضا داخلنده امرار وقت ایدن بوکوکلی ، بوشکانلی عشیرتلریدر .

موقعی سطح بحردن ٥٢٠ بعض موقعده ١٥٠٠ متروقدر مرتفع ، موسم صیفده حرارتی اوتوز ایله قرق ارەسنده متحولدر .

بهسنی قصبه‌سی اطرافی جبال ایله محاط بر وادی ایچنده اولوب عرب و دها زیاده حلب طرز معماریسنه بکزه‌دلمك ایستیلان ابنیه‌سی سطوح مائله و بربری اوزرنده درجه درجه مرتفع و انتظامدن عاری برصورتده مبنادر .

صویی او قصبه سکنه‌سنك احتیاجنه غیر کافی ، قضا مرکزینك هواسی ثقیل اولدیغندن اهالی ایلك بهار موسملرنده بر معتاد باغ اولرینه چیقارلر .

باغلرنده قویو بعضده اقار صو بولنور ایسه‌ده عدم کفایتی سببیله اراضیده بشقه یرلر نسبتنده نبات واشجارنده بك ده نضارت وحیات یوقدر .

باغلرنده سائر فواکه پك جزوئی ایسه‌ده اوزومی مبذول ، نفاستیله مشهور رهله پیغمبر اوزومی دنیلان نوعی اعلا واحلی اولوب مثلی نوعی بهسنی یه مخصوصدر .

هوای محلیسی مواقعنه کوره مختلفدر .

شمال وغرب جهتلرنده فصل شتا فصول سائره یه غلبه ، روز قاسم ابتداسندن برف نزولیله باشلایان قیش آلتی ماه قدر دوام ایدر . بو مدتده برودت تحت الصفر بش درجه‌سنی کوسترر . یاز موسمنده‌ده حرارت اوتوز درجه‌یه قدر چیقار .

فقط قضانك جنوب وشرق جهتلرنده ایسه فصول اربعه حکمی همان جاری اولوب کانون اول ابتداسندن مارت اواخرینه قدر اره‌لقده برف نزول ایدر . برودت بردن بش اره‌سنده ، یازین حرارتیده اوتوزله قرق اره‌سنده بر درجه‌ده‌در .

قصبه داخلنده بر تپه اوزرنده برج وبارولرینك اکثریسی هنوز محافظهٔ بقا ایتمکده بولنان بر قلعه خرابه‌سی وتوت ناحیه‌سنك ارنش دره‌سی نام موقعنده وسورکی ناحیه‌سنك ویران شهری قربنده‌ده بر خرابه قلعه اثری واردر . بونلره دائر محلنجه بر کونه معلومات تاریخیه‌یه دسترس اولنه‌مامشدر .

قزیل ارمق ناحیه‌سنده کوك صو اوزرنده آثار عتیقه‌دن قزیل ارمق ، ارضروم سیواس معمورة العزیز شام حلب بیروت عینتاب یوللری کذرکاهنده واقع بشا ، آلتونلی ، وزنه کوپریلری بولنوب بونلردن شایان بحث اك مهمی اولان قزیل ارمق کوپریسی اوللری اره‌لقده اهالی مطیعه‌یه تجاوزدن خالی قالمیان عشائرك منع وتجدید تجاوزی کبی ساده بر فکرله اوزرینه قسماً تخریب ایدلمشدر .

چلك قریه‌سی جوارنده — وقتیله بر شهر محلی اولدیغی آثارندن اکلاشیلان — قزیل طاغ اوزرنده‌سنده ایکیشر متره طولنده بر دکلی طاشی واردر . بونلردن قزیل طاغده‌کی طاش مدور ومصنع بر صورتده مرکوزدر .

بو قضا داخلنده کوکصو ، اغدره ، دکرمن طواش ناملریله معروف التی چای واردر .

کوکصو چایی بری سورکی دیکری حلب ولایتنه ملحق پازارجق قضاسنك هلنه قریه‌سی جوارندن نبعان وبهسنی داخلنده برلشوب کیدرك قزیل قریه‌سی جوارنده فرات نهرینه منصب اولور .

بروبخایر قریه‌سی جوارندن نبعان ایدن اغدره چایی اون ساعت قدر مسافه جریاندن صکره قزلجه مصطفی قریه‌سی جوارنده — وصوکوزی قریه‌سی جوارندن نبعان ایدن دکرمن چایی دخی سکز ساعت مسافه‌ده چناقچی قریه‌سی جوارنده — وکیسون ناحیه‌سنده عربلر کولی قریه‌سندن نبعان ایدن طواش صویده التی ساعت مسافه‌ده ینه چناقچی قریه‌سی جوارنده — وطوت ناحیه‌سنك ارنیس نام محلندن نبعان ایدن شواق صویده صلاق قریه‌سی قربنده — کوکصو چاینه منصب اولور .

قارغه‌لی قریه‌سی جوارندن نبعان ایدن (چیونك) صوبی یارم ساعت جریاندن صکره عربلر ، کیسون ، قریه‌لری جوارنده طواش صویله برلشیر .

طول جریانلرنده‌کی دکرمنلری اداره ایدن بو صولردن اطراف وجوارلرنده‌کی اراضی قسماً استفاده ایدر . بعضلرنده عادی والا بالق بولنور .

قضا داخلنده ایکی یوز بیك عتیق دونم نسبتنده بولنان وقسم اعظمی اراضی رسوبیه برقسمیده اراضی برکانیه‌دن اولان اراضینك ثلثانی زراعت وحراثته قابل ثلثیده سنکستاندر .

زراعته قابل اولان قسمنك عشری قدری صولی بقیه‌سی صوسزدر . سنکستان بولنان قسمنك ربعی قدری میشه‌لك یپراقلقدر . قابل زراعت اولان اراضی بکنهٔ موجوده‌نك اداره ایده‌بیله‌جکی مقداردن فضله‌در .

جبال متعارفه‌دن معدود اولان اغ طاغ ، کوهستان ، قزیل طاغ ، هویدی وجبال صغیره‌دن بولنان منطاش ، مهلك ، ایمرون ، کورکین ، امیرخان ، چاملی بل ،

بولانق، بیوك طاغ، چقور یورت، قندیل، قیا، پیکا، اریق تپه طاغلری تسلسل و ملاطیه نك بك طاغندن مرعش داخلنده آخور طاغنه قدر امتداد ایدر.

بیلوران ناحیه سنده جاقوق طاشی معدنی و بهسنی قصبه سنه بر بچوق ساعت مسافه ده تلك قریه سی جوارنده کوکردلی و صغوق و امراض جلدیه یه نفعی تجربةً ثابت بر صو واردر.

نحاس و دمیردن اوانی بیته ادوات زراعیه اخشابدن لوازم انشائیه یوق و یوکدن بز و عبا و خالی اعمال اولنور. قضاده عباجی، قیوجی نعلبند، ترزی، نجه جی، حلاج، حیاك، قلایجی کبی ارباب صنایع واردر.

محصولات محلیه یوق. یوك. اوزوم. انجیر. فستق. بادم. روغن. مازی. کتره. کتول. محموده کوکی. حنطه. شعیر. داری. یولاف. کوشنه. مرجمك. سیسام. زردالی. اریك. قباق. باطلیجان. بامیه. بوربر. خیار. طوماتس. صوغان. عجور. قاوون. قاربوز. بال. پکمز. قوزه دن عبارتدر.

معمولات و محصولات محلیه یه مخرج اولان سیواس، ملاطیه، کرون، مرعش، حلب، عینتاب، اورفه، حصنمصوره نقل و اخراج ایدیلان قسمی تقریباً اوچ بچوق میلیون غروشلق نسبتنده در.

حلب و عینتاب و مرعشدن بو قضایه ادخال ایدیلان قوطنی شتاری ایپکلی ماتوسه و سنه جلب اولوندی کان معمولات و منسوجات غربیه و شکر و سائره و اورفه و حصنمصوردن کتوریلان ذخیره نك ادخالات قسم تقریبیسیده اوچ میلیون غروش نسبتنده در.

بو قضاده فستق و بادمدن یاپیلان کوبوك سوجوغی شکر سوجوغنه همان مرجح کیدر.

بوندکله اوزوم پکمزندن یاپیلان پستیل بهسنی یه مخصوص اولدیغی کبی اوزومدن (رواق) دنیلان نفیس بر نوع شروب دخی یاپیلور.

سنوی بر میلیون قیه قدر قوری اوزوم و برخیلی فستق و کوبوک سوجوغی اخراجاتی وقوعبولور .

موسم زراعت ایلول ابتداسندن تشرین ثانی نهایتنه و حصاد حزیران ابتداسندن اغستوس نهایتنه قدر دوام ایدر .

جفت و خرمن ادوات عتیقه ایله اجرا ایدیلور .

اراضی‌یی قوتلندیرمامق و تخمجه حسن انتخابه اعتنا اتمامك سببیله زراعت تخمك بره بش نسبتنده حاصلات ویرر .

محلنجه ارابه و امثالی شیلر هنوز استحضار واستعمال ایدیله‌مدیکندن نقلیات بالطبع «دوه» ، «بارکیر» ، استر و مرکب و بعض عشیرتلرجه اوکوز واسنك واسطه‌سیله‌در .

بوقضا داخلندن ملاطیه ایله عینتاب اره‌سنده مقدما انشاسنه مباشرت ایدیلان شوسه طریقنك یاپیلان قسمی کوهستان طاغنه ایصال ایدلمشدر .

اهالی محلیه‌نك ملبوسات و معیشتی ساده ، اخلاق و عادات محلیه مرغوب بر صورتده‌در . یکدیکریله حسن آمیزش ایدن و منسوب اولدقلری صنفه کوره ترکجه و کردجه تکلم ایدیلان بوقضا سکنه‌سی اسلام و خرستیاندن عبارت اولوب نفوس اسلامیه‌یه کوره غیر مسلم یوزده درت بش نسبتنده‌در .

بالاده محرر نواحی و عشایرك متوطن بولندیغی اون اوچ محله و ١٤٣ قریه‌نك هیئت مجموعه‌سی ٩٨٥٩ ی اسلام و ٣٩٥ ی خرستیان و یردستیان اولمق اوزره ١٠٢٥٤ خانه‌دن و نفوسیده ٤١٤٦٣ عدددن عبارتدر .

بوقضا داخلنده معمور و مشرف خراب اوله‌رق ١٣ جامع ٢٣ مسجد و ٨٠ طلبه‌سی بولنان ٢١ مدرسه ٤٠ جلد کتابی حاوی کتبخانه و تکیه و بر مکتب رشدی و ٧٤٨ شاکردی بولنان ٣٨ ابتدائی و صبیان مکاتب اسلامیه‌سی ١٢ مناره ٢١ خان و جماعات غیر مسلمه‌نك اوچ باب کلیسا و ایکیده مکتبلری واردر .

حیوانات اهلیه‌دن حساب محلی‌یه کوره تقریباً درتیوزدوه ، ۱۰۰۰ اسب وقصراق ۱۰۰۰ استر ۸۰۰۰ مرکب ۱۰۰۰۰ اوکوز ۵۰ جاموس ۲۰۰ صغر ۲۰۰۰۰ قیون ۶۰۰۰۰ کچی ۲۵۰۰۰ طاووق بولنور .

واردات سنویهٔ امیریه‌سی ۱۳۰۲۱۵۹ محل مصرفیده ۱۷۸۵۹۶ غروشدر .

قضانك روم قلعه حدودنده کبار اصحاب کرامدن « سعدبن ابی وقاص » حضرتلرینك مقام شریفلریله قصبه‌ده « اخی علی ، حاجی زیرك اغا ، شیخ فیضی ، مرکزه ایکی ساعت مسافه‌ده صغراز قریه‌سنده « حاجی علی بك » ودرت ساعت مسافه‌ده « شیخ عبدالرحمن الارزنجانی » نام ذوات محترمه‌نك مراقد وزیارتکاهلری واردر .

حصنمنصور قضاسنه عائد معلومات

(حصنمنصور) شهری بر روایته کوره (منصور بن جعفر بن الحارث العامری) یه منسوب اوله‌رق ایام (مروان بن محمدالجعدی) ده اعمار ایدلمشدر .

(صمصاد) شهر قدیمی اورانك توابعندندر . روایت اخرایه کوره عبادیه‌دن (ابوجعفرالمنصوری) بن محمدك زمان خلافتنده انشاوالان خرابه‌سی موجود ودروننده یوز قدر خانه مسکون بولنان قلعه‌یه نسبتله (حصن منصور) تسمیه ایدلمش بین الاهالی (ادیمان) نامی ویرلمشدر .

منظره‌سی قوهٔ باصره‌نك احاطه ایده‌میه‌جکی درجه‌ده واسعدر .

موقعی عربستانه شبیه ، هواسی حار اهالیسی ترك ایله کردن وقسم قلیلی ملل غیرمسلمه‌دن عبارتدر .

قضا مرکزی قره‌طاغك یارم ساعت مسافه‌سنده اطرافی باغ وبغچه‌لرله محاط دوز موقعده کائن التی محله‌ده بیك طقوزیوز اللی ایکی خانه‌یی مشتملدر .

اسلام وخرستیان سکنه‌سی یدی بیك طقوز یوز طقسان التی نفوسدر .

شرقاً کاخته وخالبورجی چایی — غرباً بهسنی قضاسیله قسماً حدفاصل اولان (کوکصو) — شمالاً ملاطیه ایله همحدود (صوپاتان) ونمرت طاغلری وبهسنی قضاسنك سورکی وطوت ناحیه‌لری — جنوباً اورفه سنجاغیله روم قلعه وبره‌جك قضالرینی تفریق ایدن (فرات) نهری — شرق جنوبیسی (سیورك) قضاسیله محدوددر .

مرکز قضا ملاطیه‌یه اون سکز مرکز ولایته اوتوز التی ساعت مسافه‌ده‌در .

دائرهٔ اداره‌سی یوز ساعت مسافه‌دن وسکسان قریه‌لی چالغان — اوتوز طقوز قریه‌یی حاوی قاریجق — اللی یدی قریه‌یی شامل قیوجق — یکرمی ایکی قریه‌دن مرکب قوچملی، اللی ایکی قریه‌دن متشکل صمصاد — نامیله بش ناحیه‌دن وهیئت مجموعه‌سی اعتباریله التی محله ایکی یوز یتمش قریه‌دن عبارتدر .

قصبه‌نك قانجا محله‌سنده ۱۳۰۷ تاریخنده طرز جدید معماری اوزرینه انشا ایدلمش مکمل بر حکومت قوناغی مصلا محله‌سنده اسلحه والبسهٔ عسکریه وضعنه مخصوص ایکی باب دپوی وایکی بلوك استیعاب ایدر بر عسکری قشلاسی وغایت واسع ومکمل ایکن مرور زمانله عارضه‌دار اولمش برده قشله‌وار‌در .

بو قضا جغرافیای جدید اعتباریله اناطولی صغرا جانب شرقیسنك طاغلق وسنکستان اولان قسم شمالیسنده‌در .

شتا طرف شمالیسی اولان محللرده تشرین ثانی ابتدالرندن بدأ وکثرتله برف نزولیله مارت نهایتلرینه — اووه قسمی اولان جهت جنوبیه‌سنده ایسه کانون اولدن شباط خاتمه‌سنه قدر دوام ومیزان الهواجه درجهٔ حرارت اوتوز التی ایله تحت الصفر سکز اون درجه بیننده تخالف ایدر .

فصول اربعه حکمی تمامیله جاریدر . جنوب طرفلرنده موسم صیفده حرارت بالنسبه زیاده‌در .

داخل قضاده التی بیك التی یوز یکرمی برخانه، درت خان، ایکی حمام، التیوز دکان، سکسان سکز دکرمن بر بزیرخانه، اون‌بش قهوه خانه، ایکی فابریقه واردر.

نام نامیٔ حضرت پادشاهی‌یه وواردات محلی بالدیسنه عائد اوله‌رق ۱۳۲۲ تاریخنده قصبه‌ده برقرائتخانه وقرق ایکی دکان ومغازه وسائره‌یی شامل بدستان شکلنده برچارشو انشا ایدلمشدر.

اصحاب خیردن الحاج عبدالغنی افندی طرفندن بنا و ۹۶۵ تاریخنده تعمیر ایدلدیکی قپوسی اوزرنده‌کی کتابه‌دن اکلاشیلان چارشو جامعی برمناره وایکی حجره وبرصیفیه وککیش حولی وبیوك برچشمه‌یی حاویدر.

سنوی اللی بیك غروش راده‌سنده‌کی مخصصاتی اهل مرتزقه‌یه ویرلمکده‌در.

بانیسی شماله معروض ایوانک جهت شرقیه‌سنده مدفوندر.

چارشو سمتنده خلفای عباسیه‌دن (علاءالدین) وروایت دیگره گوره (سلطان علاءالدین سلجوقی) طرفندن تأسیس ایدلمش اولان جامع کبیرکده اهل مرتزقه‌سنه ویرلمك اوزره ایکی بیك غروش راده‌سنده تخصیصاتی واردر.

۳۰۸ سنه‌سنده وقوعبولان حرکت ارضدن کاملاً منهدم اولمسی اوزرینه اهالیٔ محلیه طرفندن اون بیك لیرا اعانه جمع وطرز معماریٔ جدید اوزره متانت ورصانت فوق‌العاده ایله اعادهٔ اعمار واتصالنده یکرمی درت حجره‌یی شامل برمدرسه برمناره بربیوك صفه وبرصیفیه وایکی چشمه نظربا برصورتده انشا اولنمشدر.

جامع شریفٔ داخلنده فخرکائنات علیه افضل الصلوات والتحیات افندمز حضرتلرینك لحیهٔ سعادتلرندن برموی عنبربوی محفوظ محفظهٔ احترامدر.

حکومت قوناغی جاده‌سی اوزرنده التی حجره برمناره برصفه برایوان برچشمه درت باب انباری مشتمل اولان واصحاب خیراتدن خواجه علی افندی طرفندن بنا ایدلمش بولنان قاب جامع شریفنك سنوی وارداتی اولان بیك غروشك اهل وظائفه عدم کفایتنه مبنی اوچ سنه اول اصحاب خیراتدن ومتحیزان

محله‌دن عبد الكريم زاده حاجی مصطفی اغا طرفندن سنوی بيك غروش ايراد ويرر ايكی باب دكان وقف ايديله‌رك اداره‌سی تأمين ايدلمشدر .

قصبه‌نك غرب جهتنده ايكی چشمه برمناره برايوان ومكمل حوللو واتی حجره‌يی مشتمل اولان (اسكی سرای) جامعی ١١٤٨ تاريخنده مرحوم ابراهيم بك طرفندن طرز عتيق اوزره غايت مصنع برصورتده بنادر .

واردات سنويه‌سی ايكی بيك غروش مقداری اراضی حاصلاتندن عبارتدر .

قصبه‌نك جهت شماليه‌سنده يكی پكار محله‌سنده ملاطيه جاده‌سی اوزرنده برمناره برايوان برحوللی ودرت حجره وبرچشمه‌يی حاوی ديگر برجامع واردر . جنوب جهتنده (محی الدين) عربی قدس سره العالی يه منسوب اولان جامع شريفك بركونه واردات وقفيه‌سی اولمديغندن حال خرابيده قالمشدر .

حكومت قوناغی جوارنده خواجه عمر وقره طوت . قاپيجا . اسكی سرای . محله‌لرنده وورده حاجی سليمان نامنه مناره‌لی ومناره‌سز وبعضيسی مشتملاتلی عتيق بش جامع وبرمسجد ، مصلا محله‌سنده (الای بكی) جامعی ناميله ديگر برجامع موجوددر .

بونلردن بعضلرينك ارباب وظائفی اولدقجه ادا ايدر درجه‌ده واردات وقفيه‌لری بولنور .

(الای بكی) جامعی مشتملاتندن اوله‌رق درونی چايرلق واطرافی ديوارله محاط وبرخيلی دوت اغاجلريله مزين صلات عيدينه مخصوص واسع برمحل واردر .

(اسلمزبك) طرفندن ٩٠٠ تاريخنده انشا ايديلان يدی سكز حجره‌يی شامل ومعمور برمدرسه ، قادری مشايخندن عرب حسن بابا زاده ايله صاری شيخ زاده‌لرك قديم ايكی وجونه زاده حاجی ابوذر بابا نامنه منسوب بركه اوچ تكيه موجود اولوب هرجمعه گيجه‌سی آيين طريق قادری اوزره ذكر وتهليلات اجرا اولنمقده‌در .

جلیکان آق‌پکار صمصاد قریه‌لرنده‌ده بر عتیق مسجد واردر .
مریم انا اسمیله موسوم کلیسا حوالیسنده اوتوز بش سنه مقدم ذکور واناثه مخصوص ایکی مکتب یاپیلمشدر ایکیسنده یوزیکرمی شاکرد واردر بومکتبلر قصبه داخلنده‌کی برخانك ایجاری وقسماً اعانه ایله اداره اولنور .
قصبه‌ده برده سریانی قدیم وقتولك وپروتستان کلیسالری واردرکه قتولك کلیساسی ١٢٩٧ تاریخندن ١٣٠١ تاریخنه‌قدر انشا واکمال ایدلمشدر .
سریانی قدیم کلیساسی بش عصر اولك آثارندندر حوالیسی داخلنده بر مکتب ابتدائی واردر . قرق اوچ سنه مقدم مارجرجیس نامیله انشا اولنان سریانی قتولك کلیسانك بانیسی (افریم) نامنده اورفه‌لی بریسقوبسدر .
پروتستانلره مخصوص اولان کلیسا ١٢٧٥ تاریخنده تأسیس اولنه‌رق حوالیسنده اوتوز بش طلبه‌یی حاوی بر ذکور واوتوز شاکردلی براناث مکتبی بولنیور بومکتبلرده کندی لسانلری اوزره وترکجه دخی تدریسات اجرا اولنمقده‌در .

صمصاد ناحیه‌سنده (شمصاد) نامیله معروف طوپراقدن برقلعه خرابه‌سی واردرکه جهت غربیه‌سنده واك مرتفع برموقعده قلعه‌نك هرطرفنه حاکم کارگیر وقسم جزئیسی موجود اولان بنا نکده ترصدخانه وشرق طرفنده‌کی آثار عتیقه دخی حمام اولدیغی صوبوللری وقنواتندن استدلال اولنمقده‌در .
بوقلعه ١١٣٣ تاریخنه‌قدر معمور ایمش . بانیسی حقنده تاریخه مستند روایت یوقدر . یدی ساعت بعد شمالندن جریانله نهرفراته انصباب ایدن کاخته چاینده‌ن برمقدار صوافراز وبوقلعه‌یه اساله ایدلدیکی الیوم قسم اعظمی موجود اولان مجرا دلالتیله متحقق ومجرای مذکورك دره‌لره تصادف ایدن نقاطنده جابجا متین کوپری یاپیلمش اولدیغی آثار باقیه‌سیله ظاهردر .
صمصاد وقلعه سور داخلنده اولدیغی بعض اقسامنك موجودیتیله ثابتدر .
مقدما صمصاد ناحیه‌سنك میلاس قریه‌سنده ایکن اخیراً کوزسین قریه‌سنه نقل ایدلمش مستطیل الشکل برقره طاش اوزرنده بری ذکور دیکری اناث اولان هرجهتی منتظم کوریلاف قبارتمه رسملك المان ارباب فنونی طرفندن

لدی التدقیق دوقیران شام نامنده برذاتله حرمنك رسمی اولدیغی خبرویرلمشدر.

قصبه‌نك شرق شمالیسنده و برساعت مسافه‌ده ملوك یونانیه‌دن ملك بیرون طرفندن انشا ونامنه توسیم واطرافی سور ایله تحدید ایدلمش برشهر خرابه‌سی بولنوب سوری قسماً موجود ایسه‌ده مبانیسندن اثرقالمیه‌رق شمدی قریه شکلنده برقاچ کرد خانه‌لری بولنیور.

بوقریه جوارنده یردن نبعان ایدن وجسیم برحوض حصوله کتورن صودن وقتیله اچیلان جدول واسطه‌سیله قصبه‌نك اوچیوز دونم قدر اراضیسی سقی ایدیلور.

مذکور صوحرقنك کچن سنه وقوعبولان تطهیراتی اثناسنده مستطیل وساحه‌سی ملون ومربع الشکل اوفق طاشلرله منقش برطاش ظهور ایتمش ایسه‌ده حجمنك بیوکلکی وثقلتی حسبیله قالدیرلمسی قابل اوله‌مدیغندن محلنده ترك ایدلمشدر.

بری اساساً طاغلق وسنکستان اولان بوکویك اوکنده آثارعتیقه‌دن بربکار واردر.

جهت جنوبیه‌سنده‌کی برچوق مغاره‌لردن بریسنك اوزرنده قبارتمه بر هیکل کورلمکده‌در.

جهت غربیه‌سنده بیوك طاشلرله انشا ایدلمش شایان تماشا اوچ کوز نامیله برکوپری واردرکه حادثات زمانیه‌یه اوغرایه اوغرایه قورقواق طاشلریبك برقسمی دوکلمش ایسه‌ده متانت اصلیه‌سنی محافظه ایتمکده‌در.

قصبه‌نك شمال جهتنده اولیاء اللهدن شیخ عبدالرحمن ارزنجانی حضرتلرینك نام معالی اتسامنه منسوب وطاغ اراسنده تخمیناً یوزخانه‌یی حاوی (ترك) قریه‌سنده برجامع ومناره واتصالنده مشارالیهك تربه‌سی وعلی روایة آثار خارقه‌سندن اوله‌رق عصاسنك اصابت ایتدیکی محلدن نبعان ایله الآن جریان ایتمکده اولان بونکلدك نامنده برآب صافی واردر. (العهدة علی الراوی)

مذکور قریه‌نك جهت غربیه‌سنده دره ایچنده مشارالیهك چله خانه‌سی ویاخود کتاب مغاره‌سی دنیلان برمغاره و بونك اون دقیقه ایلروسنده کلنجك

طاغی وادیسنده تیمور قلعه دینکله مشتهر طاشدن اویمه فوقانی وتحتانی ومتعدد حجره‌واری اوطه‌لری شامل دیکر بیوك برمغاره واردرکه درونی تصاویر مصنعه ومجسمه ایله منقش ومملو وتصاویر مذکوره جمله‌سندن اوله‌رق انسان وبشیك وخوروز تکنه‌سی کبی شیلر وبعض عتیق یازولر دخی موجود ایمش .

اولمری بومغاره‌نك هرجهتی قابل تماشا ایکن برقاچ سنه ظرفنده یوللرینك قیریلوب دوشمه‌سی وارتق چیقلمق قابل اولمامسی ارباب تماشایی ایچروسنه کیرمه‌کدن محروم براقمشدر .

قصبه‌نك جنوب جهتنده سکز ساعت مسافه‌ده طروش وبالاش وبورج قریه‌لرنده دخی برخیلی مغاره‌لر وطروشده عتیق برقلعه وبورج قریه‌سنده ایکی قات دیواری بر طاشله مبنا مربع الشکل ودرونی صهریجلی وجدار اربعه‌سی الیوم موجود عتیق براثر کوریلیور .

قضا مرکزینه بربچوق ساعت مسافه‌ده اصحاب کرامدن اباذرغفاری وقصبه‌ده خواجه عمر محله‌سنده کبار اولیاء اللهدن حسن بکی — حکومت قوناغی حوالیسنده احمدبکی وبرساعت مسافه‌ده علی طاغی دینکله مشهور برطاغ ذروه‌سنده محمود الرضائی رضی الله عنه الباری — بوغرب جهتنده وکذلك بربچوق ساعت مسافه‌ده هرمزشاه قریه‌سنده هرمزشاه — وبجوارنده کارکشین قریه‌سنده ملك خالد — ابدال کوسی — قصبه‌نك جهت جنوبیه‌سنده محمود قاضیهان قریه‌سی جوارنده‌کی طاغده قاضی‌هان — مرکزه اوچ ساعت مسافه‌ده چناقچی قریه‌سنده چناقچی بابا — اوجوارده قره‌بیوك قریه‌سنده برطاغ باشنده نورالدین دده ، — طروش قریه‌سنده طروش دده — قاب جامع محله‌سنده اسحاق دده — مصلا محله‌سنده شیخ عبدالرحمن فاقرش دده — خرستیان محله‌سنده یوسف دده نامرنده زیارتکاهلر واردر اهالی محلیه طرفندن کمال خلوص واعتقادله زیارت وحرمت اولنور .

بونلردن اباذرغفاری محمود انصاری ، شیخ عبدالرحمن ارزنجانی حضرتلرینك تربه‌لری منتظم وموجود وحاصلات وقفیه‌لری کافیدر .

محمود قاضیهان حضرتلرینك تربه‌سی برسنه اوله‌قدر مجهول ایكن قریه خلقندن برینك بررؤیاسی دلالتیله لدی التحری طاغك وسطنده تربه‌زمینی بكسماد شكلنده اوفق طاشلرله منقش واوزری قاب اوله‌رق بنا ایدلمش وشمدی‌یه قدر اثر وهن وخرابیدن آزاده قالمش اولدیغی حالده تظاهر ایتمشدر .

اباذرغفاری ومحمودانصاری حضراتنك حرباً شهادتی وشیخ عبدالرحمن ارزنجانی حضرتلرینك سیاحةً اوراده اكمال انفاس معدودهٔ حیات ایله وقوع وفاتی مروی ایسه‌ده دیكرلرینك ترجمهٔ حاللرینه دائر معلومات یوقدر .

قضانك غرب شمالیسنده‌كی طاغدن نبعان ایدوب خان، كوزلوبك، بالیان چایلریله بعد التلاقی كوك صویه انصباب ایدن شبكر — وجهت غربیه‌سنده مذكور صولرله سوركی وتوت ناحیه‌سی وادیسندن جریان ایدن صولرك برلشمسیله حاصل اولان كوك صو — وجنوبدن آقان فرات نهر جسیمی — بو قضایی بهسنی واورفه قضالرندن فصل ایتمكده‌در .

بونلردن بشقه چقال — آكری — زیارت — خالبورجی — دنیالان دیكر انهار صغیره اراضی موجوده‌یی اسقا وارووا ایلر .

شبكر وكوك صو اوزرلرنده الآن عادی بر كوپری — قصبه‌نك غرب جنوبیسنده وسكز ساعت مسافه‌ده آغجه قریه‌سی جوارنده وكوك صو اوزرنده‌ده جسیم وشایان تماشا دیكر بر كوپری وار ایسه‌ده وقتیله عشایرك مذكور كوپریدن مروریله اهالیٔ مسكونه مزروعاتنه ایراث ایلدكلری ضررك منع ایقاعنه كویا بر تدبیر اولمق اوزره او نادرهٔ روزكارك اورته كوزی بهسنینك قزل این قریه‌سی خلقندن بر نابكار طرفندن باروت واسطه‌سیله تخریب ایدلمشدر .

قضانك محتوی اولدیغی ٥٨٢٤٣٦ دونم اراضیدن ٨٥٠٠ ی صولی و ٤٤٧٢٤٨ ی صوسز ٢٦٠٨٨ ی باغ و ٥٠٠٠٠٠ ی طاغلق وسنكستان ومیشه‌لكدر . میشه‌لكلری محافظه اولنمامق حسبیله احتطاب واستفاده‌یه غیر مساعد بر درجه‌یه كلمش ایسه‌ده نفوس موجوده‌یه نسبتله سنه‌ احتیاجات محلیه‌یی مهما امكن تأمینه كافیدر .

قضانك شمال جهتنده ارلجیش سلسله‌سنه منتهی مشهور طاروس طاغی

وبين الناس قره طاغ ديمكله متعارف وملاطيه حدودينه قدر ممتددر .

٩٠٠ متره ارتفاعنده مردكرز ، بيكرمتره ارتفاعنده اغ طاغ . قزلر . (جلبكار) طاغى ٧٠٠ متره ارتفاعنده دال مزراق نامليله شواهق مرتفعه واردر .

بوتلرك برقسمى بيشه لك وسنكستاندر .

بوجبالده حيواناتدن كيك ، طاوشان ، تلكى ، قورت ، طوموز ، آيى ، سكسار ، قوندوز ، دين ، چقال وطيوردن سيفى ، آتمجه ، آق بابا ، شاهين ، طاوشانجيل ، بوهى قوشى ، آق قوش ، بايقوش ، مائى قوزغون ، طوغان ، قاز ، اوردك ، طورنه ، ككلك ، كوكرجين ، يبانى طاووق ، قره ابطاق ، بالقجيل ، بلدرچين ، بلبل بولنور .

قوجق ناحيه سى داخلنده مركز قضايه التى ساعت مسافه ده كوردى مللى قريه سنده ، طاش ، طوز ، كمور وقوجعلى ناحيه سنك قره اغاج قريه سنده — قاريجق ناحيه سنك باليان وشرفلى قريه لرنده كمور معدنلرى واردر .

قضانك واردات اميريه سنويه سى ١٤٤٤٢٠٢ مصارف عموميه سيده ٣٥١٠٠٠ غروشدر .

داخل قضاده محصولات محليه دن پنبه ، يوك ، كندير قسمندن شلوار ، عبا ، خالى ، كليم ، چوال ، چوراب ، بچه ، بز ، شريت نسج واعمال وكنديرك برقسميده صرف ايچون خارجه سوق وارسال ايديلور .

سنوى يوز الى بيك قيه پموق يكرمى بش بيك قيه يپاغى اوچ بيك قيه قدر كنديرحاصلاتى اولور .

قضاداخلنده جولهه (حياك) ، پابوشجى ، (كفشكر) ، دميرجى ، مرانقوز ، نعلبند ، بوياجى ، ترزى ارباب صنعتى واردر .

قضانك مخرجى حلب ، عينتاب ، دياربكر ، اورفه اولديغى كبى ايپكلى ، مانوسه ، مانيفاطوره ، غاز ، شكر ، صابون ، بوز ، بهارات وسائره بنه حلب ، عينتاب ، مرعش ، ملاطيه ، عربكر ، اورفه دن ادخال ايديلور .

سنوی تقریباً اوچ میلیون اوچیوز بیک غروشلق اخراجات واوچ میلیون یوز بیک غروش راده‌سنده ادخالات وقوعبولور .

قضا داخلنده حبوباتك انواعندن بهر کیله‌سی ۱۸۰ قیه اعتباریله سنوی ٦٠٠٠٠ کیله حنطه ٤٠٠٠٠ کیله شعیر ٥٠٠٠ کیله مرجمك ۱۰۰۰ کیله مصر ۲۰۰۰ کیله نخود ۲۰۰۰ کیله کوشنه ۱۰۰۰ کیله جولباند ۲۰۰ کیله سیسام وسبزه‌دن خیلی بامیه، بطلیجان، طوماتس، خیار، عجور، قسا، اسپناق، فاصولیه، لخنه، خاص (مارول)، قره‌بقله، طورپ، هاووج، پانجار، قاوون، قارپوز، صوغان، صارمساق، چکدم، کنکر، راونديه فصیله‌سندن اشقین، چریش مانطار و ٥٠٠ قیه قدر آفیون ۱۰۰۰۰۰ قیه قدر توتون وفواکهدن بر خیلی الما، آرمود، نار، انجیر، جویز، اریك، زردالی، شفتالی، آلوچ، اوزوم، توت، ویشنه، کراز، سماق حصوله کلمکده اولدیغی کبی خیلیده یاغ، پکمز، بال، بنیر، مازی، کتره، بطوم، چیقار .

برقاچ سنه‌دنبرو ایپکجیلکك تأمین ایلدیکی رواج وفوائد سائقه‌سیله خیلی توتلق یتشدیرلمکده شمدیلك تقریباً یوزبیك قیه نسبتنده قوزه محصولی المقده ایسه‌ده بمنه‌الکریم ایلروده بونك درجات متضاعفه‌ده تزاید مقداری مأمولدر .

میوه‌لرندن نفاست وکلینی جهتیله شایان تذکار اولان نار‌در .

سنوی اوتوز بیك قیه‌دن زیاده نار اقتطاف وخارجه سوق وصرف ایدیلور .

قضا داخلنده ۸۹ دوه ۳۲۸۱۳ قیون ۳٥٤۹۸ کچی ۷۱۸ قصرلق طای . آت . بارکیر ٦٥۲ استر ۳۹٥٥ مرکب ۹ مانده ٥۱۷۲ اینك ٥۰۰۰ اوکوز ۲۰۰۰۰ قدر طاووق ۲۰۰ قاز ۲۰۰ هندی واردر .

ایاقلرك اوشومسی وجرم قمرك اطرافنده هاله کورنمسی باران نزولنه — افق شمالیده بیاض بلوط ظهوری بوبرازك هبوبنه — جقال وبیرجه‌لرك صیحه‌لری هوانك انکشافنه — دلالت ایدر . علامتدن ایدوکی اهالی محلیه‌نك تجربه‌لری جمله‌سندن ایمش .

بوقضاجه طرز معماری اصول عتیقه اوزره‌در .

قضانك هر طرفی زراعت و معموریته مستعد ایسه‌ده جمعیتی وسعتی نسبتنده اولمدیغندن اکثر اراضیسی خالیدر .

موسم زراعت ایلولدن بدأ ایله کانون ثانی نهایتنه وحصاد مایس یکرمیسندن اغستوس نهایتنه قدر اصول وادوات عتیقه ونقلیات دخی شغره دینلان بر آلت خشبیه‌نك یوك حالنده مرکب، بارکیر ، استر ، دوه‌یه تحمیلیله اجرا ایدیلور .

مزروعاتی صولی اراضیدن تخمیناً بره سکز وصوسزدن بره بش نسبتنده حاصلات ویرر .

نکاح وختان جمعیتلری اکثر محللرده جاری اولان احکام شرعیه وعادات معلومهٔ عمومیه دائره‌سنده‌در .

قصبه اهالیسنك قسم اعظمی سویل البسه برقسمیده طرز عتیق اوزره شلوار . پالطو . اوزون انتاری نیمتن، قرا اهالیسی عبا، شلوار، مانوسه، بیلض برلی بزیء یوکدن کلاه یمنی اکتسا واستعمال ایدرلو .

اخلاق عمومیه آداب مرضیه‌یه موافقدر .

قصبه اهالیسی ترك ، کرد وقسماً عربی وارمنی لسانیله وقسم اعظمی ترکجه‌یه واقف اولان قرا اهالیسی‌ده عمومیتله کردجه متکلمدر . هر صنف دیکرینك لساننه‌ده واقفدر .

اهالیٔ محلیه‌دن ترکلر تماماً کردلرك برقسمی حنفی مذهبنده‌در .

تمامی ۳۰۷۸٤ عدددن عبارت اولان نفوس موجوده‌دن ۱٤٦۷۱ ی ذکور ۱۳٤٤۳ ی اناث اوله‌رق مجموعی ۲۸۱۱٤ اسلام و۱٤۱۸ ی ذکور ۱۲۵۲ سی اناث که ایکی بیك التی‌یوز تمشیده خرستیاندر .

کاخته قضاسنه عائد معلومات

یوز یدی خانه‌دن عبارت اولان (کاخته) قصبه‌سی مرکز لوادن اون سکز حصنمنصوره سکز و یتورکه طریقیله مرکز ولایته اوتوز ساعت مسافه‌ده‌در .

مع قرای ملحقه قضا دائراً مادار اللی ساعت مساحه‌یی حاوی اولوب علوط ، توقاریس ، سنجك نامیله اوچ ناحیه‌یه منقسمدر .

شمال و غربی ملاطیه — شرق شمالیسی یتورکه — غرب جنوبیسی حصنمنصور قضالری — و شرقاً بو قضا ایله سیورك بیننی تفریق ایدن فرات نهریله محدوددر .

موقعاً هواسی معتدل ، حرارت و برودتی شدت تأثیردن بریدر .

بوراجه میزان الحراره نهایت ۳۰ — ۳۳ برودتیده تحت الصفر ۵ — ۶ درجه‌یی کوسترر . قیشی ایام بهاره مشابه بر لطافتی آکدیرر . کانون ثانیده بعضاً صغوقلر کوریلور .

مرکز قضاده یازین کثرتله هبوب ایدن شدتلی روزکار فنا حالده غبار نثار اولمق مناسبتیله امراض عینیه و رمدیه حصوله کتوره‌جك تأثیری موجود ایسه‌ده لله الحمد بونه برکونا خسته‌لغی بادی اولمز .

قضا تشکلات طبیعه‌سیله ایکی‌یه آیریلر . قسم شمالیسی جبال متسلسله جهت جنوبیه‌سی بسیط اووه‌در . اکثر سنه‌لر طاغ طرفنه برف نزول ایتدیکی حالده اووه جانبنده برفدن اثر بولنمز .

هنوز قریه شکلنده بولنان مرکز قضاده حکومت قوناغی تلغرافخانه بر جامع شریف برده ابتدائی مکتبی بر فرون ایله ایکی دکان واردر . توقاریس قریه‌سنده صفر اغا و نارنجه‌ده ابوزر اغا طرفلرندن انشا اولنمش بر جامع شریف صلاح قریه‌سنده‌ده بر جامع شریف ، طوقاریس . نارنجه کوملك قریه‌لرنده بر ابتدائی مکتبی واردر .

کاخته قصبه‌سی اوکندن جریان ایدن چالك صاغ ساحلنده و برجبل

كوشه‌سنده مرتفع ومنفرد جسيم بر قيا اوزرنده كاخته قلعه‌سنك خرابه‌سی كوريليور. بو قلعه‌نك حال معموريتدن متباقی برج وبارولرنده‌كی متانت وانتظام وقتيله آنافس آثار معماريه‌نك اهملرندن اولديغنی كوسترر.

مربع واسطوانی الشكل بويوك طاشلردن انشا اولنمش، بو طاشلر خرجسز اولەرق فوق العاده بر انتظام ومكمليتله يكديكرينه وصل وامتزاج ايتديرلمش، يالكز بعض اقسامنده خرج استعمال ايدلمشدر. خرجسز اولان برج وديوارلرك صكره‌دن علاوه اولنديغنده ظن اولنور. قلعه‌نك بو قسمنده محكوك بعض خطوط اسلاميه موجود ايسه‌ده تماميله اوقونه‌مامقده يالكز ادوار پيشين اسلاميه‌يه عائد اولديغی اكلاشلمقده‌در.

قصبه‌نك بر ساعت مسافه جنوبيه‌سنده چندره‌چايی اوزرنده آثار قديمه‌نك الڭ مكمللرندن عد اولنمغه سزا بر كوپری واردر. يكرمی ايكی عصر اول سلفقوس زماننده انشا اولنديغی مروی بولنان بو كوپری بر كوزلی اولوب شمدی‌يه قدر هيچ بر طاشی دوشمامش، زمان انشاسنده‌كی مكمليت ورصانتی الآن محافظه ايتمكده بولنمشدر. كوپرينك بر باشنده بر، ديكر طرفنده دخی ايكی عدد اون‌بشر متره ارتفاع وبرار متره قطرنده اوچ ستون بولنمرك باشلرنده دخی (ايونيين) طرز معماريسنده برر ديرك باشلغی واردر.

كرك بو عمودلر اوزرنده وكرك كوپرينك قسم وسطيسی جانبنده موضوع جسيم طاشلرده بعض كتابه‌لر كوريليور.

كوپرينك بر باشندن ديكر باشنه قدر ايكی كنارنده ايكی بچق متره ارتفاع وبر بچق متره قدر عرضنده‌كی طاشلرله ياپيلمش ديوارلر موجود اوزری دخی ينه طاشلرله مستحكم ومفروشدر.

اعصار مديده‌نك امواج حوادثنه صورت مقاومتی جالب حيرت اولان بو اثر نادر، دست صنع بشردن اولانجه اعتنای كمال ايله صادر اولمشدر.

بو كوپريدن بر ساعت دها جنوبده ومركز قضايه ايكی ساعت مسافه‌ده تخميناً اوچيوز متره ارتفاعی حاوی بر جبل اوزرنده (قره‌قوش) نامنده

طوپراقدن وچاقل طاشلردن وجوده كتورلمش غايت جسيم مخروطی بر تپه بولنيور . بوقدر كليتلی چاقل طاشنك بر نقطه‌يه جمعيله تشكيل اولنان بو مخروط اوكوی‌نك زمان انشاسنك يادكار قيمتداری ايدوكی تخمين اولنيور . بونك ده اطرافنده تخميناً بشر متره ارتفاعنده ويارمشر متره قطرنده طاشدن معمول ومتناظر درت عدد ستون وبوستونلردن برينك اوكنده براختيار قادين هيكلی وجنوبه ناظر برقره قوش رسمی غرب جهتنده‌كی ستونك بالاسنده دخی طاشدن برلوحه واردركه بونك بريوزنده قبارتمه صورتيله ال الەوريرمش براركك وبرقادين تصويری بولنيور .

مخروطك شمال جهتنده بربرينه ايكی متره مسافه‌ده مركوز اولان ديكر ايكی ستوندن برينك اوزرينه برارسلان هيكلی قونلمشدر .

مخروطك قاعده‌سنده يره دوشمش برارسلان هيكلی دها واردر .

بوهيكل وقتيله تپه‌نك اوزرينه موضوع ايكن مرور زمان ايله يوارلانه‌رق يره قالديغی ملحوظدر .

قصبه‌نك جهت شرقيه‌سنده درت ساعت مسافه‌ده بللی طاغ اوزرنده نمرود تپه‌سی ناميله شايان حيرت وتماشا غايت جسيم وبوكون شوسه ايچون استعمال ايديلان اوفق اوفق قيرمه طاشلردن متشكل وشكل اهراميده ديكر برمخروط واردر . بونك اطرافنده آثار نادره وغريبه‌دن خيلی قادين واركك هيكللری ، ارسلان صورتلری كورلمكده‌دركه بونلردن اكثريسی مركوز وموضوع بولندقلری يرلردن يوارلنمشدر .

بورادە اسكی يونان حرفی ايله قابل قرائت بك چوق محكوكاته تصادف اولنيور .

طاشدن تراشيده اوله‌رق مستطيل الشكل غايت جسيم طاشلردن مخصوصاً انشا اولنان مرتفع برمحلده اقامه ايدلمش برقادين هيكلنك شماله متوجه وبراز صوله متمايل اولان باشنده‌كی وضعيت شاعرانه بالخاصه شايان تذكار ، حتی صاچلرينك طرز ترتيبنده‌كی انتظام ومكمليتده جالب انظاردر .

يره دوشمش جسيم انسان هيكللرينك برقوق وحةاللري صنعت هيكلتراشيده‌كی

اعتنای دقیق ایله غایت واضح وفقط ایجه برصورتده کوسترلمشدر .
باشلرنده شمدی عجملرده مستعمل قالباغه مشابه سرپوشلر واردر .
قبارتمه صورتیله یاپیلان بعض اشکالك طرز تلبسلرنده کوریلان آثار انتظام دخی بشقه‌جه سزاوار تماشادر . بعضلرینده بسبتون عریاندر .
چند سنه مقدم بالذات بوقضایه کلمش اولان موزهٔ همایون مدیری عطوفتلو حمدی بك افندی حضرتلری طرفندن اشبو آثار غریبه وعتیقه‌نك قالبلری چیقاریلوب کوتورلمش ایمش .
مرکز قضانك جهت شرقیه‌سنده طقوز ساعت مسافه‌ده اولیش قریه‌سی یقیننده وفرات نهری سواحلنده آثار عتیقه‌دن (مورده‌میت) نامنده قبه‌لی بر معبد وجوارنده (مورغا) اسمنده جسیم بر سریانی قدیم کلیساسی واردر .
اوجوارده دیکر ایکی اوفق معبد دها واردرکه برینك حریمنده که تحت الارض بر حجره درونده برکیجه یاتە ایدیلان مجانینك اعادهٔ شعور ایتمسی مجرب ایدوکی روایات محلیه جمله‌سندندر .
بونك اطرافنده تارك دنیالره مخصوص یکرمی قدر فوقانی وتحتانی حجره‌لر بولنیور .
قضا مرکزینك سکز ساعت جهت جنوبیه‌سنده واقع خوریس قریه‌سنده بوقلعه خرابه‌سی اولوب فرات نهرندن قلعه درونه‌قدر برصویولی بولندیغی کبی مرکزك جهت شرقیه‌سنده اوچ ساعت مسافه‌ده کائن پیالیش قریه‌سنده‌کی قلعه‌جك ایله (شوما) طاغی زوره‌سنده‌کی (دیزك) (خرسز قلعه‌سی) وعلی طامی قریه‌سی اوکنده‌کی (قلعهٔ چکان) (قیزلر قلعه‌سی) وجوهله شایان تذکار وتماشادر .
داخل قضاده طیفنکار وکاشکونی . جوکان . طاوس . طاشیکان . خمشیك . باغچه قریه‌لرنده مبانی عتیقه‌دن خیلی نهم اثرلر . بلاز قریه‌سی اوکندن جریان ایدن جندره‌جاسندن حصنمنصورك صمصاد قلعه‌سنه قدر

اون ساعتلك مسافه ممتد ویرالتندن مهارت وصنعتله اچیلمش بر صویولی موجوددر .

ینه قضا مرکزینك شمالنده یارم ساعت مسافه‌ده غایت جسیم وطبیعی بر مغاره وکاخته قلعه‌سی قارشوسنده بولنان طاغده وعسکران . کوریکان . تیلله . اولیوش . یکی‌شهر قریه‌لریله شوماطاغنده ادوار ابتدائیه‌ده انسانلره ملجأ ومسکن اولمش متعدد حجره‌لری حاوی وصناعی بك چوق مغاره‌لر بولنیور .

مرکز قضایه بش دقیقه‌لك محلده ترك جوهری دینلان برخاتون مدفون وبونك احوالنه دائر جالب حسن اعتقاد بعض روایات خارقه موجوددر . مرحومه‌نك مرکز قضایه سکز ساعت مسافه‌ده‌کی مشهور آق‌تپه اوزرنده وینه مرکز قضایه ایکی ساعت مسافه‌ده کاکشیر قریه‌سنده‌کی مقاملری دخی اهالیٔ محلیه‌جه زیارتکاهدر .

بیلالیش قریه‌سنده (حمیك) نامنده‌کی بر زیارتکاهنك طوپراغندن لچاموری یابه‌رق عضو متألمه طلا ایدنلر نفعنی کوردرلرمش .

اوچ ساعت مسافه‌ده هرباك قریه‌سنده (عثمان دده) نامنده‌کی زیارتکاه اولادی اولمیانلر طرفندن حصول مقصد امیدیله زیارت اولنور .

دوت ساعت مسافه‌ده هوریك قریه‌سنده مقبره‌سنك اطرافی بر متره ارتفاعنده دیوارلرله محاط (ابوصادق) نامیله معروف زیارتکاهك چوق وقت توبه حالنه افراغیله اوزرینك اورتلسنه تشبث اولنمش ایسه‌ده بعد الاکمال اراده بر کیجه مرورنده اغاج وطوپراقلرعن ظهر الغیب اطرافه طاغلدیغی وانقاضندن هیچ برشیٔ قبر اوزرینه دهشمد یکی مرویدر . بونك جوارنده‌کی باغ وباغچه وسائر مزروعاته — بکجی قونلدیغی حالده‌یله — کیمسه طرفندن سرقت وتجاوزه جسارت اولنه‌مدیغی وشاید جرأت ایدن اولورسه عالم معناده (الخائن خائف) ماصدقنه موافق اولمق اوزره دوچار خوف وجزع اوله‌رق مسروق اعاده ویا صاحبندن استحلاله مجبور قالدیغی روایات محلیه‌دندر .

قضانك شمالنده وطاغ جهتنك لاکین قریه‌سنده (کال‌فر) (فرده‌ده) نامیله برزیارتگاه بولنوب بوذاتك زمان حیاتنده اهل خطوه‌یه مخصوص بعض خارقه‌لری محلنجه زبانزد عمومیدر .

جوارده‌کی عشایر میاننده وقوعبولان منازعات ومصادماتده طرفیندن هرهانکی بری الده‌کی دکنکنی یره براغوب بو! (کال‌فرك دکنکیدر کیمسه بجه‌سون) دیرسه ارتق طرفینجه منازعه‌یه دوام ایدلمیه‌رك درحال ترك مخاصمه اولنور . حیوانی غائب اولانلر اوجاغه برچوب پارچه‌سی ادخال وبرفقیره‌ده برانمك اعطا ایله بو! (کال‌فرك حصه‌سیدر غائب اولان حیوانمزه بکجیدر) دیرسه حیوانك بولنه‌جغندن مطمئن اولور .

ایکی ساعت مسافه‌ده جات قریه‌سنده‌ده درویش موسی نامنده برزیارتگاه واردر .

بولام قریه‌سندن نبعان ایدن بولام چایی رجب قریه‌سنده — (عبدالخراب) کولندن چیقان دیکر چای یوقاری (شرفهان) قریه‌سنده — قضامرکزینه ایکی ساعت مسافه‌ده چرخنك موقعنده برلشوب (کندره) ویا (جندره) چایی اسمنی آلور .

رجب قریه‌سی طاغندن چیقان (سپید) صویی دخی بوچایه قاریشیر .

بتورکه‌نك (براش — شاکیان قریه‌لری اره‌سنده‌کی تپه اوزرنده کائن معبد خرابه‌سنك شمالنده قیه‌نك اتکندن — وینه بتورکه طاغندن — چیقان قرله صو ایله برلشیرك (براش) چایی کاخته‌نك طیغکار وقزاز قریه‌لرندن کچوب مرکزه بش دقیقه‌لك برقیادن نبعان ایدن دکرمن باشی صوینی آله‌رق کاخته قلعه‌سی خرابه‌سی ذیلندن مرورنده کاخته چایی حاصل ومرکزك برساعت بعد جنوبیسنده جندره چاینه واصل وبورادن عسکوان . کلیسك . تریال . کفرزو . هوریك . شول کرك . طبل . جرجیان . خللان . پلاز . کوریکان بروت . نهیك . کولجان قریه‌لرینه اوغرایوب حصن‌منصورك کوچن کمیسی اوکنده فراته منصب اولور داخل قضاده طول جریانی اون التی ساعتدر .

مركز قضانك درت ساعت جهت شرقیه‌سنده یكی شهر قریه‌سی ارقه‌سنده‌كی طاغ دیبندن چیقان وقاب ، زنجه ، بروه‌نوس ، برچیان ، توزیان ، آغنیك ، كوسه‌لر ، قره‌جور قریه‌لرندن نكچه‌رك بلاز قریه‌سنده جندره چاینه قاریشان (لیلان) چاینك دخی طول جریانیسی بش ساعت قدردر .

ملاطیه‌نك بك طاغندن چیقان برچای كاخته‌نك شمالنده ، مركزه سكز ساعت مسافه‌ده بكی قره قریه‌سی قارشوسنده‌كی مشهور آق طاغدن نبعان ایدن آب سپید چایله برلشان (خوشخوش) چایی دخی زوی قری . سینكر . منكل . كرهول . كهرهول قریه‌لری اوكندن آقه‌رق بتوركه قضاسی اراضیسنه جریان و(تپه‌حان) قراسی اراضیسنی اسقا وریان ایله (شیرو) چایی نامیله (كفردیز) مزرعه‌سنده ، ومركز قضانك سكز ساعت مسافهٔ شرقیه‌سنده (كفردیش) قریه‌سنك ارقه‌سنده‌كی طاغدن نبعان ایدن (شامونی) صویی دخی كفردیش . اشاغی جمیك قریه‌لرندن برنجق ساعتلك مسافه قطعیله (كفیركه) قریه‌سی التنده — فراته دوكیلورلر .

بوچایلر ساحللرنده وسمت جریانیلرنده بولنان قرا اراضیسنی اروا ایدرلر . اكثر محللرنده دكرمنلر واردر . بوصولرده كردلرك (طیلب) دیدكاری قارننك التی بیاض وكندیسی سمیز ویاغلی بر آرشون بوینده ووماسی زر » تعبیر ایلدكاری صاری‌یه میال وه مارماس » دینلان برقاریش اوزونلغنده انجه بالقلر ، ومركز قضانك غرب شمالیسنده كار جهتنده اشاغی كوسه اوشاغی ارقه‌سنده‌كی طاغده‌ده ایچمسی بعض امراضه نافع « ایچمه صویی » دینلان برمیاه معدنیه واردر .

بتوركه قضاسندن (بللی) طاغ نامیله كاخته قضاسنه داخل اولان برسلسله عینی نام ایله امتدادو مركزك برنجق ساعت مسافهٔ جنوبیه‌سنده « طمیش ترمیش » نامنی آلیر ، بوسلسله « جندره » چاینه برنجید ویردیكی محلده « قره‌قوش تپه‌سی » نامیله یاد اولنور .

بتوركه‌نك « كركر » ناحیه‌سندن امتداد ایدن برسلسله‌دخی كاخته‌نك

جهت شرقیه‌سنده وطقوز ساعت مسافه‌سنده « اولبوش » قریه‌سنك یارم ساعت شمالنده « دمیر قپو » بوغازینی تشکیل ایدرك قضایه داخل اولور . « علی طاغی » قریه‌سنك قارشوسنده « تیمور بیلی » نامنی آلەرق « هونی » قریه‌سنك شمالنده یارم ساعت مسافه‌ده « بیاملی » نامنده بر بوغاز حاصل ایتدکدن صکره بر ساعت امتدادنده « کان » قریه‌سی جوارنده دخی « قوسوق » بوغازینی تشکیل و « شومه » طاغی نامنی آلیر . جبل مذکور مرکزك ایکی ساعت جهت جنوبیه‌سنده « کاشکیر » قریه‌سنده « کدیك » نامیله یاد اولنەرق اورادن طمرش طاغنه کسب اتصال ایدر .

قضانك شمال غربیسنده درت ساعت مسافه‌ده واقع « چوکان » قریه‌سنده جنوبه طوغری امتداد ایدن « خالوف » طاغی قریه‌ٔ مذکوره یقیننده (ماميق) تپه‌سنی بعدالتشکیل جندره کوپریسنك بولندیغی موقعده غربه طوغری توجیه استقامتله حصنمنصور قضاسنه داخل اولور .

ملاطیه‌یه برساعت مسافه‌ده کائن (بك) طاغندن امتداد ایدن وکاخته‌نك شمالنده ومرکزه سکز ساعت مسافه‌ده (بکی قره) قریه‌سنده قضایه داخل اولان سلسله دخی قریه‌ٔ مذکوره یقیننده (راق طاغی) نامنی آلەرق مرتفع بر جبل تشکیل وشرقه طوغری امتدادله اوفاق بر صویه چکیده ویردکدن صکره بر ساعت مسافه‌ده (غره‌بران تپه‌سی) یانندن جنوبه تبدیل استقامت وقومیق قریه‌سی جوارنده (غو) تپه‌سنی چەرك (ساقر) قریه‌سنده بر بوغاز حاصل وبوراده‌ده استقامتنی شرقه توجیه ایدرك (قره‌چور) و (دول) نامليرینی آلوب پتورکه‌نك (تپه‌حان) طرفلرینه کیدر .

سالف الذکر راق طاغندن غربه طوغری آیریلان شعبه برساعت مسافه‌ده (قره‌مان) ودها ایلروده (قارلق) طاغلرینی حاصل ایتدکدن صکره (عبدالخراب) کولنه قدر کیدر .

مرکزه اوچ ساعت مسافه‌ٔ شمالیه‌ده طیفنکار قریه‌سندن غربه طوغری اوزانان طاغ دخی بو قریه‌جوارنده نبعان ایدن (شالیان) صوینه چکیده ویردکدن

صکره (قزاز) طاغی نامنی آله‌رق دها ایلروسنده (سنجیلك) قریه‌سی قربنده (غادان) بوغازینی تشکیل و بوراده نامنی (طاشکوپی) طاغنه تحویل ایلدکدن صکره‌ده عبدالخراب کولندن جریان ایدن چایه کچید براغوب (غلزنوط) ودها اشاغیسنده (رجب) طاغی دینیله‌رك حصن‌منصورك (جلبکان) طرفلرینه کچر.

جبال مذکوره‌نك اکثر اقسامی اورمان و بیشه‌لك اولوب قورد تلکی، طاوشان، آیی کبی وحشی حیواناتی وانواع طیوری بولنور.

محصولات ومعمولات محلیه حصن‌منصور، ملاطیه، اورفه، سیورك، دیاربکر شهرلرینه سوق وصرف اولنور.

سنوی تخمیناً ١٢٠٠٠ قیه پموق، ١٥٠٠٠ قیه توتون ١٠٠٠ قیه یوك، ٢٠٠٠ قیه یاغ ٣٠٠٠ قیه‌دن زیاده مازی وکتره، ١٠٠٠ قیه‌قدر طاتلی وآجی بادم ایچی، ٣٠٠٠ قیه پکمز ٢٠٠٠٠ کیل استانبولی بغدای، ١٥٠٠٠ کیله قدر آرپه وحبوبات سائره اخراجاتی — طوز، صابون، قهوه، شکر، غاز کبی قنطاریه وعطاریه ایچونده تقریباً ١٥٠٠٠٠ غروش رادده‌سنده ادخالاتی اولور.

تخم زرعی ایلولدن شباطه‌قدر امتداد ومایس اون بشنده حصاده ابتدار اولنور: صولی اراضی بره یکرمی وصوسز بره سکز نسبتنده حاصلات ویرر. زراعت وحصاد اصول قدیمه وادوات عتیقه ونقلیات حیواناتیله‌در. اهالی زراعت وچوبانلقله مشغول ومتعیش بولنور.

ولیمه وختانجه عادات محلیه قاعدهٔ عمومیه‌یه موافقدر. بناءً علیه بدایةً دوکون صاحبی کندی دعوت ایتدیکنه و (صاغدیج) اتخاذ ایلدیکنه جائزهٔ اجابت اولاق اوزره بر هدیه ترتیب وارسال اخیراً مدعوین جانبندن حاللرینه کوره اضعافاً مقابله ایدیلور کلین زوجی خانه‌سنه کتورلدکدن صکره نکاح عقدی اجرا واکماله قلنور.

سکنهٔ محلیه برطون ایله کوملك وبرده ایچ انتاریسیله (ته‌کله) دینیلان قولسز جبکن کیرلر؛ باشلرنده ال ویوزلرینی سیلمك ایچون [آستین] کوملککك قوللری بر آرشون اوزون وایکی قولك اوجلری بربرینه باغلی

اوله‌رق ارقه‌دن اوموزه آصلمش بولنور . قوللر بازولره قدر صیبرلر آچیق قالور . باشلرینه اوزوی اوتوزدن متجاوز رنکارنك یازمه صارلمش جسیم کلاهلر کیرلر . قادینلر سایه تعبیر ایدیلان اوچ اتکلی بر اوزون انتاری اوزرینه برده (اوکلك) پشتمال باغلارلر . طاغده اقامت ایدن عشایر قادینلرینك باشلری بیاض کتان بزلریله مستوردر . اووه‌ده کیلردن برقسمی بوبعض کتان اوزرینه برسیاه یازمه باغلار . دیکر قسمیده مذکور کتان اوستنه فیانقو پیون باغی شکلنده اولدقجه جسامتلی ونظر ربا برصارغی صارار .

حصنمنصور ، بهسنی ، ملاطیه ، عینتاب ، مرعش ، حلب جهتلرینه قدر یایلان رشوان عشیرت جسیمه‌سنك (زراوکان) قبیله‌سی کاخته قضاسنك بتون جبال جهتیله اووه‌نك بر ربعنی اشغال ایدر . بونلرك اغوات مرکزی اووه‌ده (کولوك) قریه‌سیدر که — طاش ایل — طیش ایل — کاوس ، جبلی ، محاجان ، طاشیکان ، علیکان ، اشاغی کار ، یوقاری کار ، قره‌چور ، قومیق ، اویماقلرندن مرکبدر .

تمشیك ازولیسی نامنده‌کی عشیرت قزاز ، طیفنکار ، قالیون ، کاوس ، اویماقلرینه منقسم وقسم کلیسی قضا مرکزلرینك جهت جنوبیه‌سیله غربنده بالکثر قزاز طیفنکار اویماقلری شمالده مقیمدر . مرکز قضا اهالیسی بوعشیرته منسوبدر .

قضانك شرق طرفنده واووه‌ده‌کی مردیسی عشیرتنك اغوات مرکزی (تاوبجه) قریه‌سیدر .

بوعشیرتك فراته قدر جهت شرقیه‌سنده (جهان‌الك) جانب جنوبیسنده واووه‌ده دخی (کاوز) عشیرتلری واردر . کاوز عشایرینك اغوات مرکزی (طوقاریس) قریه‌سیدر .

بوعشائرك اشتغاللری باشلوجه حیوان رعیندن عبارت اولمقله برابرینه اووه‌نك کافه‌سی وطاغك بعض محللری زراعت اولنور .

عشایر مذکوره‌دن مردیس ایله کاوز دائما یکدیکریله جنس معاشرتده

علی الاکثر زراوکان عشیرتیله مابیننده اولدقلرندن بینلرنده برحادثه ظهورنده طرفدارلق داعیه‌سندن وارسته قاله‌مز . زراوکان عشیرتیله آرالرنده قدیماً ضدیت موجود اولان خمشیک ایرولیسی عشیرتی عندالاقتضا مردیس وکاوز عشیرتلرینه مظاهرت وطرفگیرلك اعتیادینی ترك ایتمزلر . عشائر مذکوره سنی وحنفی المذهب وکوردجه متکلمدر . ذاتاً پك جزوئی اولان خرستیانلرده کردجه تکلم ایده‌بیلورلر .

قضانك سنوی ٦٢٠٠٦١ غروش واردات عمومیه‌سی و ١٤٩٤١٨ غروش مصارف محلیه‌سی واردر .

١٠٩٣٩ ی اسلام ٤٤٣ ی خرستیان اولمق اوزره ذکور واناث مجموع نفوس علی ١١٣٨٢ عدددر .

درسم مرکزینه عائد معلومات

مرکز ولایته اون ایکی ساعت مسافه‌ده بولنان «خوزات» قصبه‌سی مقدما برعادی قریه ایکن درسمجه مبدأ اصلاحات اولان ١٢٦٤ تاریخنده قشلهٔ همایون تأسیس ودرسم سنجاغی نامیله ارضروم ولایتنه ملحق اوله‌رق متصرفلق تشکیل، متعاقباً قضا حالنه تنزیل ایله ارزنجان سنجاغنه الحاق ایدلمشیدی . ١٢٩٧ تاریخنده ولایت تشکیل ١٣٠٤ سنه‌سنده ینه متصرفلغه تنزیل ایدلدی . مرکزنده برحکومت قوناغی برقشله بر ردیف وقوماندانلق وژاندارمه دائره‌لری، خسته خانه، تلغرافخانه، حبسخانه، بلدی دائره‌سی، ٦٥ دکان، ١ خان ٤ دکرمن ٣ مغازه ٦ قهوه‌خانه ٢ فرون ١٩٦ خانه واردر .

دائراً مادار اوتوز بر ساعت مسافه‌یی حاوی اولان خوزات قضاسی شرقاً

مازكرد — غرباً — چمشكزك — جنوباً چارسنجاق — شمالاً اووه‌جق قضالريله لوا اعتباريله‌ده شرقاً پالو وكيغى — غرباً اكين — جنوباً خربوت — شمالاً ارزنجان — قضالريله محدود ودائرهٔ اداره‌سنك محيطى ٩٥ ساعتدر.

— درسم اسياى عثمانيه‌نك وسطنده واقع بلاد باردده‌ندر . فصول اربعه حكمنى اجرا ايده‌مز . اكثر سنه‌لر شتا بش التى ماه قدر دوام وكثرتله برف نزول ايدرسه‌ده برودت شدتلى دكلدر . ميزان الهوا موسم صيفده فوق الصفر ٢٩ — ٣٠، شتاده تحت الصفر ١٢ درجه‌لرده بولنور . فقط بعض سنه‌لرده هر طرف كونلرجه قپانوب يوللرده حيوان وانسان انجماد ايدر .

بولوا مركز قضاسيله چارسنجاق . مازكرد . چمشكزك . قزيل كليسا . اووه‌جق قضالرندن، مركز قصبه‌سيده سكديك، پيش دره نام ديكرى پالونك ناحيه‌لرندن وهيئت مجموعه‌سى ١٠٠ قريه‌دن متشكلدر .

خوذاتده ١٢٩٨ تاريخنده اعانهٔ اخشابدن بنا اولنان جامع شريف اتصالنده طاشدن برمناره واردر . بوجامع شريفك اعانهٔ انشاسنه دلالت ايدن طابور امامى متوفى محمد افندى طرفندن سنوى بيك بشيوز غروش اجاره كتورر عقار وقف ايدلمشدر .

رشدى وابتدائى شاكردانك استيعابنه كافى اولوب بنه اعانهٔ ١٢٩٨ تاريخنده انشا ومشرف خراب اولمسندن ناشى كچن سنه متصرف لوا سعادتلو عثمان پاشا حضرتلرينك همتيله تعمير واحيا ايدیلان برده كتب موجوددر .

١٢٩١ تاريخنده اخشابدن انشا اولنمش بركليسا ايله اوفق برمكتب وايكى‌ده حمام وقراى ملحقه‌دن انجقا قريه‌سنده‌ده برمسجد واردر .

قصبه‌يه ايكى بچق ساعت مسافه‌ده اركان قريه‌سنده موجود اولوب بعض جهتلرى خراب اولمش اولان كليسا آثار مصنعه‌دن عد اولنه‌جق صورتده صنعتلى مبانيدندر .

قصبه‌يه اوچ ساعت مسافه‌ده قيچورى قريه‌سى جوارنده معصوم پاك قلعه‌سى غايت مرتفع وجسيم برقيا اوزرنده اولوب دوره‌سنه يالكز بويولدن قرق پاصامقلى نردبانله چيقيلور .

اوزرنده اوچ دونم قدر دوز محلنده صنعی حوض وبعض آثار وطاشلرندن معمول برده بشیك موجود اولمسندن ناشی معصوم پاك نامی ویریله‌رك اهالیٔ محلیه طرفندن زیارتکاه اتخاذ ایدلمشدر .

قصبه‌یه درت ساعت مسافه‌ده تشتك قریه‌سنده ریحان قلعه‌سی خرابه‌سی وسکدیك واغزونیك قریه‌لرنده دخی طاشدن اویولوب خانه ودکان شکلنه قونلمش ایکی یوز قدر صنعی مغاره واردر .

قصبه‌ده اوچ ساعت مسافه‌ده بارکنی قریه‌سنده «اغوانجین» وبرساعت مسافه‌ده برطاغ اوزرنده «صاری صالتق» والتی ساعت مسافه‌ده «دوزیك طاغی» نامنلرنده‌کی زیارتکاهلره اهالیٔ محلیه زیاده‌سیله رعایت ایدرلر .

قضا جوارنده بولنان طفارچایی چمشکزك داخلنده فراته — طوروت چایی دخی مازکرد داخلنده منظور نهرینه منصب اولور .

اوفق دره‌لر وهرقریه داخلنده اراضی‌یی اسقایه کفایت ایده‌جك راده‌ده منبعلر واردر .

قصبه‌نك اوست طرفنده بولنان کوزه نامنده‌کی منبع مشهور بوقصبه اراضیسنی اسقایه کافی بردرجه‌ده‌در .

مذکور کوزه‌نك جهت شمالیسنده‌کی طاغلردن طوپلانه‌رق کوزه‌نك عمیندن وقصبه‌نك وسطندن جریان ایدن چای اول بهاردن حزیرانه قدر اکثر کونلر انسان وحیوان کچه‌میه‌جك درجه‌ده فیضان ایدر .

بوسببله بورادن مرکز ولایته کیدن طریق اوزرنده کارکیر بر وچمشکزه کیدن طریق اوزرنده‌ده اخشابدن دیکر کوپری انشا اولنمشدر .

قضانك ٣٥٣٦٧ دونم نسبتنده مقید اولان اراضیسنك تخمیناً اون قسمنده اوچ قسمی قابل زراعت ، برقسمی سنکستان ، اقسام متباقیه‌سی کاملاً اورمان ومیشه‌لکدر .

برقاچ عادی بغچه وکثرتله جوز اغاجی بولنور .

اراضیٔ موجوده اهالینك درجهٔ مساعی وطرز معیشتلرینه کوره کافی دکلدر .

بو قضا همان جبال متسلسله‌دن عبارت دیه‌بیلیرکه در .

معروف اولنلری درویش جمال — نام دیکری قزل طاغ — خزان طاغی — (طاووق) — (دوژیك بابا) — طاغلریدر که جمله‌سی منظور طاغی شعباتندن معدوددر .

الڭ یوکسکی بولنان قزل طاغ سطح بحردن ١٧٠٠٠ متره ارتفاعنده اولوب تموز نهایتلرینه قدر اوزرنده برف بولنور .

بوطاغلرده قورت آیی تلکی صانصار طاوشان ونادراً جنوار جنسندن یبانی حیوانات وکَکلك وطیور وسائره بولنور .

قصبه‌یه آلتی ساعت مسافه‌ده حاووری ونکما قریه‌لرنده آلتون وکموش معدنی اولوب وقتیله ایشلدلمش اولدیغی الیوم موجود قالخانه خرابه‌لرندن وآثار سائره‌سندن استدلال اولنمقده‌در .

قضانك واردات امیریهٔ سنویه‌سی ٣١١٥٨٤ مصارف محلیه‌سی ٣٤٩١١٤ ولوا اعتباریله واردات عمومیه‌سی ٢٦٢٠٣٦٦ ، مصارفی ١٥٢٧٥٤٦ غروشدر .

داخل قضاده عادی کلیم ویالاسدن ماعدا منسوجات واغاج کورکله عادی قاشقدن بشقه معمولات بولنماز .

سنوی تقریباً ٩٠٠٠ قیه یاغ ، برخیلی یوك وحطب ، برقاچ کیله جوز وسنوی ٦٠٠٠ غروش رسومی اولان چویش کوکی اخراجات ، هر نوع امتعهٔ تجاریه و میوه‌دن برخیلیده ادخالات اولوب مخرج ومدخلی خربوت وارزنجان قضالریدر .

حبوبات ومحصولاتی بغدای . اربه . داری . نخود . مرجمك . کوشنه . جولباند . کالکل . یاغ . بال . توتون . چریش . قصولیه . بتانس . لحنه . برالماق کبی شیلردر .

قضاده ١٦٥٥ اینك اوکوز ١٢٣ ات وبارکیر قصراق ٣٧١ اسکی ٣٨٨ مرکب ٥٠٩٣ قیون ١٥٤٨٢ کچی واردر .

بوسنه قصبه‌دن بالاعتبار معمورة العزیز مرکزینه ممتد طریقك کشادینه مباشرت اولنه‌رق ایجه انشا آت وقوعبولمشدر .

قصبه‌ده‌کی برقاچ ابنیه‌دن ماعدا دیکر ابنیه عموماً طرز عتیق اوزره‌در .

وقت حصاد حزیران یکرمی بشنده حلول ایلول ابتداسنه قدر دوام ایدر . زراعت وفلاحت اصول وادوات عتیقه نقلیات استر ومرکب ونادراً بارکیر وبقین محللره ارقه ایله اجرا اولنور . مزروعاتك فیض وبرکتی بره ۷—۸ نسبتنده‌در . قضانك اراضیسی هردرلو محصولات ادرا کنه مستعد ایسه‌ده اکثر سنه‌لر اغستوسدن صکره شتا حکمنی اجرا ایتمکه باشلامسندن سبزه قاوون قاربوز کبی شیلر کماله ایرمدیکی کبی بعضا بغدای وطاری محصولی بیله برف التنده قالور .

نکاح ولیمه‌لری عشیرت عادتجه وخصوصیت حاللرینه بناءً بعضاً ده قاچرمق صورتیله وختانلری کیروه‌لق مسئله‌سنك بینلرنده‌کی اهمیتنه کوره دها جمعیتلی برصورتده اجرا اولنمقده‌در . درسم اهالیسی اکثریتله باشلرینه بیاض ویاخود سیاه سیوری کچه کلاه کچیرر ، واوزرینه ایبکدن منسوج سیاه پوشی ویاخود یازمه صارارلر ، درجهٔ اقتدارینه کوره بیاض بزدن یاخود یوکدن شلوار وارقه‌لرینه شابیك تعبیر اولنان برنوع قیصه وقوللی قولسز عبا ـ صالته کیرلر . اهالیسی جری جسور دیچ توانا وسلاحشوردر . باشلرینك ارقه جهتندن بش التی پارمق قدر صاچ اوزاتمق عادتلرندندر . طرز معیشتلری پك ساده اهالیسی عمومیتله اهل قناعتدر . کرد وزازا اکثریتله ده ترکجه تکلم ایدرلر .

۵۷۲۸ ی ذکور ٤۵٦٤ ی اناث اولمق اوزره ۲۰۲۹۲ ی اسلام و ۳۵۱ ی اناث و۲۷٤ ذکور اوله‌رق ۸۲۵ خرستیانکه مجموع نفوسی ۱۱۱۱۷ عدددر .

چمشکزك قضاسنه عائد معلومات

(چمشکزك) تعبیری — بوقصبه‌نك حکمداران سالفه‌دن جمشید زماننده بنا واعمار ایدلمك سببیله — وقتیله تسمیه ایدلمش اولان جمشید اباد کلمه‌سندن محرف اولدیغی روایت اولنمقده‌در .

شرقاً خوذات — چارسنجاق، شمالاً اووه‌جق — اکین، غرباً فرات، جنوباً مرآت نهریله محدوددر .

قضا مرکزی لوایه سکز ، مرکز ولایته اون ایکی ساعتدر . مع قرای ملحقه محیط دائره‌سی ٥٠ ساعت مسافه‌یی حاویدر .

مرکز قضاده برحکومت قوناغی برقشله‌ٔ همایون برتلغرافخانه برمکتب رشدی واردر .

باش‌وارتنك کرمیلی واسقوان ناحیه‌لری بوقضا مربوطاتندن اولوب هیئت مجموعهٔ حاضره‌سی اعتباریله ١١١ محله وقریه‌یی وبومحلات وقرایی تشکیل ایدن ٤٥٦٣ خانه اهالی ٤٧ جامع ٣ مسجد ١ مدرسه ٥ مناره ١٦ کلیسا ١ خان ٢١٠ دکان ٢ حمام ٨ فرون ٨ قهوه خانه‌یی جامعدر .

آسیای عثمانی وسطنده واقع بلاد بارده‌دن معدود ایسه‌ده هواسی معتدل، فصول اربعه حکمی جاریدر .

میزان الهوا موسم صیفده نهایة النهایه فوق الصفر اوتوزبش، شتاده تحت الصفر سکز درجه‌لرینی کوستریر . قیش کانون اولده باشلایه‌رق شباط نهایتنه قدر دوام وبرف اعتدال اوزره نزول ایدر .

قصبه داخلنده و (اولوقلعه) و (رباط) قریه‌لرنده موجود برقلعه خرابه‌سنك احوال تاریخیه‌لری غیر معلومدر .

آثار عتیقه‌دن قصبه‌نك غرب جهتنده واون دقیقه مسافه‌ده‌کی یکپاره جسیم قیا کوکسنده جنکیز زماننده قالمش السنه‌ده جنویزخانه‌لری دیمکله معروف یکرمی اوتوزی متجاوز طاشدن یونمه اوطه‌لر وبومیانده برده حوض واردر، بومنازلك قپو وپنجره ویوللری الحالة هذه موجوددر .

تاریخه استناداً اولنان روایته کوره چمشکزك قصبه‌سی اوائلده ٢٠٠٠٠ خانه‌یی شامل اولوب سلجوقیلره منسوب ملکشاه وانسالنك ٣٠٠ سنه‌یی متجاوز مقر اداره‌سی اولمش ایکن کیتدیکجه خرابه یوز طوته‌رق الیوم بولندیغی حال وموقعه تنزل ایتمشدر .

قصبه‌نك شمالاً جنوباً برساعت وشرقاً وغرباً یکرمیشر دقیقه مسافه‌سنه قدر الآن مشهود اولان مبانی آثاری بوروایت تاریخیه‌یی مؤیددر .

بولور قریه‌سنده اعزۀ کرامدن (شیخ حسام الدین) (کردلر) قریه‌سنده (شیخ چوبان الیاس) (مشدك) قریه‌سنده (شیخ عبدالغنی) وقصبه‌ده (شیخ پیر محمد بك) (شیخ حسن بك) نامنده ذوات مدفون ومقبره‌لری زیارتکاه عوامدر .

پیر محمد وشیخ حسن بکلر ٩٩٩ تاریخنه قدر چمشکزك، کیغی، [illegible] ونك وحوالیسنده اجرای حکومت ایتمش حکمدارلردر .

خلد آشیان مرحوم سلطان (سلیم خان اول) حضرتلرینك [illegible] وقعه‌سنده اثنای حرکت هایونلرنده مرحوم شیخ حسن بکك [illegible] پیر محمد بك ارزنجانه عزیمتله [illegible] شاه [illegible] انا [illegible] اسلام [illegible] عرض [illegible] التفات عالی [illegible] اولمش وطرف اشرف شاهانه‌لرندن [illegible] کلدیسنده (چمشکزك) [illegible] [illegible] دیکر [illegible] [illegible] تخصیصله مستغرق [illegible] [illegible] جوابسنده‌در .

قضا مرکزی [illegible] سائر [illegible] جابلری وحدودنده [illegible] فرات نهری [illegible]

بایزید سنجاغنه ملحق دیادین — دوتاق قضالریله بتلیس ملازکرد — بولانق — قضالری وموش اووه‌سیله کنج سنجاغی داخلندن جریان ایدرك منظور طاغندن نبعان ایدن منظور صویی ایله برلشور .

طفارچایی خوذاتك « خالد پکاری » قریه‌سی جوارندن ، پراصورچایی « دوه بوینی » موقعندن ، « کوچك چای » خوذاتك « ذات اکرك » و « تاجکرك » قریه‌لری جوارندن نبعان ایدرك مرادنهرینه منصب اولورلر .

بوانهار وچایلرده « ایزماریت » بالغی بولنور .

انهار مذکوره‌نك یتاق ومجرالری درین اطرافنده‌کی اراضی مرتفع بولندیغندن ایدیلان استفاده دکرمنلره منحصردر .

اصول جدیده اوزره زراعتك هنوز بورالرده تعمم ایده‌مامسی واسباب سائره سببیله اراضئ موجوده‌نك انجق بشده بری اکیله‌بیلمکده ، حاصلات واقعه احتیاجات محلیه‌یه کفایت ایده‌میه‌رك خارجدن ذخیره ادخالیله اکمال اولنمقده‌در .

اراضیسی قسماً رسوبیدر .

بو قضا ناحیه — اووه — سربطروس ناملیله اوچ قسمه منقسمدر . ناحیه دینلان قسمی اولدقجه باغلق بغچه‌لق ایسه‌ده واسع منبت اراضیسی یوقدر ؛ اووه قسمی منبت ومحصولدار وفقط میوه وسبزه‌کبی محصولاتدن عاریدر سربطروس قسمی سنکستاندر قضا داخلنده‌کی قرقلر وبیلان ودوه بوینی طاغلری مرجان طاغی سلسله‌سنه منتهی اولور .

بونلرده کیك . تلکی . صانصار . آیی . قوردکبی حیوانات وحشیه وککلك وامثالی طیور بولنور .

مرکزه یارم ساعت مسافه‌ده چرپنی وارتنك قریه‌سی جوارنده ایشله‌نلمامش کوکورد معدنلری وبرقاچ محلده امراض جلدیه‌یه نافع میاه معدنیه واردر .

طوپراقدن دستی — بوکدن هالو وارلق — یموقدن برطاقم نزی الدستکاهلریله اعمال ایدیلور ...

مانیفطوره و قنطار ایشلیله امتعهٔ سائره کرهسون. حلب جهتلرندن ادخال ایدیلور.

محصولات محلیه ۱۲۰۰۰۰ بیک کیل استانبولی ذخیره ۱۵۰۰۰ عتیق اقه روغن واحتیاجات محلیه‌یه کافی بادم . اریك . الما . اوزوم . ویشنه . نار . ایوا . شفتالی . ارمود و کثرتله دوت و فواکه سائره ایله پکمز بستیل سجوقدن عبارتدر.

قضا داخلنده ۲۳۵ بارکیر — قصراق ۷۲۲ استر ۵۷۹۶ اینك واوکوز ۲ مانده ۸۲۴۲ مرکب ۱۰۸۹۶ قیون ۹۸۵٦ کچی ۱۰۱۰۰ قدر طاووق واردر قازهندی بك ازدر .

واردات امیریهٔ سنویه‌سی ۸۱۳۹۲۳ ، مصارف محلیه‌سیده ۳۰۷۳٤۰ غروشدر.

چشکزك اشوان طریقنك قصبه‌دن بدأ ایله ایچه برمقدارینك تسویهٔ ترابیه‌سی اجرا اولنمشدر .

برابکی وبعضاً اوچ طبقه اولمق اوزره یاپیلان ابنیه‌نك یارم ارشون عرضنده بولنان دیوارلری طاشدن وقسماً کرپیج وسقفلری اخشابدندر .

ابنیه‌ده کرمیت یرینه طوپراق استعمال اولنور .

ایلولدن تشرین ثانی‌یه قدر کوز ، وشباط اون بشندن نیسان غایه‌سنه قدرده یازتخملری زرع ایدیلور .

حزیران اواسطنده کوز تموزده‌ده یازحبوباتنك موسم حصادیدر . زراعت اصول وادوات عتیقه نقلیات حیواناتله اجرا ایدیلور . مزروعاتدن تخمه وموقع واراضیسنه کوره برده دورت ، بش نسبتنده محصول الینمقده‌در .

ولیمه وختان جمعیتلری اداب اسلامیه واحکام شرعیه دائره‌سنده جریان ایدر . سنی المذهب مسلم وقسماً‌ده خرستیاندن عبارت اولان بوقضا اهالیسی مدنی اولوب طرز معیشت وملبوساتلری قواعد مدنیه‌یه موافقدر . اهالی ترك کرد خرستیان لسانلریله واهالی خرستیانیه کندی لسانلرندن بشقه ترکجه‌ده تکلم ایدر .

BELEDİYE KÜTÜPHANESİ

٧٥٦٨ ی ذکور ٧٥٠٧ ی اناث اوله‌رق ١٥٠٧٥ ی مسلم، ١١٩ ذکور ١٤٣ اناث اوله‌رق ٢٦٢ روم، ٨٩ ی ذکور اولمق اوزره ١٠٩ پروتستان ١٦٣٩ ذکور ١٧٦٣ اناثکه ٣٤٠٢ خرستیان اولمق اوزره نفوس عمومیه‌سی ١٨٩٣٧ عدددر .

چارسنجاق قضاسنه دائر معلومات

مقدما بو قضا اداره‌سنه مأمور اولمش اولان (ملکش شاه) سلاله‌سندن (پیر محمدبك) ك ٩٢٢ تاریخنده سلاطین عظام سالفهٔ عثمانیه‌دن فردوس آشیان (یاوز سلطان سلیم خان) حضرتلرینه عرض مطاوعت ومتابعت ایلسنه مکافاةً بو قضا وما زکرد حوالیسی درت دائره‌یه تقسیم ودرت سنجاق باعتبار هر بری پیر محمدبکك اوغللری (کیخسرو) (بای سنقو) بکلرله دیکر ایکی برادرلرینه مالکانه اوله‌رق طرف اشرف پادشاهیدن توجیه واحسان بیورلمش اولدیغی جهتله او تاریخدن برو چارسنجاق لفظنك بو قضا نامنه علم اوله‌رق زبانزد اوله‌ کلدیکی مرویدر . نام عتیقنه دائر دیکر معلوماته دسترس اوله‌مدی .

اوللری ناحیه حالنده اداره و ١٢٨٤ تاریخنده قضا تشکیل اولنمشدر . شرقاً دیاربکر ملحقاتندن پالو — غرباً چمشکزك — شمالاً خوزات — مازکرد — جنوباً ینه پالو ، خربوت — قضالریله محدوددر .

مرکز ولایت ولوایه اون ایکیشر ساعت مسافه‌ده اولوب مساحهٔ سطحیه‌سی شرقدن غربه طوغرو طولاً یکرمی ساعتدر .

مع محلات ٢٠ قریه‌دن متشکل برتك ٥٢ قریه‌دن عبارت واسکرد ١٠ قریه‌دن مرکب شواق ناحیه‌لری بو قضانك بوطاتندن اوله‌رق هیئت عمومیه‌سی ١٢٠ قریه و محله‌دن عبارتدر .

هواسی معتدل فصول اربعه حکمی جاریدر . کانون اول ابتدالرندن باشلیان

شتا ، مارت اوائلنده موسم ربیعه‌دور احکام ایلر . شتاده برودتنك حد اعظمیسی ٣٥ صیفده حرارتنکده ٣٣ درجه‌در .

---

٧٠٠ قدر خانه‌دن مرتب وقضا مرکزی اون بری قصبه‌سنده بر ، برنك قصبه‌سنده بای سنقوربك طرفندن انشا ایتدیرلمش آثار نادره‌دن معدود ایکی ، صغمان قریه‌سنده کیخسروبك طرفندن ٩٨٣ تاریخنده یاپدیرلمش برجامع شریف واردر . صغمان جامع شریفنك سماکی مرمردن اولان طاشلرینك الوانی ، ودیوارلرنده‌کی نقوش وصنعت ، نظر ربا برلطافتی حائزدر . بوجامعك سقفی تك قبه طولی ٢٠ عرضی ١٨ قدمدر . منبر ومحرابیله منبرك ایکی قپوسی غایت صنعتلی ایشلنمش بیاض مرمردندر . محفلنك زمینی دخی مرمر طاشلرك یکدیگرینه الصاقیله یکپاره دوشمه حالنه قونلمشدر . محفلنك آلتنده دورلری ٧٠ وطوللری ١٤٠ سانتیمتره‌دن عبارت ایکیشر سماکی دیرك بولنیور . ایچروده‌کی ٨ پنجره‌دن التیسنك اطرافی دائراً مادار سماکی مرمرله یاپلمشدر . جامعك ایچ طرفندن درت دیواری ١٨٠ سانتیم طولنده مائی چینی ایله مزیندر . طیش طرفنده‌کی حولینك صاغ ، صول ، جبهه دیواری اوچ جهتدن ینه ١٨٠ سانتیم وقپوسنك اوستنده تقریباً بش بچق مترو طولنده کاملاً سماکی مرمرله تزیین ایدلمش ، حولیده‌کی اون ایکی کمر دخی ینه سماکی مرمرله یاپلمشدر . دورلری ١١٥ طوللری ٢٩٠ سانتیم اولان اوچ بیوك سماکی دیرك دخی حولینی تزیین ایدییور . بانیسنك مقبره‌سی حجرهٔ مخصوصه ایچنده‌در . بونلردن بشقه نواحیٔ ثلثهٔ مذکوره ومرکز قضایه مربوط دیکر قراده دخی اون قدر جوامع ومساجد شریفه واردرکه بعضلرینك بانیسی چارسنجاق امرا واشرافیدر .

قضا مرکزنده برحکومت قوناغی برتلغرافخانه ایکی رشدی واوچ اسلام ، اوچده خرستیان مکاتب ابتدائیه‌سی ، ومرکز وملحقاتنده برقاچ کلیسا عموم قضاده ٤٠٠٠ خانه ٣٠٠٠ قدر باغ وبغچه ٢ خان ١٦٠ دکان ١ حمام ٥٠ قدر دکرمن ٦٣ بزرخانه ٣ پاموق فابریقه‌سی ٤ فرون

٣ ـ بويه خانه برتك ـ صغمان ـ تل علياده قسم اعظمى مرور زمانله دوچار خرابى اولمش برقلعه واردر .

برتك قلعه‌سنه كيديله‌جك مخوف يوللرده صوقويوسى ودبوارنده اشكال ومناظر غريبه مشهوددر . برتك قصبه‌سنده ناحيه‌يه مخصوص برحكومت دائره‌سى ٢ حمام ومعصومه خاتون وچلبى اغا ناميله ايكى مدرسه و ٩٠٠ خانه و ١٠٠٠ قدر باغچه وبوقصبه ايله قراسنده برچوق مهم ابنيه خرابه‌سى آثارى كوريليور . بوميانده بعضلريله جامع شريفك بانيسى مركوش بكلرندن (پيرحسين) و (سنقور) بكلردر . برتك پيشكاهندن جريان ايدن نهر ساحلنده كراردنيلان برمحلده ياليچين قيه‌لر اوزرنده مبنى (كرار) و (سنقور) بكلر قوناقلرينك هنوز تماميله يقلمامش اولان ديوارلرينك واوراده‌كى جوامع شريفه‌نك چينى ونقوش مصنعه ايله نظر فريب برصورتده تزيينى كرك او وقتك صنايع معماريه‌سنك درجه‌سنه وكرك بانى وصاحبلرينك طبيعت نفاست وظرافت پسندانه‌سنه دليل متحجردر .

برتك قصبه‌سى ١٢٧٢ تاريخنه قدر غايت معمور برقصبه ايكن (احمدپاشا) نامنده برذات قوماندوسنده‌كى عسكرله اوراده قشلامش ، اهالئ محليه اورايى عسكر ايچون تخصيص وتخليه ايدرك كندولرى ايكى ساعت مسافه‌ده بولنان باغچه‌لرنده‌كى ابنيه‌يه نقل واقامت اتمش ، وبرده برتك قصبه‌سنك قيش موسمنده برودت ويازين حرارتى تحمل فرسا اولدلغه باغچه‌لرك اعتدال هواسى اورانك تركيله توجيحاً باغچه اقلرده تأسيس اقامته عائد قرارلرينك تطبيق فعلياتى اوزرينه برتك قصبۀ قديمه‌سى عمران وانساندن خالى قالمشدر .

برتكك زبوه قريه‌سنده سلطان خضر شهرتيله معروف وبين الاهالى كماليله معتقد برزيارتكاه واردر . باغيلك قريه‌سنده‌ده برمعدن صويى نبعان ايدر .

مركز قضانك جهت جنوبيسنده بش دقيقه مسافه‌دن بربى صويى ـ جهت غربيسنده ايكى ساعت مسافه‌دن منظور صويى سيسنه جهت جنوبيسنده درت ساعت مسافه‌دن

پالو صوبی نامی ویریلان فرات — نهری جریان و داخل قضاده تلاقی ایله پرتك قصبه‌سی قارشوسندن کچرلر . پالو صوبی چارسنجاق قضاسیله پالو ، خربوت قضالری بیننی فصل ایتمشدر .

پری صوبی ارضروم ، پالو صوبی موش اووه‌سی جهتلرندن ، منظور صوبی‌ده اووه‌جق — ارزنجان — کماخ حدودنده‌کی منظور طاغلرندن نبعان ایدر . طول جریانیسنجه پلومر ومازکردك ترشمك ناحیه‌سی ومرجان و (خفاجور) صولرینی آلیر . بوصوده لطیف الا ومرجان بالقلری ودیگر صولرده بعض نوع بالقلر وکوپك بالغی ، صوخروسی ، قاستور کبی حیوانات مائیه واردر . فیضان موسملرنده بالطبع بگید ویرمدکلرندن کلکله کچیلور .

قضا داخلنده شایان بیان اورمانلر بولنمیه‌رق احتطاب محلیه مع زیاده کافی میشه‌لکلر واردر .

قضا داخلنده پرتك جوارنده (سپرکیج) ومرکز قضایه ایکی ساعت مسافه‌ده (قلعه‌جق) جبال صغیره‌سیله بعض اهمیتسز تپه‌لردن ماعدا معروف جبال یوقدر . بونلرده کیك تلکی صانصار طوشان قورت کبی حیوانات وطیور بولنور .

قضانك واردات عمومیه سنویه‌سی ۷۵۰۰۰۰ مصارف محلیه‌سیده ۱۳۹۰۰۰ غروشدر .

پری قصبه‌سنده محلنجه استعمال وبر قسم کلسیده خارجه نقل وفروخت اولنور . طپراقدن دستی واوانی سائره یاپیلور . بودستیلره موسم صیفده قونیلان صو تبرد وخفیف الهضم برخاصیتی احراز ایدر .

محلنجه سنه‌ده ۵۰۰۰ قیه پاموق ۶۰۰۰ قیه قدر یوك حاصل اولوب یرلی بزی الاجه‌ دنیلان برنوع شتاری ، یتاق یصمه‌لری ، شواق ناحیه‌سیله قرای سائره‌ده غایت کوزل وملونه خالی . کلیم . جاجم نسیج واعمال ایدیلور

ملبوسات ولوازم سائره‌یی خربوتدن جلب ودرسم وحوالیسی اهالیسنه بیع وصرف ایله تدویر دولاب تجارت ایدرلر . بری قصبه‌سنده‌کی یمنیجی اصنافی غایت صاغلام وحیله‌سز برصورتده صنعت دباغتی اجرا وکوزل ایاق قابلریده اعمال ایدرلر . احتیاج محلینك تعیین ایلدیکی لزوم وایجابه مبنی هرجمعه کونلری اویله‌یه قدر برتکده مکمل برپازار تشکیل ایدیله‌رك ومحال متجاوره اهالیسی لوازم ضروریه‌لرینی بوپازاردن تدارك وتأمین ایدرلر .

بری قصبه‌سیله واسکرد ناحیه‌سی قراسنده تخصیص برتکده خیلی باغ وباغچه واردر .

محصولات محلیه پرنج . متنوع بغدای . اربه . داری . کلکل . نخود . کوشنه . مرجمك . جولبند . فیك . بموق . توتون . قرمجه . صوغان . صارمساق . شلغم . طورب . پانجار . یرالماسی . قیسی . توت . زردالی . الما . ارمود . ویشنه . کراز . الوجه . نار . ایوا . بادم . وتکفور طامی قاربوزینك ثانیسی دنیله‌جك حجم وحلاوتده قاربوز . قاوون . خیار . وامثالی سبزه‌دن عبارتدر . برتکده توت پکمز یله زردالیدن پك نفیس پستدیللر یاپیلور .

بوقضاداخلنده تقریباً ۱۵ اسب ۱۰۰۰ استر ۲۰۰۰ مرکب ۳۰۰۰ اوکوز ۳۰۰ جاموس وماندە ۳۰۰۰ اینك ۴۰۰۰ قدر قیون وکچی وخیلی آری قوانی وقاز وهندی وطاووق واوردك بسلنور .

زراعت وحراثت محلیه اصول وادوات عتیقه ونقلیات حیواناتواسطه‌سیله اجرا اولنور . مزروعات موقع واراضیسنه وتخمنه کوره بره التی یدی نسبتنده نما ویرر . موسم حصاد برتکده حزیران اواسطنده محال سائره‌سنده تموزاوائلنده ادراك ایدر . شواق ناحیه‌سی اهالیسی حسابات راعیانه ایله یازین عربکرك (صاری چیچك) اووه‌جغك (مخاچور) (منظور) یایلالرینی طوبلاشدقلرندن بالواسطه تجدید ذکلری محصوللرینی ایلولده عودتلرنده خرمن ایدرلر .

اهالئ محلیه‌دن اسلاملر ترکجه و کردجه خرستیانلر کندو لسانلریله تکلم ایدرلر ترکجه‌یی ده بیلورلر.

٥٥٢٨ ی ذکور ٥٠٦٢ سی اناث اسلام ٣٦٠٦ سی ذکور ٢٨١٦ سی اناث خرستیان ١٢٢ ذکور ١١٩ اناث پروتستانکه قضانک نفوس عمومیه‌سی ١٧٢٥٣ عدددر.

پرتک قصبه‌سنک مزروعاته مخصوص اراضیسندن بشقه خانه و باغچه‌لرینک محیط دائره‌سی ایکی ساعتلک مسافه‌در. متعدد یرده دکرمن چویره‌بیله‌جک واراضی و حدائقی اروا ایلیه‌جک صولری واردر. (آغ پکار) نامیله معروف اولان صویی صانکه مذاب حالنده براق شفاف لذیذ و لطیف و خوشگوار برالماس پاره‌سی جاریدر.

باغچه‌لرینک زمینی بسیط هر نوع اشجار مثمره موجود و فقط ملاطیه کبی اغاجلری بربرینه صیق و کرفت و اشجارینک کثرتی جریان هوایه مانع اولمدیغندن هواسی لطیف صولری خفیفدر.

بو قصبه‌ده سورپ سرکیس نامنه منسوب جسیم کلیسا درونندن بر دکرمن اداره ایلیه‌جک قدر صو نبعان ایدیور.

بورایه ایکی ساعت مسافه‌ده و فرات قیینده واقع تل قریه‌سنده مؤسسات مصنعه‌دن و سریانئ قدیم ملتنه مخصوص ایکی کلیسا واردرکه معابد عتیقه‌دن بولندقلری خربوتده بولنوب ١٧ عصر اول یاپلمش اولان وقزل کلیسا نامیله معروف بولنان سریانی کلیساسی دیوارنده‌کی طاشده محکوک کتابه‌دن اکلاشلمقده‌در.

مازكرد قضاسنه عائد معلومات

مازكرد قصبه‌سی وقتیله (مراكشه) یه مقر جسیم بر مملكت اولدیغی مروی، وظاهر ابنیهٔ جسیمه‌نك آثار وانقاض باقیه‌سیده بو روایتك صحتنی مؤیددر.

• شمدیكی قصبه‌یه اون دقیقه مسافه‌ده (مركوشلی) نامیله معروف اولان محلده خرابه‌لری موجود بولنان ابنیه امرای مراكشه‌نك اقامتكاهی اولدیغی روایات محلیه جمله‌سندندر.

محل مذكورده غایت لطیف وبراق بر صو كوزه‌سی موجود اولمغله اوموقع اهالئ محلیه ایچون عادتا بر تفرجگاه اتخاذ اولمشدر.

شمدی مركزی ١٥٠ خانه‌دن عبارت اولان مازكرد قضاسی شرقاً پالو — غرباً خوزات — شمالاً قزل كلیسا — جنوباً چارسنجاق — قضالریله محدوددر.

درسم مركزینه ١٠ مركز ولایته ١٢ ساعت مسافه‌ده محیط اداره‌سی دائراً مادار ١٦ ساعت مساحه‌یی حاویدر.

پاخ، موخدی، ترخمك ناحیه‌لرندن متشكل اولان بو قضا ١٩٠ قریه‌یی شاملدر.

موقعاً اقالیم معتدله‌دن، معدود، برودت وحرارتی معتدل، هواسی لطیف، فصول اربعه حكمی جاریدر.

قیش كانون اول ابتداسندن بدأ ایله مارت ابتداسنه قدر امتداد وبرف اعتدال اوزره نزول ایدر. میزان الهوا موسم شتاده تحت الصفر ٢٠ درجه‌یه قدر تنزل، یازین ٢٣ درجه‌یه قدر ترفع ایلر.

مركزده بر حكومت قوناغی ١ قشله ١ خسته‌خانه ١ تلغرافخانه ١ رشدیه ١ ابتدائی مكتبی ٩٠ قدر دكان ٤ دكرمن وهر ناحیه‌ده بر ابتدائی مكتبی اولدیغی كبی قصبه‌نك جهت غربیسنده غایت مرتفع وهر جهته حاكم، ذروه‌سی شكل اهرامیده عتیق بر قلعه موجوددر.

مرور زمان ایله بو قلعه‌نك اكثر محللری انهدام ایتمشدر.

قصبه‌نك اورته باشنده قلعه‌یه چیقیله‌جق طریقك مبدأنده آثار عتیقه‌دن معدود ایلتی خاتون نامنه منسوب جسیم ومتین بر جامع شریف ونصفنه قدر منهدم اولمش سیاه وبیاض طاشلردن مبنا ومنقوش برده مناره واردر .

جامع شریف اوزرنده‌کی طاشده جامعك تاریخ بناسنی متضمن عربی العباره بعض کتابه‌لر موجود ایسه‌ده مرور زمانله اکثریا یازولری دوکلمش اولدیغندن اوقونه‌مامقده‌در .

قشله حوالیسنده اللی ماسوره قدر لذیذ بر صو جریان ایدر .

آنك اتصالنده طاشدن معمول ومخروطی الشکل بر قبه درونده جامع شریف بانیه‌سی ایلتی خاتون تربه‌سی بولنیور .

باغین قریه‌سنده بیوك بر قلعه واتصالنده حامله خان ؛ دباغخانه وکوپری انقاضی موجوددر .

قصبه‌نك آلت باشنده قره‌بکلی نامیله معروف اولان صو کوزه‌سندن بر دکرمن اداره ایده‌جك قدر غایت خفیف ولذیذ بر صو نبعان ایدوب بر خیلی اراضی‌یی اسقا ایلر . قصبه‌یه بش دقیقه مسافه‌ده محلنجه زیارتکاه اولان چوبان بابا تربه‌سی جوارنده بولنان کوزه‌دن چیقان صو هر سنه مارت اواسطنده بش اون کون قدر سود رنکنده بك براق جریان ایتمسیله شدت جریانیله کوپوکلنمسندن ایلری کلن بو حال او ذاتك خارقه‌سنه حمل وسودلی پکار تسمیه ایدلمکده‌در .

قصبه داخلنده علی دوست نامنده‌ده بر زیارتکاه موجود اولوب درونده‌کی دیرك آرالقلرندن هر سنه بهار موسمنده بر ییلان ظهور ایدوب هر کسه کوروندیکی حالده ارباب جراءتك کوره‌مدکلرینه دائر اکراد بیننده بعض ذهاب واعتقاد وار ایمش .

افکار تربه‌سی نامیله قصبه قارشوسنده اوفاق وطوپراق بر تپه‌نك هر طرفه نظارت کامله‌سی بولندیغندن وقتیله ارباب مراقدن بریسی بو تپه اوزرینه بر خانه انشا واکمال ایلدکدن صکره بر کیجه بغتةً منهدم اولمسنه مبنی اهالی محلیه بو بادره‌نك ظهوری اوراده بولنان اولیاء اللهدن بریسنك مدفون بولندیغنه

حمل ایله چوق وقتلرده بو تپه‌یی حس اخلاص پرورانه ایله زیارت ایدرلر .

مرکز قضایه ٢ ساعت مسافه‌ده (منظور) نهری و بش ساعت اوزاقده موقعده (حارجیك) صویی واردر . منظور صوینده الاناق دیکر صوده قاچقلی بالقلر بولنور بونهرلرك مجراسی انکین اولدیغندن اراضیجه بونلردن استفاده ایدیله‌مز . قضا مرکزنده ایکیده کلیسا واردر .

داخل قضاده چانطور قریه‌سنده بری کول دیکری قیو اوله‌رق موجود بولنان چانطور مملحه‌سی دیون عمومیه‌دن اداره اولنمقده‌در . حارجیك صویی جوارنده‌کی مملحه بر وقت ایشلنمش ایسه‌ده الحالة هذه مسدود و معطل بولنمشدر . مرکزه بش التی ساعتلك مسافه‌ده (باغین) و (فولان) قریه‌لرنده بر ایلیجه واردر . صولرینك ترکیباتنده کوکرت و چلیك ماده‌لری اولوب حرارتی ٣٠ درجه‌ده‌در .

مزروعاتدن وسط اوله‌رق برکز نسبتنده محصول آلنمقده‌در . قضا داخلنده تخمیناً ٣٠٠٠٠ دونمی حاوی اراضی و ٢٠٠٠ دونمی حاوی باغچه‌لق بولنوب نصفی صولی و نصفی صوسز و سکنه‌سنه کافیدر . سنکسان و میشه‌لکدن عبارت اولان ثلثی نسبتنده‌کی مواقع اوزرنده (یوسفان) و (دمنان) عشیرتلری ساکن و بونلر زراعتله غیر مقیددر اراضیلر اراضی رسومیه‌دن معدوددر .

منسوجات محلیه چوراب دیزلك کبی شیلره منحصردر .

واردات امیریه سنویه‌سی ٦٠١١٩٢ مصارف محلیه‌سی ٣١١٢٩٦ غروشدر .

بو قضاده بوبه‌جیلق صنعتی ایجه مترقیدر بیاض بز اعمالنه مخصوص دستکاهلر واردر .

اهالی اودون و کومور و ادارهلرندن فضله قالان یاغلرینی بری و برتك قصبه‌لرینه نقل و صرف ایدرلر .

بو قضایه سنوی تقریباً ١٠٠٠٠ غروش نسبتنده ادخالات و خارجه‌ده ٢٥٠٠٠٠ غروش نسبتنده اخراجات وقوعبولور .

احتیاج محلیدن آز زیاده بغدای، اربه، داری، کلکل کبی حبوبات وهر نوع سبزه واییجه بال، باغ ومازی چیقر .

قضاده ٢٢٠٢ متنوع حیوانات اهلیه، ٣٩٤٠٩ اغنام وتقریباً ٢٥٠٠ قدرده طاووق واردر .

مرکز قضادن منظور نهرینك (شیخظو) (کالك) موقعنه قدر برچق ساعتلك شوسه یولی یاپلمشدر .

مساکن وطرز معماری محلی شایان بحث برحالده دکلدر .

موسم زراعت مارت، وقت حصاد حزیران اواسطیدر . زراعت وحصاد اصول وادوات عتیقه ونقلیات استر بارکیر ومرکب واسطه‌سیله اجرا ایدیلور .

نکاح وولیمه‌لری عادات عمومیه دائره‌سنده‌در . ختانده « کیرو ولك » عادات مشهوره‌دندر که سنت ایدیله‌جك چوجغك کیروه‌سی عادتا افراد عائله عدادینه داخل اولمشجه‌سنه برقرابت سببیه حاصل ایدر دیمکدر .

اهالی اکثریتله ترك کرددر . برقسمیده خرستیان اولوب هرصنف کندی لسانیله تکلم ایدر . جمله‌سیده ترکجه وکردجه‌یه واقفدرلر . اغلبیتله یوکدن معمول بیاض شلوار ایله چوقه‌دن یاپلمش قیصه نیمتن وکچه‌دن کلاه کیرلر .

٧٤٦٨ ذکور اسلام ٥٨٥٠ اناث اسلام ٨٨٠ ذکور ٥٩٢ اناث خرستیانکه قضانك نفوس عمومیه‌سی ١٤٧٩٠ عدددر .

بوقضا ملحقاتندن بولنان پاخ ناحیه‌سی مقدما قضا مرکزی ایکن اخیراً ناحیه‌یه قلب ایدلمشدر . لوا مرکزینه ١٦ ساعت مسافه‌ده کوچوك برقصبه‌در . بوقصبه‌ده بعض اماکن امیریه واردر .

قصبه‌یه برساعت مسافه‌ده برمحلدن تام بردکرمن اداره ایده‌جك نسبتده انفجار ایلیان صو قصبه‌وجوارینه کفایت ایتمکده‌در . ینه قصبه‌یه برساعت بعد مسافه‌ده برقلعه خرابه‌سی مشهود اولمسنه نظراً اوائلده اورانك معمور وجمعیتلی برمحل اولدیغی اکلاشلمقده‌در .

قزیل کلیسا قضاسنه عائد معلومات

ملغا (باغ) قضاسی مرکزینه درت ساعت مسافه‌ده واقع ٨٠ خانه‌ایله بر حکومت قوناغی وقشلهٔ همایون وعسکری خسته‌خانه‌سی ودپوی وتلغرافخانه ومسجد وحمام وابتدائی مکتبی ویکرمی دکانی شامل اولان بو قضا مرکزی براوفاق تپه اوزرنده مبنا اولوب ساحه‌سنده‌کی طاغ وتپه‌لرك قصبه‌یه بعدیتی مناسبتیله منظره‌سی بسیط هواسی لطیفدر .

شرقاً پیلومر کیغی — غرباً وشمالاً مازکرد وکیغی — جنوباً قوزیجان قضالریله محدود ، مرکز ولایته ٢٢ مرکز لوایه ٢٠ ساعت مسافه‌ده اولوب ١٢ قریه‌دن مرکب اریسیك ١٨ قریه‌دن متشکل رمضان ناحیه‌لری مربوطاتندندر .

ناحیه مرکزلرنده بر ابتدائی مکتبی واردر حکومت قوناغندن فضلی پاشا بکارینه قدر برقسم طریقنك ترابیه وشوسه‌یی یاپیلمشدر .

قضا داخلنده دوزکون طاشی ، منظور بابا قان‌حران ، زیوه نام‌لر باه‌سکنهٔ محلیه‌جه کمالیله اعتقاد اولنور زیارتکاهلر واردر .

کیغی ملحقاتیله قزیل کلیسا حدودی ارمسنده بیك دونملك اراضی‌یی سقی ایده‌جك درجه‌ده بیوك بر نهر جریان ایدر .

قضا داخلنده‌کی ٢٠٠٠٠٠ دونم اراضیدن ٢٠٠٠٠ دونمی باغلق باغچه‌لق ٥٠٠٠٠ دونمی میشه‌لك وییراقلق ٦٠٠٠٠ دونمی صولی ٤٠٠٠٠ دونمی صوسز ١٠٠٠٠ دونمی خالی اولوب سکنه وزراعت محلیه‌یه کافی ایسه‌ده اهالیٔ محلیه‌سی بحسب الحال تجارت وزراعتله مقید اولمدقلرندن ادارهٔ محلیه ایچون مازکرددن ذخیره جلبی احتیاجندن وارسته قاله‌مزلر .

اراضینك قوهٔ انباتیه‌سنه صولرینك یاردیمیده انضمام ایدرك انواع سبزه یتشیر .

دوزکون منظور بابا قوطی دره‌سی ، حیدران ، طاغلرنده کیك تلکی طاوشان قورد آیی وسائر حیوانات وحشیه واردر .

قضا محصولاتندن بولنان نفیس ساده یاغلرندن سنه‌ده تقریباً ٣٠٠٠٠

غروشلق معمورة العزيز وحلب جهتلرينه چيقاريلور ٥٠٠٠٠ غروشلق
قدرده امتعهٔ تجاريه ادخالاتی وقوعبولور .

محلنجه آت استر اوكوز اينك كچی قيون هندی طاووق بسلنور .

تشرين ثانی ابتدالرنده برف نازل مارت اواخرنده زائل اولور . برفك
كثرت نزولی احياناً طرق ومعابرك انسدادينه محل ويريرايسه‌ده سائر محللره
نسبتله برودتی ازدر .

حصاد وزراعت عملياتی ونقليات بتون ادوات عتيقه وحيوانات واسطه‌سيله‌در .

موقعاً اهميتی حائز اولان بوقضانك اطراف وجوارنده مشهود آثاره
باقلنجه اوائلده معمور برمحل اولديغی اكلاشيلور .

داخل قضاده بولنان قريشان . آريلی . شيخ محمد انلی . كارسانلی .
حيدرانلی . عشيرتلری تركجه واغلبيتله زازاجه تكلم ايدرلر .

اهالئ مسلمه‌نك ذكوری ٢٧٤٢ اناثی ٢٦١٩ غيرمسلمك ذكور
واناثی اونكه نفوس عموميسی جمعاً ٥٣٧١ عدددر .

واردات عموميهٔ سنويه‌سی ١٦٦٩٩٩ مصارف محليه‌سی ده ٨٥٥٤٨ غروشدر .

اووه‌جق قضاسنه دائر معلومات

٩٠ قريه‌دن مركب وچريازين . بولور . قلان . ناحيه‌لرندن متشكل شمالاً
مرجان طاغی . كماخ . كماخ بوغازی — شرقاً قوزيچان، قزيل كليسا — جنوباً
خوزات — غرباً جشكزك واكين بوغازلريله محدوددر ولوا مركزينه ٨ ولايت

مركزينه ٢٠ ساعت مسافه‌ده بولنان بوقضا مركزى شمدى قشله جوارنده‌كى (بورناق) قريه‌سيدر . قضانك محيط دائره‌سى ٨٠ ساعتدر .

چرپازين ناحيه‌سى ٢٥ . پولور ٣٠ . قالان ٣٥ قريه‌دن عبارتدر .

موقعى مرتفع هواسى بارد قيشى غالب وشديددر .

قيش التى يدى آى قدر دوام ايتديكندن سكنه‌سى عادتا محصور قالير . تشرين ثانيده نزوله باشلايان برف زمينده بش ارشون قدر برنخن پيدا ومايس اواسطنه قدر دوام ايدر . اووه دنيلان محلى طولاً ٨ عرضاً ٤ ساعت مسافه‌يى حاويدر .

١٣٢٤ سنه هجريه‌سنده عساكر شاهانه اقامه‌سيچون انشاسنه باشلانيلان قشله‌نك قسم مهمى اكمال ايدلمش ، بقيه‌سيده دردست اكمال بولنمشدر .

قضانك غرب شماليسنده اشجاردن خالى جسيم بر طاغ اتكندن نبعان ايدن (منظور) صويى اوزرنده درت دكرمن واردر . بوصوغايت براق ولذيذدر . منبعنده منظور بابا ناميله معروف واهاليجه كاليله اعتقاد اولنور برذاتك مقبره‌سى اولديغى اعتقاد عمومى جمله‌سندندر . صويك مبدأ نبعاننه واومقبره‌نك اوراده ظن وجودينه دائر محلنجه غريب بعض روايتلر واراسه‌ده تفصيلنه محل كوريله‌مدى . بوصو ايلك بهارده شدتليجه جريان وكوبوكلرله سوت رنكنده برمنظره پيدا ايدر .

خاغاجور دره‌سيده براصور قريه‌سندن اووه‌نك شرقنه طوغرى جريانله قضا مركزى پيشكاهنده (مارقو) صويله برلشوب (كدك) قريه‌سى اوكنده منظور صوينه منصب اولور . اووه‌نك غرب جنوبيسندن جريانله (خاكيرك) قريه‌سى التبده واووه‌نك نهايتنده مرجان چايله برلشوب (درسم) قصبه‌سنك وسطندن (قالان) دره‌سنى بالتعقيب چارسنجاق قضاسى مركزى اولان (پيرى) قصبه‌سنك جهت غربيسنده ، وايكى ساعت مسافه‌ده فرات نهرينه قاريشور . بوصوده صوسامورى (قاستور) وكثرتله الاپالق ومرجان بالغى بولنور .

قضانك موقعی اوتلی وصولیدر . زراعته قابل ایجه اراضی وار ایسه‌ده برد و برفك شدت و کثرتندن مزروعات و فاکهات حاصل اولمز بولنده بر ذهاب اهالیجه موجود ، وها طوغریسی زراعته میللری مفقوددر . زرع ایدیله‌جك اولورسه نفوس محلیه‌نك اداره‌سنه مهما امکن کافی اوله‌بیلیر . برچوق یرلرنده زراعته غیرصالح طاغلق سنکستان و میشه‌لکدر . طاغ و میشه‌لرنده کثرتله قورد . آیی . کیك . چقال . صانصار بولنور .

الامشهور جبلی اغاجلقدن عاری اولان (فکرك) سلسله‌سیدر . میشه‌لرنده ابنیه‌یه الویرشلی اغاجلر وار ایسه‌ده تسویه کورمامش اولان یوللرینك حال وعارضه‌سنه مبنی برطرفه نقل واستفاده اولنه‌مز .

محصولات محلیه حنطه . شعیر . مرجمك . داری . فیك وسنوی ٩٠٠٠ قیه‌قدر یاغ و ٩٠٠ قیه قدر بال و برمقدار پنیردن عبارتدرکه بوده احتیاجات محلیه‌یه بیله کفایت ایتمز : سنه‌ده ٩٠٠٠ قیه قدر کنکر ساقزی اخراج و اکین ، کماخ قضالرنده صرف واووالرنده تز وامثالی شیلر جلب وادخال ایدیلور . داخل قضاده ١٨٢١ اینك واوکوز ١٤٠ اسب وقصراق ١٢٩ استر ٢٥٧٣ قیون ٨٢٦٣ کچی واردر .

طرز معماری وزراعت وحصاد اصول عتیقه‌یه تابعدر . مزروعات بروایش نسبتنده نما ویرر نقلیات — اولورسه — حیوانات ایلدر . داخل قضاده اوکوز اراباری وعادی القزاقلری بولنور .

ختان جمیتلری عادات عمومیه‌یه موافق ایسه‌ده نکاح اکثریا یکدیکرینی انتخاب ایدن کوکی وقزلك بالذات مراجعتلریله سیدلری طرفندن عقد اولنور . ملبوسات وطرز معیشتلری غایت ساده وعادتا فقیرانه‌در . اخلاق وعادتلری سائر عشائره مشابهدر . اهالی محلیه عمومیتله زازا لسانیله ، بعضاده ترکجه تکلم ایدرلر . ١٨٤٤ ی ذکور ١٣٨٢ ی اناث اولمق اوزره نفوس عمومیه‌سی ٣٢٢٦ عدددر .

قضانك برسنه‌لك واردات عمومیه‌سی ١٣٦١٢٧ ومصارفی ٩٩٠١٧ غروشدر .

درسم عشاری بك چوق قبائله منقسم جمله‌سیده جسور و بلاحشوردرلر .
اب وهواسی موقعنك جیادتیله برابر احتیاجات کوناکون تکلفاته دوشمامش اولملرندن بنیه‌لری پك قوی اولوب عافیت ومتانتله اوزون زمان حیاتلرندن عارضه‌سز برصورتده بهره‌دار اولورلر .
بوقضاده بعضاً ایش ضمننده واجرای صنعت ایچون مسافرةً اوغرایوب کچنلردن بشقه خرستیاندن کیمسه یوقدر .

تصحیح وعلاوه

نظامیه تمش دردنجی آلایك اووه‌جقده آرامساز برنجی طابوری امرا وضابطانك اسامی دفتری اولوب تکرر ایدن طلب اوزرینه انجق بوکره ورود ایتمکله باالطبع بورایه علاوه ایدلدی .

حسین فهمی افندی . بیکباشی ع٣ م٤ لیاقت مداله‌سی

حاجی محمد افندی الای کاتبی لیاقت	محمد توفیق افندی کاتب معاونی لیاقت
محمد افندی طبیب یوزباشیسی »	دیمتری افندی اجزاجی »
یوسف افندی تیمارجی »	عارف اغا تفنکجی »
حسن افندی ک١ ملازم ثانی »	عبدالقادر افندی ک١ ملازم ثانی »
مصطفی افندی ک٢ یوزباشی »	احمد جمیل افندی ک٢ » » »
مصطفی حمدی » ک٢ ملازم ثانی »	نظمی افندی ک٣ یوزباشی »
احسان افندی ک٣ » » »	عبدالله افندی ک٣ ملازم ثانی »
حاجی شاکر ک٤ یوزباشی »	حسین عونی افندی ک٤ » » »

سالم افندی ک٤ ملازم ثانی لیاقت مداله‌سی

صحيفه

٨٤ ملاطيه متصرفی عزتلو نوزاد بك افندی متمايز

٥٢ مكتوبجيلك منحل

٦٩ خربوت قائممقامی فائق بك ثانيه

٥٦ مركز بدايت محكمه‌سی جزا دائره‌سنه قيصری بدايت جزا رئيسی رفعتلو عاكف افندی

٨٩ اغجه‌طاغ قائممقاملغی رفعتلو احمد رشدی افندی‌يه

٦٩ خربوت قائممقاملغی وكالتی رفعتلو طيفور بكه

١١٥ اووه‌جق قائممقاملغی وكالتی رفعتلو علی بكه

٦٩ خربوت نيابتی شوقی افندی‌يه

٦٥ تلغراف مفتشی عزتلو احمد فوزی افندی

٩٤ بهسنی مال مديری رفعتلو بكر افندی‌يه ثالثه

٨٤ ملاطيه محاسبه‌باشی كتابتی ملازكرد مال مديری اسبق مدحت افندی‌يه

٥٩ مكتب اعدادی مدير معاونلكی مكرمتلو حسين عونی افندی‌يه

١٢٧٠ سنه مالیه‌سی ظرفنده ممالك شاهانه ایله دیار اجنبیه‌دن محروسه‌لغریز ولایتنه وقوعبولان ادخالاتك تحقیقات وموازنه ومعلومات مخصوصه‌دن آكلاشیلان اشیانك نوع ومقداری وحصه‌ریله عثمانلی لیراسی حسابیله قیمت تقریبیه‌سنی مبین جدولدر.

لیرای عثمانی	داخل اولان اشیانك نوعی	ورود ایلدیكی محل
٥٦٠	كتاب، جبی مجموعه‌سی و آلتونلی	درسعادت
٨٥	جام بیله‌زیكلر	" حلب
٨٥٠٠	ساده و نقره یاغی	تبلیس، دیاربكر
٤٠٦٠٠	صغر، قیون، كچی	" " ارضروم
٢٧٠٠٠	طوز	" ارضروم
١٥٥	انجیر، خرما	بغداد، موصل، دیاربكر
٨٠	دقیق، حبوبات	سیواس
٤٤٠	قهوه	حلب
[illegible]	زیتون یاغی، صابون	" عنتاب
٤١٥	كتان، زیتون دانه‌سی	طربزون
٤٦٦٠	توتون	درسعادت، طربزون
١٢٧٠	حاولی	" بروسه
١٨٧	خوری اوزوم	دیاربكر
٦٦٠	قیصه	تبلیس، ارضروم
١٠٠	آسپوقه	
١٨٨٨٠	مصنوعات و منسوجات سائره	مصر، هندستان، یونان
[illegible]	[illegible]	اعرضا

لیرا عثمانی	داخل اولنان اشیانك نوعی	ورود ایتدکلری محل
٢٢٠٠٠	انسایوه بزلر	امریقا ، انکلتره
١٧٦	لاستیك خالوشد	« آوستریا
١٤٥٢	نجره جیوی (مخ)	« انکلتره ، بلجیقا
٢١٩٠	مبلیه ، قاوساله ، خردوات	« المانیا ، فرانسه
٦٢٨	ساعت	« المانیا ، اسوچره
١٥٤٠٠	خام بزی	« انکلتره ، ایتالیا
٢٦٤	کتاب	« انکلتره ، فرانسه
٢٨٦	اسپرمجت موم	آوستریا
٦٦٠	چینی فغفور لاتی	« فرانسه
٢٧٠٠	مندیل	« « المانیا
١٥٥١٠	جرلی مصنوعات فس ، مجوهرات	« «
٥٥٠٠	کبریت	« ایتالیا ، اسوج
٢٧٢٠٠	باصمه ، طوقمه	« « المانیا
١١٠٠	تلبیس	« المانیا ، انکلتره
٩٩٠	بافر لوحه	« انکلتره
٥٢٨٠	شکر	« « فرانسه
١٤٩٦٠	پموق ایپلکی	انکلتره
٢٧٧٦٤	ایپکلی اقمشه ، اتکه ، چلیك	« المانیا
١٢٢	تمبر یکوری	« فرانسه
٦٣٦	تلبیس حیدل	« المانیا
[illegible]	... ، یکمیلك	« فرانسه ، بلجیقا

ليرای عثمانی	داخل ایدیلان اشیانڭ نوعی	ورود ایلدیکی محل
٢٥٤٠	عطریات ، اجزای طبیه	انكلتره ، آلمانیا ، فر[illegible]
١١٠٠	بویالر ، واوانی چینیه	آلمانیا ، بلچیقا
٦٤٩٠	لوازم ، ذات [illegible] ، سیغاره کاغدی ، قطیفه ، بوکلر ، شمع	" ، فرانسه
٢٥٤٠	دمیر	اسوج ، بلچیقا
٩٩٠٠	بزه‌لی غلالی	اوروپا
١٩٤٠	بهارات	سنغاپور
٢٥٠٠	قهوه ، دبر ساج	برازیل
٤٤٥	حبوبات ، چای	هندستان
٢٥٤٤٥٨٩	یکون	

١٣٢٤ سنه‌سی ظرفنده معموره‌ٔ العزیز ولایتی مرکز وملحقاتندن سائر ممالک شاهانه ودیار اجنبیه‌یه [illegible]
اخراجاتك تحقیقات وموازنه ومعلوماتی مستحصله‌ده کلاشیلان نوع ومقداری ومخرجی وعثمانلی [illegible]
حسابیله قیمت تقریبیه‌سی جهته جدولدر.

ليرای عثمانی	چیقاریلان اشیانڭ نوعی	کوندریلدیکی محل
١٤٢٤	خالی	درسعادت
٤٨٥	بال	" ، حلب
٦٠٥	بال مومی	" ، طرابزون
٤٠٩٠	منسوجات حریریه	" " ، ارضروم [illegible]
١٨٥٠٤	پاموقه ، اشیاء	دیاربکر ، ارضروم ، موصل ، [illegible]
٧٧٠	بادم	حلب
١٤٥٨	خشخاش تخمی ، یاغی	" ، عنتاب ، دیاربکر

پارای عثمانی	خارجه یه ده اشیانك نوعی	کوندرلدیکی محل
٢٤٠	تیفتك ، جاجیم ده	دیاربکر
٢٢٠	قوری فصولیه	" ، موصل
٢٨٧٢	ایپك بوجکی تخمی	موصل ، بغداد ، بروسه و
١٨٧٠	قوری اوزوم	ارضروم
١٩٨٠	دیباغسه بز	" ، [illegible]
٧٠٤٠	مانیچه	" ، نابلس ، سیواس
٢٨٥	قوری توت ، مرادکوتیه	" ، سیواس
٦١٧٩٨	کچی دریسی ، بادم	مصر ، فرانسه ، امریقا
١١٠٠٠	تنباکو	مصر ،
٢١٩٧٨	ایپك قوزه‌سی ، آفیون چکردك خشخاش	فرانسه
٢٧٤٠	کوره	روسیه ، امریقا
١٨٧	ملحم	مصر ، فرانسه
٥٢٤٦	قالی ، باغرصاقه	امریقا
٥٣٠٨	ایپك بوجکی تخمی	عجمستان ، روسیه
١٦٢٢١٧	یکون	

BUL ŞEHİR DİYESİ KİTAPLIĞI

دولتك واردات عموميه سنويه‌سی

اجمال	مركز سنجاغی	ملاطیه سنجاغی	دیرسم سنجاغی	نوع واردات
٣٠٠٧٩٤٥	١٥٦٩٦٨٨	١٠١٢٥٨٤	٤٢٥٦٧٤	املاك وعقار
٥٣١٠٩٦	٢٠٤٨٧٢	٢٥٥٨٧٢	٧٠٢٨١	تمتع ویرکوسی
٢٣١٢٣٦٨	١٦٣٨٢٥٦	٤١٤٢٤٠	٢٥٩٨٧٢	بدل عسکری
٢٤٨٨٦٦٢	٨٣٦٨٦٤	١١٢٩٧١٨	٥٢٢٠٨٠	اغنام رسمی
٧٧١٥٩٩٩	٢٥١٦٩٧٧	٤٠٧٦٤٦٢	١١٢٢٥٦٠	اعشار
٥٥٢٥	٤٥٢٥	١٠٠٠	.	املاك امیریه
١٥٧١٥١	٧٧٦٨٤	٦٧١٧٢	١٢٢٩٦	رسوم متنوعه
٢٢٩٠٠٧	١٢٢٧٠٧	٧٩٧٠٠	٢٩٦٠٠	املاك وطلوقه‌سی
١٣٢٠٠١	٦٧٢٥١	٥٢٠٥٠	١٢٧٠٠	محاکم حصه‌سی
٣٠٢٣٥٦	٢٠٦٧٥١	٧١٠١٦	٢٤٥٨٩	حاصلات متفرقه
١٦٩٩٤٢٢٠	٨٢٢٥٧٨٤	٦١٢٧٨١٤	٦٢٠٧٢٢	یکون

ولایتك مصارف عمومیه جدولی

نوع مصارف	درسیم سنجاغی	ملاطیه سنجاغی	مرکز سنجاغی	یکون
شرعیه	۱۰۸۲۱۰	۸۱۰۴۶	۱۵۹۱۸۵	۲۴۸۵۴۱
داخلیه	۲۸۵۷۵۲	۲۰۸۲۷۱	۷۶۵۷۲۹	۱۲۵۹۷۵۲
عدلیه	۱۱۹۰۴۰	۲۷۴۴۱۶	۲۵۵۲۰۰	۶۴۸۷۵۶
مالیه	۲۰۴۴۸۹	۴۲۵۶۴۴	۶۵۴۴۶۴	۱۲۸۴۵۸۷
معاشات	۵۶۹۲۵	۲۰۰۵۲	۹۷۷۷۷	۱۷۴۷۵۴
رسوم	۲۰۲۰۲	۳۴۹۸۰۱	۱۵۲۴۶۷	۵۲۲۴۷۰
[illegible]	۶۱۰۵۶۵	۶۸۹۲۶۷½	۱۵۹۲۲۲۹½	۲۸۹۷۲۶۷
ضبطیه	.	.	۴۰۵۷۰۲	۴۰۵۷۰۲
متفرقه	۶۸۵۵۹	۲۵۲۵۹۷	۴۹۷۲۸۸	۸۱۹۵۴۰
یکون	۱۵۸۸۸۴۲	۲۲۹۲۱۸۰½	۴۳۶۸۰۲۴۶½	۸۰۶۱۴۷۰